

Załącznik nr 1 do Uchwały
nr XXVII/193/2017 Rady Gminy
Maciejowice z dnia
24 kwietnia 2017 roku

LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI DLA GMINY MACIEJOWICE NA LATA 2016-2023

MACIEJOWICE, KWIECIEŃ 2017

Projekt współfinansowany ze środków Funduszu Spójności i budżetu państwa w ramach Program Operacyjnego Pomoc Techniczna na lata 2014-2020

Spis treści

WYKAZ SKRÓTÓW	3
1. WPROWADZENIE	4
2. DOKUMENTY STRATEGICZNE WYZNACZAJĄCE KIERUNKI I RAMY REWITALIZACJI	8
3. DIAGNOZA CZYNNIKÓW I ZJAWISK KRYZYSOWYCH ORAZ SKALA I CHARAKTER POTRZEB REWITALIZACYJNYCH W GMINIE MACIEJOWICE	15
3.1. METODOLOGIA	15
3.2. DIAGNOZA SFERY SPOŁECZNEJ	17
3.3. EDUKACJA	27
3.4. SFERA PRZESTRZENNA I KOMUNALNA	31
3.5. MIESZKALNICTWO	40
3.6. SFERA GOSPODARCZA	41
3.7. TURYSTYKA I REKREACJA	43
3.8. DZIEDZICTWO KULTUROWE	45
3.9. BAZA TURYSTYCZNA	46
3.10. WNIOSKI Z PRZEPROWADZONEJ DIAGNOZY CZYNNIKÓW I ZJAWISK KRYZYSOWYCH	47
4. DELIMITACJA OBSZARU ZDEGRADOWANEGO I OBSZARU REWITALIZACJI	50
4.1. OBSZAR ZDEGRADOWANY	50
4.2. CHARAKTERYSTYKA OBSZARU REWITALIZACJI	73
4.3. ANALIZA SWOT OBSZARU REWITALIZACJI	82
5. WIZJA, MISJA I CELE REWITALIZACJI	85
5.1. WIZJA OBSZARU PO PRZEPROWADZENIU REWITALIZACJI	85
5.2. MISJA REWITALIZACJI	85
5.3. CELE REWITALIZACJI	86
6. MECHANIZMY ZAPEWNIENIA KOMPLEMENTARNOŚCI	88
7. PROJEKTY REWITALIZACYJNE	92
8. INDYKATYWNE RAMY FINANSOWE LPR	118
9. HARMONOGRAM REALIZACJI PROJEKTÓW REWITALIZACYJNYCH	122
10. SYSTEM WDRAŻANIA LOKALNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI	125
10.1. Zasady realizacji LPR	125
10.2. Struktura zarządzania	125
10.3. Zasady współpracy z partnerami	126
11. PARTYCYPACJA SPOŁECZNA	128
11.1. Partycypacja na etapie tworzenia LPR	128
11.2. Włączenie społeczne na etapie prowadzenia i oceny rewitalizacji	129
12. MONITORING I AKTUALIZACJA LOKALNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI	130
13. OCENA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO	133
14. SPIS WYKRESÓW, TABEL I RYSUNKÓW	134
Załącznik nr 1 - MAPA OBSZARU REWITALIZACJI GMINY MACIEJOWICE	136
Załącznik nr 2 - WYNIKI BADANIA SPOŁECZNEGO DOTYCZĄCEGO ZAGADNIEŃ I PROBLEMÓW JAKOŚCI ŻYCIA W GMINIE	137
Załącznik nr 3 - ANKIETA DOTYCZĄCA GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI DLA GMINY MACIEJOWICE	143

WYKAZ SKRÓTÓW

CKE - Centralna Komisja Egzaminacyjna

EFRR - Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego

EFS - Europejski Fundusz Społeczny

FS - Fundusz Spójności

GOK – Gminy Ośrodek Kultury

GOPS - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej

GUS - Główny Urząd Statystyczny

IZ - Instytucja Zarządzająca

LPR - Lokalny Program Rewitalizacji

NFOŚiGW - Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

OKE - Okręgowa Komisja Egzaminacyjna

OZE - Odnawialne Źródła Energii

PROW - Program Rozwoju Obszarów Wiejskich

PGN - Program Gospodarki Niskoemisyjnej

PUP - Powiatowy Urząd Pracy

RPO WM - Regionalny Program Operacyjny Województwa Mazowieckiego

UG – Urząd Gminy

USC – Urząd Stanu Cywilnego

WFOŚiGW - Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

1. WPROWADZENIE

Przygotowanie, koordynowanie i tworzenie warunków do prowadzenia rewitalizacji, a także jej prowadzenie w zakresie właściwości gminy, stanowią jej zadania własne, zgodnie z art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz. U. z 2015 poz. 1777, ze zm.). Jak wskazuje art. 52 ww. ustawy, do dnia 31 grudnia 2023 r. dopuszcza się realizację przedsięwzięć wynikających z programu zawierającego działania służące wyprowadzeniu obszaru zdegradowanego ze stanu kryzysowego, przyjmowanego uchwałą rady gminy, bez uchwalania gminnego programu rewitalizacji. Zgodnie z powyższymi przepisami Lokalny Program Rewitalizacji dla Gminy Maciejowice został zainicjowany Uchwałą Rady Gminy Maciejowice nr XV/99/2016 z dnia 10 marca 2016 r., w sprawie opracowania Lokalnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Maciejowice, na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2016 r. poz. 446).

LPR dla Gminy Maciejowice jest ośmiomioletnim programem działań w sferze społecznej, przestrzenno-funkcjonalnej, technicznej, środowiskowej i gospodarczej mającym na celu wyprowadzenie obszarów rewitalizacji ze stanu kryzysowego oraz stworzenia warunków do ich zrównoważonego rozwoju. Stanowi narzędzie planowania, koordynowania oraz integrowania różnorodnych aktywności w ramach procesu rewitalizacji.

Rewitalizacja jest to kompleksowy proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych poprzez działania całościowe, czyli przedsięwzięcia powiązane wzajemnie, obejmujące kwestie społeczne oraz równoległe gospodarcze lub przestrzenno-funkcjonalne, lub techniczne, lub środowiskowe, integrujące interwencję na rzecz społeczności lokalnej, przestrzeni i lokalnej gospodarki, skoncentrowane terytorialnie i prowadzone w sposób zaplanowany oraz zintegrowany poprzez programy rewitalizacji.

Stan kryzysowy może być spowodowany koncentracją negatywnych zjawisk społecznych, w tym w szczególności: bezrobocie, ubóstwo, przestępczość, niskiego poziomu edukacji lub kapitału społecznego czy też niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym, współwystępujących z negatywnymi zjawiskami w co najmniej jednej z następujących sfer:

a. gospodarczej (w szczególności w zakresie niskiego stopnia przedsiębiorczości, słabej kondycji lokalnych przedsiębiorstw),

b. środowiskowej (w szczególności w zakresie przekroczenia standardów jakości środowiska, niskiej emisji, obecności odpadów stwarzających zagrożenie dla życia, zdrowia, ludzi bądź stanu środowiska),

c. przestrzenno-funkcjonalnej (w szczególności w zakresie niewystarczającego wyposażenia w infrastrukturę techniczną i społeczną, braku dostępu do podstawowych usług lub ich niskiej jakości, niedostosowania rozwiązań urbanistycznych do zmieniających się funkcji obszaru, niskiego poziomu obsługi komunikacyjnej, deficytu lub niskiej jakości terenów publicznych),

d. technicznej (w szczególności w zakresie degradacji stanu technicznego obiektów budowlanych, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym, oraz braku funkcjonowania rozwiązań

technicznych umożliwiających efektywne korzystanie z obiektów budowlanych, w szczególności w zakresie energooszczędności i ochrony środowiska).

Skalę negatywnych zjawisk odzwierciedlają mierniki rozwoju opisujące powyższe sfery, które wskazują na niski poziom wzrostu lub dokumentują silną dynamikę spadku poziomu rozwoju, w odniesieniu do wartości dla całej gminy.

Obszar zdegradowany – obszar, na którym zidentyfikowano stan kryzysowy z powodu koncentracji negatywnych zjawisk społecznych i gospodarczych lub środowiskowych, lub przestrzenno-funkcjonalnych, lub technicznych. Obszar zdegradowany może być podzielony na podobszary, w tym podobszary nieposiadające ze sobą wspólnych granic pod warunkiem stwierdzenia sytuacji kryzysowej na każdym z podobszarów.

Obszar rewitalizacji - obszar obejmujący całość lub część obszaru zdegradowanego, cechującego się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk, na którym, z uwagi na istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego, zamierza się prowadzić rewitalizację. Obszar rewitalizacji może być podzielony na podobszary, w tym podobszary nieposiadające ze sobą wspólnych granic, lecz nie może obejmować terenów większych niż 20% powierzchni gminy oraz zamieszkałych przez więcej niż 30% mieszkańców gminy.

Interesariuszami rewitalizacji są w szczególności:

- 1) mieszkańcy obszaru rewitalizacji oraz właściciele, użytkownicy wieczystości nieruchomości i podmioty zarządzające nieruchomościami znajdującymi się na tym obszarze, w tym spółdzielnie mieszkaniowe i wspólnoty mieszkaniowe;
- 2) mieszkańcy gminy inni niż wymienieni powyżej,
- 3) podmioty prowadzące lub zamierzające prowadzić na obszarze gminy działalność gospodarczą;
- 4) podmioty prowadzące lub zamierzające prowadzić na obszarze gminy działalność społeczną, w tym organizacje pozarządowe i grupy nieformalne;
- 5) jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne;
- 6) organy władzy publicznej;
- 7) podmioty, inne niż wymienione w pkt. 6, realizujące na obszarze rewitalizacji uprawnienia Skarbu Państwa.

Proces rewitalizacji powinien być tak zaplanowany, aby umożliwić czynny udział wybranych grup społecznych i tzw. aktorów rozwoju lokalnego. Udział interesariuszy powinien zostać zapewniony zarówno na etapie tworzenia programu rewitalizacji, jak również na etapie jego realizacji, w tym ewaluacji. Na etapie tworzenia programu rewitalizacji wskazany jest udział interesariuszy zarówno na etapie diagnozy, jak również planowania poszczególnych celów i działań rewitalizacyjnych.

Główne regulacje oraz dokumenty wykorzystane przy opracowaniu Lokalnego Programu Rewitalizacji:

1. Ustawa z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz. U. z 2015 r. poz. 1777)
2. Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tj. Dz. U. z 2016 r. poz. 446)
3. Wytyczne w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014 – 2020, Ministerstwa Infrastruktury i Rozwoju z dnia 3 lipca 2015 roku i z dnia 2 sierpnia 2016 r.

4. Instrukcja dotycząca przygotowania projektów rewitalizacyjnych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Mazowieckiego na lata 2014 – 2020 oraz preferencji dla projektów mających na celu przywrócenia ładu przestrzennego
5. Regionalny Program Operacyjny dla Województwa Mazowieckiego na lata 2014 – 2020
6. Harmonogram naboru wniosków o dofinansowanie projektów w trybie konkursowym na 2017 rok realizowanych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego na lata 2014-2020 zatwierdzony w dniu 15.11.2016 r.

Proces powstawania Lokalnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Maciejowice na lata 2016-2023, obejmujący prace organizacyjne i analityczne zmierzające do przygotowania delimitacji obszarów zdegradowanych i obszarów rewitalizacji, a następnie samego LPR trwał od stycznia 2016 r. W prace nad LPR zaangażowani byli: władze gminy, pracownicy Urzędu Gminy, pracownicy gminnych jednostek organizacyjnych (GOPS, GOK, USC), mieszkańcy, przedstawiciele instytucji społecznych i środowiska gospodarczego oraz ekspert zewnętrzny.

LPR został przygotowany i opracowany zgodnie z wymogami określonymi w Wytycznych w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014 – 2020 Ministerstwa Infrastruktury i Rozwoju z dnia 3 lipca 2015 roku (dalej: Wytyczne) oraz w Instrukcji dotyczącej przygotowania projektów rewitalizacyjnych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Mazowieckiego na lata 2014 – 2020 oraz preferencji dla projektów mających na celu przywrócenia ładu przestrzennego (dalej: Wytyczne wojewódzkie).

Struktura dokumentu wynika z zaleceń określonych w ww. wytycznych i obejmuje następujące treści:

- wprowadzenie (wykaz najważniejszych skrótów, definicje kluczowych pojęć, wykaz regulacji, wytycznych i dokumentów, do których odwołuje się LPR, najważniejsze zagadnienia merytoryczne);
- opis powiązań LPR ze strategicznymi dokumentami wyznaczającymi kierunki i ramy rewitalizacji, w tym w szczególności strategicznymi i planistycznymi dokumentami gminny);
- diagnoza czynników i zjawisk kryzysowych na obszarze gminy (w okresie ostatnich 7 lat 2009-2015) oraz skala i charakter potrzeb rewitalizacyjnych;
- delimitacja przestrzenna obszarów zdegradowanych oraz obszarów rewitalizacji – wskazanie konkretnych obszarów, które poddane zostaną działaniom rewitalizacyjnym;
- wizja rewitalizacji – czyli określenie planowanych efektów wyprowadzenia obszaru z sytuacji kryzysowej;
- cele rewitalizacji oraz kierunki działania;
- zestawienie głównych problemów rewitalizacyjnych, identyfikacja potrzeb rewitalizacyjnych;
- komplementarność procesu rewitalizacji (pomiędzy poszczególnymi projektami, działaniami różnych podmiotów i funduszy)
- wykaz przedsięwzięć głównych – projektów rewitalizacyjnych wraz z ich szczegółowym opisem;
- wykaz przedsięwzięć uzupełniających rekomendowanych do realizacji w ramach rewitalizacji,

- indykatywne ramy finansowe dla przedsięwzięć rewitalizacyjnych;
- ramowy harmonogram realizacji;
- opis systemu wdrażania LPR uwzględniający kwestie organizacyjne;
- mechanizmy włączania mieszkańców i grup interesariuszy w realizację LPR;
- system monitoringu i oceny LPR wraz z rekomendowanymi wskaźnikami.

Lokalny Program Rewitalizacji dla Gminy Maciejowice na lata 2016–2023, zgodnie z Wytycznymi w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020 odznacza się następującymi cechami: kompletność, kompleksowość, koncentracja, komplementarność przedsięwzięć i projektów, realizacja zasady partnerstwa i partycypacji.

LPR uwzględnia konieczność zapewnienia komplementarności poszczególnych przedsięwzięć. Kompleksowość i spójność zaproponowanych kierunków działań odpowiada zdiagnozowanym potrzebom rewitalizacyjnym, co pozwoli na optymalne wykorzystanie endogenicznych potencjałów Gminy Maciejowice na rzecz poprawy jakości życia mieszkańców obszaru rewitalizacji. Podczas projektowania działań wzięto również pod uwagę konieczność zapewnienia kompleksowości interwencji infrastrukturalnej (EFRR) ze wsparciem realizowanym w ramach funduszy ukierunkowanych na rozwój kapitału społecznego (EFS).

Opracowanie Lokalnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Maciejowice na lata 2016-2023 stanowi wyraz świadomości władz gminy w zakresie nierównomiernego rozwoju gminy, zwłaszcza zaś występowania problemów społecznych a także przestrzennych, technicznych i funkcjonalnych, ale przede wszystkim ich koncentracji na określonych obszarach gminy.

2. DOKUMENTY STRATEGICZNE WYZNACZAJĄCE KIERUNKI I RAMY REWITALIZACJI

LPR uwzględnia uwarunkowania i ramy prowadzenia procesu rewitalizacji wynikające z polityki europejskiej, krajowej, regionalnej i lokalnej, wpisuje się wprost w kierunki rozwoju społecznego, gospodarczego i przestrzennego zdefiniowane w dokumentach strategicznych i planistycznych:

I. europejskich:

1) Europa 2020 - Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu - Priorytet III Rozwój sprzyjający włączeniu społecznemu - wspieranie gospodarki o wysokim poziomie zatrudnienia, zapewniającej spójność społeczną i terytorialną.

Cel 1 - Osiągnięcie wskaźnika zatrudnienia na poziomie 75% wśród kobiet i mężczyzn w wieku 20-64 lata.

Cel 4 - Podniesienie poziomu wykształcenia, zwłaszcza poprzez dążenie do zmniejszenia odsetka osób zbyt wcześnie kończących naukę do poniżej 10% oraz poprzez zwiększenie do co najmniej 40% osób w wieku 30-34 lat mających wykształcenie wyższe lub równoważne.

Cel 5 - Wspieranie włączenia społecznego, zwłaszcza przez ograniczanie ubóstwa, mającego na celu wydzwignięcie z ubóstwa lub wykluczenia społecznego co najmniej 20 mln obywateli.

II. krajowych:

1) Polska 2030. Trzecia fala nowoczesności. Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju Obszar Konkurencyjności i innowacyjności gospodarki: Innowacyjność gospodarki i kreatywność indywidualna:

Cel 3 - Poprawa dostępności i jakości edukacji na wszystkich etapach oraz podniesienie konkurencyjności nauki: kapitał ludzki.

Cel 6 - Rozwój kapitału ludzkiego poprzez wzrost zatrudnienia i stworzenie „workfare state”; Obszar Równoważenia potencjału rozwojowego regionów Polski: Rozwój regionalny.

Cel 8 - Wzmocnienie mechanizmów terytorialnego równoważenia rozwoju dla rozwijania i pełnego wykorzystania potencjałów regionalnych; Obszar Efektywności i sprawności państwa: Kapitał społeczny.

Cel 11 - Wzrost społecznego kapitału rozwoju.

2) Średniookresowa Strategia Rozwoju Kraju (ŚSRK) - Strategia Rozwoju Kraju 2020

Cel główny: Wzmocnienie i wykorzystanie gospodarczych, społecznych i instytucjonalnych potencjałów zapewniających szybszy i zrównoważony rozwój kraju oraz poprawę jakości życia ludności.

Cele rozwojowe:

I.3. Wzmocnienie warunków sprzyjających realizacji indywidualnych potrzeb aktywności obywatela.

II.4. Rozwój kapitału ludzkiego.

III.3. Wzmocnienie mechanizmów terytorialnego równoważenia rozwoju oraz integracja przestrzenna dla rozwijania i pełnego wykorzystania potencjałów regionalnych.

3) Strategia Rozwoju Kraju 2020

Obszar strategiczny: Spójność społeczna i terytorialna. Cel 1: Integracja społeczna, kierunki interwencji: zwiększenie aktywności osób wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz zmniejszenie ubóstwa w grupach najbardziej zagrożonych.

Obszar strategiczny: Sprawne i efektywne państwo. Cel 3: Wzmocnienie warunków sprzyjających realizacji indywidualnych potrzeb i aktywności obywateli, kierunek: rozwój kapitału społecznego.

Obszar strategiczny: Konkurencyjna gospodarka. Cel 4: Rozwój kapitału ludzkiego, kierunki interwencji: zwiększenie aktywności zawodowej oraz poprawa jakości kapitału ludzkiego.

4) Narodowy Plan Rewitalizacji 2022

Cel główny: Poprawa warunków rozwoju terenów zdegradowanych, w pełnym wymiarze przestrzennym, społecznym, kulturowym oraz gospodarczym.

5) Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2010-2020: Regiony, Miasta, Obszary wiejskie

Cel główny: Efektywne wykorzystywanie specyficznych regionalnych i innych terytorialnych potencjałów rozwojowych dla osiągania celów rozwoju kraju – wzrostu, zatrudnienia i spójności w horyzoncie długookresowym.

Cel 2 - Budowanie spójności terytorialnej i przeciwdziałanie marginalizacji obszarów problemowych.

III. wojewódzkich

1) Szczegółowy Opis Osi Priorytetowych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego na lata 2014 – 2020

Cele:

- Rewitalizacja terenów zdegradowanych.
- Rozwój sektora MŚP
- Zwiększenie dostępności usług medycznych.
- Rozwój aktywności zawodowej społeczeństwa.
- Zmniejszenie wytwarzania odpadów oraz zwiększenie efektywności ich utylizacji.
- Integracja oraz pomoc osobom zagrożonym wykluczeniem społecznym.
- Rozwój kapitału ludzkiego.

IV. gminnych:

Lokalny Program Rewitalizacji dla Gminy Maciejowice jest w pełni spójny z dokumentami planistycznymi i strategicznymi Gminy pod względem: celów, kierunków działań i planowanych rezultatów interwencji. Opis szczegółowych powiązań został przedstawiony poniżej.

1) Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Maciejowice przyjęte Uchwałą Nr VIII/53/2015 Rady Gminy Maciejowice z dnia 24 lipca 2015 roku, nazywane dalej Studium. LPR dla Gminy Maciejowice i projekty rewitalizacyjne w nim określone są w pełni zgodne z kierunkami rozwoju polityki przestrzennej Gminy Maciejowice wyznaczonymi w Studium. Projekty rewitalizacyjne, podobnie jak polityka przestrzenna gminy określona w Studium mają na celu poprawę jakości życia mieszkańców. Ponadto projekty takie jak: G.3 Zagospodarowanie przestrzeni publicznej centrum Maciejowic - kompleksowa rewitalizacja skweru i przebudowa ul. Rynek, G.5 Budowa placu zabaw i siłowni zewnętrznej w miejscowości Maciejowice (etap I, etap II wraz z nasadzeniem zieleni) czy też U.5 Przebudowa dróg gminnych na obszarze rewitalizacji wraz z budową odwodnienia: - ul. Sportowa, - ul. Piramowicza obejmują działania wymienione w Studium, takie jak: starania na rzecz poprawy warunków rozwoju kultury, sportu i rekreacji oraz zwiększenia bezpieczeństwa publicznego.

Projekty rewitalizacyjne i działania ujęte w LPR realizują bezpośrednio cele wymienione w Studium dotyczące: zmniejszenia bezrobocia, wzrostu zamożności i lepszego zaspokojenia potrzeb ludności poprzez podniesienie poziomu kwalifikacji osób zagrożonych wykluczeniem społecznym z obszaru rewitalizowanego. Przyczynią się również do rozwiązywania problemów w zakresie gospodarki ściekowej poprzez rozbudowę kanalizacji jak również dodatnie wpłyną na ochronę powietrza atmosferycznego poprzez zmniejszenie energochłonności i zastosowanie OZE w budynkach użyteczności publicznej, komunalnych i gospodarstwach domowych na terenie Gminy. Działania rewitalizacyjne szczególnie wpisują się w założenia Studium w Podobszarze rewitalizacji 1 – Maciejowice, który jak wskazuje ww. dokument stanowi obszar „szczególnego zainteresowania”.

Podsumowując, zaplanowane projekty rewitalizacyjne wpisują się w kierunki zagospodarowania przestrzennego wyznaczone w studium, którego głównym celem jest trwały i zrównoważony rozwój gminy.

2) Strategia Rozwoju Gminy Maciejowice na lata 2007 - 2020 przyjęta Uchwałą Rady Gminy Maciejowice Nr XIII/68/07 z dnia 12 listopada 2007 roku, określana dalej jako Strategia. Strategia jest dokumentem o charakterze długookresowym, zawiera wizję rozwoju

Gminy oraz opis trzech strategicznych osi priorytetowych i priorytetów działań. Cele LPR oraz wynikające z nich przedsięwzięcia i projekty rewitalizacyjne wpisują się wprost w dwie z trzech osi priorytetowych określonych w Strategii:

Oś 2 - Stworzenie warunków dla rozwoju nowych funkcji gminy

Priorytet 1. Wyposażenie gminy w infrastrukturę techniczną:

- rozwiązanie problemu oczyszczania ścieków,
- poprawa jakości dróg,

Priorytet 2. Zarządzanie przestrzenią gminy:

- program służący poprawie jakości i estetyki przestrzeni gminy,
- wykorzystanie zasobów lokalowych dla organizacji nowych funkcji społecznych i gospodarczych.

Priorytet 3. Infrastruktura i warunki dla rozwoju turystyki i rekreacji:

- rozwój miejsc aktywnego wypoczynku (ścieżek rowerowych, placów zabaw, miejsc do kąpieli),
- stworzenie systemu obsługi ruchu turystycznego,
- stworzenie systemu informacji turystycznej i promocji walorów krajobrazowych, kulturowych i turystycznych gminy.

Oś 3 - Kreowanie aktywności społecznej i poprawa jakości życia

Priorytet 1. Budowanie tożsamości społecznej gminy:

- aktywizacja społeczności gminy poprzez tworzenie partnerstwa lokalnego,
- kreowanie i rozwijanie lokalnych produktów, tradycji i kultur,

Priorytet 2. Podniesienie poziomu wykształcenia mieszkańców:

- stworzenie programów aktywizacji zawodowej ludności, w tym program kształcenia ustawicznego i praktyk zawodowych,
- utworzenie edukacyjnych form aktywizacji ludności w zakresie nowoczesnego rolnictwa i agroturystyki,
- opracowanie i wdrożenie programów nauczania pro-przedsiębiorczego, systemu zajęć pozalekcyjnych i edukacji ekologicznej,
- organizacja systemu stypendialnego dla najbardziej uzdolnionych uczniów.

Priorytet 3. Ułatwienie dostępu do narzędzi pomocy społecznej

- zagwarantowanie specjalistycznych usług medycznych dla mieszkańców gminy,
- opracowanie i wdrożenie programów przeciwdziałania patologii społecznej - jednym z rezultatów działań podejmowanych w ramach priorytetu jest ilość projektów finansowanych z funduszy zewnętrznych służących udzielaniu pomocy społecznej

LPR wpisuje się wprost w wizję rozwoju Gminy określoną w Strategii jako: „*Gmina Maciejowice przestrzenią integracji tradycji, kultury i nowoczesnej przedsiębiorczości, miejscem do wypoczynku, rozwoju biznesu i zamieszkania*”, ponieważ jest ukierunkowany na odnowę i ożywienie gospodarcze i społeczne kryzysowych obszarów gminy Maciejowice.

3) Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych na terenie Gminy Maciejowice w latach 2014 – 2020 przyjęta Uchwałą Nr XXXVII/268/2014 Rady Gminy Maciejowice z dnia 29 kwietnia 2014 roku. Dokument określa misję gminy w zakresie polityki społecznej jako takie działanie, które jest ukierunkowane na poprawę jakości życia obywateli ze szczególnym uwzględnieniem osób starszych, niepełnosprawnych, ubogich i zagrożonych patologiami. W Strategii wyznaczono 8 celów podstawowych gminnej polityki społecznej oraz główne działania służące realizacji tych celów.

Cele podstawowe:

- 1) Wsparcie rodzin dotkniętych ubóstwem
- 2) Ograniczanie bezrobocia na terenie gminy oraz łagodzenie jego negatywnych skutków społecznych poprzez następujące działania:
 - 2.1 Podejmowanie działań na rzecz powstawania nowych miejsc pracy w gminie.
 - 2.2 Współpraca z PUP i organizacjami pozarządowymi w celu przygotowania i realizacji projektów na rzecz przeciwdziałania bezrobociu (organizowanie szkoleń, przekwalifikowanie).
 - 2.3 Aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu (prace interwencyjne, roboty publiczne, staże, przygotowanie zawodowe).
 - 2.4 Organizowanie pomocy psychologa w celu eliminacji negatywnych skutków psychospołecznych bezrobocia.
 - 2.5 Działania na rzecz dostosowania profili kształcenia placówek oświatowych szczególnie ponadgimnazjalnego do potrzeb lokalnego rynku pracy.
 - 2.6 Działania informacyjne i konsultacyjne na terenie urzędu gminy dla bezrobotnych poszukujących pracy.
- 3) Działania na rzecz poprawy funkcjonowania rodzin patologicznych i zagrożonych patologiami w tym m.in.:
 - 3.1 Działania korekcyjno – edukacyjne mające na celu ograniczenie przemocy w rodzinie skierowane do potencjalnych sprawców przemocy w rodzinie;
 - 3.2 Stworzenie dzieciom i młodzieży alternatywnych metod spędzania wolnego czasu (świetlice środowiskowe, kawiarenki internetowe, zajęcia sportowe, itp.).
- 4) Działania na rzecz integracji osób niepełnosprawnych, starszych i przewlekle chorych.
 - 4.1 Podejmowanie działań na rzecz likwidacji barier architektonicznych uniemożliwiających dostęp do dóbr i usług osobom starszym i niepełnosprawnym.
- 5) Wzmocnienie oddziaływania i intensyfikacja działań Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Maciejowicach.
- 6) Integracja międzypokoleniowa
- 7) Rozwijanie i pielęgnowanie umiejętności dzieci i młodzieży
 - 7.1 Kształtowanie świadomości lokalnej dzieci i młodzieży.
 - 7.2 Prowadzenie pozalekcyjnych zajęć dla dzieci i młodzieży.
- 8) Wzmocnienie potencjału instytucjonalnego w dziedzinie planowania i realizacji zadań polityki społecznej na terenie Gminy Maciejowice.

Cele główne LPR oraz zaplanowane kierunki działań są spójne zarówno z określoną w Strategii misją gminy w zakresie polityki społecznej jak i wyznaczonymi w niej celami podstawowymi: 1), 2), 3), 4), 6) i 7). Zaplanowane projekty rewitalizacyjne są ukierunkowane na aktywizację zawodową osób bezrobotnych i zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz włączenie społeczne osób znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej, korzystających z pomocy społecznej.

4) Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2012-2016 przyjęty Uchwałą Nr XIX/125/2012 Rady Gminy Maciejowice z dnia 22 czerwca 2012 r.

Cele programu:

- zmniejszenie skali zjawiska przemocy w rodzinie;
- zwiększenie skuteczności ochrony ofiar przemocy w rodzinie i zwiększenie dostępności pomocy;

- zwiększenie skuteczności działań interwencyjnych i korekcyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie.

Projekty rewitalizacyjne ujęte w LPR są ukierunkowane na aktywizację zawodową osób zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz włączenie społeczne osób znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej, korzystających z pomocy społecznej. Ponadto mają na celu także podniesienie kompetencji społecznych oraz wsparcie psychologiczne, zmniejszą skalę problemów poszczególnych rodzin, borykających się z bezrobociem, brakiem wystarczających środków finansowych przez co wpłyną na zmniejszenie frustracji dorosłych członków rodzin i przyczynią się do zmniejszenia skali przemocy rodzinnej. Projekty rewitalizacyjne skierowane do uczniów, również zawierające element wsparcia psychologicznego pozwolą zmniejszyć strach dzieci z rodzin w których zidentyfikowano zjawisko przemocy poprzez budowanie ich poczucia wartości, pewności siebie i podnoszenie ich kompetencji.

5) Program Wspierania Rodziny dla Gminy Maciejowice na lata 2016-2020 przyjęty Uchwałą Nr XII/85/2015 Rady Gminy Maciejowice z dnia 3 grudnia 2015 r.

Program jest przede wszystkim skierowany na rozwiązywanie problemów, jakie mogą występować w rodzinach i są związane z dysfunkcjami i trudnościami w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, gdzie dziecko może zostać pozbawione perspektywy prawidłowego rozwoju w swojej naturalnej rodzinie.

Celem głównym Programu jest: „Wsparcie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych”.

Cele szczegółowe:

- 1) Wspieranie rodzin zagrożonych patologią, rodzin dysfunkcyjnych w rozwiązywaniu ich problemów życiowych oraz wzmocnienie i wyzwalanie zasobów tkwiących w rodzinach - zadanie: Zagospodarowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży poprzez rozwój placówek wsparcia dziennego oraz poprzez sport, rekreację i kulturę;
- 2) Wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży - zadanie Organizowanie zajęć pozaszkolnych i pozalekcyjnych.

Zadania realizowane w ramach tego dokumentu są bezpośrednio związane z procesem rewitalizacji realizowanym za pomocą LPR, szczególnie w kontekście dążenia do rozwiązywania i ograniczenia negatywnych zjawisk społecznych.

6) Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2016r. przyjęty Uchwałą Nr XII/84/2015 Rady Gminy Maciejowice z dnia 3 grudnia 2015 r.

Główne cele Programu to: 1) zapobieganie powstawaniu nowych problemów związanych z uzależnieniami na terenie gminy oraz zmniejszenie rozmiarów już istniejących oraz 2) zmiana postaw i postępowania społeczności lokalnej wobec problemów alkoholizmu, narkomanii i stosowania przemocy w rodzinie.

Cele LPR korespondują z celami Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii ponieważ są ukierunkowane na zmniejszenie problemów społecznych mieszkańców obszaru rewitalizacji, w tym w szczególności problemu bezrobocia i bezrobocia długoterminowego

oraz związanego z nimi wykluczenia społecznego, które niemal zawsze powiązane są z problemem alkoholizmu czy też rzadziej narkomanii lub innego nałogu. W związku z czym poprzez projekty rewitalizacyjne dotyczące organizacji zajęć dla osób bezrobotnych w celu podniesienia ich kompetencji jak i organizacji zajęć dodatkowych dla uczniów LPR bezpośrednio przyczynia się do zmniejszenia problemu alkoholizmu na obszarze rewitalizacji.

7) Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Maciejowice przyjęty Uchwałą Nr XIV/94/2016 Rady Gminy Maciejowice z dnia 27 stycznia 2016 r. jest dokumentem strategicznym ukierunkowanym na poprawę jakości powietrza w Gminie Maciejowice poprzez: redukcję emisji gazów cieplarnianych, zwiększenie udziału energii pochodzącej z źródeł odnawialnych, redukcji zużycia energii finalnej poprzez podniesienie efektywności energetycznej. PGN zawiera informacje o ilości pyłów i gazów wprowadzanych do powietrza na terenie gminy oraz określa możliwe do realizacji przedsięwzięcia mające na celu zmniejszenie tych ilości. Przedsięwzięcia LPR korespondują z założeniami i celami PGN w zakresie poprawy efektywności energetycznej i zmniejszenia energochłonności i emisyjności infrastruktury komunalnej i prywatnej. Zaplanowane projekty rewitalizacyjne: G.6. Odnowa tkanki mieszkaniowej wraz z termomodernizacją budynku komunalnego G.7 Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej oraz U.3 Odnawialne źródła Energii w budynkach użyteczności publicznej i budynkach gospodarstw domowych, U.5 Przebudowa dróg gminnych na obszarze rewitalizacji wraz z budową odwodnienia przyczyniają się wprost do ograniczenia negatywnego wpływu na środowisko przez co wprost realizują cele PGN.

8) Plan Odnowy i Rozwoju Miejscowości Maciejowice na lata 2016-2023 przyjęty Uchwałą Nr XIII/92/2015 Rady Gminy Maciejowice z dnia 30 grudnia 2015 roku. Dokument jest jednym z najważniejszych elementów odnowy wsi, jej rozwoju oraz poprawy warunków pracy, prowadzenia działalności gospodarczej i jakości życia mieszkańców. Celem planu jest podtrzymanie lub odtworzenie atrakcyjności wsi, jako miejsca zamieszkania i zaplanowanie oraz przeprowadzenie tego w sposób dostępny, oczekiwany popierany oraz wykonalny dla lokalnej społeczności. Realizacja zadań w ramach Planu Odnowy Miejscowości Maciejowice ma na celu polepszenie wizerunku miejscowości, podniesienie poziomu życia lokalnej społeczności, rozwój społeczno-kulturowy. Ma służyć głównie integracji społeczności lokalnej i wzrostowi lokalnego patriotyzmu, rozwojowi organizacji społecznych, jak i zmniejszeniu problemów w sferze patologii społecznych. LPR realizuje wszystkie wskazane wyżej cele Planu Odnowy jest ukierunkowany na zmniejszenie zjawisk kryzysowych w sferach: społecznej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej jak również gospodarczej. Tym samym jest w pełni spójny z Planem Odnowy Miejscowości Maciejowice.

9) Plan Gospodarki Odpadami dla Gminy Maciejowice na lata 2011-2015 z perspektywą do 2019 roku - Aktualizacja przyjęty Uchwałą Nr XXIV/104/05 Rady Gminy Maciejowice z dnia 29 kwietnia 2005 roku

10) Program Usuwania Azbestu i wyrobów zawierających azbest na terenie Gminy Maciejowice przyjęty Uchwałą Nr XVIII/102/08 Rady Gminy Maciejowice z dnia 17 kwietnia 2008 r.

3. DIAGNOZA CZYNNIKÓW I ZJAWISK KRYZYSOWYCH ORAZ SKALA I CHARAKTER POTRZEB REWITALIZACYJNYCH W GMINIE MACIEJOWICE

3.1. METODOLOGIA

Na potrzeby przygotowania LPR w pierwszej kolejności przeprowadzono ogólną diagnozę gminy Maciejowice. Diagnoza została przeprowadzona dwutorowo.

Z jednej strony dokonano agregacji i analizy danych pochodzących z:

- Głównego Urzędu Statystycznego,
- Powiatowego Urzędu Pracy w Garwolinie,
- Urzędu Gminy w Maciejowicach (dane własne, w tym dokumenty planistyczne/strategiczne)
- Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Maciejowicach,
- Gminnego Ośrodka Kultury w Maciejowicach.

Równocześnie przeprowadzono badanie ankietowe mieszkańców całej gminy w ramach którego ankietarzy przeprowadzili wywiady z 977 mieszkańcami gminy (1 ankietą w gospodarstwie domowym). Wyniki badania stanowią Załącznik nr 2 do LPR.

Następnie porównano wyniki analizy ww. danych statystycznych z wynikami badania ankietowego. Dokonana komparatystyka pozwoliła na określenie mierzalnych wskaźników¹ na podstawie których dokonano delimitacji obszaru zdegradowanego.

3.2 POŁOŻENIE, UKŁAD ADMINISTRACYJNY

Gmina Maciejowice, według podziału administracyjnego kraju wprowadzonego 1 stycznia 1999 roku, należy do powiatu garwolińskiego położonego w województwie mazowieckim, 70 km na południe od Warszawy, przy trasie prowadzącej ze stolicy Polski do Dębłina, Puław i Kazimierza Dolnego (droga wojewódzka 801). Odległości miejscowości gminnej (Maciejowice) od największych miast regionu to:

- Garwolin - 28 km
- Warszawa - 80 km
- Siedlce - 90 km

¹ Wskaźniki są zgodne z zapisami Ustawy o rewitalizacji i Wytocznymi Ministra Infrastruktury i Rozwoju

Układ geograficzny gminy charakteryzują liczne granice z sąsiednimi jednostkami podziału terytorialnego. W układzie przestrzennym od północy Gmina Maciejowice sąsiaduje z gminami: Wilga i Łaskarzew, od wschodu z gminami: Sobolew i Trojanów, od południa: z gminą Stężyca należącą do powiatu ryckiego (województwo lubelskie). Wzdłuż zachodniej granicy gminy przepływa rzeka Wisła, pełniąc zarazem funkcję granicy z gminą Kozienice. Miejscowość gminna – Maciejowice – położona jest w centralnej części gminy.

Rysunek 1 Położenie gminy Maciejowice na tle gmin powiatu garwolińskiego

Źródło: www.osp.org.pl

Powierzchnia gminy Maciejowice wynosi 17 404 hektarów, tj. 174,04 km². Stanowi to 13,44% powierzchni powiatu garwolińskiego. Użytki rolne zajmują ponad połowę jej powierzchni (50,5%), z kolei lasy i zadrzewienia to kolejne 37,3% (6437 ha). Gmina Maciejowice, z uwagi na strukturę powierzchni oraz fakt, że na jej terenie nie występuje żadne miasto, w nomenklaturze podziału terytorialnego występuje jako gmina wiejska.

Gmina położona jest w części Niziny Środkowomazowieckiej, w obrębie trzech mezoregionów: Doliny Środkowej Wisły, Równiny Garwolińskiej oraz Wysoczyzny Żelechowskiej. Obszar gminy w całości znajduje się na prawym brzegu środkowego biegu rzeki Wisły. Rzeźba terenu gminy Maciejowice jest słabo zróżnicowana, co wynika z faktu, iż obszar gminy położony jest w obrębie doliny Wisły i wysoczyzny polodowcowej. Wysokości bezwzględne wahają się od 98 m n.p.m. w dolinie Wisły do 160,1m n.p.m. w części północno-wschodniej. Obecna rzeźbę terenu ukształtowały procesy okresu zlodowaceń - zlodowacenia południowopolskie i środkowopolskie, które spowodowały powstanie wyraźnej doliny wypełnionej osadami wodnolodowcowymi i rzecznyymi. W tym okresie zlodowaceń ustalił się dzisiejszy przebieg doliny Wisły. W okresie zlodowacenia bałtyckiego nastąpiło zrównywanie terenu, łagodzenie wzniesień i wypełnianie obniżień.

W okresie późniejszym postępująca akumulacja rzeczna i eoliczna doprowadziła do wypełniania osadami rzecznyymi dolin, tworzenia się wydym, piasków pylastych i torfów.

Integralną częścią układu topograficznego gminy jest gęsta sieć hydrograficzna, w szczególności wynikająca z faktu położenia nad największą z polskich rzek. Przez obszar gminy przebiegają zatem prawostronne dopływy rzeki Wisły: Promnik, Pytlocha i Okrzejka, głęboko wciętymi dolinami płyną liczne cieki wodne, a w obrębie tarasu zalewowego Wisły występują charakterystyczne starorzecza, z największym Jeziorem Oblin. Urozmaiceniem struktury hydrograficznej są występujące na terenie gminy zbiorniki antropogeniczne jak: stawy rybne, rowy melioracyjne, wyrobiska potorfowe czy zbiorniki przeciwpożarowe. Procesy oddziałujące na obecną strukturę geologiczną obszaru gminy nie wykształtowały znaczących zasobów naturalnych, w efekcie występuje jedynie piasek drobnoziarnisty i pospółka oraz liczne złoża piasków wydymowych znajdujące się w obrębie Nadwiślańskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu. Na terenie gminy Maciejowice nie występują surowce ceramiczne.

Gmina Maciejowice jest podzielona na 36 sołectw: Antoniówka Świerżowska, Antoniówka Wilczkowska, Bączki, Budy Podlęskie, Domaszew, Kawęczyn, Kępa Podwierzbiańska, Kobylnica, Kochów, Kochów Kępa, Kraski Dolne, Kraski Górne, Leonów, Maciejowice, Malamówka, Nowe Kraski, Oblin, Oblin-Grądk, Oblin Korczunek, Oronne, Ostrów, Pasternik, Podlęż, Podoblin, Podstolice, Podwierzbie, Podzamcze, Pogorzelec, Polik, Przewóz, Samogoszcz, Strych, Topolin, Tyrzyn, Uchacze, Wróble-Wargocin.

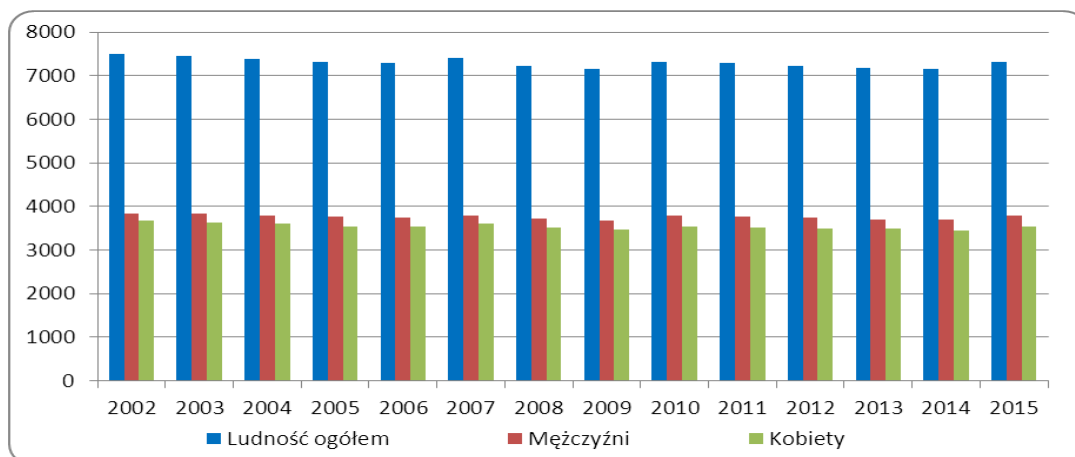
3.2. DIAGNOZA SFERY SPOŁECZNEJ

Diagnoza problemów społecznych jest podstawą wyznaczenia obszaru rewitalizacji.

3.2.1 LICZBA LUDNOŚCI

W gminie Maciejowice na koniec 2015 r. było zameldowanych 7 322 osób na pobyt stały, z czego 48,3% (3549 osób) stanowiły kobiety, a 51,7% (3779 osób) mężczyźni. Liczbę osób zamieszkujących gminę na przestrzeni lat 2002-2015 obrazuje poniższy wykres.

Wykres 1. Liczba ludności gminy Maciejowice w latach 2002-2015

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z USC

W okresie 2002-2014 utrzymywała się, tendencja spadkowa liczby osób zamieszkujących gminę. W roku 2015 widać nieznaczny wzrost liczby mieszkańców w porównaniu do poprzednich lat, jednak nadal liczba ludności jest niższa niż w 2002 r. o 2,39%. Proces ten w liczbach wymiernych przedstawia Tabela 1.

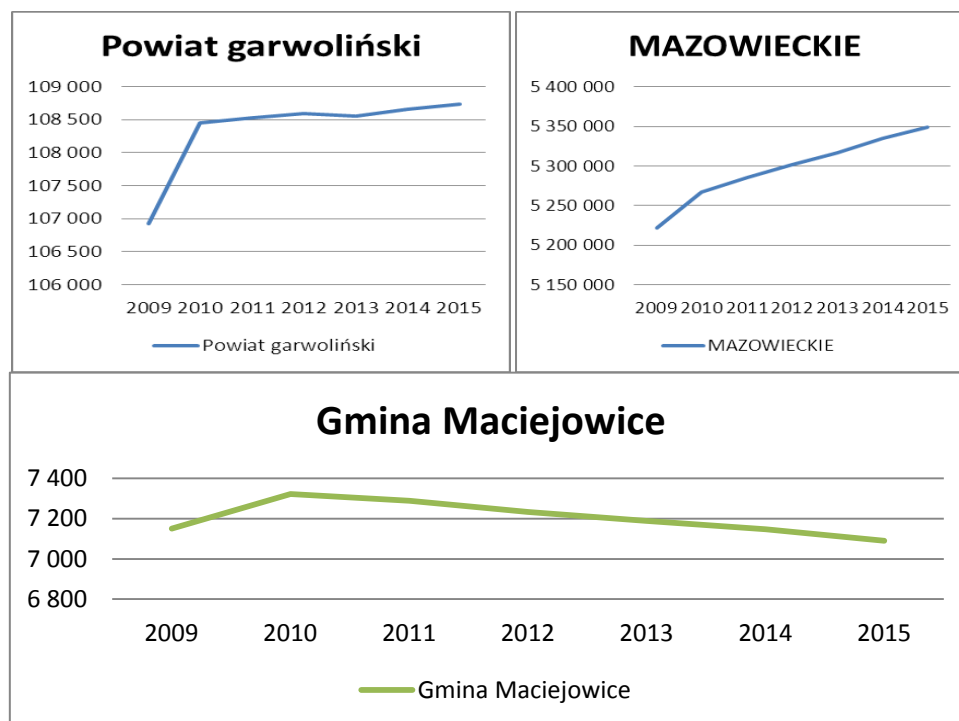
Tabela 1 Kształtowanie się liczby ludności gminy Maciejowice w latach 2002-2015

Rok	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Ludność ogółem	7501	7462	7390	7308	7287	7413	7218	7150	7322	7289	7233	7188	7148	7322
Mężczyźni	3835	3829	3788	3762	3751	3801	3711	3681	3780	3765	3737	3705	3701	3779
Kobiety	3666	3633	3602	3546	3536	3612	3507	3469	3542	3524	3496	3483	3447	3543

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych USC

Odnotowany w 2015 r. wzrost liczby ludności gminy może mieć charakter pozorny. Jak wynika z konsultacji z mieszkańcami - bardzo wiele osób pozostaje zameldowanych w gminie pomimo, iż na stałe przebywa i pracuje poza nią - najczęściej w Warszawie. Często osoby te wynajmują mieszkania a wtedy trudno o zameldowanie w nich, nawet o charakterze czasowym. W związku z powyższym faktyczna liczba osób zamieszkałych w gminie jest niższa, jednak dokładnie nie wiadomo, o ile.

Wykres 2 Kształtowanie się liczby ludności w gminie, powiecie i województwie

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

W gminie Maciejowice zmiany ludnościowe mają kierunek przeciwny do zmian zachodzących w powiecie garwolińskim i woj. mazowieckim, gdzie liczba ludności ogółem wzrasta.

3.2.2 PRZYROST NATURALNY

Na sytuację demograficzną gminy istotny wpływ ma przyrost naturalny, który od 2009 r. jest nieprzerwanie ujemny. W 2015 r. wskaźnik przyrostu naturalnego wyniósł -7, co odpowiada przyrostowi naturalnemu na 1000 mieszkańców gminy na poziomie -1.

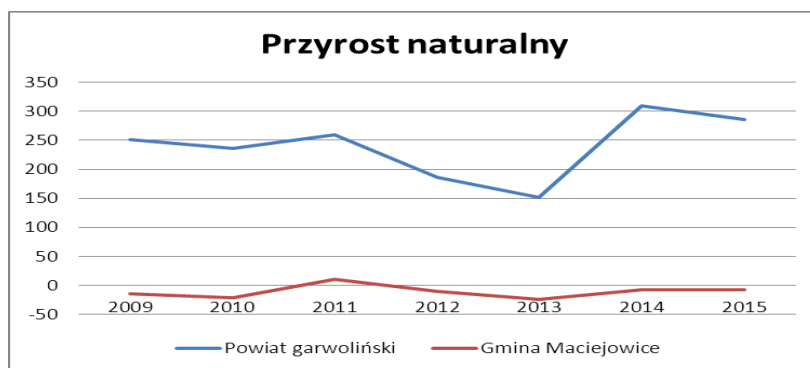
Tabela 2 Ruch naturalny mieszkańców gminy Maciejowice

LATA	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Urodzenia żywe	90	79	92	85	69	73	75
Zgony ogółem	104	100	82	95	93	80	82
Przyrost naturalny	-14	-21	10	-10	-24	-7	-7

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

W 2015 roku urodziło się 75 dzieci z czego 48,00% stanowiły dziewczynki i 52,0% chłopcy. Współczynnik urodzeń żywych na 1000 mieszkańców maleje; w 2012 r. wynosił 12,2, zaś na koniec 2015 roku już tylko 10,5.

Rysunek 2 Przyrost naturalny w Gminie Maciejowice w porównaniu do Powiatu garwolińskiego

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS (BDL)

W 2013 roku 52,0% zgonów w gminie Maciejowice spowodowanych było chorobami układu krążenia, przyczyną 19,1% zgonów w gminie Maciejowice były nowotwory, a 8,5% zgonów spowodowanych było chorobami układu oddechowego. Na 1000 ludności gminy Maciejowice przypada 11,16 zgonów. Jest to znacznie więcej od wartości średniej dla województwa mazowieckiego oraz znacznie więcej od wartości średniej dla kraju.

3.2.3 STRUKTURA WIEKU

Średni wiek mieszkańców gminy wynosi 39,2 lat i jest nieznacznie niższy od średniego wieku mieszkańców województwa mazowieckiego oraz średniego wieku mieszkańców Polski.

Wg danych z 2015 r. 62,49 % mieszkańców gminy Maciejowice jest w wieku produkcyjnym, 18,53% w wieku przedprodukcyjnym, a 18,97% mieszkańców jest w wieku poprodukcyjnym. Na sto osób w wieku przedprodukcyjnym przypada 102 osoby w wieku poprodukcyjnym. Wskaźnik ten odzwierciedla zjawisko starzenia się społeczeństwa gminy. Niekorzystny wymiar wskaźnika potwierdza już istniejące obawy w zakresie ograniczonych zasobów siły roboczej w gminie, na co jednoznacznie wskazuje wysoki udział osób w wieku poprodukcyjnym i zbyt niski udział osób w wieku przedprodukcyjnym. W efekcie gmina Maciejowice stoi przed realnym zagrożeniem stagnacji w procesach rozwoju lub wręcz postępującej marginalizacji i ubóstwa.

Tabela 3 Kształtowanie się liczby ludności gminy Maciejowice w wieku przedprodukcyjnym, produkcyjnym i poprodukcyjnym (ujęcie osób faktycznie zamieszkałych²)

LATA	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
W wieku przedprodukcyjnym	1554	1591	1567	1486	1400	1358	1314
W wieku produkcyjnym	4234	4393	4380	4413	4471	4455	4431
W wieku poprodukcyjnym	1362	1338	1342	1334	1317	1335	1345
Ogółem faktycznie zamieszkali wg GUS w gminie Maciejowice	7150	7322	7289	7233	7188	7148	7090

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Prowadzone obserwacje w zakresie liczby ludności zamieszkującej gminę wskazują przeciwny kierunek zmian w stosunku do liczby ludności zamieszkującej obszar całego powiatu. Poglębiona analiza wskazała, iż zjawisko to jest funkcją co najmniej dwóch czynników: występującej migracji ludności z gminy oraz ujemnego przyrostu naturalnego obserwowanego w gminie na przestrzeni kilku ostatnich lat.

3.2.4 MIGRACJE

W 2015 roku zarejestrowano 27 zameldowań w ruchu wewnętrznym oraz 74 wymeldowania, w wyniku czego saldo migracji wewnętrznych wynosi dla gminy Maciejowice -47. Co więcej, migracja ludności charakterystyczna jest dla osób w wieku przedprodukcyjnym, co z kolei jest funkcją podejmowania edukacji, przez najmłodszą grupę społeczności gminy, poza jej terytorium. Zakończenie procesu edukacji nie skutkuje jednocześnie masowymi powrotami osób w miejsce zameldowania i w efekcie pogłębia trwałą emigrację z terenu gminy. Analiza danych w aspekcie kierunków migracji ludności gminy Maciejowice wskazuje na dominujący kierunek emigracji do miast. Osoby meldujące się w gminie, w szczególności pochodzą z terenów wiejskich. Taki obraz migracji osób jest argumentem do przedstawienia tezy, iż społeczeństwo gminy Maciejowice może wkroczyć w kryzys kompetencyjny związany z trwałym wyjazdem osób potencjalnie wzmacniających lokalny potencjał intelektualny, który nie jest jednocześnie rekompensowany przyjazdem osób o wysokich kompetencjach, zgromadzonych w procesie budowania kariery w regionach

² Dane GUS pokazują wyłącznie liczbę osób wg faktycznego zamieszkania (trudno weryfikowalne), natomiast prowadzona analiza szczegółowa bazuje przede wszystkim na danych źródłowych z USC

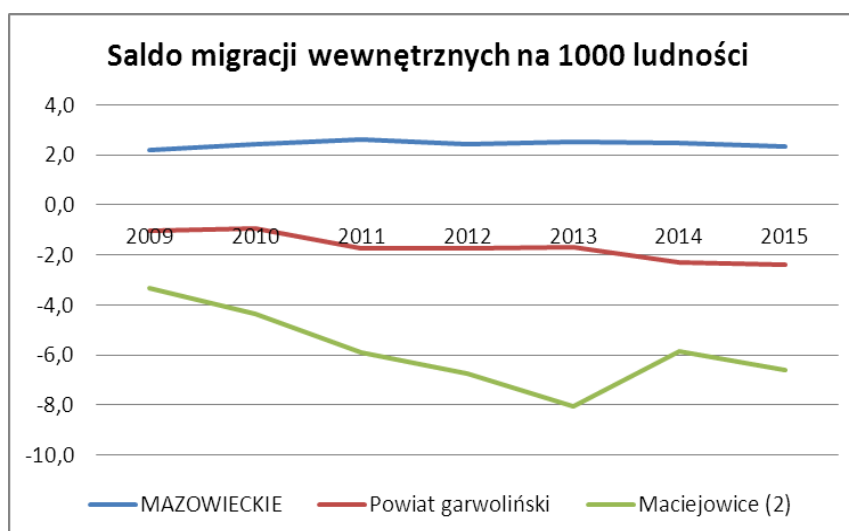
miejskich. Ograniczenie wpływu bardzo realistycznego scenariusza jest obecnie jednym z kluczowych problemów gminy do rozwiązania w ramach podnoszenia jej atrakcyjności.

Tabela 4 Migracje wewnętrzne w gminie i województwie

Obszar	Saldo migracji wewnętrznych						
	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
	[osoba]	[osoba]	[osoba]	[osoba]	[osoba]	[osoba]	[osoba]
WOJ. MAZOWIECKIE	11 471	12 687	13 700	12 802	13 457	13 141	12 385
Gmina Maciejowice	-24	-32	-43	-49	-58	-42	-47

Źródło: Opracowanie własne na podstawie GUS

Postępująca migracja osób stanowi główną przyczynę zmniejszania się liczby mieszkańców gminy. W latach 2009-2015 saldo migracji, liczone różnicą w liczbie zameldowań i wymeldowań, w każdym roku wykazywało wartości ujemne. W większości lat, ilość wymeldowań prawie dwukrotnie przewyższała ilość nowych mieszkańców gminy.

Konsekwencją procesu spadku liczby ludności jest stopniowe wyludnianie się niektórych miejscowości. Migracje wewnątrz gminy charakteryzuje trend przenoszenia się z mniejszych wsi do Maciejowic - miejscowości gminnej. Liczbę mieszkańców w poszczególnych miejscowościach prezentuje poniższa tabela.

Tabela 5 Liczba ludności w poszczególnych miejscowościach gminy (osoby zameldowane)

Nazwa miejscowości	Liczba osób	Powierzchnia miejscowości [ha]
Antoniówka Świerżowska	279	741,5396
Antoniówka Wilczkowska	148	224,209
Bączki	98	213,065
Budy Podlęskie	47	61,2005

Nazwa miejscowości	Liczba osób	Powierzchnia miejscowości [ha]
Domaszew	292	473,09
Kawęczyn	177	299,6879
Kępa Podwierzbiańska	26	77,5052
Kobylnica	262	1029,5144
Kochów	272	409,2259
Kraski Dolne	99	162,6931
Kraski Górne	97	376,1401
Leonów	82	126,6931
Maciejowice	1510	1087,6202
Malamówka	34	820,5928
Nowe Kraski	43	120,085
Oblin	386	760,5747
Oblin-Grądk	119	96,4766
Oronne	424	879,8725
Ostrów	142	282,5455
Pasternik	56	156,3624
Podlęż	345	486,7864
Podoblin	125	28,2565
Podstolice	71	142,0020
Podwierzbie	319	697,0291
Podzamcze	234	409,6959
Pogorzelec	176	4048,5120
Polik	148	488,4237
Przewóz	236	303,6256
Samogoszcz	166	225,8160
Strych	297	713,3488
Topolin	57	56,4930
Tyrzyn	51	405,8320
Uchacze	241	2992,4432
Wróble-Wargocin	264	652,8226
Gmina Maciejowice	7322	17 349,3187

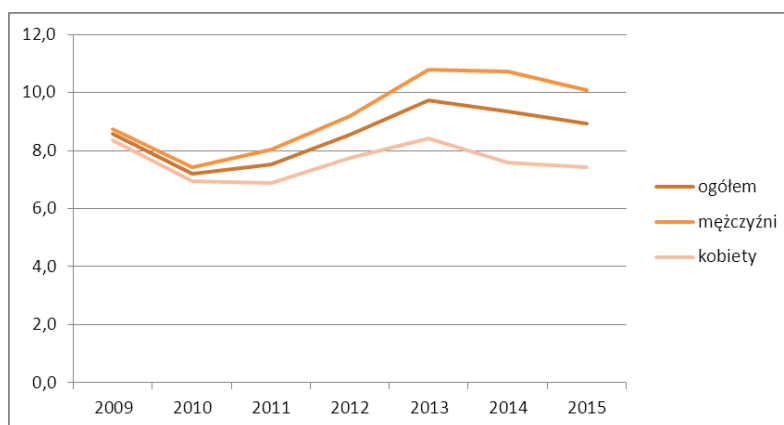
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych USC w Maciejowicach wg stanu na dzień 31.12.2015 r. oraz danych UG

Mieszkańcy gminy Maciejowice zawarli w 2015 roku 38 małżeństw, co odpowiada 5,3 małżeństwom na 1000 mieszkańców. Jest to znacznie więcej od wartości dla województwa mazowieckiego (4,8) oraz znacznie więcej od wartości dla Polski (4,9). W tym samym okresie odnotowano 0,9 rozwodów przypadających na 1000 mieszkańców. 31,2% mieszkańców gminy Maciejowice jest stanu wolnego, 56,6% żyje w małżeństwie, 1% mieszkańców jest po rozwodzie, a 9,7% to wdowy/wdowcy.

3.2.5 Zatrudnienie, problem bezrobocia

W gminie Maciejowice zatrudnionych jest 601 osób, z czego 49,25% stanowią mężczyźni, a 50,75% kobiety. Na 1000 mieszkańców gminy zaledwie 83 osoby pracują. W Powiatowym Urzędzie Pracy w Garwolinie zarejestrowanych jest 397 osób bezrobotnych, co stanowi 8,58 % mieszkańców gminy w wieku produkcyjnym. Szczególnie niepokojący jest fakt, że aż 60,45% wszystkich osób bezrobotnych w gminie stanowią osoby długotrwale bezrobotne. Tylko 34,51% wszystkich osób bezrobotnych może skorzystać z form wsparcia oferowanych przez PUP w Garwolinie, a zaledwie 9,07% osób w tej grupie posiada prawo do zasiłku. Bezrobocie w odniesieniu do liczby osób w wieku produkcyjnym wynosi 10,1% wśród mężczyzn i 7,4% wśród kobiet. Jest to wskaźnik wyższy niż w powiecie garwolińskim – 8,3%, województwie mazowieckim – 6,6% i w Polsce – 6,5%.

Wykres 3 Udział osób bezrobotnych w grupie osób w wieku produkcyjnym w gminie

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Bardzo negatywnym zjawiskiem jest widoczny w badanym okresie wzrost liczby osób bezrobotnych w gminie w obliczu zmniejszającej się liczby mieszkańców ogółem. Równie niepokojące jest występowanie dużego bezrobocia w grupie osób młodych poniżej 34 roku życia - bezrobotni w wieku 18-34 stanowią aż 53,40% wszystkich zarejestrowanych bezrobotnych. Co więcej, 27,71% (110 osób) bezrobotnych w gminie Maciejowice stanowią osoby nie posiadające żadnego stażu pracy, a zaledwie 13 spośród 110 osób nie posiadających żadnego doświadczenia w pracy to osoby które w okresie 12 ostatnich miesięcy zakończyły naukę. Powyższe dane mogą świadczyć o tym, że znacząca część bezrobotnych mogła odziedziczyć postawę bierną na rynku pracy.

Gmina ma typowo rolniczy charakter, aż 42,8% aktywnych zawodowo mieszkańców gminy Maciejowice pracuje w sektorze rolniczym (rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo, rybactwo), 24,7% w przemyśle i budownictwie, a 12,0% w sektorze usługowym (handel, naprawa pojazdów, transport, zakwaterowanie i gastronomia, informacja i komunikacja) oraz 0,8% pracuje w sektorze finansowym (działalność finansowa i ubezpieczeniowa, obsługa rynku nieruchomości).

3.2.6 POMOC SPOŁECZNA

Podmiotem którym zajmuje się w gminie Maciejowice udzielaniem pomocy społecznej jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Maciejowicach. GOPS realizując ustawę o pomocy społecznej wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwia im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka. Podejmuje działania zmierzające do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem. Przydzielany rodzaj, forma i rozmiar świadczenia są odpowiednie do okoliczności uzasadniających udzielenie pomocy, a potrzeby osób i rodzin korzystających z pomocy są uwzględniane na miarę celów i możliwości Ośrodka.

W 2015 r. udzielono pomocy i wsparcia 391 osobom, natomiast świadczenie przyznano 346 osobom. Pomocą społeczną zostało objętych 174 rodziny z terenu gminy, z czego ok. 74% stanowią rodziny z dziećmi. W rodzinach objętych pomocą w 2015 roku było 679 osób. Świadczenia pieniężne zostały przyznane 72 osobom z 70 rodzin, natomiast świadczenia niepieniężne przyznano 280 osobom ze 127 rodzin.

Tabela 6 Struktura rodzin z dziećmi objętych pomocą GOPS w 2015 r.

Liczba dzieci w rodzinie	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
1	26	96
2	44	189
3	43	222
4	31	187
5	7	49
6	3	24
7 i więcej	3	31

Źródło: Opracowanie własne GOPS: dane na dzień 31.12.2015 roku.

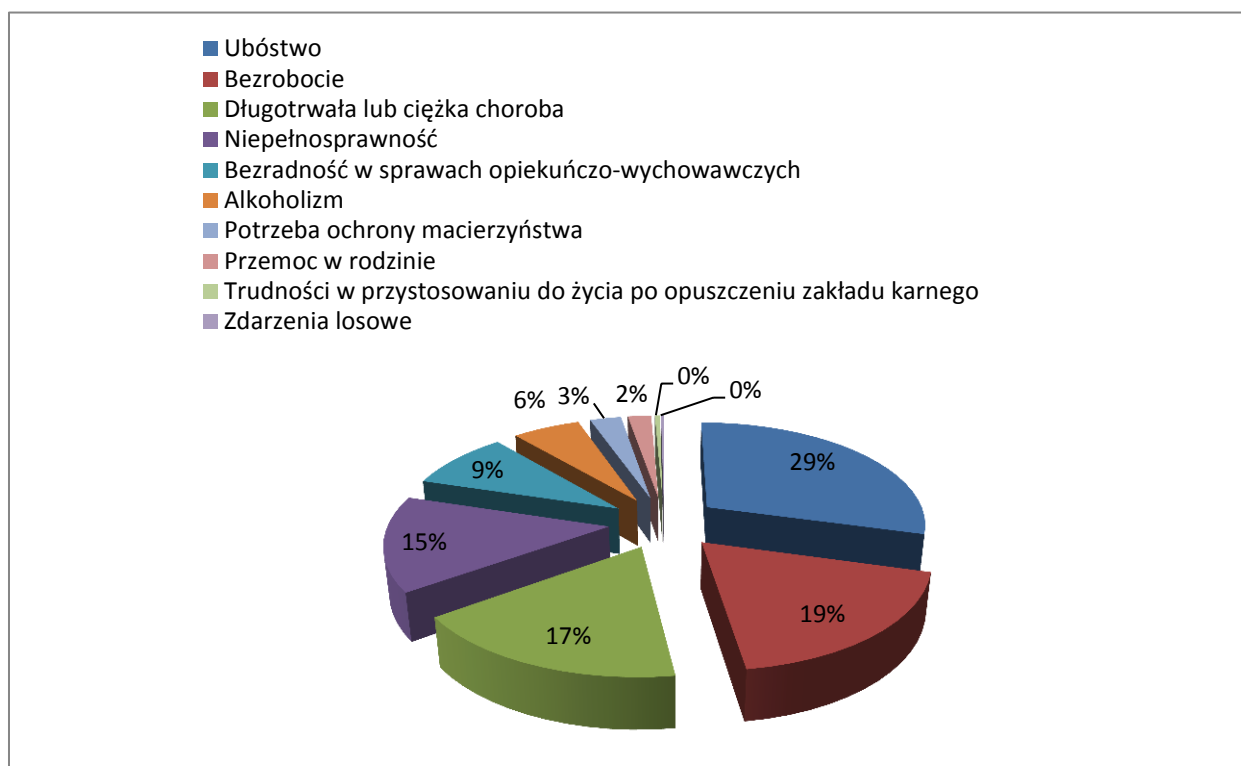
Tabela 7 Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej w latach 2009-2015 ogółem

Rok	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Liczba	228	233	221	204	217	212	174

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Głównymi przesłankami przyznawania świadczeń z pomocy społecznej są: ubóstwo (112 rodzin), bezrobocie (76 rodzin), długotrwała i ciężka choroba (61 rodzin), niepełnosprawność (47 rodzin), bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych (36 rodzin). Pomoc w 2015 r. przyznana został również w związku problemem alkoholizmu (25 rodzin), narkomanii (1 rodzina), potrzeby ochrony macierzyństwa (9 rodzin), bezdomności (1 rodzina), trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego (2 rodziny), zdarzeń losowych (4 rodziny), przemocy w rodzinie (7 rodzin). Poniższy wykres przedstawia powody przyznania świadczeń z pomocy społecznej przez GOPS w Maciejowicach.

Wykres 4 Powody korzystania przez rodziny z pomocy społecznej oraz GOPS w Maciejowicach

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GOPS na dzień 31.12.2015 r.

Jednym z powodów korzystania ze świadczeń społecznych na terenie gminy jest alkoholizm (aż 6% osób korzystających). Skalę problemów alkoholowych w gminie obrazuje m.in. liczba wniosków składanych do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (GKRPA) o podjęcie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu.

Tabela 8 Liczba spraw prowadzonych przez GKRPA

Wyszczególnienie	2012	2013	2014	2015	2016*
Liczba osób w stosunku do których było prowadzone postępowanie	29	32	11	19	12
Liczba osób zaproszonych na rozmowy motywacyjno-interwencyjne	14	24	15	18	12
Liczba osób skierowanych do biegłych sądowych	13	17	4	8	6
Liczba spraw skierowanych do Sądu	13	17	4	8	6
Liczba osób zmotywowanych do podjęcia leczenia w Poradni Uzależnień	8	12	11	12	6

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z GOPS w Maciejowicach

Występowanie w rodzinie problemu uzależnienia od alkoholu najczęściej wiąże się wieloma problemami współtowarzyszącymi, takimi jak: przemoc wobec najbliższych, ograniczenie praw rodzicielskich, sprawy rozwodowe itp.

Tabela 9 Postępowania w sprawach związanych z nadużywaniem alkoholu na terenie gminy

Wyszczególnienie	2012	2013	2014	2015
Liczba zatrzymań osób nietrzeźwych w celu wytrzeźwienia w pomieszczeniach policyjnych	5	9	10	9
Liczba założonych Niebieskich Kart	20	17	23	27
Liczba rodzin korzystających z pomocy materialnej GOPS, objętych tą pomocą z powodu uzależnienia lub nadużywania alkoholu przez co najmniej jednego z członków rodziny	27	30	26	25

Źródło danych: GOPS w Maciejowicach

Diagnoza zjawiska przemocy w rodzinie w gminie Maciejowice została przeprowadzona w oparciu o posiadane dane i statystyki. Oszacowanie zjawiska jest możliwe między innymi dzięki procedurze „Niebieskiej Karty”. Z zebranych informacji wynika, że obecnie spada liczba interwencji z powodu przemocy w rodzinie.

Tabela 10 Zjawisko przemocy w rodzinie wg danych GOPS Maciejowice

Wyszczególnienie	2012	2013	2014	2015	2016*
Liczba założonych Niebieskich Kart	20	17	23	27	13
Liczba interwencji domowych z powodu przemocy	32	32	35	47	21
Liczba pokrzywdzonych w wyniku przemocy domowej	26	29	31	32	16

Źródło: GOPS, Rejestr wpływu „Niebieskich Kart” do Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Maciejowicach.

Od lipca 2014 roku w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej są wydawane Karty Dużej Rodziny. Do dnia 23.11.2015 roku kart wydano dla 91 rodzin dla 490 członków.

Gdy dochodzi do sytuacji, w której rodzice zostają trwale lub czasowo pozbawieni praw rodzicielskich lub władza ta została ograniczona, sąd postanawia o ustanowieniu nad dzieckiem opieki zastępczej i umieszczeniu poza rodziną biologiczną.

Tabela 11 Liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej

Rodzaj pieczy zastępczej	2012	2013	2014	2015*
Rodziny zastępcze	2	2	3	3
Domy dziecka	1	1	1+5	1
Placówki opiekuńczo-wychowawcze	2	6	3	2+5

Źródło: Opracowanie własne GOPS: dane na dzień 15.11.2015 roku

W 2015 roku w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Maciejowicach został zatrudniony asystent rodziny. Obecnie 6 rodzin jest objętych pomocą asystenta.

Wszystkie dzieci objęte wychowaniem i edukacją od przedszkola do szkoły ponadgimnazjalnej z rodzin, których dochód nie przekracza 150% kryterium dochodowego określonego ustawą o pomocy społecznej, mają możliwość korzystania z dwudaniowych ciepłych posiłków w ramach programu rządowego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”. W roku szkolnym 2015/2016 z nieodpłatnych posiłków korzystało 207 dzieci + 20 (bez wywiadu).

W 2015 roku 27 dzieci zdrowych + 12 dzieci z orzeczoną niepełnosprawnością skorzystało z Rządowego Programu pomocy uczniom „Wyprawka szkolna”. Ponadto w roku szkolnym 2015/2016 zostało udzielonych 60 stypendiów szkolnych o charakterze socjalnym. (Dane z UG na dzień 23.11.2015 r.)

3.3 EDUKACJA

Poziom wykształcenia ludności w Gminie Maciejowice można przybliżyć tylko na podstawie danych z 2011 roku, pochodzących z Narodowego Spisu Powszechnego.

Wykres 5 Poziom wykształcenia w Gminie Maciejowice

Źródło: www.polska.w.liczbach.pl

Osoby z wyższym wykształceniem stanowią zaledwie ok. 12 % ogółu mieszkańców. Większość to osoby z wykształceniem zawodowym i niższym (ponad 60%). Niski poziom wykształcenia lub niedostosowania kwalifikacji zawodowych przekłada się bardzo często na status na rynku pracy. Jak wskazują dane z PUP w Garwolinie za 2015 r. aż 62,72% wszystkich bezrobotnych rejestrowanych stanowią osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym i niższym.

Na terenie gminy funkcjonują: 2 gimnazja, 4 szkoły podstawowe i 1 publiczne przedszkole. Część placówek funkcjonuje w nowo wybudowanych lub wyremontowanych obiektach, w pozostałych konieczne jest zwłaszcza przeprowadzenie prac termomodernizacyjnych niezbędnych w celu zmniejszenia energochłonności i emisyjności.

Edukacja na szczeblu podstawowym prowadzona jest przez: Szkołę Podstawową w Maciejowicach, Szkołę Podstawową w Samogoszczy, Szkołę Podstawową w Oronnem oraz Szkołę Podstawową w Antoniówce Świerżowskiej. W roku szkolnym 2015/2016 w szkołach podstawowych gminy Maciejowice kształciło się 562 uczniów (w tym 44 uczniów

klas "0"), natomiast w Gimnazjach 213 uczniów. Strukturę kształcących się uczniów oraz liczbę zatrudnionych nauczycieli w szkołach podstawowych gminy Maciejowice w roku szkolnym 2015/2016 przedstawia poniższa tabela.

Tabela 12 Liczba uczniów i nauczycieli w placówkach oświatowych gminy

Wyszczególnienie	Liczba uczniów	Liczba nauczycieli
Szkoły Podstawowe razem:	562	80
Maciejowice	320	34
Oronne	45	9
Samogoszcz	155	28
Antoniówka Św.	42	9
Gimnazja razem:	213	52
Maciejowice	167	24
Samogoszcz	46	28

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych UG

Poziom nauczania na szczeblu podstawowym i gimnazjalnym oraz chęć do nauki uczniów odzwierciedlają wyniki: sprawdzianu szóstoklasistów i egzaminu gimnazjalnego w gminie Maciejowice.

Tabela 13 Średnie wyniki sprawdzianu szóstoklasisty w roku szkolnym 2015/2016

Jednostka	Część pierwsza			Część druga - języki obce	Średnia dla dwóch części
	ogółem średni wynik [%] dla części 1	Język polski średni wynik [%]	matematyka średni wynik [%]	język angielski średni wynik [%]	
Gmina Maciejowice - PSP Maciejowice	60,2	68,9	51,1	55,5	57,81
Gmina Maciejowice - PSP w Oronnem	74,8	80,0	68,8	74,8	74,75
Gmina Maciejowice-PSP w Antoniówce Świerżowskiej	62,9	76,3	48,8	70,1	66,50
Gmina Maciejowice - PSP w ZSZ w Samogoszcz	72,7	72,5	72,3	76,4	74,54
Powiat garwoliński	61,1	69,3	52,3	66,1	63,58
Średnia dla kraju	65,5	73,0	58,0	75,0	70,25

Porównanie wyników ze sprawdzianu szóstoklasisty uczniów szkół z terenu gminy Maciejowice ze średnimi wynikami uczniów powiatu garwolińskiego oraz całego kraju wskazuje na dysproporcje w poziomie nauczania, zwłaszcza w kontekście PSP w Maciejowicach, którego uczniowie ze wszystkich części sprawdzianu osiągnęli wyniki niższe zarówno od średnich wyników w powiecie garwolińskim jak i średnich wyników w skali kraju.

Tabela 14 Średnie wyniki egzaminu gimnazjalnego w roku szkolnym 2015/2016

Jednostka	Historia	Polski	Matematyka	Przedmioty przyrodnicze	Angielski podstawowy	Angielski rozszerzony	Średnia wszystkich części
	średni wynik %	średni wynik %	średni wynik %	średni wynik %	średni wynik %	średni wynik %	
Gmina Maciejowice - PG Maciejowice	56,9	70,9	47,1	49,7	54,3	37,5	52,7
Gmina Maciejowice-ZSZ Samogoszcz	55,4	67,9	57,0	54,8	62,1	45,3	57,1
Średnia dla powiatu garwolińskiego	56,1	69,0	49,1	51,9	58,8	41,6	54,4
Średnia dla kraju	56,0	69,0	51,0	49,0	64,0	45,0	55,7

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z OKE w Warszawie i CKE

Analiza wyników egzaminu gimnazjalnego uwidacznia, że wyniki uczniów gminy Maciejowice, a zwłaszcza uczniów PG w Maciejowicach odstają zarówno od średnich wyników uczniów powiatu garwolińskiego jak i średniej dla kraju. W przypadku części obejmującej język polski oraz części obejmującej historię średnia wyników uczniów PG w Maciejowicach przewyższa średnie powiatu i całego kraju, gorzej natomiast wygląda sytuacja w części matematycznej w której uczniowie PG w Maciejowicach osiągnęli średnie wyniki poniżej średniej powiatu i kraju, podobnie w przypadku przedmiotów przyrodniczych języka angielskiego. Sumaryczny wskaźnik średnich wyników dla gminy w odniesieniu zwłaszcza do PG w Maciejowicach jest niższy tak od średniej powiatu jak i kraju.

Zarówno wyniki sprawdzianu szóstoklasisty jak i wyniki egzaminu gimnazjalnego świadczą o istniejącym kryzysie w obszarze kształcenia mieszkańców gminy. Analiza danych uwidacznia pilną potrzebę zwiększenia aktywności dzieci i młodzieży poprzez poprawę jakości kształcenia, umożliwienie korzystania z zajęć dodatkowych, pozalekcyjnych, związanych z doskonaleniem szczególnych umiejętności i zdolności.

W miejscowości Maciejowice funkcjonuje jedno Publiczne Przedszkole. W przedszkolu opiekę wychowawczą w roku szkolnym 2015/2016 sprawowało 12 nauczycieli, a opieką przedszkolną objętych było 106 dzieci. Edukacja przedszkolna jest ważnym instrumentem polityki edukacyjnej i integracyjnej oraz wyrównywania szans rozwojowych, a dla dzieci których rozwój przebiega nieharmonijnie lub z opóźnieniem, wychowanie przedszkolne jest szansą na wczesne wspieranie rozwoju w sferze poznawczej, funkcjonalnej i społecznej.

Tabela 15 Liczba dzieci w wieku przedszkolnym na 1 miejsce w placówce

Nazwa	dzieci w wieku 3-5 lat przypadające na jedno miejsce w placówce wychowania przedszkolnego						
	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
	[osoba]	[osoba]	[osoba]	[osoba]	[osoba]	[osoba]	[osoba]
MAZOWIECKIE	1,33	1,30	1,26	1,24	1,17	1,11	1,04
Powiat garwoliński	2,10	2,01	2,02	1,89	1,65	1,49	1,51

Gmina Maciejowice	3,04	3,21	3,05	2,46	2,22	2,26	2,28
----------------------	------	------	------	------	------	------	------

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych UG i GUS

W gminie Maciejowice liczba miejsc przedszkolnych jest niższa niż liczba dzieci w wieku przedszkolnym dlatego też istnieje pilna potrzeba zwiększenia liczby miejsc przedszkolnych.

3.4 SFERA PRZESTRZENNA I KOMUNALNA

Obecnie polityka przestrzenna gminy Maciejowice realizowana jest zgodnie ze Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Maciejowice uchwalonym przez Radę Gminy w Maciejowicach uchwałą Nr VIII/53/2015 z dnia 24 lipca 2015 r.

3.4.1 Plany zagospodarowania przestrzennego

Spośród 34 miejscowości gminy Maciejowice jedynie część miejscowości Podzamcze i część Maciejowic posiadają obowiązujący miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego.

Dla miejscowości Maciejowice obowiązują dwa miejscowe plany:

1) przyjęty uchwałą Rady Gminy Maciejowice nr IV/11/98 z dnia 29 grudnia 1998 r. plan obejmujący swymi granicami działki oznaczone w ewidencji wsi Maciejowice: 281, 282, 283, 284, 285, 286 oraz części działek 277 i 202., którego celem było przeznaczenie terenu oraz określenie warunków zabudowy i zasad zagospodarowania terenu dla realizacji celu publicznego tj. budowy oczyszczalni ścieków;

2) zmieniony uchwałą Rady Gminy Maciejowice nr XIII/75/99 z dnia 29 grudnia 1999 r. plan obejmującym swym zasięgiem ul. Niwa w Maciejowicach, tj. działki 814, 815, 816, 817, 820, 821, 822, 825 i cz. 799, którego celem było przeznaczenie terenów pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną, z dopuszczeniem zabudowy usługowej nieuciążliwej dla środowiska przyrodniczego;

Dla miejscowości Podzamcze obowiązuje zmieniony uchwałą Rady Gminy w Maciejowicach nr XVIII/99/2000 z dnia 1 sierpnia 2000 r. plan obejmujący część wsi, którego celem było przeznaczenie terenu pod zabudowę usługową związaną z nieuciążliwą działalnością usługową i gospodarczą, m.in. pod zabudowę usługową związaną z obsługą turystyki (hotele, gastronomia i inne), zabudowę z zakresu kultury, zdrowia i sportu, pole biwakowe, terenu rolne, tereny otwarte-wody powierzchniowe.

Dla nieobjętych planami terenów w Maciejowicach i Podzamczu oraz pozostałych 32 miejscowościach gminnych wydawane są decyzje o warunkach zabudowy oraz decyzje o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego na podstawie przepisów odrębnych. Wydawane decyzje o warunkach zabudowy głównie dotyczą zabudowy zagrodowej i mieszkaniowej jednorodzinnej, natomiast decyzje celu publicznego na terenie gminy wydawane są głównie w zakresie linii elektroenergetycznych, wieży telefonii komórkowej, sieci wodociągowej i kanalizacyjnej oraz inwestycji realizowanych przez Gminę Maciejowice.

Zjawisko związane z rozwojem budowlanym gminy Maciejowice w oparciu o decyzje o warunkach zabudowy nie jest zgodne z zasadą ładu przestrzennego i zrównoważonego rozwoju. W związku z czym istnieje potrzeba opracowania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, zgodnie z kierunkami przyjętymi w Studium

uwarunkowań. Gmina Maciejowice w *Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Mazowieckiego* została zakwalifikowana do obszaru problemowo-funkcjonalnego *Obszar Doliny Środkowej Wisły*. W obszarze tym należy dążyć do „regulacji rzek, budowy obwałowań i innych metod technicznych oraz odtwarzanie naturalnych terenów zalewowych, które podlegają presji urbanistycznej z jednej strony a z drugiej rygorom ochrony środowiska w zakresie obszarów objętych ochroną prawną”.

W *Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Mazowieckiego* zakresie dotyczącym gminy Maciejowice ustalono następujące inwestycje:

1) w obszarze poprawy dostępności i efektywności transportowej:

- budowa i przebudowa dróg wojewódzkich nr 801 do klasy drogi głównej ruchu przyspieszonego oraz drogi nr 807 do klasy drogi głównej, z obejściem miejscowości Maciejowice;
- budowa mostu na rzece Wiśle w rejonie Maciejowice-Kozienice.

2) w obszarze infrastruktury technicznej:

- budowa linii 400 kV Kozienice – Siedlce Ujrzanów z częściowym wykorzystaniem trasy istniejącej linii 220 kV (gminy Kozienice, Maciejowice, Sobolew, Żelechów, Miastków Kościelny, Wodynie, Domanice, Wiśniew, Zbuczyn, Siedlce, Łuków, Stoczek Łukowski), zgodnie z Koncepcją przestrzennego zagospodarowania kraju;
- poprawa bezpieczeństwa przeciwpowodziowego w newralgicznych miejscach Wisły;
- przebudowa wału przeciwpowodziowego prawobrzeżnej doliny Wisły na odcinku: Antoniówka Świerżowska – Kolonia Bączki.

3.4.2. Infrastruktura transportowa

Gmina Maciejowice posiada dobrze rozwinięty układ komunikacyjny. Tworzą go drogi wojewódzkie, powiatowe i gminne. Zapewniają one mieszkańcom gminy powiązania międzyregionalne, wewnątrzwojewódzkie i wewnątrzpowiatowe np. z Garwolinem, Łaskarzewem, Sobolewem, Dęblinem, Wilgą, Warszawą oraz wewnątrzgminne. Mieszkańcy gminy korzystają z komunikacji autobusowej realizowanej przez PKS Garwolin, PKS Puławy oraz na trasach Maciejowice-Warszawa, Maciejowice-Garwolin przewoźników prywatnych. Komunikacja zbiorowa nie dociera jednak do każdej miejscowości ze względu na niedostateczny stan dróg. Duże odcinki dróg gminnych mają zbyt małe szerokości pasów drogowych oraz są nieutwardzone lub wymagają przebudowy i modernizacji.

Przez obszar gminy Maciejowice przebiegają następujące trasy stanowiące fragment podstawowego układu komunikacyjnego kraju:

- droga wojewódzka nr 801 (Warszawa - Wilga - Maciejowice - granica województwa - Puławy)
- droga wojewódzka nr 807 (Maciejowice - Sobolew - Gończyce - Żelechów - granica województwa - Łuków).

Plan Zagospodarowania Przestrzennego Rozwoju Województwa Mazowieckiego oraz Strategia Rozwoju Województwa Mazowieckiego do 2020 roku przewiduje modernizację w/w dróg oraz realizację nowej przeprawy przez rz. Wisłę na przedłużeniu drogi woj. nr 807 (powiązanie gm. Maciejowice i gm. Kozienice).

Na terenie gminy występują 3 kategorie dróg publicznych: wojewódzkie, powiatowe i gminne:
- drogi wojewódzkie – długość 30,88 km, - drogi powiatowe – długość 48,72 km, - drogi gminne – długość 49,60 km. Podstawowy układ komunikacyjny gminy, umożliwiający powiązania zewnętrzne z sąsiednimi rejonami tworzą: droga wojewódzka nr 801 (Warszawa - Wilga - Maciejowice – Puławy), droga wojewódzka nr 807 (Maciejowice - Sobolew - Gończyce - Żelechów). W/w drogi posiadają nawierzchnie bitumiczne, wymagają przebudowy t.j. zwiększenia nośności nawierzchni, wykonania obejścia ważniejszych wsi przez które prowadzone są drogi, poprawienia geometrii przebiegu, zmniejszenia ilości skrzyżowań z istniejącym układem dróg.

Podstawowy układ komunikacyjny wewnętrzny gminy tworzą następujące drogi:

- droga wojewódzka nr 736 (Magnuszew-Podlęż - droga 801);
- drogi powiatowe:
 - droga powiatowa nr 1325W (dr. woj. nr 807 - Polik - Pogorzelec – Łaskarzew – Garwolin płn. granica gminy)
 - droga powiatowa nr 1349W (dr. woj. nr 801 - Podoblin - Podstolice - Nowe Kraski - Pasternik – Podlęż – dr. woj. nr 736)
 - droga powiatowa nr 1350W (dr. woj. nr 801- Maciejowice - Antoniówka Świerżowska -Antoniówka Wilczkowska-Podstolice)
 - droga powiatowa nr 1352W (dr. woj. nr 801 – Wróble - Wargocin - Kobylnica - dr. woj. nr 801)
 - droga powiatowa nr 1353W (dr. woj. nr 801 - Uchacze - Kawęczyn - Strych - Małamówka)

W/w drogi powiatowe posiadają nawierzchnie częściowo utwardzone w średnim stanie technicznym. Część dróg wymaga modernizacji – poszerzenia linii rozgraniczających, zwiększenia nośności nawierzchni, poszerzenia istniejących jezdni, wyłagodzenia załamów jezdni, przycięcia lub wycięcia części drzewostanu z pasów drogowych zagrażających bezpieczeństwu ruchu.

Drogi gminne:

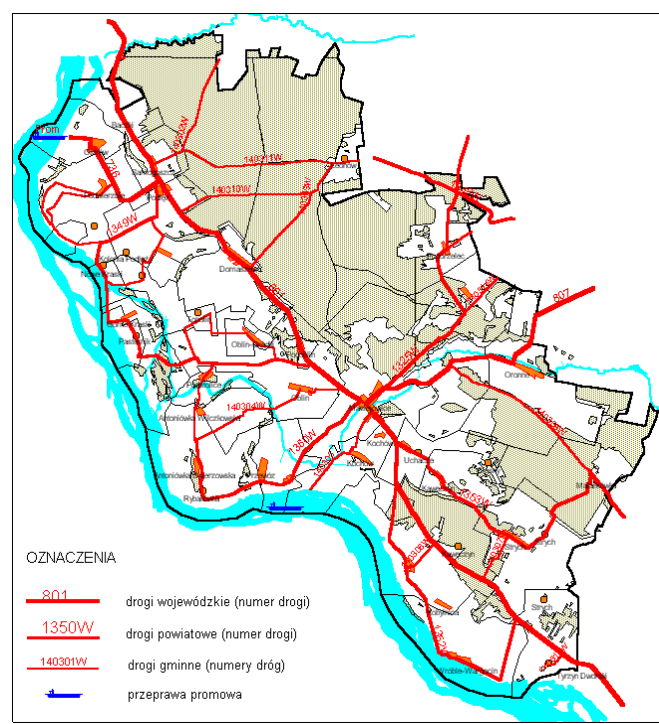
- nr 130701W - dr. pow. nr 1349W – Kępa Podwierzbiańska – dr. woj. nr 736,
- nr 130702W - dr. woj. nr 801 – Samogoszcz – (Lewików) – granica gm. Łaskarzew,
- nr 130703W - dr. pow. nr 1349W – Budy Podlęskie – Kraski Dolne – dr. pow. nr 1349W,
- nr 130704W - dr. pow. nr 1350W – Antoniówka Wilczkowska – Oblin – dr. woj. nr 801,
- nr 130705W - dr. woj. nr 801 (Maciejowice) – Kochów – rz. Wisła,
- nr 130706W - dr. woj. nr 801 – Kobylnica – dr. pow. nr 1352W,
- nr 130707W - dr. woj. nr 801– Strych – dr. pow. nr 1353W,
- nr 130708W - dr. woj. nr 807 – Podzamcze – Małamówka – dr. pow. nr 1353W,
- nr 130709W - dr. woj. nr 801 – Domaszew – dr. gminna nr 130711W (Smolarnia),
- nr 130710W - dr. woj. nr 801(Podlęż) – dr. gminna 130709W (Smolarnia),

- nr 130711W - dr. gminna nr 130702W – Samogoszcz – granica gminy Łaskarzew (Budy Krępskie),
- nr 130712W - dr. woj. nr 801 – Turzyn – rz. Wisła,
- nr 130713W - dr. pow. nr 1349W – Oblin -Grądko – Topolin – dr. pow. nr 1349W,
- nr 130714W - dr. pow. nr 1325W (Polik) – granica gminy Sobolew (Krępa),
- nr 130715W - dr. pow. nr 1325W (Pogorzelec) – granica gminy Sobolew (Krępa).

Do dróg gminnych należą także drogi-ulice w Maciejowicach, które jeszcze nie posiadają numeru nadanego przez Wojewodę: 11 Listopada, Bankowa, Browarna, Ks. Grzegorz Piramowicza, Ks. Lucjana Antonia, Leśna, Łaskarzewska, Niecała, Niwa, Ogrodowa, Polna, por. Eugeniusza Goliszewskiego, Rotmistrza Edmunda Cichego, Słoneczna, Spacerowa, Spokojna, Sportowa.

Większość dróg gminnych posiada nawierzchnię utwardzoną w średnim stanie technicznym. Część dróg wymaga modernizacji – zwiększenia nośności nawierzchni, poszerzenia jezdni, wyłagodzenia załamania osi, poszerzenia pasa drogowego, poprawienia widoczności i bezpieczeństwa poprzez przycięcie lub wycięcie istniejącej zieleni z pasów drogowych itp.

Rysunek 3 Układ komunikacyjny w gminie

Źródło: UG w Maciejowicach

Tabela 16 Natężenie ruchu na podstawowych drogach w gminie

Nr drogi	Odcinek pomiaru	Pojazdy samochodowe ogółem	Samochody osobowe, mikrobusy	Samochody ciężarowe		Autobusy
				ogółem	z przy-czepami	
801	Wilga - Maciejowice	2024	1696	49	49	20
801	Maciejowice – granica województwa	2536	2176	56	53	25
807	Maciejowice - Sobolew	1830	1599	22	13	18

Źródło: Pomiar ruchu na drogach wojewódzkich wykonany w 2010 roku (średni dobowy ruch w 2010 roku).

Ruch pasażerski na terenie gminy Maciejowice obsługuje PKS Garwolin. W chwili obecnej funkcjonują połączenia komunikacją autobusową Maciejowic z Warszawą, Puławami, Garwolinem oraz sąsiednimi gminami. Przez teren gminy prowadzona jest komunikacja autobusowa Warszawa – Puławy – Kazimierz Dolny oraz Warszawa – Maciejowice – Ryki. Autobusy z Warszawy przez Maciejowice odchodzą z Warszawy z Dworca Wschodniego w odstępach niemal codziennych. W odległości ok 11 km od Maciejowic funkcjonuje linia kolejowa Warszawa – Dęblin (stacja Sobolew 11 km od Maciejowic i stacja Łaskarzew 14 km od Maciejowic). W sezonie przez rzekę Wisłę funkcjonują dwie przeprawy promowe dla samochodów osobowych pomiędzy miejscowościami Świerże Górne i Antoniówka Świerżowska (6 km od Maciejowic) i na przedłużeniu drogi wojewódzkiej nr 736 Magnuszew-Podlęż - droga 801 w miejscowości Ostrów – Latków.

3.4.3. Infrastruktura komunalna

3.4.3.1 Gospodarka wodno-ściekowa

Na terenie gminy Maciejowice infrastruktura zaopatrzenia w wodę jest nadal niedostatecznie rozwinięta. Poziom zwodociągowania gminy mierzony liczbą osób korzystających z wodociągu w stosunku do liczby mieszkańców ogółem wynosi zaledwie 48,7%. Ludność gminy zaopatrywana jest w wodę z ujęcia na terenie miejscowości Pogorzelec, gdzie znajduje się Stacja Uzdatniania Wody oddana do użytku w 2007 r. Na koniec 2015 r. długość sieci wodociągowej wynosiła 88,6 km, a liczba przyłączy wodociągowych - 1085 szt. Zwodociągowane zostały miejscowości: Maciejowice, Podzamcze, Oronne, Polik, Pogorzelec i Leonów, Oblin (częściowo) Podoblin, Domaszew, Podlęż (częściowo), Samogoszcz, Bączki, Uchacze, Kawęczyn, Strych, Wróble Wargocin, Tyrzyn Kobylnica, Kochów. W 2016 r. rozpoczęto realizację I etapu budowy sieci wodociągowej wraz z przyłączami, w północnej części gminy, obejmującego miejscowości: Przewóz, Antoniówka Świerżowska, Antoniówka Wilczkowska, Podstolice, niezwodociągowaną część Oblina, Oblin Grądk i Topolin. Zwodociągowanie całej gminy jest przewidziane do końca 2018 r.

W Maciejowicach od 2004 r. funkcjonuje mechaniczno-biologiczna oczyszczalnia ścieków o przepustowości 430 m³/d. W związku z prowadzoną od kilku lat budową sieci kanalizacyjnej oraz stale zwiększającą się liczbą przyłączanych do sieci gospodarstw domowych i zakładów usługowych istnieje konieczność pilnej rozbudowy oczyszczalni. Infrastruktura kanalizacyjna w gminie Maciejowice jest niedostatecznie rozwinięta, częściowo skanalizowana jest miejscowość Maciejowice, zaś w pozostałych miejscowościach ścieki odprowadzane są do opróżnianych okresowo zbiorników bezodpływowych. Długość sieci kanalizacyjnej na koniec 2015 r. wynosiła 10,9 km, do sieci było podłączone 269 posesji. Z kanalizacji korzysta jedynie 16% mieszkańców gminy. Budowa sieci kanalizacyjnej w Maciejowicach jest kontynuowana, w kolejnych latach planuje się również budowę kanalizacji w miejscowościach Uchacze, Kochów i Oblin. W pozostałych miejscowościach gminy w kolejnych latach będą przydomowe oczyszczalnie ścieków.

Tabela 17 Budynki mieszkalne podłączone do infrastruktury technicznej

Nazwa obszaru	Infrastruktura (stan na koniec 2015 r.)	
	wodociągi	kanalizacja
	2015	2015
	[%]	[%]
Woj. Mazowieckie	80,3	39,4
Powiat garwoliński	85	34,2
Gmina Maciejowice	54,7	12,0

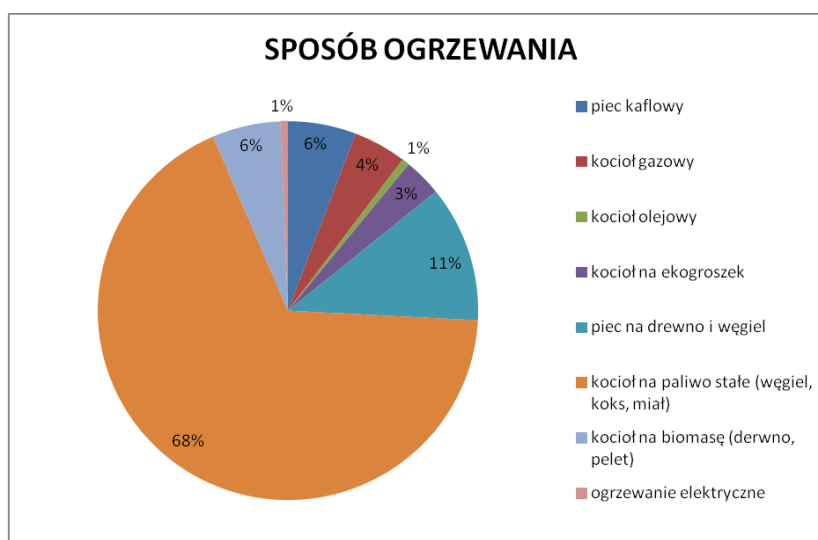
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

3.4.3.2. Zaopatrzenie w ciepło

Gmina Maciejowice nie posiada zorganizowanego systemu ciepłowniczego. Mieszkańcy zaopatrują się w ciepło indywidualnie. Podstawowymi nośnikami energii pierwotnej potrzebnej do wytworzenia energii cieplnej w gminie są nadal paliwa kopalne stałe: węgiel i drewno. Paliwa płynne oraz gaz to źródła ciepła dla zaledwie około 5% posesji.

Publiczna Szkoła Podstawowa i Publiczne Gimnazjum w Maciejowicach, Publiczna Szkoła Podstawowa w Antoniówce Świerżowskiej, Publiczne Przedszkole w Maciejowicach, Zabytkowy Ratusz w Maciejowicach oraz Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Maciejowicach zasilane są z kotłowni gazowych. W Szkole Podstawowej i Gimnazjum w Samogoszcu oraz Niepublicznym Zakładzie Opieki Zdrowotnej w Podłężu funkcjonują kotłownie na olej opałowy. Szczegółowa struktura sposobów ogrzewania mieszkań została przedstawiona na wykresie kołowym.

Rysunek 4 Sposób ogrzewania budynków mieszkalnych w Gminie Maciejowice

Źródło: Plan gospodarki niskoemisyjnej dla Gminy Maciejowice, opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych ankiet wśród mieszkańców gminy Maciejowice

Duże straty ciepła budynków oraz przewaga korzystania z paliw kopalnych jako podstawowego źródła ciepła powoduje nasilanie się zjawisko zwane „niską emisją” i dotyczy głównie źródeł emitujących zanieczyszczenia przez kominy domowe.

3.4.3.3. Zaopatrzenie w gaz ziemny

Przez teren gminy Maciejowice przebiega gazociąg wysokiego ciśnienia DN150 będący odgałęzieniem od magistrali Puławy – Warszawa z punktu zaporowo – upustowego w gminie Trojanów. Źródłem gazu dla gminy jest stacja redukcyjno–pomiarowa w Podzamczu o wydajności 6000 m³/h. Na terenie gminy znajdują się gazociągi wysokiego i średniego ciśnienia. Długość sieć przesyłowej wynosi ok 6,2 km natomiast sieci rozdzielczej

ok. 21 km. Na koniec 2015 r. na terenie gminy było 212 czynnych przyłączy do budynków, w tym 203 przyłącza do budynków mieszkalnych. Miejscowości zgazyfikowane w gminie Maciejowice: Antoniówka Świerżowska, Kochów, Konopatka, Maciejowice, Oronne, Podzamcze, Przewóz. Procent ludności korzystającej z instalacji gazowej jest niski i wynosi 10,7%. Zużycie gazu stale wzrasta, w porównaniu do roku 2009 w 2015 r. zwiększyło się o 34%. W 2015 r. na ogrzewanie mieszkań przeznaczono 83,80% gazu. W mieszkalnictwie gaz wykorzystuje się głównie do ogrzewania pomieszczeń i ciepłej wody użytkowej. Ponadto duża część zużywanego gazu sieciowego użytkowana jest na potrzeby tzw. bytowe czyli głównie na przygotowywanie posiłków. Gmina posiada opracowany „Program gazyfikacji gminy Maciejowice”. Zainteresowanie podłączeniem do sieci gazowej jest duże - wynosi 60%.

Tabela 18 Korzystanie z gazu w gminie Maciejowice

Ogół ludności korzystającej z instalacji gazowej [%]		Długość czynnej sieci [km]		Zużycie gazu ogółem		Zużycie gazu do ogrzewania mieszkań	
				[tys. m ³]		[tys. m ³]	
2009	2015	2009	2015	2009	2015	2005	2015
8,7	10,7	21,8	21,8	188,7	253,1	115	212,3

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

3.4.3.4. *Zaopatrzenie w energię elektryczną*

Podstawowym źródłem energii elektrycznej SN 15 kV na terenie gminy są stacje transformatorowo - rozdzielcze 110/115 kV zlokalizowane w Sobolewie i Garwolinie. Przez teren gminy Maciejowice przebiegają tranzytowo: jednotorowa linia 220 kV relacji Kozienice-Siedlce (PSE S.A.), jednotorowe linie 110 kV relacji: Kozienice – Stoczek Łukowski – Łuków; Kozienice – Sobolew – Ryki; Kozienice – Garwolin – Pilawa (PGE Dystrybucja S.A. Oddział Warszawa). Trasy linii NN 220 kV i WN 110 kV wiodą przez grunty wsi Antoniówka Świerżowska, Antoniówka Wilczkowska, Przewóz, Maciejowice, Oblin i Polik. PSE S.A. aktualnie przebudowuje linię NN 220 kV na linię pracującą pod napięciem 400kV.

Dystrybucją energii elektrycznej na terenie gminy Maciejowice obecnie zajmuje się PGE Dystrybucja S.A. Oddział Warszawa, Rejon Energetyczny Mińsk Mazowiecki. Przeciętnym odbiorcą energii elektrycznej w gminie Maciejowice jest średniej wielkości gospodarstwo rolne pobierające energię o mocy szczytowej 5 - 10 kW, do celów bytowych i zasilania urządzeń do produkcji rolnej. Zużycie energii elektrycznej w gospodarstwach domowych różni się znacznie w zależności od sposobów użytkowania, a także od stopnia zamożności użytkowników. Jego wielkość zależy od: rodzaju oświetlenia, napędów artykułów gospodarstwa domowego: pralkach, chłodziarkach i zamrażarkach, kuchniach elektrycznych itp., zużycia energii elektrycznej do ogrzewania pomieszczeń i przygotowywania ciepłej wody użytkowej.

Teren gminy Maciejowice charakteryzuje się dobrymi parametrami energii elektrycznej średniego napięcia 15 kV i dobrą lokalizacją w odniesieniu do źródeł energii SN 15 kV.

Na tle średnich wskaźników dla terenów wiejskich województwa mazowieckiego obsługiwanych przez PGE Dystrybucja S.A. Oddział Warszawa stan techniczny lokalnych sieci elektroenergetycznych zasilających wsie gminy Maciejowice przedstawia się następująco:

- stan dobry - ok. 38 % wsi (średnia dla województwa ok. 40%),
- stan średni - ok. 20% wsi (średnia dla województwa ok. 20%),
- stan zły - ok. 42% wsi (średnia dla województwa 40%).

Jak widać z zestawienia są to wskaźniki bardzo zbliżone do średniej dla województwa.

3.4.3.5 Gospodarka odpadami

Zgodnie z Wojewódzkim Planem Gospodarki Odpadami Gmina Maciejowice wchodzi w skład Regionu Ostrołęcko-Siedleckiego. Wyznaczonymi instalacjami o randze Regionalnej Instalacji Przetwarzania Odpadów Komunalnych dla regionu są MPK Sp. z o.o. w Ostrołęce w miejscowości Wola Suchożebrska (gmina Suchożębry).

Mieszkańcy Gminy są zobowiązani do przestrzegania zasad dotyczących gospodarowaniem odpadami, określonych w Regulaminie utrzymania czystości i porządku na terenie gminy Maciejowice oraz do uiszczania opłat za gospodarowanie odpadami na rzecz gminy.

Zgodnie z Uchwałą Nr XVIII/135/2016 Rady Gminy w Maciejowicach z dnia 14 lipca 2016 roku w sprawie szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów w zamian za uiszczoną przez właściciela nieruchomości opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi odpady są odbierane raz w miesiącu w odniesieniu do następujących frakcji: papier i tektura, metale, tworzywa sztuczne, opakowanie wielomateriałowe, szkło, odpady komunalne ulegające biodegradacji, w tym odpady opakowaniowe ulegające biodegradacji, odpady zielone, zmieszane odpady komunalne.

Na terenie Gminy Maciejowice nie ma możliwości przetwarzania odpadów komunalnych. Wszystkie odpady przekazywane były w 2015 r. do poniższych instalacji MPK Sp. z o.o. Zakład Produkcyjny nr 1 Ławy, ul. Przemysłowa 45, 07-411 Rzekuń.

Liczba mieszkańców od których odbierane są odpady komunalne, zgodnie ze złożonymi deklaracjami, wynosiła na dzień 30.09.2016 r. 6204 osoby, w tym 6005 osób z zadeklarowaną selektywną zbiórką i 199 z zadeklarowaną zbiórką zmieszaną.

Na terenie Gminy zinventaryzowano 4 362 189 kg wyrobów azbestowych w tym wyroby kod W01 - 329 198 kg, W02 - 4 015 791 kg i W03.1 - 17 200 kg. Gmina Maciejowice prowadzi stałe działania mające na celu jak najwyższy poziom utylizacji wyrobów azbestowych. Na bieżąco przyjmowane są wnioski od mieszkańców o odbiór i utylizację azbestu. Systematycznie realizowane są projekty obejmujące odbiór, transport i utylizację wyrobów azbestowych. W okresie od 2008 r. unieszkodliwiono 837 847 kg wyrobów azbestowych. Do unieszkodliwienia pozostało jeszcze 3 542 342 kg. Poziom realizacji programu usuwania azbestu z terenu gminy wynosi ok. 19%. Zakres zadań w tym obszarze jest rozpisany na okres do 2038 roku.

3.5. MIESZKALNICTWO

Na terenie gminy dominuje zabudowa zagrodowa. Co raz większą rolę odgrywa zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna i usługowa, która koncentruje się w Maciejowicach, Oblinie i Samogoszcy, a także rekreacyjna indywidualna skupiająca się w miejscowościach atrakcyjnych krajobrazowo położonych w sąsiedztwie zwartych kompleksów leśnych.

Infrastruktura budowlana na terenie gminy obejmuje: budynki mieszkalne, budynki komunalne (użyteczności publicznej), budynki niekomunalne (lokale usługowe) oraz obiekty pod działalność przemysłową.

Na koniec 2015 roku w gminie było 2236 mieszkań, liczących 8509 izb o łącznej powierzchni 194166 m². Na jedno mieszkanie przypadało średnio 3,8 izb, 86,8 m² powierzchni użytkowej, 3,7 osób, a na 1 osobę 27,4 m² powierzchni użytkowej.

Zasoby i warunki mieszkaniowe ludności ocenia się jako dobre. Należy zaznaczyć, iż sytuacja mieszkaniowa w gminie systematycznie polepsza się. Corocznie w latach 2009-2015 zasoby mieszkaniowe powiększały się średnio o około 10 mieszkań. W latach 2009-2015 oddano do użytku łącznie 66 mieszkania, co daje średnią 11 na rok.

Tabela 19 Liczba mieszkań w gminie Maciejowice w latach 2010-15 na tle powiatu i województwa

Obszar/Rok	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Woj. Mazowieckie	839 020	864 883	873 651	882 675	890 559	899 130
Powiat garwoliński	27 404	27 476	27 727	27 962	28 167	28 411
Gmina Maciejowice	2 180	2 195	2 204	2 220	2 224	2 236

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL

Standard mieszkań wyrażający się w wyposażeniu w instalacje stopniowo się podnosi; w roku 2009 72,1% mieszkań posiadało bieżącą wodę, 68,1% łazienkę, 58,4% centralne ogrzewanie zaś w roku 2015 – 81,5% bieżącą wodę, 78,5% łazienkę i 64,7% centralne ogrzewanie. Ogólna ocena stanu aktualnego zasobów mieszkaniowych jest w zasadzie bardzo podobna do sytuacji na terenie całego kraju.

W całej gminie technologie zastosowane w budynkach zmieniały się wraz z upływem czasu i rozwojem technologii wykonania materiałów budowlanych, począwszy od najstarszych budynków, w których zastosowano mury wykonane z cegły oraz kamienia wraz z drewnianymi stropami, kończąc na budynkach najnowocześniejszych, gdzie zastosowano ocieplenie przegród budowlanych materiałami termoizolacyjnymi. Większość mieszkań wybudowana została w starej technologii, w związku z czym zaledwie część budynków spełnia warunki energochłonności. Przeprowadzona analiza stanu zasobu mieszkaniowego w gminie wykazała, iż ok. 55% budynków posiada ocieplone ściany, 17% częściowo, zaś 28% budynków ma nieocieplone ściany. Podobnie sytuacja wygląda, jeżeli chodzi o ocieplenie dachu - 38% badanych wskazało, że ma ocieplony dach, 20% częściowo, a 42 % w ogóle. Okna w większości mieszkań - 66% zostały wymienione w ciągu ostatnich 10 lat, 32% budynków ma okna mające powyżej 10 lat, zaś w przypadku 2% wiek okien przekracza 30 lat. W zdecydowanej większości - 88% okna w budynkach są z PCV, natomiast 12%

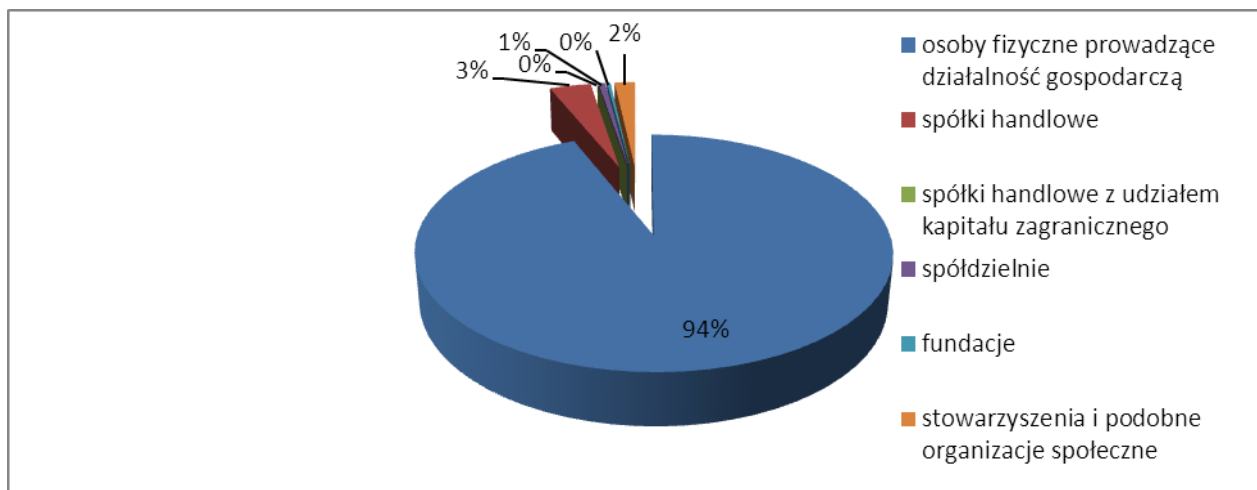
stanowią okna drewniane. Prace termomodernizacyjne pozwalają na lepszą izolację termiczną obiektów, zmniejszenie współczynnika przenikalności cieplnej nowych okien i ocieplonych ścian, co powoduje zmniejszenie zużycia węgla i innych paliw, co z kolei przekłada się na zmniejszenie zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego

3.6. SFERA GOSPODARCZA

3.6.1 Przedsiębiorczość

Liczba podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w gminie na koniec 2015 r. wynosiła 410, z czego 395 podmiotów prywatnych i 13 państwowych. Analiza danych historycznych za okres 2009-2015 wykazuje, iż liczba przedsiębiorstw zarejestrowanych na terenie gminy wzrasta. W odniesieniu do roku 2009 w 2015 było o 13,88 % przedsiębiorstw więcej.

Wykres 6 Struktura podmiotów sektora prywatnego według form prawnych

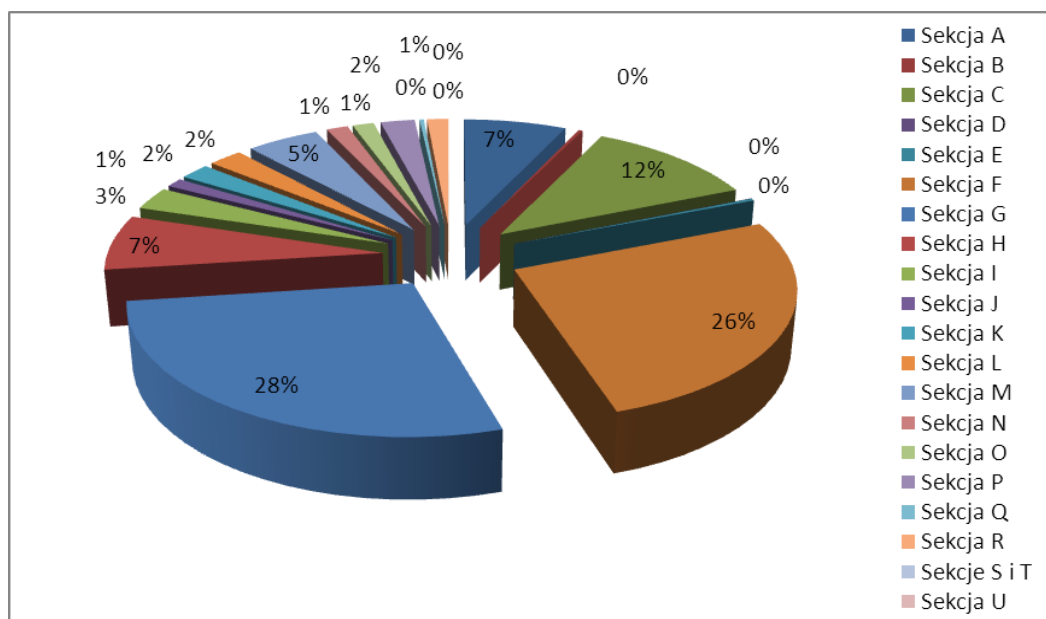

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Najwięcej podmiotów działa w sekcji G handel hurtowy i detaliczny, w tym naprawa pojazdów samochodowych – 96, następnie w sekcji F – budownictwo 91 podmiotów i w sekcjach S - pozostała działalność usługowa i T - gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników, gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby – razem 47 podmiotów. Najmniej w sekcji E – dostawa wody, gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją - 1 podmiot, a także w sekcji J – informacja i komunikacja -4 podmioty.

Strukturę podmiotów według sekcji PKD 2007 ukazuje poniższy wykres.

Wykres 7 Struktura podmiotów gospodarki narodowej wg sekcji PKD 2007

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Analizując zmiany w liczbie podmiotów zarejestrowanych w rejestrze REGON wg sekcji PKD 2007 w 2015 r. w gminie:

- w sekcji A - rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo były zarejestrowane 24 podmioty tj. o 25% mniej niż w roku 2009.
- w sekcji B - górnictwo i wydobywanie - 1 podmiot, tj. o 1 mniej niż w 2009 r.
- w sekcji C - przetwórstwo przemysłowe - 40 podmiotów, tj. o 25% więcej niż w 2009 r.
- w sekcji D - wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych bez zmian od 2009 r. - 0 podmiotów
- w sekcji E - dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją - 1 podmiot, podobnie jak w 2009 r.
- w sekcji F - budownictwo - 91 podmiotów, tj. o 23% więcej niż w 2009 r.
- w sekcji G handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle 96 podmiotów, tj. o 12% więcej niż w 2009 r.
- w sekcji H transport i gospodarka magazynowa - 24 podmioty, tj. o 14% mniej niż w 2009 r.
- w sekcji I - działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi - 10 podmiotów, tj. o 400% więcej niż w 2009 r.
- w sekcji J - informacja i komunikacja - 4 podmioty, wzrost o 4 w stosunku do 2009 r.
- w sekcji K - działalność finansowa i ubezpieczeniowa - 7 podmiotów, tj. o 13% mniej niż w 2009 r.
- w sekcji L - działalność związana z obsługą rynku nieruchomości - 8 podmiotów, tj. o 100% więcej niż w 2009 r.
- w sekcji M - działalność profesjonalna, naukowa i techniczna - 17 podmiotów, tj. o 6% więcej niż w 2009 r.
- w sekcji N - działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca - 5 podmiotów, tj. o 29% mniej niż w 2009 r.
- w sekcji O administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne stała liczba od 2009, tj. 5 podmiotów

- w sekcji P - edukacja - 12 podmiotów, tj. o 20% więcej niż w 2009 r.
- w sekcji Q - opieka zdrowotna i pomoc społeczna - 13 podmiotów, tj. o 13 % więcej niż w 2009 r.
- w sekcji R działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją stała liczba 5 podmiotów, podobnie jak w 2009 r.
- w sekcji S - pozostała działalność usługowa i T - gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby - 47 podmiotów, tj. 24% więcej w stosunku do 2009 r.
- w sekcji U bez zmian 0 podmiotów

Najwięcej podmiotów przybyło w sekcji F budownictwo – 17, zaś największy spadek – 8 odnotowano w sekcji A - rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo.

W analizowanym okresie 2009-2015 w strukturze przedsiębiorstw według wielkości przeważają podmioty zatrudniające 0-9 osób – mikroprzedsiębiorstwa, których w 2015 r. było 392 szt., kolejną grupę stanowią przedsiębiorstwa małe - w 2015 r. było ich 16 - podobnie jak w roku 2009. Znikomy udział wśród wszystkich podmiotów mają firmy średnie, których w 2015 r. było 2 - niezmiennie od 2009 r. Największa dynamika zmian charakteryzuje grupę podmiotów najmniejszych. W pozostałych grupach liczba podmiotów jest na stałym poziomie od 2009 r. Na terenie gminy nie funkcjonuje żadne duże przedsiębiorstwo zatrudniające 250 lub więcej pracowników. To powoduje, iż podaż miejsc pracy jest ograniczona, co przekłada się na wysoki poziom bezrobocia i zmusza mieszkańców gminy do podejmowania pracy poza gminą. Wiąże się to z licznymi migracjami poza gminę lub koniecznością dojeżdżania do pracy.

3.7. TURYSTYKA I REKREACJA

Gmina posiada cenne walory turystyczne i przyrodniczo-krajobrazowe, w tym związane z bezpośrednim sąsiedztwem rzeki Wisły. Tereny leśne, stanowiące ponad 38% powierzchni gminy, dają możliwość relaksu i wytchnienia oraz sprzyjają aktywnemu wypoczynkowi.

Obszar gminy w całości został zakwalifikowany jako Nadwiślański Obszar Chronionego Krajobrazu. Jego malownicze tereny oraz obszary NATURA 2000: Obszar specjalnej ochrony ptaków Dolina środkowej Wisły i Bagna orońskie zachęcają do spacerów, wycieczek rowerowych czy nordic walking.

Miłośnicy przyrody oraz poszukiwacze unikatowych okazów natury znajdą na terenie gminy 3 rezerваты przyrody obfitujące w cenne stanowiska roślinne:

1. Czerwony Krzyż - rezerwat florystyczny ustanowiony 25 czerwca 1990 roku na powierzchni 56,33 ha obejmuje fragmenty uroczyska Podzamcze, Nadleśnictwa Garwolin. Podstawowym walorem przyrodniczym rezerwatu jest obecność jednego z rzadszych na niżu środkowej Polski gatunku storczyka – tajemny jednostronnej. Z roślin chronionych występuje podkolan biały i dwa gatunki widłaków: goździsty i jałowcowaty.

2. Kopiec Kościuszki - rezerwat o charakterze florystycznym utworzony 8 grudnia 1989 roku dla ochrony stanowiska rzadkiego gatunku górskiego – bodziszka żałobnego. Zajmuje on 6,07 ha lasów państwowych Nadleśnictwa Garwolin, położonych w gminie Maciejowice koło miejscowości Stara Krępa. W rezerwacie znajduje się „Kopiec Kościuszki” upamiętniający bitwę pod Maciejowicami.

3. Torfy Orońskie - Rezerwat Torfy Orońskie został utworzony 12 sierpnia 1987 roku na powierzchni 12,61 ha, na terenie gruntów rolnych i leśnych wsi Oronne. Rezerwat ma charakter florystyczny, posiadający 10 rzadkich i 14 prawnie chronionych gatunków roślin występujących w zbiorowiskach leśnych i torfowych, a celem ochrony jest zachowanie stanowiska rzadkich gatunków roślin. Jest wśród nich bardzo rzadki widłak wroniec oraz 5 gatunków storczyków. Największy walor przyrodniczy ma obecność ginącego w skali Polski lipiennika Loesela.

Maciejowski odcinek Wisły zachwyca swą malowniczością i bogactwem przyrodniczym oraz stanowi ewenement na skalę europejską.

Na walory przyrodnicze gminy składają się grunty leśne zajmujące powierzchnię 6 866,61 ha, co stanowi 38,5 % ogólnej powierzchni gminy. Gospodarkę leśną na terenie gminy prowadzi Nadleśnictwo Garwolin - obręb Małamówka. Największe kompleksy leśne występują we wschodniej części gminy. W części północno-wschodniej znajduje się Uroczysko Podzamcze. W części południowo-wschodniej Uroczysko Małamówka, Kobylnica i Janiny. Lasy charakteryzują się znacznym zróżnicowaniem siedliskowym z przewagą boru świeżego i boru świeżego mieszanego. W leśnictwie Małamówka występuje największy w dolinie Wisły kompleks olsów i łęgów olsowo-jesionowych.

Do obiektów atrakcyjnych krajobrazowo i przyrodniczo należą również zbiorniki wodne z roślinnością szuwarową na północ od wsi Kochów, starorzecze w Oblinie i w Antoniówce Świerżowskiej, dwa starorzecza koło Tyrzyna, torfowisko na północny wschód od wsi Polik, stawy rybne Wapnica, kompleks bagiennych lasów Leśnictwa Małamówka, wyspy w korycie Wisły (powyżej wsi Kobylnica).

Formą ochrony zasobów przyrodniczych występujących na terenie gminy Maciejowice są pomniki przyrody. Aktualny rejestr obejmuje 10 pomników przyrody, w tym cenne stanowisko bluszczu kwitnącego i owocującego. Na terenie gminy znajdują się siedliska ptactwa wodnego i liczne gatunki ptaków drapieżnych.

Część obszaru gminy w terenie między wałą włączono do obszarów specjalnej ochrony ptaków „Natura 2000”, zaś

Przez teren gminy Maciejowice przebiegają trzy szlaki turystyczne:

- „Szlak T. Kościuszki” – prowadzący od miejscowości Maciejowice do miejscowości Oronne;
- część trasy Nr 1 „Szlakiem H. Sienkiewicza”;
- trasa samochodowa, tzw. „Słoneczna” Warszawa-Dęblin.

3.8.DZIEDZICTWO KULTUROWE

Gmina Maciejowice obfituje w liczne obiekty i miejsca historyczno-kulturowe: zespoły pałacowo-parkowe, zabytki architektury i budownictwa (obiekty sakralne i mieszkalne), miejsca pamięci narodowej oraz kapliczki i figury. Cześć z nich wpisana jest do rejestru zabytków.

Zabytki o największym znaczeniu historycznym na terenie gminy obejmują:

- Zespół pałacowo-parkowy w Podzamczu (pocz. XIX i poł. XIX wieku) posiadający wysokie walory historyczne i przyrodnicze, obejmujący: pałac, oficynę, budynek administracji, dom ogrodnika, austerię, ruinę stajni z basztą, młyn wodny, budynek inwentarski i park założony w stylu angielskim na przełomie XVIII i XIX wieku,
- Zespół Kościoła p.w. Wniebowzięcia NMP w Maciejowicach: kościół murowany 1772-1780, dzwonnica, mauzoleum Zamoyskich, plebania murowana;
- Kaplica cmentarna z poł. XIX wieku;
- Ratusz z kramami z początku XIX wieku, restaurowany w latach 1974-1982;
- Dawny szpital murowany z 1796 r. (przebudowany w latach 70 XX wieku);
- Kościół parafialny p.w. św. Jadwigi w Samogoszcy (neogotycki, II poł. XIX wieku);
- Kościół parafialny p.w. Wniebowzięcia NMP we Wróblach-Wargocinie (I poł. XX wieku);
- spichlerz w Oblinie.

Na terenie gminy znajdują się cmentarze datowane na I połowę XIX wieku, zlokalizowane w Maciejowicach, Wróblach-Wargocinie i Samogoszcy. Ponadto występują liczne kapliczki, figury i krzyże przydrożne.

Znaczącą rolę w całokształcie walorów dziedzictwa kulturowego gminy zajmują miejsca pamięci narodowej związane z Bitwą pod Maciejowicami, wydarzeniem głęboko zakorzenionym w historii Polski, do których zaliczyć należy:

- tablice upamiętniającą na terenie zespołu pałacowo-parkowego w Podzamczu;
- obelisk na rynku w Maciejowicach;
- pomnik przed szkołą w Maciejowicach;
- pomnik z kosami przy szosie pomiędzy Podzamczem a Maciejowicami;
- kopiec T. Kościuszki w Krępie.

W Maciejowicach znajduje się, jedyne w Polsce Muzeum Tadeusza Kościuszki zlokalizowane w budynku ratusza. W muzeum znajduje się ekspozycja dotycząca biografii Tadeusza Kościuszki oraz wydarzeń związanych z bitwą pod Maciejowicami i okresem kościuszkowskim w historii Polski. Ponadto można tam zobaczyć wystawę prezentującą materiały z badań wykopaliskowych, prowadzonych w Maciejowicach w latach 1981-1992, obejmujące przedmioty związane z kulturą łużycką. Do największych odkryć archeologicznych na terenie gminy należy cmentarzysko grobów ciałopalnych w Maciejowicach odkryte w 1958 roku.

Rola i znaczenie miejsc i obiektów dziedzictwa kulturowego podkreślana jest poprzez organizowane sympozja i imprezy związane przede wszystkim z tradycją kościuszkowską. W Maciejowicach co roku odbywa się Międzynarodowe Sympozjum Kościuszkowskie oraz organizowany jest Rajd Kościuszkowski – inscenizacja przemarszu wojsk (co roku bierze w nim udział około 1000 osób), których organizacja angażuje wiele lokalnych podmiotów.

Bogactwo kulturowe Gminy stanowi jej ogromny potencjał rozwojowy, który jednak dotychczas jest odpowiednio wykorzystany.

3.9 BAZA TURYSTYCZNA

Położenie gminy, bogate tradycje historyczne oraz cenne zasoby dziedzictwa kulturowego i środowiska przyrodniczego predysponują ją do rozwoju turystyki i agroturystyki.

Pomimo dużego potencjału sektor turystyki i usług okołoturystycznych jest w gminie bardzo słabo rozwinięty. Baza turystyczna jest słabą stroną gminy Maciejowice; pomimo, iż istnieją doskonałe warunki i przesłanki do jej rozwoju. Na terenie gminy funkcjonuje 1 całoroczny obiekt hotelowy posiadający 18 miejsc noclegowych. Ponadto działają 3 gospodarstwa agroturystyczne oferujące ok. 20 miejsc noclegowych.

Istniejąca infrastruktura turystyczna obejmuje:

- Gminny Ośrodek Sportu i Rekreacji w Maciejowicach, który dysponuje: 3 kortami tenisowymi, boiskiem do piłki nożnej, boiskiem do piłki siatkowej, dwoma boiskami do koszykówki i bieżnią;
- Halę sportową przy Publicznym Gimnazjum w Maciejowicach;
- całoroczny kompleks boisk „Orlik” (boiska do: piłki nożnej, koszykówki, tenisa ziemnego) w Maciejowicach;
- całoroczny kompleks sportowy w Samogoszcu,
- świetlice w Domaszewie, Podłężu i Przewozie, place zabaw: w Oblinie, Uchaczach, Kobylnicy.

Obiekty te funkcjonują przez cały rok, jednak z uwagi na zakres infrastruktury stanowią one jedynie zaplecze dla potrzeb społeczności lokalnej oraz organizacji okolicznościowych imprez kulturalno-oświatowych o charakterze gminnym.

Poziom rozwoju bazy turystycznej gminy Maciejowice znacząco odbiega od poziomu rozwoju gmin ościennych w tym zakresie. Zarówno gmina Wilga, Sobolew, jak i gmina Trojanów posiadają rozbudowaną bazą noclegową, liczne ośrodki wypoczynkowe, miejsca do czynnego wypoczynku, w tym turystyki wodnej czy jazdy konnej.

Usługi turystyczne stanowią zatem potencjalną szansę rozwoju społeczno-gospodarczego gminy Maciejowice. Wymaga to jednak przekształceń dotychczasowych form aktywności gospodarczej, zorientowania jej na inwestycje w zakresie obsługi turystów, oraz promocję turystyki i lokalnych uwarunkowań przyrodniczych.

3.10 WNIOSKI Z PRZEPROWADZONEJ DIAGNOZY CZYNNIKÓW I ZJAWISK KRYZYSOWYCH

3.10.1 Podsumowanie diagnozy na podstawie danych statystycznych i źródłowych

Na podstawie diagnozy przeprowadzonej w oparciu o dane statystyczne zagregowane na potrzeby opracowania LPR, wywiady z pracownikami UG i jednostek podległych oraz rozmowy, wnioski i uwagi uczestników konsultacji społecznych zidentyfikowano następujące problemy i zjawiska kryzysowe na terenie gminy Maciejowice:

I. W sferze społecznej:

1. Wysoki poziom bezrobocia wśród osób w wieku produkcyjnym (na poziomie wyższym niż w powiecie garwolińskim i znacznie wyższym niż województwie mazowieckim)
2. Znaczący problem bezrobocia długotrwałego - aż 60,45% ogółu bezrobotnych stanowią bezrobotni długotrwałe
3. Niedostosowane kompetencje i kwalifikacje mieszkańców do potrzeb na rynku pracy (ponad 62% osób bezrobotnych w gminie posiada wykształcenie zasadnicze zawodowe i niższe)
4. Niezadowalający poziom nauczania na szczeblu gimnazjalnym wyrażony w wynikach uczniów z egzaminu gimnazjalnego
5. Wysoki poziom zjawiska ubóstwa – wyrażone w liczbie osób korzystających z pomocy społecznej w stosunku do liczby mieszkańców gminy ogółem (wyższy niż w powiecie garwolińskim i województwie mazowieckim) i znaczącym udziałem uczniów korzystających ze stypendium szkolnego
4. Przemoc w rodzinie wyrażona liczbą złożonych w okresie 20.07.2011 do 31.08.2016 Niebieskich Kart
5. Poziom przestępczości - wyrażony w liczbie wykrytych przestępstw

Ponadto w trakcie analizy uwidoczniły się również negatywne trendy demograficzne zachodzące w gminie Maciejowice:

6. Zjawisko depopulacji - czyli zmniejszania się liczby ludności spowodowane głównie przez ujemne saldo migracji i obserwowany w ciągu ostatnich 5 lat ujemny przyrosty naturalny
7. Starzenie się społeczeństwa – wyrażające się spadającym udziałem osób w wieku przedprodukcyjnym w liczbie ludności ogółem oraz rosnącym udziałem ludności w wieku poprodukcyjnym

II. W sferze przestrzenno-funkcjonalnej

1. Niska estetyka i funkcjonalność budynków i przestrzeni publicznych
2. Niedostatecznie zagospodarowane tereny rekreacji i wypoczynku

III. W sferze technicznej:

1. Niedostatecznie rozwinięta infrastruktura drogowa, zły stan dróg lokalnych, słabo rozwinięta infrastruktura komunikacyjna (parkingi, chodniki)
2. Słabo rozwinięta infrastruktura wodno-kanalizacyjna
3. Wysoki stopień degradacji obiektów zabytkowych
4. Zły stan budynków i mieszkań komunalnych

IV. W sferze gospodarczej:

1. Zmniejszająca się liczba podmiotów gospodarczych (w odniesieniu do 2009 r.)
Brak podmiotów generujących nowe miejsca pracy, duże rozdrobnienie, słaba kondycja lokalnych przedsiębiorstw, przeważająca liczba przedsiębiorstw w sektorze handlu

V. W sferze środowiskowej

1. Niska świadomość ekologiczna mieszkańców gminy
2. Duża ilość pokryć azbestowych stanowiących zagrożenie dla zdrowia.
3. Zjawisko tzw. niskiej emisji spowodowane głównie użyciem węgla jako paliwa do ogrzewania domów.
4. Wysoka energochłonność budynków mieszkalnych związana z brakiem działań termomodernizacyjnych.

3.10.2 Podsumowanie diagnozy na podstawie badania ankietowego

Przeprowadzone równolegle z diagnozą badanie ankietowe mieszkańców gminy, w którym łącznie zrealizowano 977 ankiet uwidacznia główne problemy lokalnej społeczności:

I. w sferze społecznej

- odpływ ludzi młodych i dobrze wykształconych poza gminę (wskazanie 638 osób);

- bezrobocie (wskazanie 463 osób);
- starzejące się społeczeństwo (179 wskazań);
- przestępczość (164 wskazania);
- ubóstwo (128);
- niski poziom wykształcenia mieszkańców, niskie kwalifikacje zawodowe (116 wskazań).

II. w sferze gospodarczej - słaba kondycja lokalnych przedsiębiorstw (170 wskazań)

III. w sferze przestrzenno - funkcjonalnej

- niska estetyka przestrzeni publicznych, zwłaszcza centrów miejscowości (135 wskazań)
- niewystarczający dostęp do zagospodarowanych terenów zieleni, parków, skwerów, innych miejsc rekreacyjno-wypoczynkowych itp. lub ich zły stan techniczny (92 wskazania)
- słaby dostęp do obiektów usługowych i handlowych i/lub niska ich jakość (135 wskazań)
- słabo rozwinięta infrastruktura turystyczna, rekreacyjna i sportowa (212 wskazań)

IV. w sferze technicznej

- niewystarczający dostęp do infrastruktury drogowej lub jej zły stan techniczny, słabo rozwinięta infrastruktura komunikacyjna (drogi, parkingi, chodniki) (453 wskazania)
- niewystarczający dostęp do infrastruktury technicznej (wodno-ściekowej, energetycznej) lub jej zły stan techniczny (283 wskazania)
- niewystarczający dostęp do infrastruktury społecznej (edukacyjnej, wychowawczej, opieki zdrowotnej, pomocy społecznej) lub jej zły stan techniczny (203 wskazania)
- zły stan techniczny budynków, w tym budynków użyteczności publicznej i budynków mieszkalnych (159 wskazań)
- zły stan budynków/obiektów zabytkowych (140 wskazań)
- bariery architektoniczne w budynkach użyteczności publicznej (61 wskazań)

Zestawienie głównych problemów i zjawisk kryzysowych płynących z diagnozy w oparciu o dane statystyczne i źródłowe z wynikami zrealizowanego badania ankietowego pozwala zidentyfikować główne zjawiska kryzysowe, określić ich mierniki w postaci wskaźników oraz wyszczególnić główne potrzeby rewitalizacyjne.

4. DELIMITACJA OBSZARU ZDEGRADOWANEGO I OBSZARU REWITALIZACJI

4.1 OBSZAR ZDEGRADOWANY

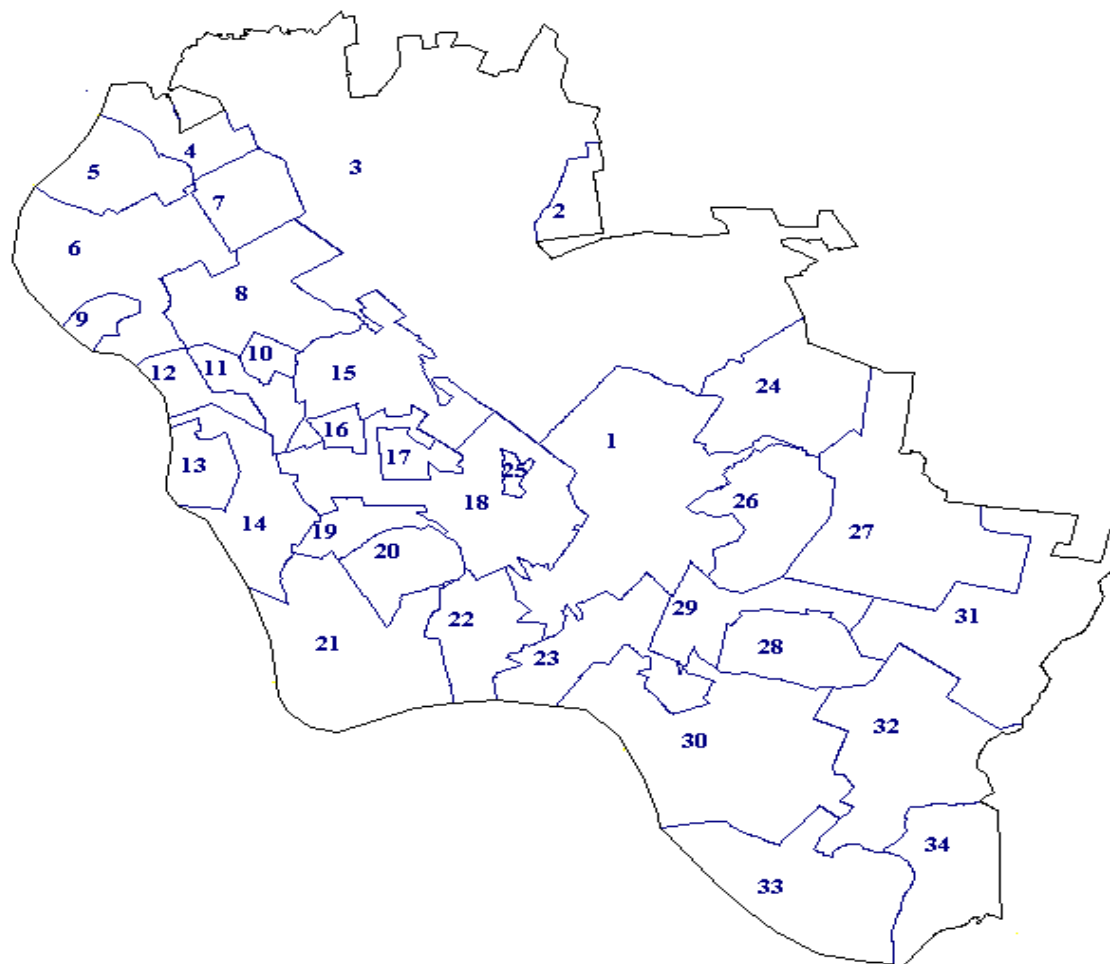
Zgodnie z definicją obszar gminy który znajduje się w stanie kryzysowym z powodu koncentracji negatywnych zjawisk społecznych, w szczególności bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, niskiego poziomu edukacji lub kapitału społecznego, a także niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym, można wyznaczyć jako obszar zdegradowany, w przypadku występowania na nim ponadto co najmniej jednego z następujących negatywnych zjawisk:

- gospodarczych – w szczególności niskiego stopnia przedsiębiorczości, słabej kondycji lokalnych przedsiębiorstw, lub*
- środowiskowych – w szczególności przekroczenia standardów jakości środowiska, obecności odpadów stwarzających zagrożenie dla życia, zdrowia ludzi lub stanu środowiska, lub*
- przestrzenno-funkcjonalnych – w szczególności niewystarczającego wyposażenia w infrastrukturę techniczną i społeczną lub jej złego stanu technicznego, braku dostępu do podstawowych usług lub ich niskiej jakości, niedostosowania rozwiązań urbanistycznych do zmieniających się funkcji obszaru, niskiego poziomu obsługi komunikacyjnej, niedoboru lub niskiej jakości terenów publicznych, lub*
- technicznych – w szczególności degradacji stanu technicznego obiektów budowlanych, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym, oraz niefunkcjonowania rozwiązań technicznych umożliwiających efektywne korzystanie z obiektów budowlanych, w szczególności w zakresie energooszczędności i ochrony środowiska³.*

Na potrzeby wyznaczenia obszaru zdegradowanego, obszaru rewitalizacji i przestrzennego przedstawienia wyników analizy podzielono gminę Maciejowice na 34 jednostki analityczne, zgodnie ze strukturą jednostek pomocniczych tj. sołectw. Opracowanie objęło więc swym zasięgiem 34 jednostki, przy czym 32 jednostki odpowiadają obszarom sołectw a 2 jednostki tj. Kochów i Oblin obejmują odpowiednio: Kochów (sołectwa Kochów i Kochów Kępa) oraz Oblin (Oblin i Oblin Grądk). Zgodnie z Wytycznymi wyznaczenie obszaru zdegradowanego musi zostać przeprowadzone w ramach możliwie podobnych do siebie jednostek przestrzennych, powstałych np. przy wykorzystaniu istniejącego podziału administracyjnego gminy. Zaproponowany podział spełnia więc powyższe kryterium, wyznaczone jednostki analityczne Gminy Maciejowice stanowią funkcjonalne, spójne wewnętrznie i przestrzennie całości. Graficzny podział na jednostki analityczne przedstawia rysunek nr 5.

³ Ustawa z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz. U. 2015 poz. 1777).

Rysunek 5 Jednostki analityczne Gminy Maciejowice

JEDNOSTKI ANALITYCZNE GMINY MACIEJOWICE

1. MACIEJOWICE
2. LEONÓW
3. POGORZELEC
4. BĄCZKI
5. OSTRÓW
6. PODWIERZBIE
7. SAMOGOSZCZ
8. PODLEŻ
9. KĘPA PODWIERZBIĄŃSKA
10. BUDY PODLEŚKIE
11. KRASKI DOLNE
12. NOWE KRASKI
13. PASTERNIK
14. KRASKI GÓRNE
15. DOMASZEW
16. TOPOLIN
17. OBLIN GRĄDKI
18. OBLIN
19. PODSTOLICE
20. ANTONIÓWKA WILCZKOWSKA
21. ANTONIÓWKA ŚWIERŻOWSKA
22. PRZEWÓZ
23. KOCHÓW
24. POLIK
25. PODOBLIN
26. PODZAMCZE
27. ORONNE
28. KAWĘCZYN
29. UCHACZE
30. KOBYLNICA
31. MAŁAMÓWKA
32. STRYCH
33. WRÓBLE-WARGOCIN
34. TYRZYN

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UG

Problemy zidentyfikowane w gminie, opisane szerzej we wnioskach z diagnozy i przeprowadzonego badania ankietowego mieszkańców stanowiły podstawę do sformułowania wskaźników określających zjawiska kryzysowe. W dalszej kolejności zjawiska kryzysowe zostały wykorzystane do wyznaczenia obszarów zdegradowanych na terenie gminy.

Badanie wskaźników społecznych

Tabela 20 Wskaźniki kryzysowe sfery społecznej

Nr zjawiska kryzysowego	Wskaźnik zjawiska kryzysowego
1	Poziom bezrobocia mierzony liczbą osób bezrobotnych w odniesieniu do liczby mieszkańców w wieku produkcyjnym na danym obszarze, wyrażony w % (wartość wskaźnika dla gminy wynosi 8,58%)
2	Udział osób długotrwale bezrobotnych w liczbie osób wieku produkcyjnym na danym obszarze (wartość wskaźnika dla gminy wynosi 5,19%)
3	Udział osób bezrobotnych na danym obszarze posiadających prawo do zasiłku w liczbie osób bezrobotnych (wartość wskaźnika dla gminy wynosi 9,07%)
4	Liczba osób korzystających z pomocy społecznej w odniesieniu do liczby mieszkańców gminy (jako odlegający od średniej traktuje się wskaźnik na poziomie 0,3% i wyższym)
5	Zmiana udziału liczby ludności w wieku przedprodukcyjnym na 100 mieszkańców obszaru mierzona na koniec roku 2015 w odniesieniu do roku 2009, wyr. w % (jako odlegający od średniej traktuje się wskaźnik na poziomie -3,33% i niższym)
6	Zmiana liczby ludności w wieku poprodukcyjnym na 100 mieszkańców obszaru mierzona na koniec roku 2015 w odniesieniu do roku 2009 (wyr. w %) (jako odlegający od średniej traktuje się wskaźnik na poziomie 0,45% i wyższym)
7	Odsetek ludności w wieku przedprodukcyjnym w ludności ogółem w 2015 r. (jako odlegający od średniej traktuje się wskaźnik niższy niż wskaźnik dla gminy tj. 19,09%)
8	Odsetek ludności w wieku poprodukcyjnym w ludności ogółem w 2015 r. (jako odlegający od średniej traktuje się wskaźnik wyższy niż wskaźnik dla gminy tj. 17,74%)
9	Zmiana liczby mieszkańców obszaru w 2015 roku w porównaniu do roku 2009 (większy niż wskaźnik dla gminy -4,50 %)
10	Liczba wydanych w okresie 20.07.2011-31.08.2016 niebieskich kart (jako odlegający traktuje się wskaźnik równy bądź wyższy niż 6 szt.)
11	Liczba uczniów otrzymujących stypendium szkolne na liczbę os w wieku przedprodukcyjnym w gminie (jako odlegający traktuje się wskaźnik równy bądź wyższy niż 1%)
12	Liczba uczniów z danego obszaru, którzy osiągnęli wynik w egzaminie gimnazjalnym poniżej średniej gminy (wyr. w %) (jako odlegający traktuje się wskaźnik równy bądź wyższy niż 50%)
13	Liczba przestępstw wykrytych na danym obszarze w odniesieniu do liczby przestępstw wykrytych w gminie wyrażona w % (jako odlegający traktuje się wskaźnik równy bądź wyższy niż 3,5%.)
14	Partycypacja społeczna mierzona % mieszkańców którzy wzięli udział w badaniu ankietowym w ramach diagnozy LPR (jako odlegający traktuje się wskaźnik równy bądź niższy niż 60%)
15	Liczba mieszkańców, którzy wskazali dany obszar jako kryzysowy/nasycony problemami w stosunku do liczby mieszkańców uczestniczących w badaniu

Przy doborze wskaźników wzięto pod uwagę, aby reprezentowały one wszystkie najważniejsze aspekty społeczne, czyli bezrobocie, ubóstwo, przestępczość, edukację, demografię, i strukturę wieku. Ponadto uwzględniono uwarunkowania i specyfikę wiejskiej gminy Maciejowice.

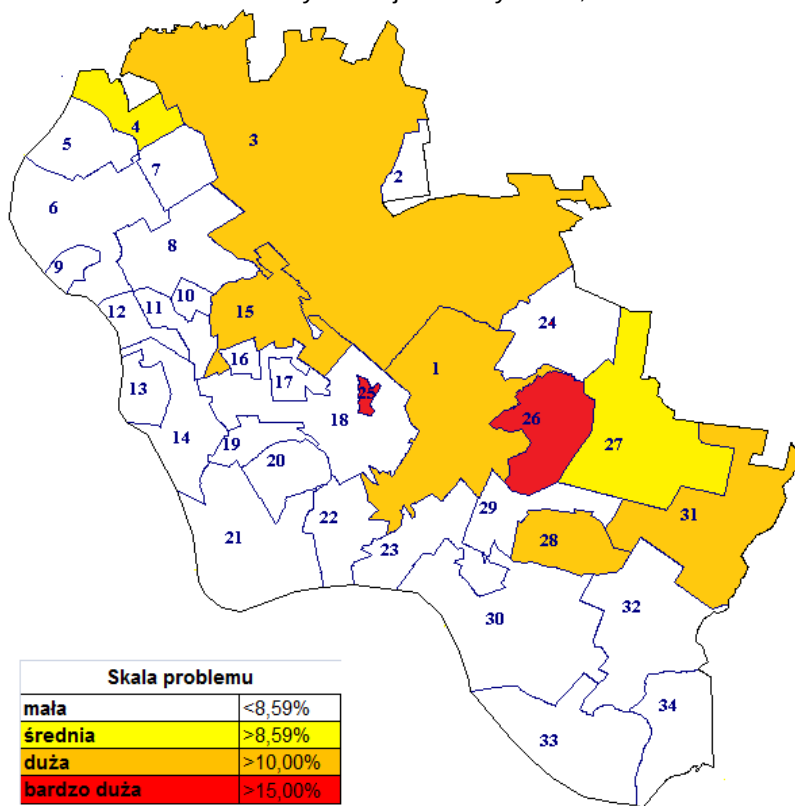
Proces wyznaczenia obszarów zdegradowanych gminy Maciejowice opierał się na następujących założeniach:

1. Punktem odniesienia terytorialnego był podział gminy na sołectwa, w przypadku sołectw Kochów i Kochów Kępa oraz Oblin i Oblin Korczunek dane zostały zagregowane odpowiednio w jednostkach Kochów i Oblin. W związku z powyższym pomimo, iż na terenie gminy jest 36 sołectw wyodrębniono 34 jednostki analityczne.
2. W analizie wskaźnikowej uwzględniono czynniki specyficzne dla gminy wiejskiej.
3. Natężenie poszczególnych zjawisk kryzysowych zostało zobrazowane w formie graficznej na mapach i tabelarycznej
4. Natężenie wszystkich wskaźników odbiegające od poziomu średniego dla gminy, oznaczono kolorami (czerwonym – bardzo duże natężenie, pomarańczowym - duże natężenie, żółtym – średnie natężenie).

Do analizy wybrano 15 zjawisk kryzysowych sfery społecznej oraz potrzeb lokalnych występujących na terenie gminy Maciejowice. Ich opis został zawarty w tabeli nr 20. Wśród zjawisk kryzysowych uwzględniono poziom bezrobocia, osoby korzystające z zasiłków, zmiany liczby ludności w wieku przed- i poprodukcyjnym, przemoc w rodzinie i ogólna przestępczość, zabytki gminne, infrastruktura mieszkaniowa, poziom partycypacji społecznej, poziom szkolnictwa. Dla wszystkich piętnastu wskaźników w sferze społecznej obliczono wartość dla każdej jednostki analitycznej w gminie. Spełniony więc został warunek zbadania całej gminy. W ten sposób powstało piętnaście map, z których każda dotyczy jednego wskaźnika ze sfery społecznej. Na każdej z map zaznaczono jednostki analityczne, dla których wartość wskaźnika jest wyższa od średniej.

1. Poziom bezrobocie mierzony liczbą osób bezrobotnych w odniesieniu do liczby mieszkańców w wieku produkcyjnym wyrażony w % (stan na 31.12.2015 r.)

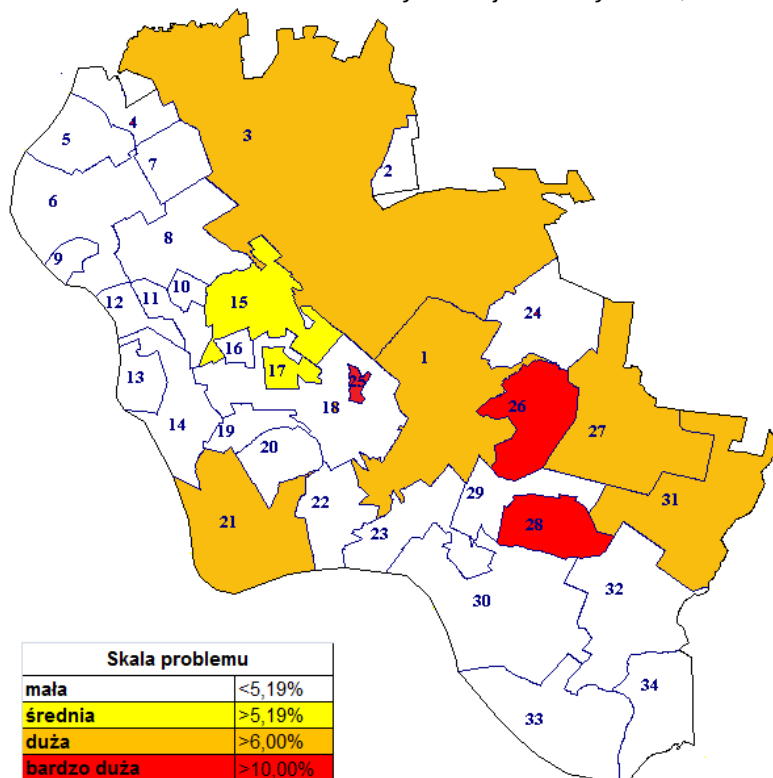
Wartość wskaźnika dla Gminy Maciejowice wynosi 8,58 %

Lp. na mapie	Jednostka analityczna
1	Maciejowice
2	Leonów
3	Pogorzelec
4	Bączki
5	Ostrów
6	Podwierzbie
7	Samogoszcz
8	Podlęż
9	Kępa Podwierzbiańska
10	Budy Podlęskie
11	Kraski Dolne
12	Nowe Kraski
13	Pasternik
14	Kraski Górne
15	Domaszew
16	Topolin
17	Oblin-Grądk
18	Oblin
19	Podstolice
20	Antoniówka Wilczkowska
21	Antoniówka Świerżowska
22	Przewóz
23	Kochów
24	Polik
25	Podoblin
26	Podzamcze
27	Oronne
28	Kawęczyn
29	Uchacze
30	Kobylnica
31	Małamówka
32	Strych
33	Wróble-Wargocin
34	Tyrzyn

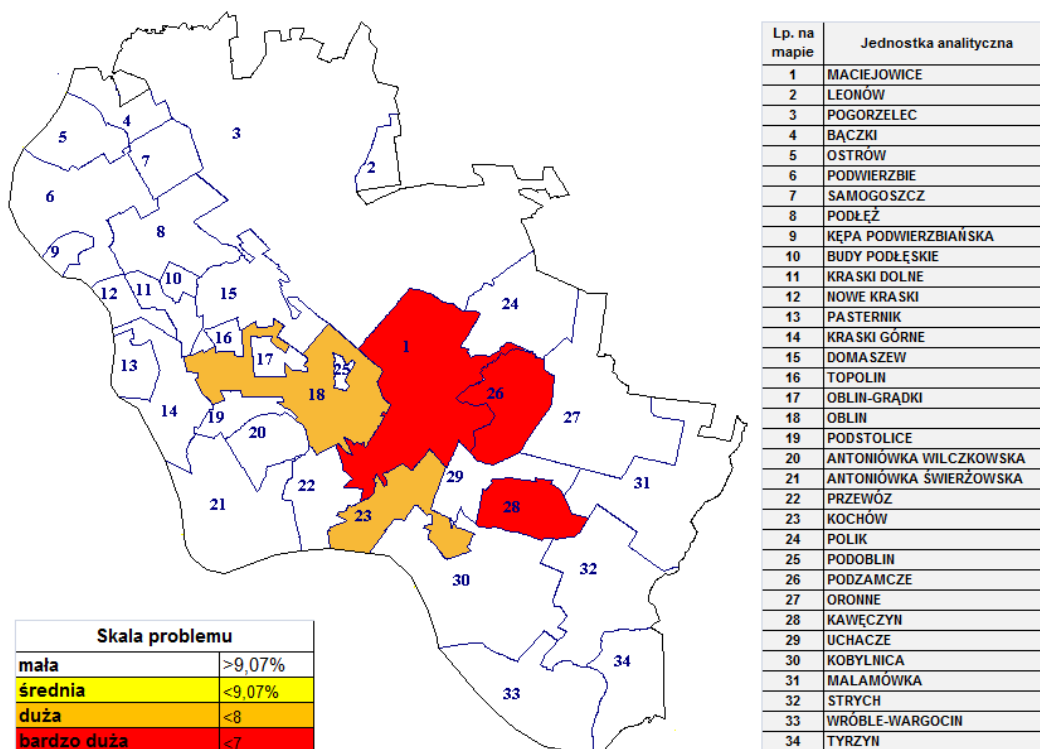
2. Udział osób długotrwale bezrobotnych w liczbie osób wieku produkcyjnym na danym obszarze

Wartość wskaźnika dla Gminy Maciejowice wynosi 5,19%

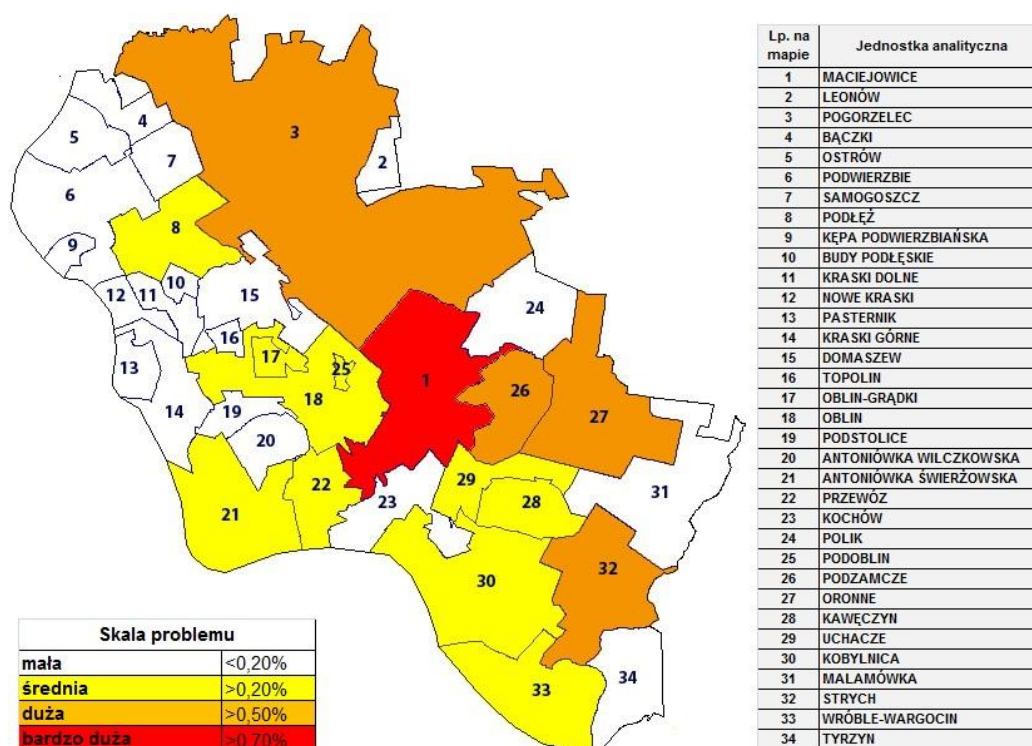

Lp. na mapie	Jednostka analityczna
1	MACIEJOWICE
2	LEONÓW
3	POGORZELEC
4	BĄCZKI
5	OSTRÓW
6	PODWIERZBIE
7	SAMOGOSZCZ
8	PODLĘŻ
9	KĘPA PODWIERZBIANSKA
10	BUDY PODLĘSKIE
11	KRASKI DOLNE
12	NOWE KRASKI
13	PASTERNIK
14	KRASKI GÓRNE
15	DOMASZEW
16	TOPOLIN
17	OBLIN-GRĄDKI
18	OBLIN
19	PODSTOLICE
20	ANTONIÓWKA WILCZKOWSKA
21	ANTONIÓWKA ŚWIERŻOWSKA
22	PRZEWÓZ
23	KOCHÓW
24	POLIK
25	PODOBLIN
26	PODZAMCZE
27	ORONNE
28	KAWĘCZYN
29	UCHACZE
30	KOBYLNICA
31	MAŁAMÓWKA
32	STRYCH
33	WRÓBLE-WARGOCIN
34	TYRZYN

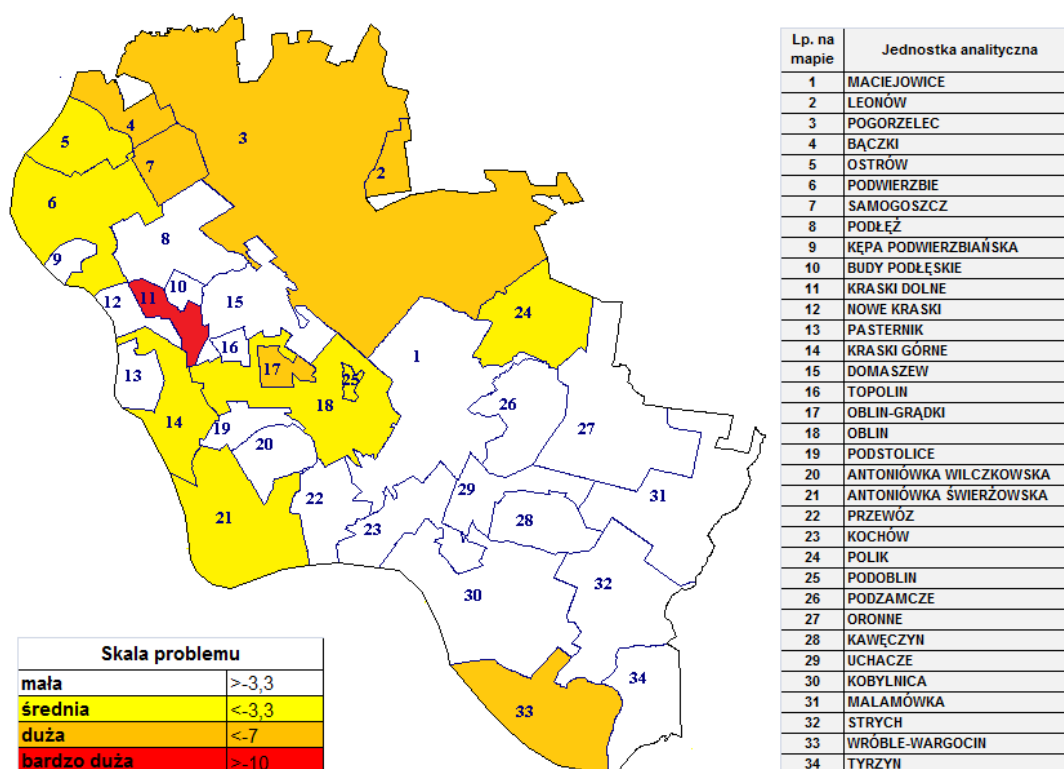
3. Udział osób bezrobotnych na danym obszarze posiadających prawo do zasiłku w liczbie osób bezrobotnych Wartość wskaźnika dla gminy wynosi 9,07%

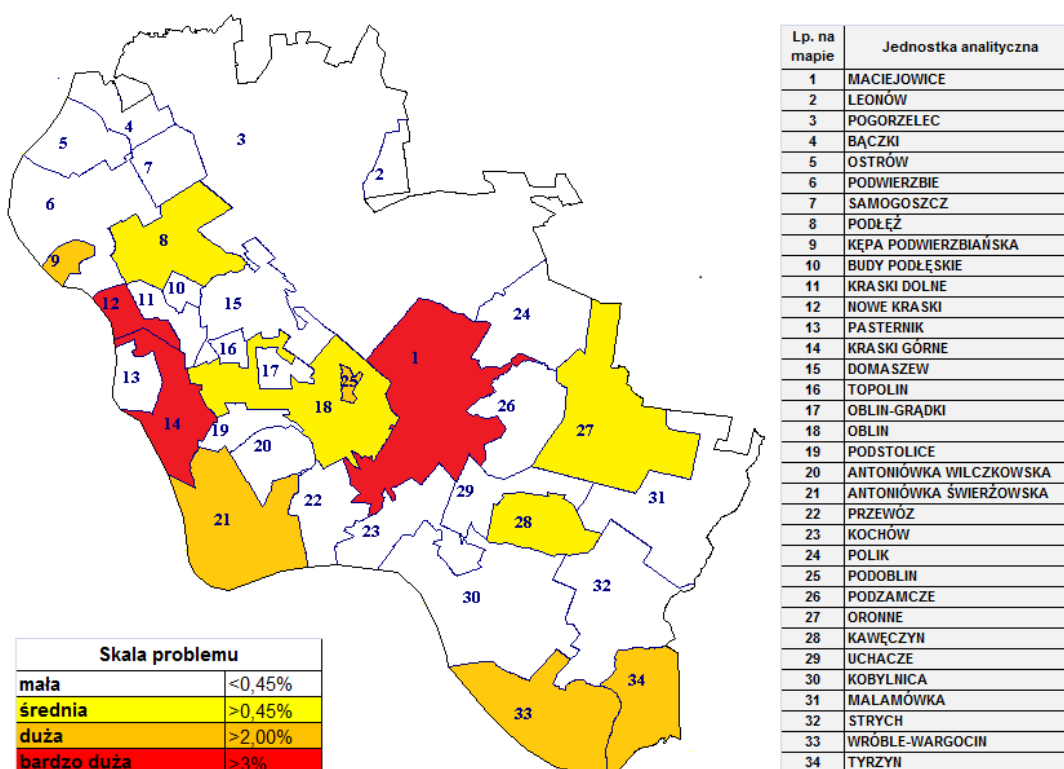
4. Koncentracja zjawiska ubóstwa mierzona liczbą osób korzystających z pomocy społecznej na danym obszarze w odniesieniu do liczby mieszkańców gminy Wartość uśrednionego wskaźnika dla gminy wynosi 0,28%

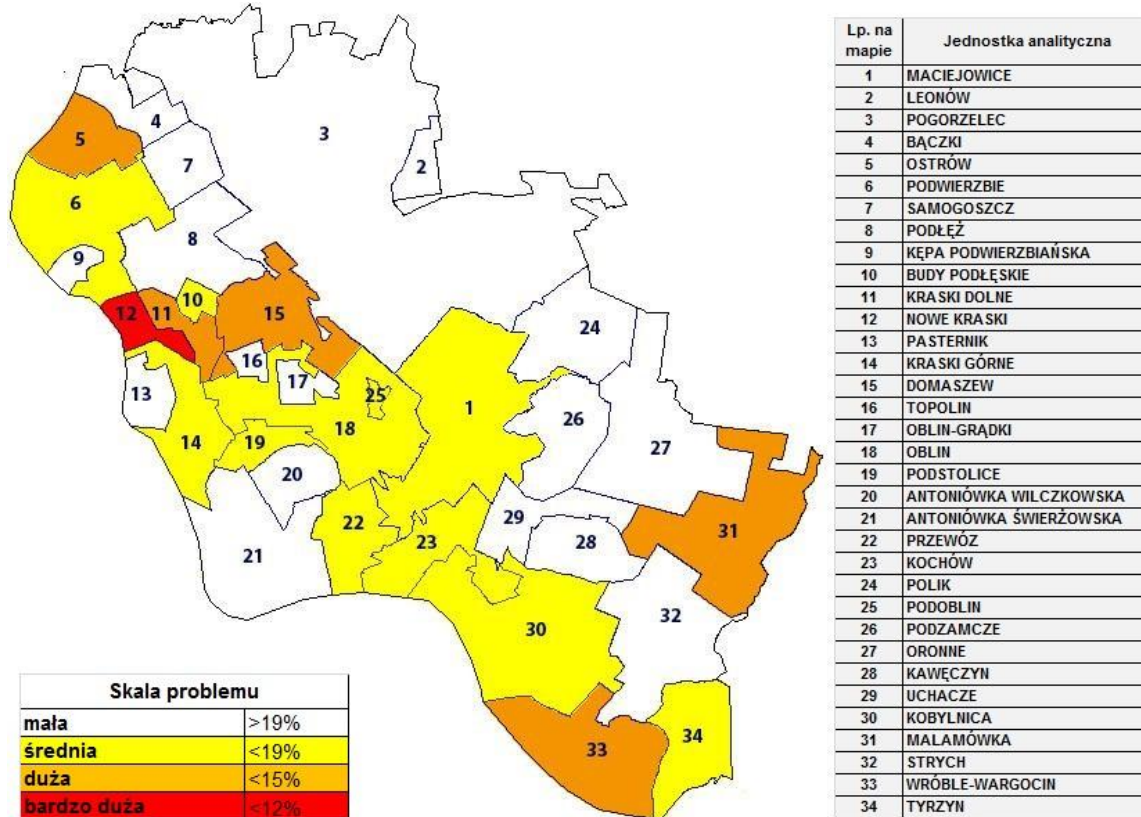
5. Zmiana udziału liczby ludności obszaru w wieku przedprodukcyjnym na 100 mieszkańców mierzona na koniec roku 2015 w odniesieniu do roku 2009, wyr. w % Wskaźnik dla gminy -3,33%

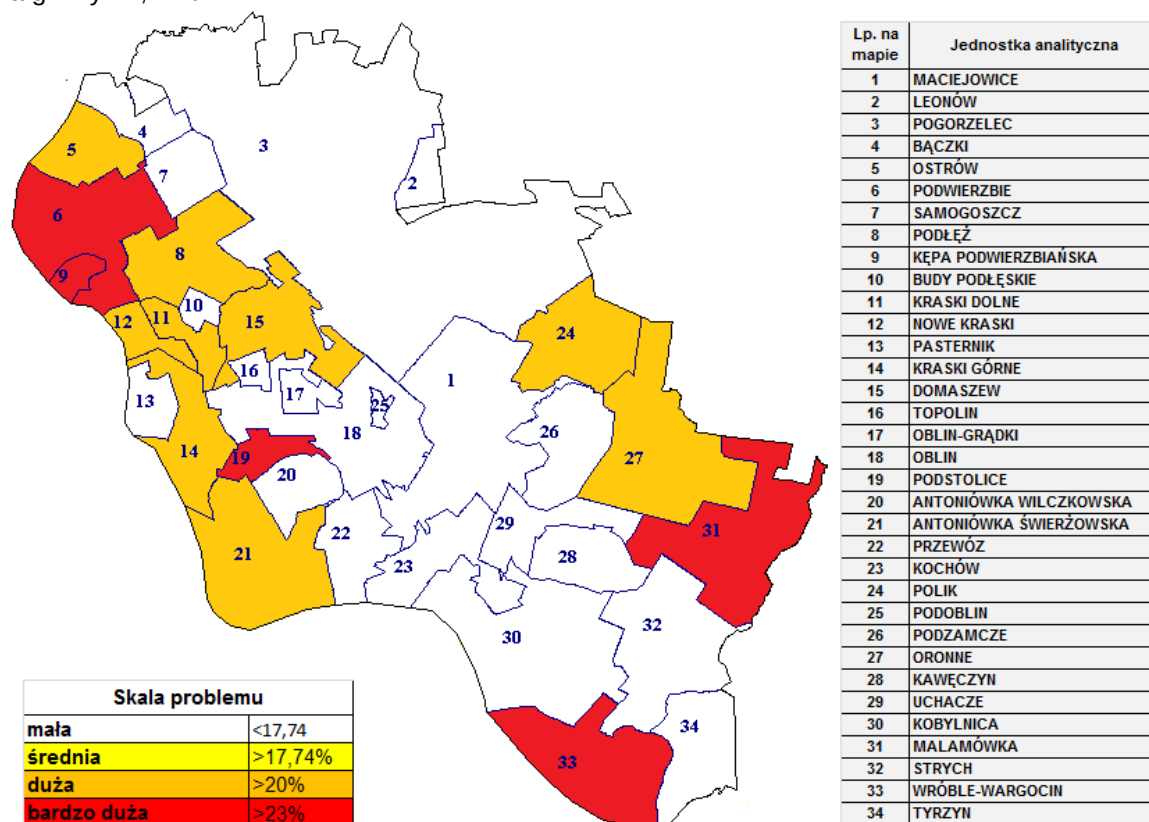
6. Zmiana liczby ludności obszaru w wieku poprodukcyjnym na 100 mieszkańców mierzona na koniec roku 2015 w odniesieniu do roku 2009 (wyr. w %) Wskaźnik dla gminy 0,45%

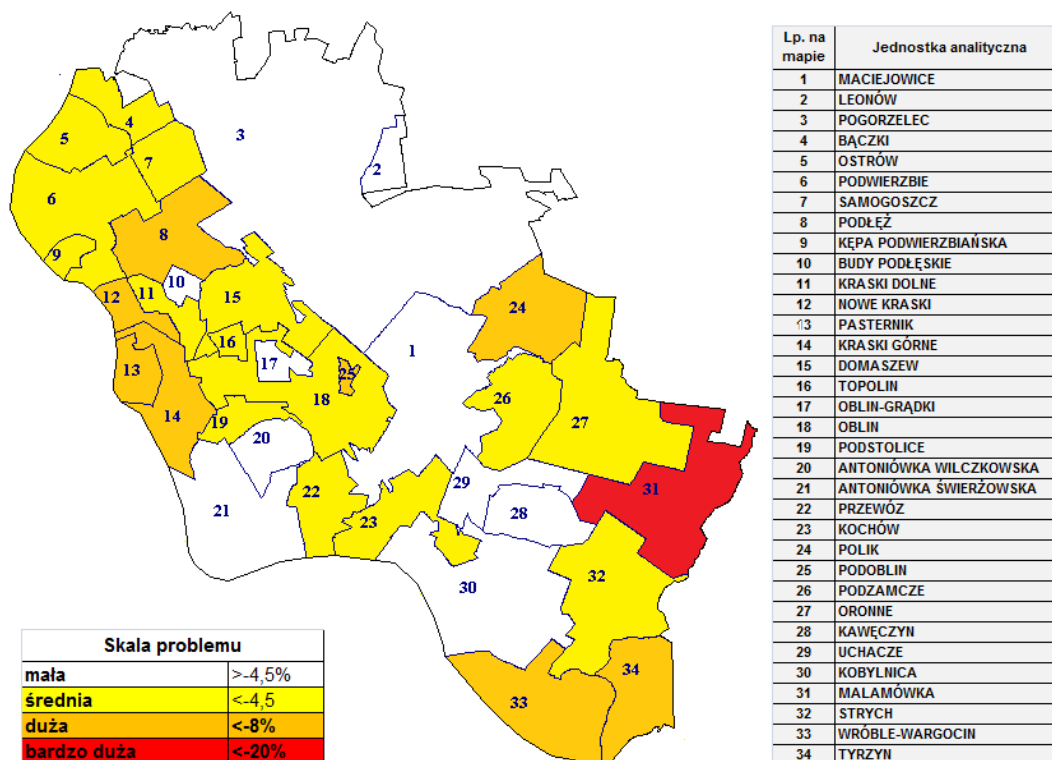
7. Udział ludności obszaru w wieku przedprodukcyjnym w ludności ogółem w 2015 r.
Wartość wskaźnika dla gminy wynosi 19,10%

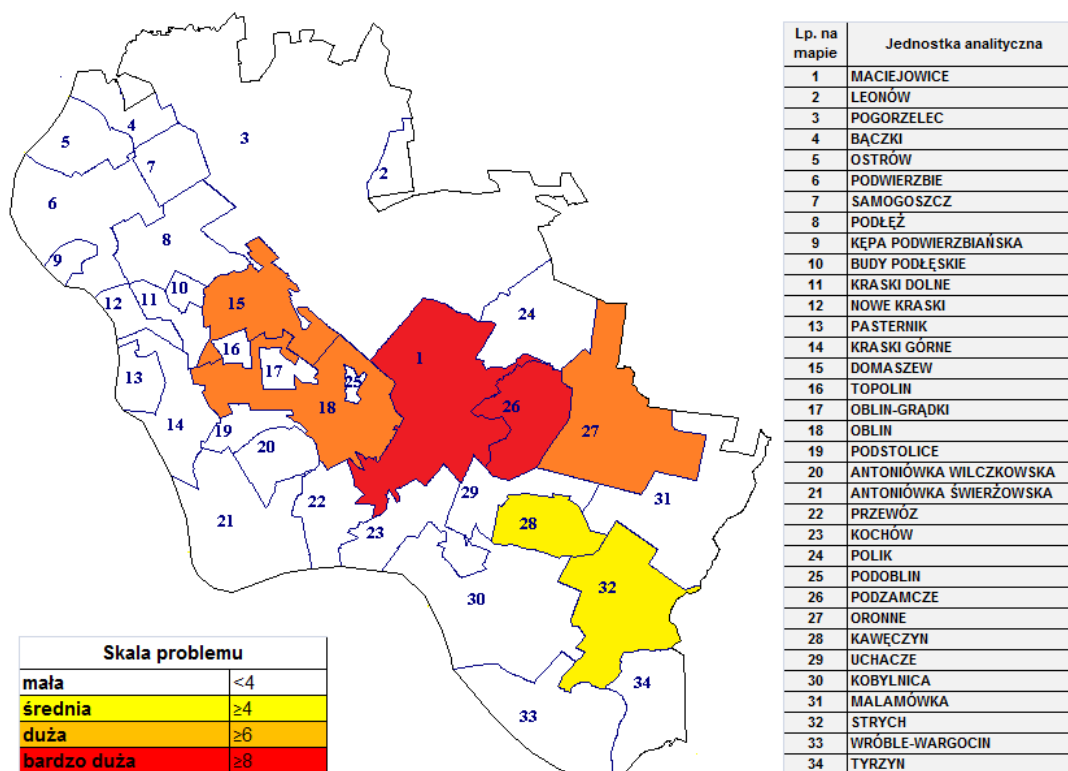
8. Odsetek ludności w wieku poprodukcyjnym w ludności ogółem w 2015 r. Wartość wskaźnika dla gminy 17,74%

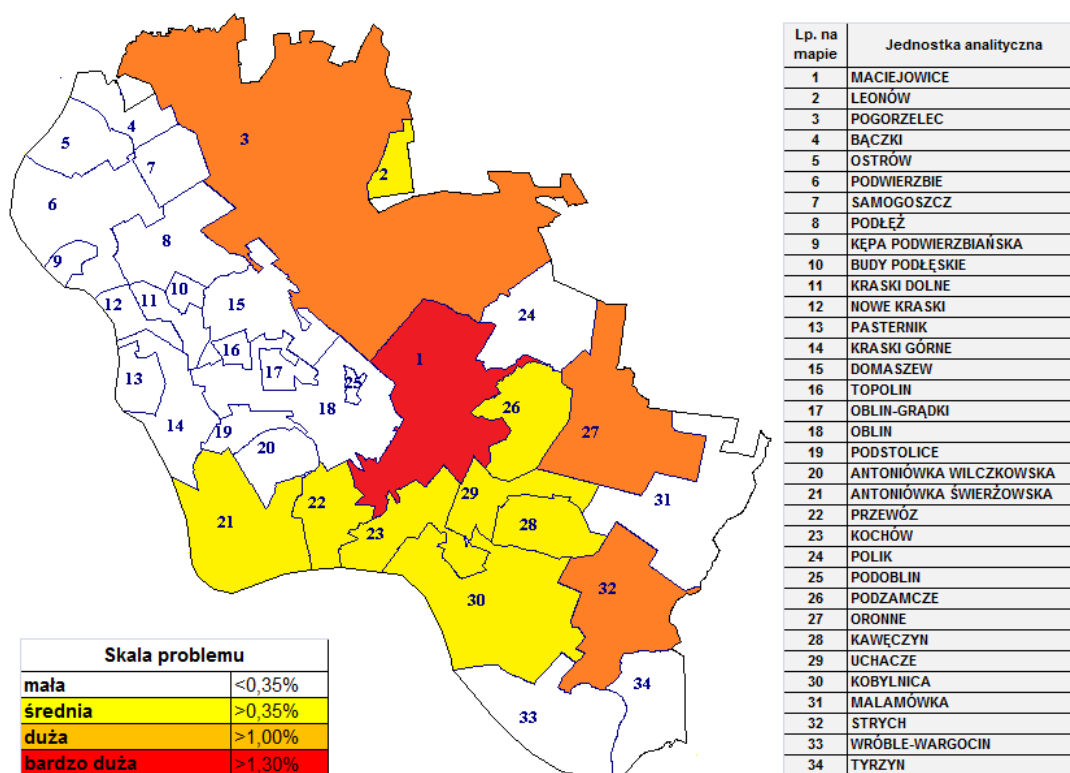
9. Zmiana liczby mieszkańców obszaru w 2015 r. w porównaniu do roku 2009 (większa niż wskaźnik dla gminy - 4,5%)

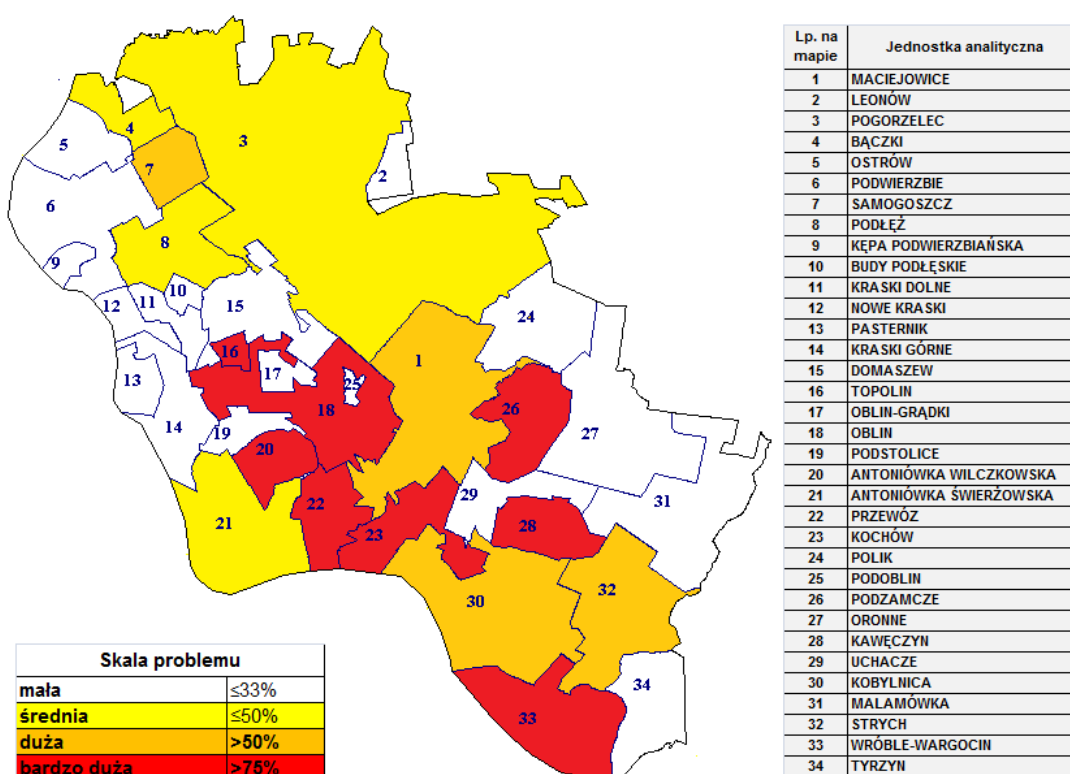
10. Liczba wydanych w okresie 20.07.2011-31.08.2016 niebieskich kart (jako odbiegający traktuje się wskaźnik równy bądź wyższy niż 6 szt.)

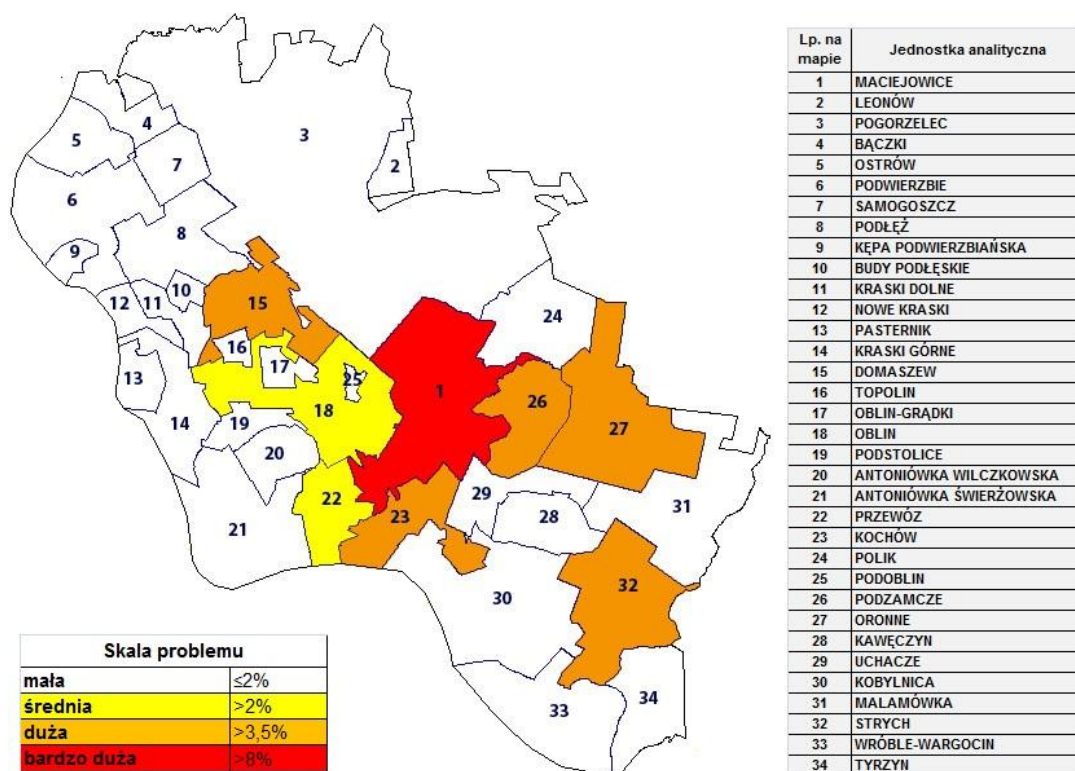
11. Liczba uczniów otrzymujących stypendium szkolne na liczbę os w wieku przedprodukcyjnym w gminie (wskaźnik średni dla miejscowości gminnej 0,35%)

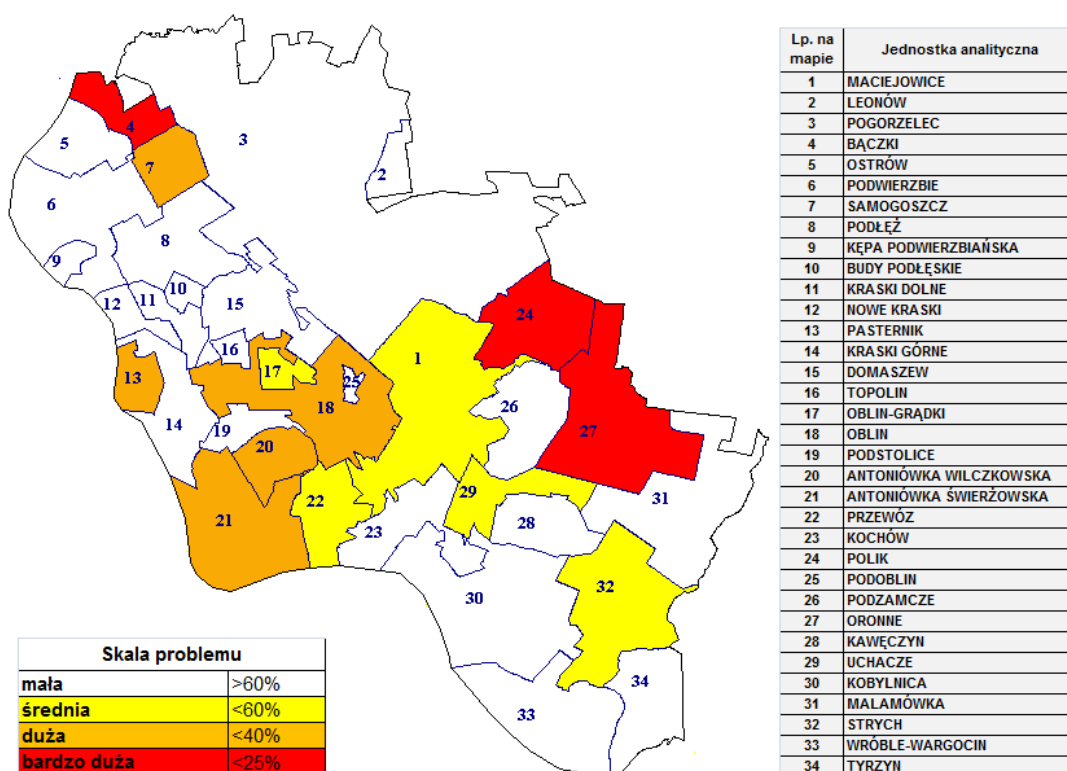
12. Liczba uczniów z danego obszaru, którzy osiągnęli wynik w egzaminie gimnazjalnym poniżej średniej gminy (wyr. w %) (jako odbiegający traktuje się wskaźnik równy bądź wyższy niż 50%)

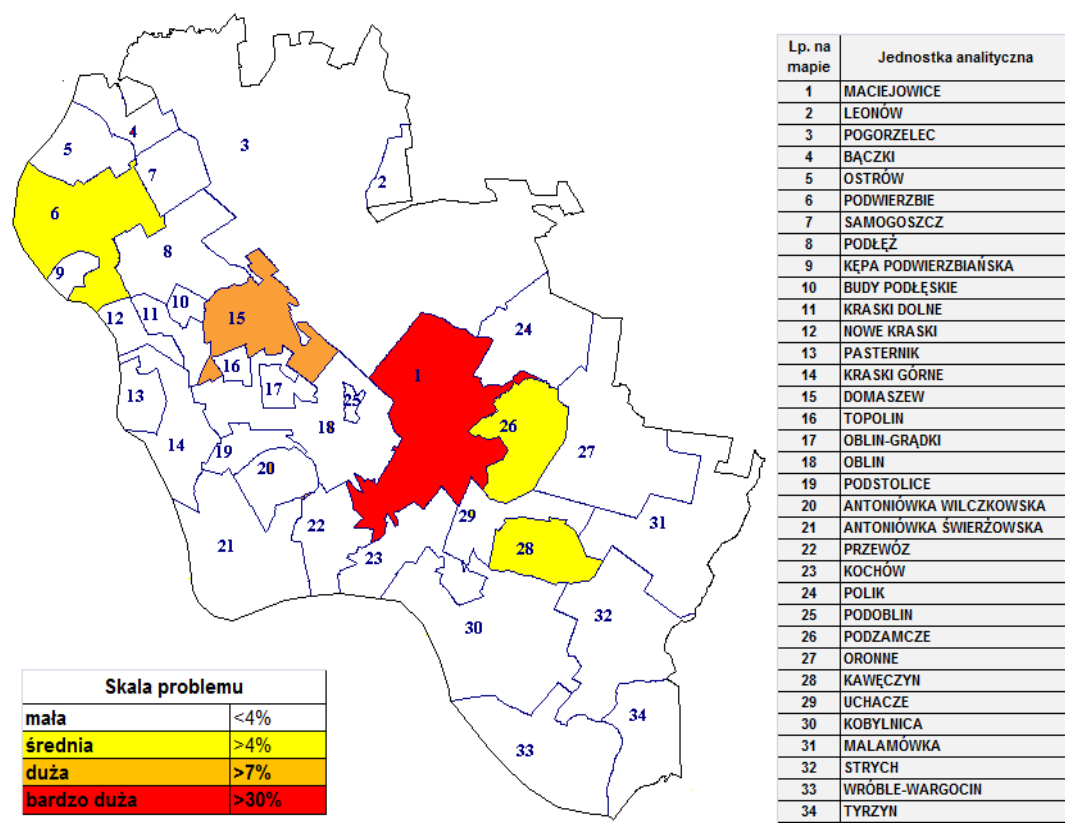
13. Liczba przestępstw wykrytych na danym obszarze w odniesieniu do liczby przestępstw wykrytych w gminie wyrażona w % Wskaźnik uśredniony dla gminy 2,0%.

14. Partycypacja społeczna mierzona % mieszkańców którzy wzięli udział w badaniu ankietowym w ramach diagnozy LPR. Wskaźnik dla gminy 60%

15. Liczba mieszkańców, którzy wskazali dany obszar jako kryzysowy/nasycony problemami w stosunku do liczby mieszkańców uczestniczących w badaniu

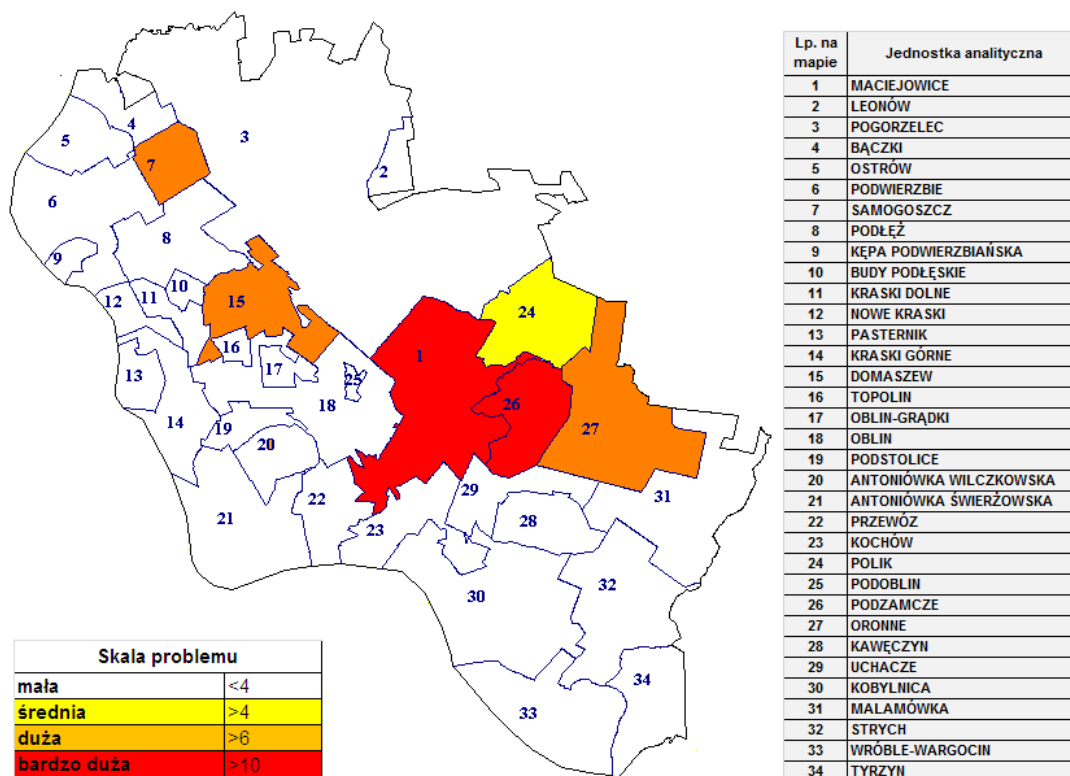
Badanie wskaźników pozostałych sfer

Tabela 21 Wskaźniki zjawisk kryzysowych

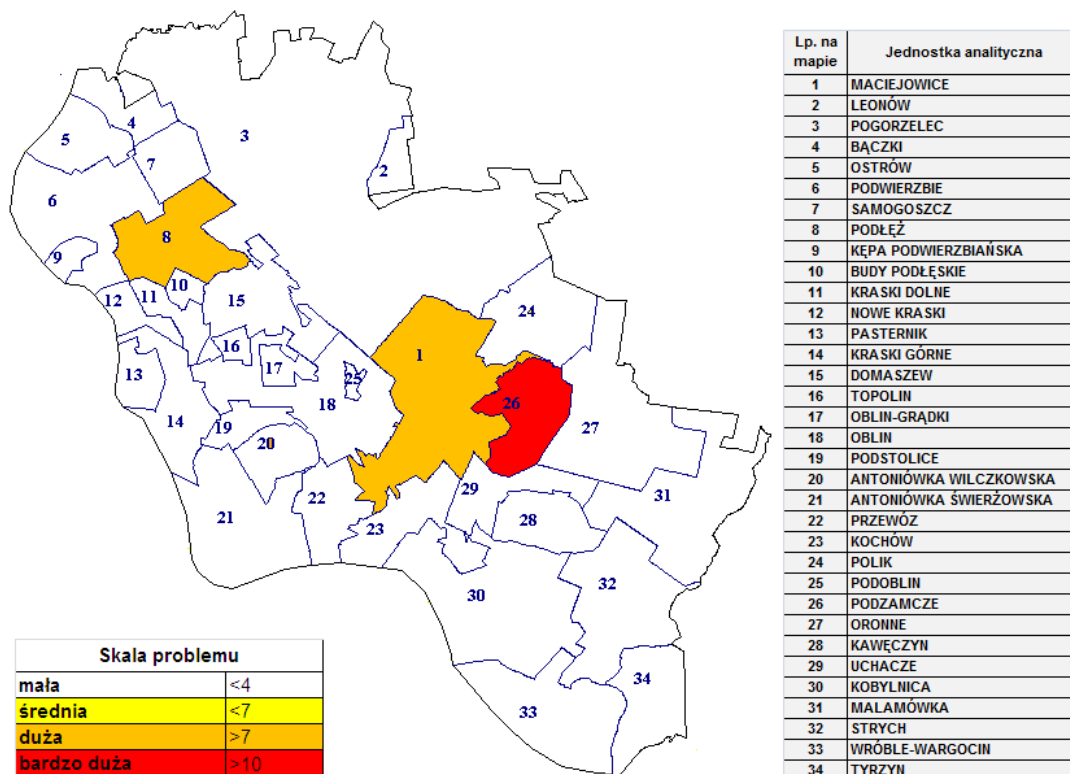
Nr zjawiska kryzysowego	Sfera	Wskaźnik zjawiska kryzysowego
16	funkcjonalno-przestrzenna	Liczba zabytków wymagających prac konserwatorsko-restauratorskich na danym obszarze (jako odbiegający traktuje się wskaźnik równy bądź wyższy niż 5 szt.)
17	techniczna	Liczba mieszkań komunalnych na obszarze wymagająca prac remontowych (jako odbiegający traktuje się wskaźnik równy bądź wyższy niż 7 szt.)
18	gospodarcza	Zmiana liczby podmiotów gospodarki narodowej na 100 mieszkańców 2009-2015 (jako odbiegający traktuje się wskaźnik równy bądź niższy niż 0,28%)

Źródło: Opracowanie własne

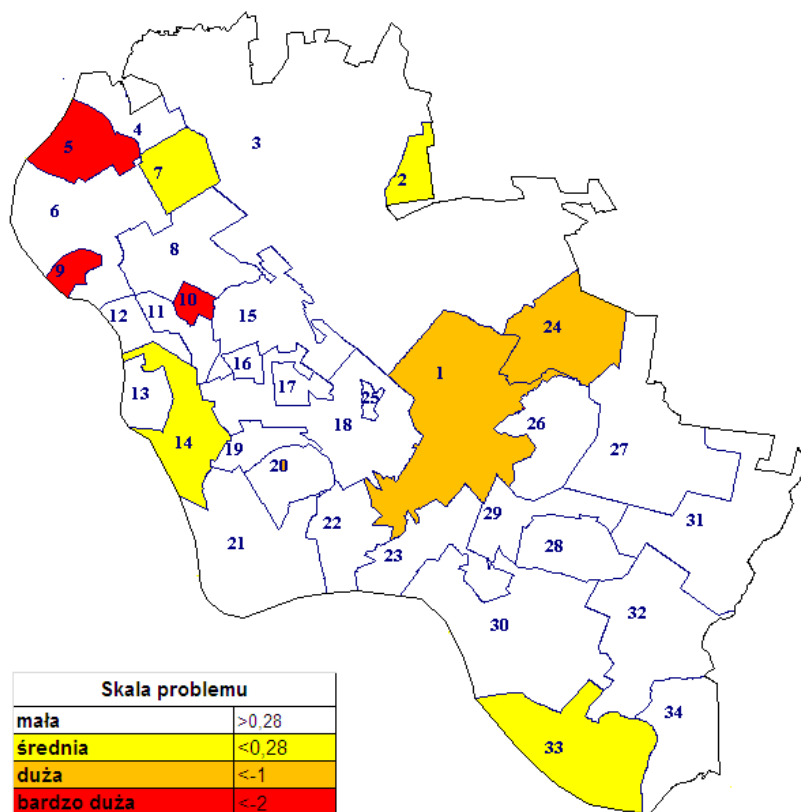
16. Liczba zabytków wymagających prac konserwatorsko-restauratorskich na danym obszarze (jako odbiegający traktuje się wskaźnik równy bądź wyższy niż 5 szt.)

17. Liczba mieszkań komunalnych na obszarze wymagająca prac remontowych (jako odbiegający traktuje się wskaźnik równy bądź wyższy niż 7 szt.)

18. Zmniejszenie liczby podmiotów gospodarki narodowej na 100 mieszkańców 2009-2015
(jako odlegający traktuje się wskaźnik równy bądź niższy niż 0,28%)

Lp. na mapie	Jednostka analityczna
1	MACIEJOWICE
2	LEONÓW
3	POGORZELEC
4	BĄCZKI
5	OSTRÓW
6	PODWIERZBIE
7	SAMOGOSZCZ
8	PODŁĘŻ
9	KĘPA PODWIERZBIAŃSKA
10	BUDY PODŁĘSKIE
11	KRAKSI DOLNE
12	NOWE KRAKSI
13	PASTERNIK
14	KRAKSI GÓRNE
15	DOMASZEW
16	TOPOLIN
17	OBLIN-GRĄDKI
18	OBLIN
19	PODSTOLICE
20	ANTONIÓWKA WILCZKOWSKA
21	ANTONIÓWKA ŚWIERŻOWSKA
22	PRZEWÓZ
23	KOCHÓW
24	POLIK
25	PODOBLIN
26	PODZAMCZE
27	ORONNE
28	KAWĘCZYN
29	UCHACZE
30	KOBYLNICĄ
31	MAŁAMÓWKA
32	STRYCH
33	WRÓBLE-WARGOCIN
34	TYRZYN

Tabela 22 Zjawiska kryzysowe w jednostkach analitycznych– sfera społeczna

Lp.	Lp. mapa	Obszar/nr zjawiska kryzysowego	Liczba mieszkańców	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	SFERA SPOŁECZNA			
																			Liczba zjawisk kryzysowych	Liczba zjawisk kryzysowych	Liczba zjawisk kryzysowych o bardzo dużej skali nasilenia	Ranking
1	21	Antoniówka Świerżowska	279	8,48%	6,67%	0,00%	0,42%	-5,63%	2,40%	19,71%	21,15%	-3,13%	1	0,57%	50,00%	0,64%	39,06%	2,38%	=0+8	8	0	5
2	20	Antoniówka Wilczkowska	148	4,65%	3,49%	25,00%	0,16%	-2,41%	-0,54%	22,30%	19,59%	-3,90%	0	0,29%	100,00%	0,00%	38,24%	1,14%	=1+2	3	1	
3	4	Bączki	98	9,72%	4,17%	14,29%	0,12%	-9,81%	-3,43%	19,39%	7,14%	-4,85%	2	0,00%	50,00%	1,92%	12,00%	0,31%	=1+4	5	1	
4	10	Budy Podlęskie	47	3,33%	3,33%	0,00%	0,00%	1,11%	-1,31%	17,02%	19,15%	6,82%	1	0,07%	N.D.	0,64%	80,00%	0,00%	=0+2	2	0	
5	15	Domaszew	292	10,87%	5,98%	15,00%	0,22%	0,21%	-1,40%	14,73%	22,26%	-7,89%	6	0,14%	0,00%	5,13%	92,47%	8,90%	=0+8	8	0	5
6	28	Kawęczyn	177	13,27%	11,50%	6,67%	0,49%	-2,81%	0,63%	23,03%	12,99%	-0,56	4	0,86%	100,00%	0,64%	100,00%	4,66%	=3+6	9	3	4
7	9	Kępa Podwierzbiańska	26	0,00%	0,00%	0,00%	0,16%	2,20%	2,47%	30,77%	34,62%	-7,14%	0	0,00%	N.D.	0,00%	0,00%	0,00%	=1+2	3	1	
8	30	Kobylnica	262	3,70%	2,47%	0,00%	0,29%	-2,92%	-0,30%	18,32%	19,85%	-4,03%	1	0,43%	66,67%	1,28%	0,00%	0,00%	=0+5	5	0	
9	23	Kochów	272	8,09%	3,47%	7,14%	0,23%	-2,36%	-1,32%	17,71%	18,75%	-4,58%	2	0,50%	100,00%	5,13%	79,75%	0,00%	=1+5	6	1	
10	11	Kraski Dolne	99	6,15%	4,62%	0,00%	0,10%	-11,09%	-2,23%	14,14%	20,20%	-7,48%	1	0,00%	N.D.	0,00%	95,24%	1,66%	=1+3	4	1	
11	14	Kraski Górne	97	5,00%	1,67%	33,33%	0,04%	-6,06%	3,64%	17,53%	20,62%	-8,49%	0	0,00%	100,00%	0,64%	90,00%	1,55%	=2+4	6	2	
12	2	Leonów	82	3,85%	3,85%	0,00%	0,16%	-9,97%	-0,88%	19,51%	17,07%	5,13%	0	0,36%	N.D.	0,64%	100,00%	1,14%	=0+2	2	0	
13	31	Malamówka	34	14,29%	9,52%	33,33%	0,10%	3,08%	-2,05%	14,71%	23,53%	-20,93%	0	0,21%	N.D.	0,00%	0,00%	0,00%	=2+3	5	2	
14	12	Nowe Kraski	43	3,85%	3,85%	0,00%	0,00%	5,24%	8,76%	11,63%	27,91%	-8,51%	2	0,00%	N.D.	0,64%	63,64%	0,41%	=2+2	4	2	
15	18	Oblin	386	5,04%	3,10%	7,69%	0,40%	-6,82%	1,41%	15,80%	17,36%	-7,43%	6	0,21%	100,00%	3,21%	25,68%	1,76%	=1+9	10	1	3
16	17	Oblin-Grądk	119	8,33%	5,56%	0,00%	0,26%	-8,14%	-2,36%	22,69%	16,81%	-0,83%	0	0,29%	0,00%	0,00%	41,18%	0,83%	=0+5	5	0	
17	27	Oronne	424	9,76%	6,50%	0,00%	0,68%	-0,06%	1,91%	20,99%	20,99%	-7,02%	7	1,07%	40,00%	5,77%	9,65%	1,14%	=1+9	10	1	3

18	5	Ostrów	142	5,38%	1,08%	20,00%	0,10%	-3,40%	-0,35%	13,38%	21,13%	-4,70%	0	0,00%	0,00%	0,64%	92,59%	2,38%	=0+4	1	0	
19	13	Pasternik	56	0,00%	0,00%	0,00%	0,08%	-2,01%	-2,68%	21,43%	16,07%	-12,50%	1	0,00%	0,00%	0,64%	26,67%	0,00%	=0+2	2	0	
20	8	Podlęż	345	6,70%	3,61%	0,00%	0,33%	-1,12%	1,12%	21,16%	22,61%	-8,49%	3	0,14%	50,00%	2,56%	76,60%	3,83%	=0+6	6	0	
21	25	Podoblin	125	15,29%	10,59%	0,00%	0,25%	-5,42%	2,17%	17,60%	14,40%	-10,07%	2	0,21%	0,00%	1,92%	100,00%	2,28%	=2+5	7	2	
22	19	Podstolice	71	4,88%	4,88%	0,00%	0,14%	-3,17%	-9,24%	15,49%	26,76%	-5,33%	0	0,21%	N.D.	0,00%	0,00%	0,00%	=1+2	3	1	
23	6	Podwierzbie	319	4,74%	2,63%	11,11%	0,14%	-4,55%	-1,14%	15,99%	24,45%	-5,06%	0	0,00%	0,00%	1,28%	72,62%	4,66%	=1+4	5	1	
24	26	Podzamcze	234	21,62%	14,86%	6,25%	0,56%	-2,52%	-0,63%	18,50%	13,25%	-4,90%	9	0,50%	100,00%	3,85%	69,23%	4,66%	=5+6	11	5	2
25	3	Pogorzelec	176	12,28%	7,89%	0,00%	0,52%	-9,85%	-2,92%	24,43%	10,80%	0,57%	3	1,14%	50,00%	1,92%	60,53%	1,97%	=0+6	6	0	
26	24	Polik	148	8,05%	2,30%	42,86%	0,20%	-6,40%	0,34%	20,27%	20,95%	-10,30%	0	0,14%	N.D.	0,64%	22,86%	0,83%	=1+3	4	1	
27	22	Przewóz	236	6,88%	1,88%	36,36%	0,29%	-3,22%	0,01%	17,80%	14,41%	-8,17%	0	0,43%	100,00%	3,21%	52,94%	1,55%	=1+6	7	1	
28	7	Samogoszcz	166	5,61%	3,74%	33,33%	0,23%	-8,82%	-2,86%	22,29%	13,25%	-7,78%	0	0,50%	75,00%	1,92%	36,00%	1,86%	=0+4	4	0	
29	32	Strych	297	6,56%	3,28%	16,67%	0,70%	-1,45%	-2,93%	20,88%	17,51%	-6,60%	4	1,22%	71,43%	5,13%	49,25%	3,42%	=0+7	7	0	
30	16	Topolin	57	5,56%	2,78%	0,00%	0,07%	-2,19%	-0,96%	22,81%	14,04%	-5,00%	2	0,00%	100,00%	1,92%	100,00%	1,24%	=1+1	2	1	
31	34	Tyrzyn	50	6,45%	0,00%	50,00%	0,00%	-0,67%	2,00%	16,00%	22,00%	-16,67%	0	0,00%	N.D.	1,28%	0,00%	0,00%	=0+4	4	0	
32	29	Uchacze	241	8,23%	5,06%	23,08%	0,37%	-0,76%	0,15%	25,31%	9,13%	2,99%	0	0,50%	33,33%	0,00%	40,98%	2,48%	=0+3	3	0	
33	33	Wróble-Wargocin	264	7,45%	4,35%	0,00%	0,46%	-8,86%	2,32%	14,77%	24,24%	-9,59%	3	0,43%	100,00%	1,92%	0,00%	0,00%	=2+5	7	2	3
34	1	Maciejowice	1510	10,62%	6,45%	6,54%	1,22%	-1,47%	3,39%	18,74%	14,50%	1,07%	17	1,36%	58,33%	44,87%	57,42%	31,78%	=7+5	12	7	1

Źródło: opracowanie własne

Tabela 23 Zjawiska kryzysowe w jednostkach analitycznych– pozostałe sfery

Lp.	Lp. mapa	Obszar/nr zjawiska kryzysowego	Liczba mieszkańców	16	17	18	SFERY: GOSPODARCZA, PRZESTRZENNO-FUNKCJONALNA I TECHNICZNA			
							Liczba zjawisk kryzysowych	Liczba zjawisk kryzysowych	Liczba zjawisk kryzysowych o bardzo dużej skali nasilenia	Ranking
1	21	Antoniówka Świerżowska	279	0	3	1%	0+0	0	0	
2	20	Antoniówka Wilczkowska	148	0	0	2%	0+0	0	0	
3	4	Bączki	98	3	0	1%	0+0	0	0	
4	10	Budy Podlęskie	47	0	0	-3%	1+0	1	1	
5	15	Domaszew	292	7	0	-1%	0+2	2	0	
6	28	Kawęczyn	177	0	0	3%	0+0	0	0	
7	9	Kępa Podwierzbiańska	26	0	0	-3%	1+0	1	1	
8	30	Kobylnica	262	2	0	-1%	0+1	1	0	
9	23	Kochów	272	0	0	0%	0+0	0	0	
10	11	Kraski Dolne	99	0	1	2%	0+0	0	0	
11	14	Kraski Górne	97	0	0	-1%	0+1	1	0	
12	2	Leonów	82	0	0	-1%	0+1	1	0	
13	31	Malamówka	34	0	0	1%	0+0	0	0	
14	12	Nowe Kraski	43	0	0	3%	0+0	0	0	
15	18	Oblin	386	1	0	1%	0+0	0	0	
16	17	Oblin-Grądk	119	0	0	2%	0+0	0	0	
17	27	Oronne	424	6	0	2%	0+1	1	0	
18	5	Ostrów	142	2	0	-3%	1+0	1	1	
19	13	Pasternik	56	0	0	2%	0+0	0	0	
20	8	Podlęż	345	1	7	2%	0+1	1	0	
21	25	Podoblin	125	0	0	0%	0+0	0	0	
22	19	Podstolice	71	0	0	2%	0+0	0	0	
23	6	Podwierzbie	319	0	1	2%	0+0	0	0	
24	26	Podzamcze	234	13	16	1%	2+0	2	2	2
25	3	Pogorzelec	176	1	3	2%	0+0	0	0	
26	24	Polik	148	5	1	-2%	0+2	2	0	
27	22	Przewóz	236	0	0	0%	0+0	0	0	
28	7	Samogoszcz	166	9	3	-1%	0+2	2	0	3
29	32	Strych	297	0	0	1%	0+0	0	0	
30	16	Topolin	57	0	0	0%	0+0	0	0	
31	34	Tyrzyn	50	0	0	6%	0+0	0	0	
32	29	Uchacze	241	1	0	0%	0+0	0	0	
33	33	Wróble-Wargocin	264	2	0	-1%	0+1	1	0	
34	1	Maciejowice	1510	21	8	-2%	1+2	3	1	1

Źródło: opracowanie własne

Tabela 24 Podsumowanie analizy wskaźnikowej jednostek analitycznych - wyznaczenie obszaru zdegradowanego

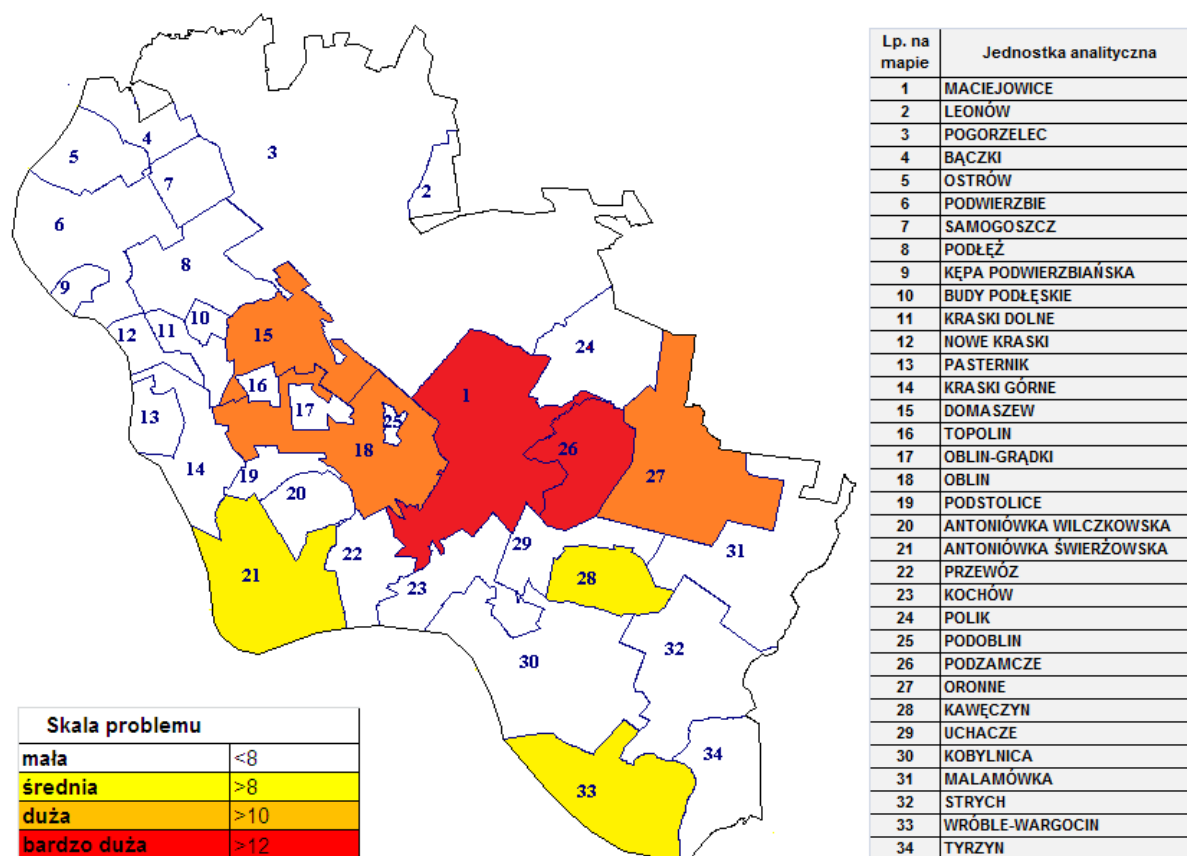
Lp.	Lp. mapy	Obszar/nr zjawiska kryzysowego	Liczba mieszkańców	SFERA SPOŁECZNA				SFERY: GOSPODARCZA, PRZESTRZENNO-FUNKCJONALNA I TECHNICZNA				PODSUMOWANIE		
				Liczba zjawisk kryzysowych	Liczba zjawisk kryzysowych	Liczba zjawisk kryzysowych o bardzo dużej skali nasilenia	Ranking	Liczba zjawisk kryzysowych	Liczba zjawisk kryzysowych	Liczba zjawisk kryzysowych o bardzo dużej skali nasilenia	Ranking	Łącznie liczba zjawisk kryzysowych	Łącznie liczba zjawisk o bardzo dużej skali nasilenia	Ranking
1	21	Antoniówka Świerżowska	279	=0+8	8	0	5	0+0	0	0		8	0	5
2	20	Antoniówka Wilczkowska	148	=1+2	3	1		0+0	0	0		3	1	
3	4	Bączki	98	=1+4	5	1		0+0	0	0		5	1	
4	10	Budy Podłęskie	47	=0+2	2	0		1+0	1	1		3	1	
5	15	Domaszew	292	=0+8	8	0	5	0+2	2	0		10	0	4
6	28	Kawęczyn	177	=3+6	9	3	4	0+0	0	0		9	3	5
7	9	Kępa Podwierzbiańska	26	=1+2	3	1		1+0	1	1		4	2	
8	30	Kobylnica	262	=0+5	5	0		0+1	1	0		6	0	
9	23	Kochów	272	=1+5	6	1		0+0	0	0		6	1	
10	11	Kraski Dolne	99	=1+3	4	1		0+0	0	0		4	1	
11	14	Kraski Górne	97	=2+4	6	2		0+1	1	0		7	2	7
12	2	Leonów	82	=0+2	2	0		0+1	1	0		3	0	
13	31	Malamówka	34	=2+3	5	2		0+0	0	0		5	2	
14	12	Nowe Kraski	43	=2+2	4	2		0+0	0	0		4	2	
15	18	Oblin	386	=1+9	10	1	3	0+0	0	0		10	1	4
16	17	Oblin-Grądk	119	=0+5	5	0		0+0	0	0		5	0	
17	27	Oronne	424	=1+9	10	1	3	0+1	1	0		11	1	3
18	5	Ostrów	142	=0+4	1	0		1+0	1	1		2	1	
19	13	Pasternik	56	=0+2	2	0		0+0	0	0		2	0	
20	8	Podlęż	345	=0+6	6	0		0+1	1	0		7	0	7

21	25	Podoblin	125	=2+5	7	2		0+0	0	0		7	2	7
22	19	Podstolice	71	=1+2	3	1		0+0	0	0		3	1	
23	6	Podwierzbie	319	=1+4	5	1		0+0	0	0		5	1	
24	26	Podzamcze	234	=5+6	11	5	2	2+0	2	2	2	13	7	2
25	3	Pogorzelec	176	=0+6	6	0		0+0	0	0		6	0	
26	24	Polik	148	=1+3	4	1		0+2	2	0		6	1	
27	22	Przewóz	236	=1+6	7	1		0+0	0	0		7	1	7
28	7	Samogoszcz	166	=0+4	4	0		0+2	2	0		6	0	
29	32	Strych	297	=0+7	7	0		0+0	0	0		7	0	7
30	16	Topolin	57	=1+1	2	1		0+0	0	0		2	1	
31	34	Tyrzyn	50	=0+4	4	0		0+0	0	0		4	0	
32	29	Uchacze	241	=0+3	3	0		0+0	0	0		3	0	
33	33	Wróble-Wargocin	264	=2+5	7	2	3	0+1	1	0		8	2	6
34	1	Maciejowice	1510	=7+5	12	7	1	1+2	3	1	1	15	8	1

Źródło: opracowanie własne

Graficzne ujęcie natężenia zjawisk kryzysowych w poszczególnych jednostkach analitycznych.

Rysunek 6 Obszar zdegradowany Gminy Maciejowice

Obszar zdegradowany koncentracji i nasilenia zjawisk kryzysowych - na mapie oznaczony kolorami: czerwonym, pomarańczowym i żółtym. Obejmuje jednostki analityczne tj. sołectwa: Maciejowice i Podzamcze; Oronne; Domaszew; Oblin; Antoniówka Świerżowska, Kawęczyn, Wróble-Wargocin.

Tabela 25 Powierzchnia i liczba mieszkańców obszaru zdegradowanego Gminy Maciejowice

Lp.	Obszar	Powierzchnia obszaru w ha	Powierzchnia obszaru w stosunku do powierzchni gminy	Liczba mieszkańców wg stanu na 31.12.2015 r.	Liczba mieszkańców wg stanu na 31.12.2015 r. w stosunku do liczby mieszkańców gminy
1 a	Maciejowice - obszar zabudowany	598,19	3,45%	1510	20,62%
2	Podzamcze	409,69	2,36%	234	3,20%
3	Oronne	879,87	5,07%	424	5,79%
4	Domaszew	473,09	2,73%	292	3,99%
5	Oblin	760,57	4,38%	386	5,27%

6	Antoniówka Świerżowska	741,54	4,27%	279	3,81%
7	Kawęczyn	299,69	1,73%	177	2,42%
8	Wróble-Wargocin	652,82	3,76%	264	3,61%
Obszar zdegradowany		4 815,46	27,76%	3 566,00	48,70%
GMINA MACIEJOWICE		17 349,32	100,00%	7322	100,00%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych UG.

Powierzchnia obszaru zdegradowanego obejmuje 8 jednostek analitycznych a jej powierzchnia wynosi 4 815,46 ha, co stanowi 27,76% powierzchni gminy. Liczba mieszkańców obszaru zdegradowanego wynosi 3 566 osób, co stanowi 48,70% ludności gminy. Wyznaczony obszar zdegradowany przekracza 20% powierzchni Gminy oraz zamieszkuje na nim więcej niż 30% ludności. W związku z powyższym obszar rewitalizacji jest mniejszy niż obszar zdegradowany gminy.

Na podstawie wyników analizy danych statystycznych, konsultacji społecznych oraz potencjałów i szans poszczególnych jednostek analitycznych postanowiono wyznaczyć **obszar rewitalizacji** jako obszar dwóch jednostek oznaczonych w powyższej tabeli oraz na mapie obszaru zdegradowanego kolorem czerwonym:

- 1) **Maciejowice** (gdzie występuje aż 15 zjawisk kryzysowych, w tym 12 w sferze społecznej i 3 w sferach funkcjonalno-przestrzennej, technicznej i gospodarczej);
- 2) **Podzamcze** (gdzie zidentyfikowano występowanie 13 zjawisk kryzysowych, w tym 11 w sferze społecznej i 2 w sferach funkcjonalno-przestrzennej i technicznej)

Wyniki analizy wskaźnikowej są spójne z wynikiem badania ankietowego przeprowadzonego wśród mieszkańców gminy Maciejowice. To właśnie Maciejowice i Podzamcze były najczęściej określane przez badanych jako zdegradowane obszary na których koncentrują się negatywne zjawiska społeczne, gospodarcze, przestrzenno-funkcjonalne i techniczne. Jednocześnie te właśnie obszary mają duży potencjał rozwojowy i kulturowy i po przeprowadzeniu projektów rewitalizacyjnych mogą stać się lokalnym centrum.

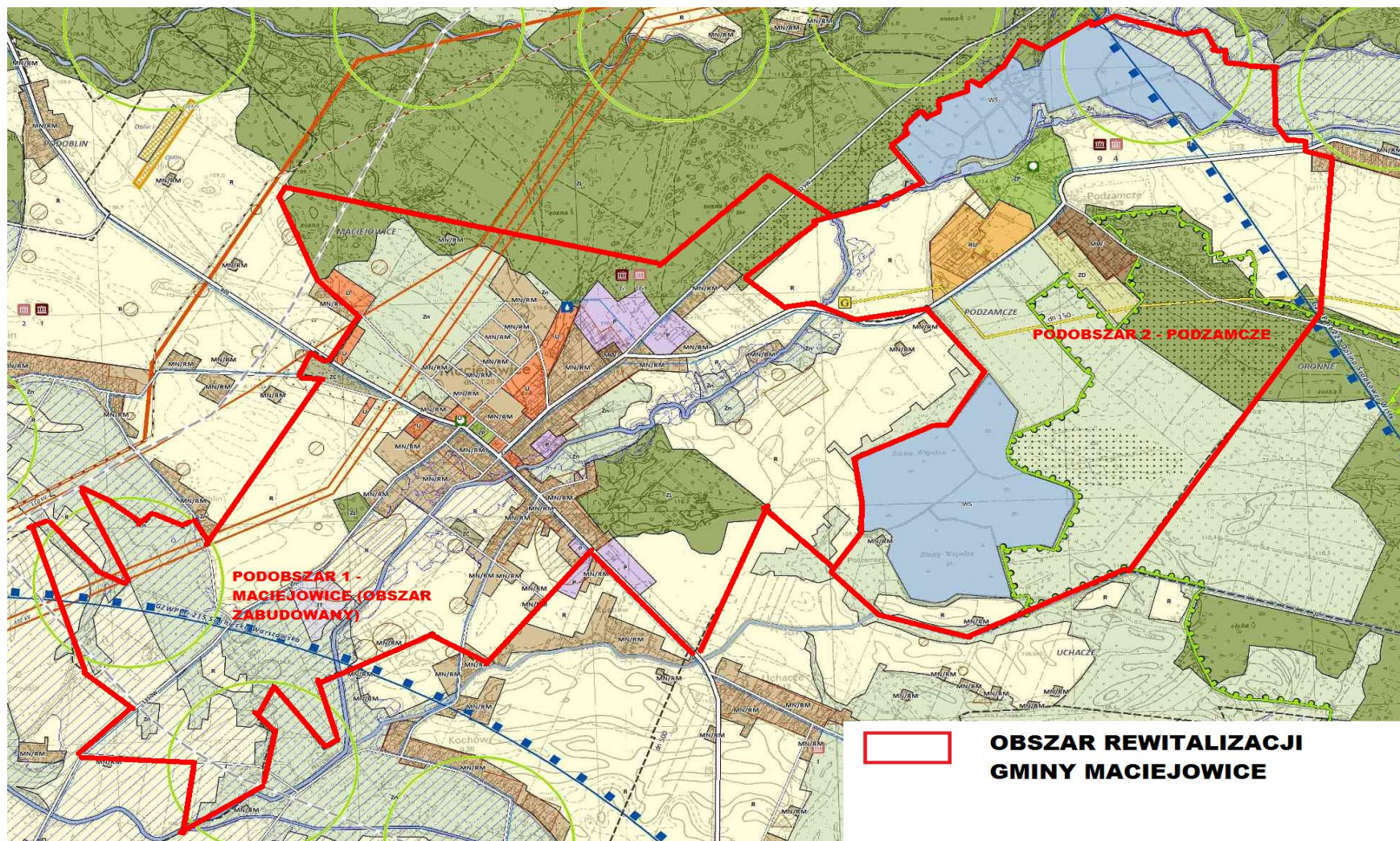
Tabela 26 Powierzchnia i liczba ludności obszaru rewitalizacji Gminy Maciejowice

Lp.	Obszar	Powierzchnia obszaru w ha	Powierzchnia obszaru w stosunku do powierzchni gminy	Liczba mieszkańców wg stanu na 31.12.2015 r.	Liczba mieszkańców wg stanu na 31.12.2015 r. w stosunku do liczby mieszkańców gminy
1 a	Maciejowice - obszar zabudowany	598,19	3,45%	1510	20,62%
2	Podzamcze	409,69	2,36%	234	3,20%
Obszar rewitalizacji		1 007,88	5,81%	1744	23,82%
GMINA MACIEJOWICE		17 349,32	100,00%	7322	100,00%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych UG.

Powierzchnia obszaru rewitalizacji wynosi 1 007,88 ha, co stanowi 5,81% powierzchni gminy i zamieszkuje na niej 1 744 osoby co stanowi 23,82 % ludności gminy. Z uwagi na to, że ok. 45% jednostki analitycznej Maciejowice stanowią tereny niezamieszkane - czyli lasy, a obszar rewitalizacji powinien obejmować wyłącznie obszary zabudowane oraz przynależne do nich tereny zielone wydzielono z Maciejowic obszar zabudowany i tylko ten obszar włączono do obszaru rewitalizacji. Wyznaczony obszar rewitalizacji nie przekracza 20% powierzchni Gminy oraz zamieszkuje na nim mniej niż 30% ludności gminy. Spełnia więc podstawowe kryteria określone w Wytycznych.

Rysunek 7 Obszar rewitalizacji Gminy Maciejowice

4.2 CHARAKTERYSTYKA OBSZARU REWITALIZACJI

4.2.1 CHARAKTERYSTYKA PODOBSZAR 1 - MACIEJOWICE

Maciejowice - miejscowość gminna o powierzchni 1087,62 ha, zamieszkała przez 1510 mieszkańców (osoby zameldowane). Ok. 45% powierzchni Maciejowic stanowią tereny niezabudowane, w związku z czym do obszaru rewitalizacji włączono wyłącznie obszar zabudowany miejscowości wraz z funkcjonalnymi przynależnościami zielonymi. Strukturę obszaru przedstawia szczegółowo poniższa tabela.

Tabela 27 Powierzchnia i liczba mieszkańców Maciejowic

Lp.	Obszar	Powierzchnia obszaru w ha	Powierzchnia obszaru w stosunku do powierzchni gminy	Liczba mieszkańców wg stanu na 31.12.2015 r.	Liczba mieszkańców wg stanu na 31.12.2015 r. w stosunku do liczby mieszkańców gminy
1 a	Maciejowice - obszar zabudowany - Podobzszar rewitalizacji nr 1	598,19	3,45%	1510	20,62%
1 b	Maciejowice - obszar niezabudowany	489,43	2,82%	0	0,00%
RAZEM		1 087,62	6,27%	1510	20,62%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych UG i USC

Miejscowość jest siedzibą Urzędu Gminy oraz rzymskokatolickiej parafii Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny. Przez Maciejowice przechodzi droga wojewódzka nr 801 z Warszawy do Puław. Miejscowość posiada duży potencjał rozwojowy i dzięki projektom rewitalizacyjnym stanie się reprezentacyjnym centrum obszaru rewitalizacji jak i całej Gminy.

4.2.1.1 DIAGNOZA NA PODSTAWIE DANYCH STATYSTYCZNYCH I ŹRÓDŁOWYCH

PROBLEMY SFERY SPOŁECZNEJ

1. Wysoki poziom bezrobocia

Liczba osób bezrobotnych wynosiła 107 osób, z czego aż 60,75% stanowią osoby bezrobotne długotrwale. Udział liczby osób bezrobotnych zamieszkałych w Maciejowicach w odniesieniu do ogółu liczby osób bezrobotnych w gminie wynosi aż 26,95%. Osoby bezrobotne stanowią duży udział w liczbie ludności w wieku produkcyjnym tj. 10,%. Wskaźnik ten jest na poziomie wyższym niż średni wskaźnik dla Gminy który wynosi 8,58%.

Dane	Bezrobotni ogółem	Długotrwale bezrobotni	Posiadający prawo do zasiłku	Profil III – którzy mogą korzystać z form wsparcia oferowanych przez PUP Garwolinie	Udział osób długotrwale bezrobotnych w liczbie osób w wieku produkcyjnym	Udział osób długotrwale bezrobotnych w liczbie bezrobotnych na danym terenie	Udział osób bezrobotnych na danym obszarze posiadającym prawo do zasiłku w liczbie osób bezrobotnych ogółem	Liczba mieszkańców
Maciejowice	107	65	7	38	6,45%	60,75%	6,54%	1510
Gmina Maciejowice	397	240	36	137	5,19%	60,45%	9,07%	7322

2. Ubóstwo

Duża liczba mieszkańców Maciejowic korzysta z pomocy społecznej. Na koniec 2015 r. pomocą GOPS objętych było 89 osób tj. 1,2% mieszkańców Gminy. Mieszkańcy Maciejowic korzystający z pomocy stanowią znaczny udział wśród ogółu mieszkańców gminy Maciejowice - aż 12,82%.

3. Przemoc domowa

Czynniki takie jak ubóstwo, brak pracy czy też poczucie wykluczenia społecznego często powodują i są związane z innymi negatywnymi zjawiskami społecznymi wśród których można wyróżnić: alkoholizm czy też problem przemocy domowej. Skalę zjawiska obrazuje liczba wydanych niebieskich kart - w okresie 20.07.2011-31.08.2016 dla osób zamieszkałych w Maciejowicach założono aż 17 takich kart, co nie odzwierciedla rzeczywistej skali zjawiska przemocy ponieważ wiele incydentów nie wykracza poza granice poszczególnych domostw. Jednak jest to duża liczba - blisko 23% wszystkich niebieskich kart wydanych dotychczas na terenie gminy.

4. Przestępczość

Bardzo ważnym społecznie miernikiem dobrej jakości życia jest poczucie bezpieczeństwa, które na analizowanym obszarze może być zachwiane z uwagi na znaczącą koncentrację wykrytych przestępstw i wykroczeń w liczbie 70, co stanowi 44,87 % wszystkich przestępstw na terenie gminy.

5. Negatywne trendy demograficzne

5.1 Zmniejszanie się liczby ludności w wieku przedprodukcyjnym

5.2 Wzrost liczby ludności w wieku poprodukcyjnym

Zmiany w strukturze ludności Maciejowic wg wieku obrazuje poniższa tabela.

Tabela 28 Liczba mieszkańców Maciejowic według wieku w latach 2009-2015

Rok	2009	2015
Liczba mieszkańców	1494	1510
Liczba osób w wieku przedprodukcyjnym	302	283

Udział os. w wieku przedprodukcyjnym	20,21%	18,74%
Liczba osób w wieku produkcyjnym	1026	1008
Udział os. w wieku produkcyjnym	68,67%	66,75%
Liczba osób w wieku poprodukcyjnym	166	219
Udział os. w wieku poprodukcyjnym	11,11%	14,50%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych USC w Maciejowicach

Udział ludności w wieku przedprodukcyjnym w ludności ogółem zamieszkałej w Maciejowicach wynosi 18,74% i jest niższy niż średnia dla gminy wynosząca 19,09%. Analiza udziału liczby ludności w wieku poprodukcyjnym na 100 mieszkańców obszaru w roku 2015 w odniesieniu do roku 2009 wykazała, iż nastąpił przyrost tej grupy osób o 3,39 punktu procentowego. Analiza liczby mieszkańców Maciejowic w wieku przedprodukcyjnym, produkcyjnym i poprodukcyjnym w latach 2009-2015 ukazuje, iż zmniejsza się liczba osób w wieku przedprodukcyjnym, nieznacznie zmniejsza się liczba osób w wieku produkcyjnym i zwiększa się liczba osób w wieku poprodukcyjnym, co jest potwierdzeniem zjawiska starzejącego się społeczeństwa Maciejowic. Zjawisko to jest wynikiem głównie dwóch trendów: migracji wewnętrznych i ujemnego przyrostu naturalnego.

6. Niedostateczna partycypacja społeczna w inicjatywach podejmowanych przez Gminę Maciejowice. Partycypację oceniono na podstawie zainteresowania mieszkańców procesem rewitalizacji w tym w szczególności udziału gospodarstw które uczestniczyły w badaniu ankietowym w ogóle gospodarstw danego obszaru.

7. Liczba uczniów otrzymujących stypendium szkolne

Spośród uczniów zamieszkałych w Maciejowicach 19 osób otrzymuje stypendium szkolne, co stanowi 11,38 % wszystkich uczniów w Gminie którzy korzystają z tej formy wsparcia.

8. Wyniki egzaminu gimnazjalnego

Ponad 58,33% uczniów zamieszkałych w Maciejowicach zdających egzamin gimnazjalny osiągnęło wynik poniżej średniej dla Gimnazjum w Maciejowicach tj. 52,7%. (dla wszystkich części).

4.2.1.2 PODOBSZAR I - MACIEJOWICE -WYNIKI BADANIA ANKIETOWEGO

Aż 248 osób spośród 977 badanych, ponad 25% uczestników badania wskazało Maciejowice jako obszar zdegradowany na terenie gminy – Obszar zdegradowany I. Dla 69% jest to miejsce zamieszkania, 24% wskazało Maciejowice jako lokalne centrum, 4% prowadzi tu działalność gospodarczą, a 3% respondentów pracuje.

Jako główne problemy społeczne Maciejowic respondenci wskazują:

1. odpływ ludzi młodych i dobrze wykształconych poza gminę,
2. bezrobocie,
3. starzejące się społeczeństwo
4. przestępczość.

Równie często wskazywane są również problemy dotyczące rozwoju podstawowej infrastruktury technicznej tj.:

1. niewystarczający dostęp do infrastruktury drogowej lub jej zły stan techniczny, słabo rozwinięta infrastruktura komunikacyjna (drogi, parkingi, chodniki);
2. niewystarczający dostęp do infrastruktury społecznej (edukacyjnej, wychowawczej, opieki zdrowotnej, pomocy społecznej) lub jej zły stan techniczny;
3. zły stan obiektów zabytkowych;
4. zły stan techniczny budynków, w tym budynków użyteczności publicznej i budynków mieszkalnych;
5. niewystarczający dostęp do infrastruktury technicznej (wodno-ściekowej, energetycznej) lub jej zły stan techniczny.

Jako problem w rozwoju Maciejowic respondenci postrzegają także słabo rozwiniętą infrastrukturę turystyczną, rekreacyjną i sportową oraz słabą kondycję lokalnych przedsiębiorstw.

W opinii mieszkańców gminy zmniejszenie problemów społecznych z jakimi borykają się Maciejowice będzie możliwe poprzez:

1. przywrócenie komisariatu policji w Maciejowicach oraz zwiększenie liczby patroli policyjnych, co od października 2016 r. stało się faktem,
2. organizację większej liczby wydarzeń o charakterze kulturalnym, rekreacyjnym, integracyjnym dla mieszkańców;
3. poprawę dostępu do usług zdrowotnych,
4. poprawę dostępu do usług i przestrzeni publicznej.

Negatywne zjawiska gospodarcze, w tym zwłaszcza niewykorzystany potencjał rozwojowy gminy oraz słaba kondycja lokalnych przedsiębiorstw według osób badanych powinny być niwelowane poprzez działania promujące gminę, udostępnianie uzbrojonych terenów inwestycyjnych, stworzenie systemu ulg i zwolnień dla podmiotów prywatnych i programy wsparcia dla osób zainteresowanych tworzeniem własnej działalności.

Odpowiedzi mieszkańców gminy biorących udział w badaniu na pytanie o rodzaje przedsięwzięć niezbędnych na terenie Maciejowic w celu ograniczenia negatywnych zjawisk środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych i technicznych były bardzo różnorodne. Na pierwszym miejscu wskazywano rozbudowę/modernizację infrastruktury drogowej dalej modernizację w tym termomodernizację budynków użyteczności publicznej, rozbudowę/modernizację sieci kanalizacyjnej. Następnie konserwację i rewitalizację zabytkowych obiektów i nadanie im nowych funkcji oraz rozbudowę/modernizację infrastruktury edukacyjnej i zagospodarowanie przestrzeni publicznych na parki, skwery, place zabaw itp. Nieco mniej wskazań dotyczyło rozbudowy i budowy infrastruktury towarzyszącej jak chodniki, ścieżki rowerowe, parkingi, oświetlenie.

4.2.2 CHARAKTERYSTYKA PODOBSZAR 2 - PODZAMCZE

Sołectwo Podzámce ma powierzchnię 409,66 ha i jest zamieszkiwane przez 234 mieszkańców (osoby zameldowane).

4.2.2.1 DIAGNOZA NA PODSTAWIE DANYCH STATYSTYCZNYCH I ŹRÓDŁOWYCH

PROBLEMY SFERY SPOŁECZNEJ

1. Wysoki poziom bezrobocia

W sołectwie Podzámce na dzień 31.12.2015 r. zameldowanych było 234 osoby. Dużym problemem jest na tym obszarze wysoki poziom bezrobocia kształtujący się na poziomie 13,67% w stosunku do ogólnej liczby mieszkańców i 20% w stosunku do mieszkańców w wieku produkcyjnym. Liczba zarejestrowanych osób bezrobotnych wynosiła 32 osób, z czego aż 68,75% stanowiły osoby bezrobotne długotrwale. Osoby bezrobotne zamieszkałe w Podzámczu stanowią aż 8,06% wszystkich bezrobotnych w gminie Maciejowice.

Dane	Bezrobotni ogółem	Długotrwale bezrobotni	Posiadający prawo do zasiłku	Profil III – którzy mogą korzystać z form wsparcia oferowanych przez PUP Garwolinie	Udział osób długotrwale bezrobotnych w liczbie osób w wieku produkcyjnym	Udział osób długotrwale bezrobotnych w liczbie bezrobotnych na danym terenie	Udział osób bezrobotnych na danym obszarze posiadającym prawo do zasiłku w liczbie osób bezrobotnych ogółem	Liczba mieszkańców
Podzámce	32	22	2	15	14,86%	68,75%	6,25%	234
Gmina Maciejowice	397	240	36	137	5,19%	60,45%	9,07%	7322

2. Ubóstwo

Mieszkańcy Podzámca korzystają w znaczącej ilości z pomocy społecznej. Na koniec 2015 r. z pomocy GOPS korzystało aż 41 osób tj. 17,52% ogółu mieszkańców miejscowości, co znacząco przewyższa średnią dla całej gminy która wynosi 9,48%. Mieszkańcy Podzámca korzystający z pomocy stanowią znaczny udział wśród ogółu mieszkańców gminy Maciejowice - aż 0,56 %. Świadczy to przede wszystkim o skali problemu ubóstwa na analizowanym obszarze i powiązanego z nim problemu wykluczenia społecznego.

3. Przemoc domowa

Czynniki takie jak ubóstwo, brak pracy czy też poczucie wykluczenia społecznego często powodują i są związane z innymi negatywnymi zjawiskami społecznymi wśród których można wyróżnić: alkoholizm czy też problem przemocy domowej. Skalę zjawiska obrazuje liczba wydanych niebieskich kart - w okresie 20.07.2011-31.08.2016 dla osób zamieszkałych w Podzámczu założono aż 6 takich kart. Liczba wydanych w podobszarze niebieskich kart

stanowi ponad 8 % wszystkich niebieskich kart wydanych w badanym okresie na terenie całej gminy. Należy jednak zauważyć, że liczba wydanych niebieskich kart nie odzwierciedla rzeczywistej skali zjawiska przemocy ponieważ wiele incydentów nie wykracza poza granice poszczególnych domostw.

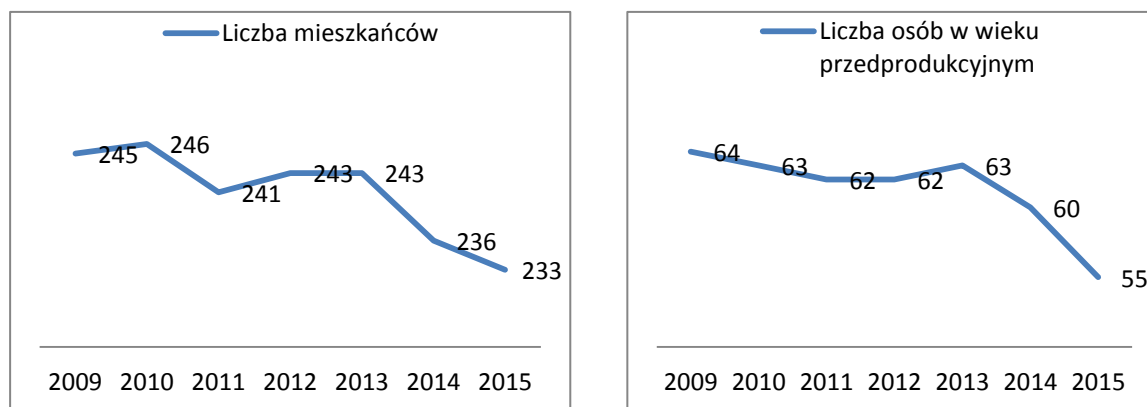
4. Przestępczość

Bardzo ważnym społecznie miernikiem dobrej jakości życia jest poczucie bezpieczeństwa, które na analizowanym obszarze może być zachwiane z uwagi na znaczącą koncentrację wykrytych przestępstw i wykroczeń w liczbie 6, co stanowi 3,85% wszystkich przestępstw na terenie gminy.

5. Negatywne trendy demograficzne

Co więcej sama liczba mieszkańców miejscowości zmniejsza się - w badanym okresie zmniejszyła się aż o 4,9% w roku 2015 względem roku 2009. Wskaźnik ten jest dla obszaru Podzamcza bardziej niekorzystny niż średnia dla gminy, która wynosi -4,4%. Świadczy to o znaczącym zagrożeniu procesem "wymierania wsi" oraz problemem starzejącego się społeczeństwa obszaru. Zmiany w strukturze ludności Podzamcza wg wieku obrazują poniższe wykresy.

Wykres 8 Zmiana ludności w tym w wieku przedprodukcyjnym w Podzamczu

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych USC w Maciejowicach

Analiza liczby mieszkańców Podzamcza w wieku przedprodukcyjnym, produkcyjnym i poprodukcyjnym w latach 2009-2015 ukazuje negatywne tendencje zwłaszcza w grupie osób w wieku przedprodukcyjnym, która z roku na rok zmniejsza się. Udział ludności w wieku przedprodukcyjnym w ludności ogółem zamieszkałej w Podzamczu wynosi 23,61 % i ma tendencję spadkową - w porównaniu z 2009 r. w 2015 r. udział ludności w wieku przedprodukcyjnym w Podzamczu zmniejszył się o 2,52%. Liczba osób w wieku produkcyjnym utrzymuje się na względnie stałym poziomie a nawet wzrasta, zaś liczba osób w wieku poprodukcyjnym maleje. Jak wynika z wywiadu z mieszkańcami tego obszaru zmniejszanie się liczby mieszkańców jest wynikiem migracji mieszkańców w poszukiwaniu pracy i lepszego życia do większych miast i metropolii.

6. Niedostateczna partycypacja społeczna w inicjatywach podejmowanych przez Gminę Maciejowice. Partycypację oceniono na podstawie zainteresowania mieszkańców procesem rewitalizacji w tym w szczególności udziału gospodarstw które uczestniczyły w badaniu ankietowym w ogóle gospodarstw danego obszaru.

7. Liczba uczniów otrzymujących stypendium szkolne

Spośród uczniów zamieszkałych w Podzamczu 7 osób otrzymuje stypendium szkolne, co stanowi 4,19% wszystkich uczniów w Gminie którzy korzystają z tej formy wsparcia.

8. Wyniki egzaminu gimnazjalnego

100% uczniów zdających egzamin gimnazjalny zamieszkałych w Podzamczu osiągnęło wyniki znacznie niższe niż średnia dla Publicznego Gimnazjum w Maciejowicach wynosząca ze wszystkich części łącznie średnio 52,7%.

4.2.2.2 PODOBSZAR II - PODZAMCZE -WYNIKI BADANIA ANKIETOWEGO

Spośród 977 uczestników przeprowadzonego badania ankietowego ponad 5% wskazało sołectwo Podzamcze jako obszar zdegradowany na terenie Gminy Maciejowice – nazwany na potrzeby niniejszego LPR jako Podobszar zdegradowany II.

W odniesieniu do głównych problemów społecznych Podzamcza opinie respondentów badania pokrywają się z wnioskami z analizy danych statystycznych. Najczęściej wskazywanym problemem społecznym było bezrobocie, tuż za nim niski poziom wykształcenia mieszkańców, niskie kwalifikacje zawodowe i ubóstwo. Problemy te są ze sobą wzajemnie powiązane ponieważ ubóstwo dotyka najczęściej te osoby i rodziny które nie mają stałego źródła dochodu - często są bezrobotne. Problem bezrobocia jest zaś często związany z niedostatecznym wykształceniem i kwalifikacjami nieodpowiadającymi oczekiwaniom współczesnego rynku pracy.

Równie często wskazywane są również problemy dotyczące rozwoju podstawowej infrastruktury technicznej tj.:

1. zły stan obiektów zabytkowych;
2. zły stan techniczny budynków, w tym budynków użyteczności publicznej i budynków mieszkalnych;
3. niewystarczający dostęp do infrastruktury technicznej (wodno-kanalizacyjnej, energetycznej) lub jej zły stan techniczny;
4. niska estetykę przestrzeni publicznej, zwłaszcza centrów miejscowości,
5. niewystarczający dostęp do infrastruktury drogowej lub jej zły stan techniczny, słabo rozwinięta infrastruktura komunikacyjna (drogi, parkingi, chodniki);

Jako problem w rozwoju Podzamcza respondenci postrzegają także zanieczyszczone środowisko naturalne.

W opinii mieszkańców gminy zmniejszenie problemów społecznych z jakimi boryka się Podzamcze będzie możliwe poprzez:

1. przywrócenie komisariatu policji w Maciejowicach oraz zwiększenie liczby patroli policyjnych, co od października 2016 r. stało się faktem,
2. poprawę dostępu do usług zdrowotnych,
3. poprawę dostępu do usług dla osób starszych,
4. poprawę stanu technicznego budynków komunalnych i socjalnych,
5. wsparcie szkół w organizacji zajęć dodatkowych i wyrównujących szanse uczniów,
6. organizację większej liczby wydarzeń o charakterze kulturalnym, rekreacyjnym, integracyjnym dla mieszkańców,

Negatywne zjawiska gospodarcze, w tym zwłaszcza niewykorzystany potencjał rozwojowy gminy oraz słaba kondycja lokalnych przedsiębiorstw według osób badanych powinny być niwelowane poprzez działania promujące gminę, promowanie różnorodnych form zatrudnienia i stworzenie systemu ulg i zwolnień dla podmiotów prywatnych.

Odpowiedzi mieszkańców gminy biorących udział w badaniu na pytanie o rodzaje przedsięwzięć niezbędnych na terenie Podzamcza w celu ograniczenia negatywnych zjawisk środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych i technicznych były bardzo różnorodne. Na pierwszym miejscu wskazywano rozbudowę/modernizację sieci kanalizacyjnej, dalej rozbudowę/modernizację systemu zaopatrzenia w wodę i rozbudowę/modernizację infrastruktury drogowej. Niezwykle ważna w opinii mieszkańców jest także rozbudowa i budowa infrastruktury towarzyszącej jak chodniki, ścieżki rowerowe, parkingi i oświetlenie.

Do kwestii priorytetowych mieszkańcy zaliczają również budowę i modernizację świetlic wiejskich oraz konserwację i rewitalizację zabytkowych obiektów oraz nadanie im nowych funkcji.

4.2.3 Zestawienie wskaźników dla obszaru rewitalizacji i całej gminy

Tabela 29 Skala zjawisk kryzysowych na obszarze rewitalizacji względem w porównaniu do obszaru gminy

Nr zjawiska kryzysowego	Wskaźnik zjawiska kryzysowego	Wskaźnik dla gminy	Wskaźnik dla Maciejowic	Wskaźnik dla Podzamcza
1	Poziom bezrobocia mierzony liczbą osób bezrobotnych w odniesieniu do liczby mieszkańców w wieku produkcyjnym wyrażony w %	8,58%	10,62%	21,62%
2	Udział osób długotrwale bezrobotnych w liczbie osób wieku produkcyjnym na danym obszarze	5,19%	6,45%	14,86%
3	Udział osób bezrobotnych na danym obszarze posiadających prawo do zasiłku w liczbie osób bezrobotnych	9,07%	6,54%	6,25%
4	Liczba osób korzystających z pomocy społecznej w odniesieniu do liczby mieszkańców gminy	0,3%	1,22%	0,56%

5	Zmiana udziału liczby ludności w wieku przedprodukcyjnym na 100 mieszkańców obszaru mierzona na koniec roku 2015 w odniesieniu do roku 2009 (wyr. w %)	-3,33%	- 1,47%	- 2,52%
6	Zmiana liczby ludności w wieku poprodukcyjnym na 100 mieszkańców obszaru mierzona na koniec roku 2015 w odniesieniu do roku 2009 (wyr. w %)	0,45%	3,39%	- 0,63%
7	Odsetek ludności w wieku przedprodukcyjnym w ludności ogółem w 2015 r.	19,10%	18,74%	23,50%
8	Odsetek ludności w wieku poprodukcyjnym w ludności ogółem w 2015 r.	17,74%	10,86%	9,01%
9	Zmiana liczby mieszkańców obszaru w 2015 roku w porównaniu do roku 2009	- 4,50%	1,07%	- 4,9%
10	Liczba wydanych w okresie 20.07.2011-31.08.2016 niebieskich kart	6 szt.	17	9
11	Liczba uczniów otrzymujących stypendium szkolne na liczbę os w wieku przedprodukcyjnym w gminie	0,35%	1,36%	0,50%
12	Liczba uczniów z danego obszaru, którzy osiągnęli wynik w egzaminie gimnazjalnym poniżej średniej gminy (wyr. w %)	50%	58,33%	100%
13	Liczba przestępstw wykrytych na danym obszarze w odniesieniu do liczby przestępstw wykrytych w gminie wyrażona w %	2,0%	44,87%	3,85%
14	Partycypacja społeczna mierzona % mieszkańców którzy wzięli udział w badaniu ankietowym w ramach diagnozy LPR	60%	57,42%	69,23%
15	Liczba mieszkańców, którzy wskazali dany obszar jako kryzysowy/nasycony problemami w stosunku do liczby mieszkańców uczestniczących w badaniu		31,78%	4,66%
16	Liczba zabytków wymagających prac konserwatorsko-restauratorskich na danym obszarze	5	21	13
17	Liczba mieszkań komunalnych na obszarze wymagająca prac remontowych	7	8	16
18	Zmiana liczby podmiotów gospodarki narodowej na 100 mieszkańców 2009-2015	+0,28%	-2%	+1%

Źródło: opracowanie własne

4.3. ANALIZA SWOT OBSZARU REWITALIZACJI

Analiza potrzeb oraz zagrożeń dla realizacji wyznaczonych celów i projektów na obszarze rewitalizacji opiera się na wykorzystaniu techniki analizy SWOT⁴. Jest to jedna z najpopularniejszych technik analitycznych, służących do porządkowania informacji, stosowana we wszystkich obszarach planowania strategicznego jako uniwersalne narzędzie pierwszego etapu analizy strategicznej.

Technika analityczna SWOT polega na posegregowaniu posiadanej informacji o danej sprawie na cztery grupy (cztery kategorie czynników strategicznych):

- **S (Strengths) – mocne strony:** wszystko to co stanowi atut, przewagę, zaletę analizowanego obszaru,
- **W (Weaknesses) – słabe strony:** wszystko to co stanowi słabość, barierę, wadę analizowanego obszaru,
- **O (Opportunities) – szanse:** wszystko to co stwarza dla analizowanego obszaru szansę korzystnej zmiany,
- **T (Threats) – zagrożenia:** wszystko to co stwarza dla analizowanego obszaru niebezpieczeństwo zmiany niekorzystnej.

Informacja, która nie może być poprawnie zakwalifikowana do żadnej z wymienionych grup jest nieistotna strategicznie. Informacja strategiczna, posegregowana według opisanych kryteriów na cztery grupy, jest następnie zapisywana w czterodzielnej macierzy strategicznej, w której lewa połowa zawiera dwie kategorie czynników pozytywnych a prawa – dwie kategorie czynników negatywnych.

Pogłębiona analiza sytuacji zdegradowanego obszaru gminy Maciejowice oraz oddziaływanie różnych czynników na jej stan aktualny i przyszły rozwój pozwoliła zgromadzić niezwykle istotne dane strategiczne, które umożliwiają zaplanowanie i koordynację kompleksowych działań w sferze społecznej, gospodarczej, przestrzenno-funkcjonalnej, technicznej i środowiskowej. Analizy dokonano z uwzględnieniem problemów społecznych, sytuacji na rynku pracy, warunków życia mieszkańców obszarów zdegradowanych i problemów infrastrukturalnych. Uwzględniono również wyniki konsultacji społecznych przeprowadzonych w procesie tworzenia LPR.

Mocne strony	Słabe strony
- kultywowanie pamięci historycznej i silnie rozwinięta tożsamość lokalna - bogate zasoby dziedzictwa kulturowego i długoletnie tradycje - obecność obiektów użyteczności publicznej w centrum miejscowości Maciejowice	- obecność negatywnych zjawisk społecznych (bezrobocie, ubóstwo, przestępczość) - niekorzystna sytuacja demograficzna, spadek liczby ludności, migracja - utrwalanie się procesu „starzenia społeczeństwa”, co ma niekorzystne znaczenie

⁴ Analiza silnych (strengths) i słabych (weaknesses) stron gminy, szans (opportunities), które może obszar rewitalizacji może wykorzystać w procesie rozwoju oraz zagrożeń (threats), które mogą osłabić jego pozycję w gminie, powiecie i regionie.

umożliwiających utworzenie przestrzeni publicznej - walory turystyczne i krajobrazowe: obiekty zabytkowe i bliskość unikalnych obszarów cechujących się bioróżnorodnością - dobra lokalizacja - dobra komunikacja z gminami sąsiednimi, droga wojewódzka nr 801 Warszawa – Puławy i droga nr 807 Maciejowice - Łuków	dla kondycji społeczno-gospodarczej - duża liczba osób korzystających z pomocy społecznej (ubóstwo, bezrobocie, bezradność, niepełnosprawność, alkoholizm) - brak właściwych wzorców zachowań wspomagających integrację społeczną - zły stan techniczny przestrzeni publicznej - brak strefy spędzenia wolnego czasu - zły stan infrastruktury drogowej, nie w pełni zwodociągowana i w małym stopniu skanalizowana oraz zgazyfikowana gmina, - niski w stosunku do potrzeb budżet gminy, ograniczający jej możliwości samodzielnego finansowania przedsięwzięć i projektów rewitalizacyjnych - niska opłacalność produkcji rolnej
---	---

Szanse	Zagrożenia
- redukcja negatywnych zjawisk społecznych, integracja społeczeństwa, wskazanie właściwych wzorców zachowań - kompleksowe przekształcanie przestrzeni zdegradowanej i dostosowanie jej do potrzeb mieszkańców wraz z rozwijaniem jej funkcji symbolicznej, usługowej i wypoczynkowej – zwłaszcza na terenach zdegradowanych - zatrzymanie degradacji przestrzeni użyteczności publicznej - zatrzymanie degradacji stanu technicznego budynków, co oprócz poprawy funkcji użyteczności umożliwi efektywne korzystanie z obiektów budowlanych - wstrzymanie negatywnych zjawisk demograficznych, min. migracja - programy i działania aktywizujące osoby bezrobotne i zmniejszające patologię oraz marginalizację społeczną wśród mieszkańców - wsparcie finansowe ze środków UE dla Polski na lata 2014-2020, wykorzystanie funduszy na rewitalizację - pozyskiwanie inwestorów wewnętrznych i zewnętrznych - działania promocyjne obszaru rewitalizacji gminy oraz zwiększenie jej rozpoznawalności.	- niechęć osób wykluczonych do zaangażowania się w projekty społeczne i pomocowe - odpływ ludności z potencjałem społecznym i ekonomicznym - utrwalanie się negatywnych zjawisk społecznych i wzorców zachowań oraz ich dziedziczenie - możliwość oddziaływania zjawisk negatywnych społecznie z punktów obszaru kryzysowego na sąsiednie tereny - pogarszanie się wizerunku centralnej, zabytkowej części Maciejowic i zaprzepaszczenie szans rozwojowych (w kontekście społecznym, gospodarczym, turystycznym) - dalsza degradacja środowiska naturalnego - duża konkurencja w zakresie absorpcji środków na rewitalizację, wysokie koszty rewitalizacji obiektów i terenów zdegradowanych - wzrost liczby osób w grupie wieku poprodukcyjnego

Przeprowadzona analiza SWOT ukazuje, iż w zakresie niwelowania słabych stron najpilniejszych działań zaradczych wymagają projekty społeczne i gospodarcze przeciwdziałające zjawisku wykluczenia społecznego, migracji mieszkańców i negatywnym

trendom demograficznym. Ponadto projekty z obszaru rewitalizacji obiektów zabytkowych, budynków mieszkalnych oraz dróg publicznych. W ramach przeciwdziałania potencjalnym zagrożeniom zasadne są projekty zmniejszające postępujący proces rozwarstwienia społecznego, ubóstwa, bezdomności oraz poprawiające poziom bezpieczeństwa. Wśród szans, które należy wykorzystywać istotną wydaje się dostępność funduszy europejskich z nowego okresu programowania 2014-2020. Do najistotniejszych silnych stron obszaru zdegradowanego, które należy wzmacniać, zaliczyć można: duży potencjał turystyczny oraz walory przyrodnicze i krajobrazowe jak również dogodne położenie komunikacyjne.

Gmina Maciejowice realizując założone i zaplanowane cele strategiczne podejmuje działania w celu pozyskania środków finansowych ze źródeł zewnętrznych. Dostępne w budżecie gminy środki nigdy nie będą mogły stworzyć konkurencji dla inwestycji, które mogą zostać zrealizowane z wykorzystaniem wsparcia finansowego z funduszy zewnętrznych w tym środków na rewitalizację obszarów zdegradowanych. Dlatego też priorytetem i głównym celem władz gminy jest pozyskiwanie funduszy zarówno krajowych jak i UE. Analizując mocne i słabe strony oraz szanse i zagrożenia możemy stwierdzić, iż rozwój gminy jest możliwy dzięki sprawnemu i dobrze zorganizowanemu zarządzaniu posiadanymi zasobami. Budżet gminy Maciejowice jest niewystarczający, by móc realizować założone cele poprawiające i podnoszące poziom życia mieszkańców.

Tylko dobra organizacja i konsekwencja podejmowanych decyzji pozwala osiągać powodzenie w realizacji założonych celów. Opracowując kierunki rozwoju strategicznego należy wnikliwie przeanalizować posiadany stan poprzez wykorzystanie wewnętrznego potencjału tkwiącego w obszarach wiejskich. Posiadany potencjał winien przyczyniać się do coraz lepszego zaspokajania potrzeb ludności oraz marginalizacji efektów ubocznych procesów rozwojowych. Poprzez sprawną organizację, wzajemne połączenie procesów rozwojowych, wykorzystanie pomocy unijnej, można zaplanować cele strategiczne i przyczynić się do ich realizacji, poprawiając ogólny wizerunek gminy i poziom życia mieszkańców. Przy odpowiednim wykorzystaniu funduszy możemy przyczynić się redukcji problemów obszarów zidentyfikowanych na obszarach zdegradowanych gminy.

5. WIZJA, MISJA I CELE REWITALIZACJI

5.1. WIZJA OBSZARU PO PRZEPROWADZENIU REWITALIZACJI

Odpowiedzią na zidentyfikowane problemy i potrzeby, w tym przede wszystkim skumulowane problemy społeczne na wyznaczonym obszarze rewitalizacji, w perspektywie polityki Gminy jest wizja wyprowadzenia obszaru zdegradowanego ze stanu kryzysowego, oraz cele rewitalizacji i kierunki działań. Ukierunkowują one działania władz Gminy oraz partnerów społeczno-gospodarczych i mieszkańców na wdrożenie procesu rewitalizacji i uzyskanie spójności społecznej, przestrzennej i gospodarczej.

Wizja obszaru po przeprowadzeniu przedsięwzięć rewitalizacyjnych:

OBSZAR REWITALIZACJI GMINY MACIEJOWICE FUNKCJONALNĄ, SPÓJNĄ I ATRAKCYJNĄ PRZESTRZENIĄ DO ZAMIESZKANIA, ODPOCZYNKU I ROZWOJU PRZEDSIĘBIORCZOŚCI, STWARZAJĄCĄ MIESZKAŃCOM SZANSE NA GODNE ŻYCIE WE WSPÓLNOCIE WIEJSKIEJ.

Rewitalizacja obszaru Maciejowic i Podzamcza przyczyni się do poprawy szeroko rozumianej dobrej jakości życia i zmniejszy lub całkowicie zahamuje negatywny proces migracji młodych ludzi poza teren obszaru w poszukiwaniu pracy i lepszego życia. Osobom borykającym się z problemami społecznymi takimi jak bezrobocie czy ubóstwo zapewni możliwość włączenia społecznego i zdobycia odpowiednich do wymagań współczesnego rynku pracy kwalifikacji i kompetencji. Tym którzy zdecydują się pozostać na terenie obszaru rewitalizacji zapewni wysokiej jakości, funkcjonalną przestrzeń publiczną. Zrewitalizowany obszar będzie przestrzenią w pełni funkcjonalną, zamieszkałą przez zintegrowane społeczeństwo, charakteryzujące się poczuciem lokalnej przynależności oraz wrażliwością społeczną. Realizacja założeń rewitalizacji pozwoli osiągnąć na obszarze stan stałego i zrównoważonego rozwoju. Na obszarze rewitalizacji nastąpi umocnienie poczucia przynależności do lokalnej społeczności i wzmocnienie relacji sąsiedzkich. Zrewitalizowany obszar będzie iskrą do transpozycji pozytywnych działań na obszarze całej gminy.

5.2. MISJA REWITALIZACJI

Misją Programu Rewitalizacji Gminy Maciejowice do 2023 roku będzie zrównoważenie szans rozwojowych kryzysowych części gminy poprzez kreowanie i inicjowanie kluczowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych na obszarze rewitalizacji.

Misja Programu będzie realizowana poprzez partnerstwo i współpracę wszystkich interesariuszy ukierunkowane na kreowanie i osiąganie założonych celów strategicznych zmierzających do budowania obrazu Gminy Maciejowice jako gminy nowoczesnej, innowacyjnej, otwartej oraz transparentnej w stosunku do potrzeb i oczekiwań jej mieszkańców.

5.3. CELE REWITALIZACJI

Działania rewitalizacyjne będą prowadzone w oparciu o wyznaczone cele odpowiadające potrzebom mieszkańców obszaru rewitalizacji i dopasowane do lokalnych uwarunkowań. Wyznaczone cele rewitalizacji są spójne z celami zawartymi w strategicznych i planistycznych dokumentach gminy, w tym w Strategii rozwoju Gminy Maciejowice na lata 2007-2020 (szczegółowy opis powiązań został zawarty w rozdziale 6 Opis powiązań lokalnego programu rewitalizacji z dokumentami planistycznymi i strategicznymi gminy).

Cel strategiczny: Odnowa i ożywienie społeczno-gospodarcze rewitalizowanego obszaru Gminy Maciejowice poprzez niwelację negatywnych zjawisk społecznych, przestrzenno-funkcjonalnych i technicznych.

Działania będą skierowane na rozwój i podniesienie atrakcyjności obszarów kryzysowych (Maciejowice, Podzamcze) przede wszystkim dla obecnych i przyszłych mieszkańców oraz potencjalnych inwestorów, poprzez takie ukształtowanie i uporządkowanie przestrzeni oraz przygotowanie jej do pełnienia funkcji publicznych, gospodarczych, rekreacyjnych, a także zmniejszenie negatywnych oddziaływań na środowisko tych obszarów. Efekt ożywienia i włączenia dotyczyć będzie zarówno mieszkańców, poprzez ich aktywny udział w życiu społecznym i gospodarczym, jak i przestrzeni, poprzez włączenie jej (komunikacyjne i funkcjonalne) i stworzenie silnego centrum Gminy.

Cel strategiczny zostanie osiągnięty poprzez realizację następujących celów:

Cele związane ze sferą społeczną (I)

Cel główny (I): Aktywizacja i rozwój społeczno-zawodowy mieszkańców obszaru rewitalizacji

Kierunki działań:

I.1. Włączenie społeczne i podniesienie kwalifikacji zawodowych mieszkańców obszaru rewitalizacji w celu podniesienia jakości lokalnego rynku pracy

I.2 Wsparcie placówek oświatowych w organizacji zajęć dodatkowych i wyrównujących szanse uczniów

I.3 Wsparcie placówek oświatowych w tworzeniu nowych miejsc opieki nad dziećmi w wieku 2,5-6 lat

I.4 Zmniejszenie zapotrzebowania na pomoc społeczną

Cele związane ze sferami: funkcjonalno-przestrzenną i techniczną (II)

Cel główny (II): Wzrost jakości życia mieszkańców obszaru rewitalizacji poprzez zapewnienie wysokiej jakości przestrzeni publicznej i dobrze rozwiniętej infrastruktury technicznej obszaru

Kierunki działań:

II.1. Poprawa standardów infrastruktury mieszkaniowej, w tym komunalnej na rzecz aktywizacji i podniesienia jakości życia mieszkańców obszaru rewitalizowanego

II.2. Zmniejszenie uciążliwości przestrzenno-środowiskowych, poprawa bezpieczeństwa i komunikacji lokalnej na obszarze rewitalizacji poprzez rozwój infrastruktury technicznej i poprawę efektywności energetycznej budynków

II.3 Zwiększenie dostępności do usług i dóbr publicznych poprzez rewitalizację i tworzenie przestrzeni publicznej oraz obiektów użyteczności publicznej, kulturalnej i sportowej

II.4 Rozwój i tworzenie infrastruktury spędzania czasu wolnego i rekreacji oraz dostosowanie przestrzeni do różnych form aktywności na rzecz integracji i poprawy warunków życia mieszkańców obszaru rewitalizacji

II.5 Zachowanie dziedzictwa kulturowego i promocja obszaru rewitalizacji poprzez renowację zabytkowych obiektów w Gminie Maciejowice

Cele związane ze sferami: gospodarczą (III)

Cel główny (III): Wzrost potencjału gospodarczego obszaru rewitalizacji

III.1. Wzrost potencjału lokalnych przedsiębiorstw

6. MECHANIZMY ZAPEWNIENIA KOMPLEMENTARNOŚCI

Lokalny Program Rewitalizacji dla gminy Maciejowice, zgodnie z wytycznymi w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020 jest komplementarny pod względem przestrzennym, problemowym, proceduralno-instytucjonalnym, międzyokresowym i źródeł finansowania. Program jest złożony z wielu różnorodnych projektów przez co ma zapewnić osiągnięcie kompleksowej interwencji. Zaplanowane projekty rewitalizacyjne są wzajemnie powiązane oraz synergiczne.

Komplementarność przestrzenna została zachowana poprzez koncentrację wszystkich projektów rewitalizacyjnych na obszarze rewitalizacji. Projekty rewitalizacyjne zaplanowane do realizacji w LPR są ze sobą powiązane i spójne, zostały zaplanowane w taki sposób, aby dopełniały się wzajemnie i zapewniały efekt synergii. Poszczególne projekty odpowiadają zaplanowanym celom LPR i stanowią odzwierciedlenie potrzeb obszaru rewitalizacji. Będą realizowane w ramach obszaru rewitalizacji, ale ich efekty pośrednio wpłyną również na pozostały obszar gminy. Zakładane rezultaty projektów rewitalizacyjnych będą pozytywnie wpływały na cały dotknięty sytuacją kryzysową obszar, a nie jedynie punktowo w pojedynczych miejscach. Przedsięwzięcia dotyczące sfery społecznej mają na celu zmniejszenie negatywnych zjawisk bezrobocia, wysokiego poziomu przestępczości, wysokiego poziomu korzystania z pomocy społecznej. Z projektami tymi korespondują przedsięwzięcia ukierunkowane na poprawę stanu infrastruktury technicznej i społecznej. Łącznie wzajemne powiązane działania mają na celu wyjście z sytuacji kryzysowej rewitalizowanego obszaru Gminy.

Podsumowując, działania rewitalizacyjne zapewnią rozwiązywanie problemów obszaru u źródła, co zapewni, że nie rozprzestrzenią się one na inne obszary gminy i nie będą prowadziły do niepożądanych efektów społecznych takich, jak segregacja społeczna i wykluczenie, a wręcz przeciwnie spowodują rozwiązanie lub przynajmniej ograniczenie negatywnych zjawisk, występujących na całym obszarze rewitalizacji.

Zaplanowane do realizacji zadania główne oraz pozostałe przedsięwzięcia będą się wzajemnie dopełniały, aby w jak największym stopniu osiągnąć cele rewitalizacyjne.

Komplementarność problemowa. LPR objęło wszystkie sfery działań rewitalizacyjnych. W sposób bezpośredni projekty rewitalizacyjne dodatnio oddziałują na sfery: społeczną, przestrzenno-funkcjonalną, i techniczną. Pośrednio natomiast pozytywnie wpływają na zmniejszenie problemów sfer: środowiskowej i gospodarczej. Zaplanowane w ramach poszczególnych sfer projekty i działania rewitalizacyjne wzajemnie się uzupełniają. Podobnie jak problemy, które często idą w parze z innymi (np. bezrobocie, często spowodowane brakiem odpowiednich kwalifikacji, skutkujące brakiem wystarczających środków do życia powoduje konieczność korzystania z pomocy społecznej, wiąże się często z poczuciem niskiej wartości a w efekcie może powodować powolne wykluczenie społeczne może także być przyczyną coraz częstszego sięgania po alkohol itd.) projekty rewitalizacyjne określono w taki sposób, aby poprzez kompleksowe działania mogły faktycznie zmienić status osób wykluczonych lub zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Część mieszkańców obszaru rewitalizacji mieszka w obiektach o złym i bardzo złym stanie technicznym. Często wiąże się to z brakiem odpowiednich środków finansowych na remonty i modernizację spowodowanym złą sytuacją ekonomiczną wynikającą z innych problemów społecznych takich jak: bezrobocie. Niekorzystna sytuacja ekonomiczna oraz nieodpowiednie warunki mieszkaniowe powodują izolację społeczną, bierność mieszkańców w życiu społecznym oraz problemy w relacjach rodzinnych. Warunki techniczne negatywnie wpływają na atrakcyjność mieszkaniową i gospodarczą przedmiotowego obszaru, co implikuje dalsze konsekwencje (m.in. niewystarczającą liczbę podmiotów gospodarczych, dysfunkcje społeczne, problemy środowiskowe itp.). Dlatego w ramach przedsięwzięć rewitalizacyjnych zaplanowano termomodernizację budynków komunalnych. Działania te doprowadzą do poprawy infrastruktury mieszkaniowej na terenie rewitalizowanym i wpłyną na poprawę jakości życia mieszkańców dotkniętych sytuacją kryzysową. Działania w zakresie zagospodarowania przestrzeni publicznej w tym terenów zieleni na obszarze rewitalizacji wpłyną z kolei przede wszystkim na poprawę jakości środowiska, zwiększenie estetyki obszaru i zapewnienie atrakcyjnej infrastruktury spędzania wolnego czasu i integracji społecznej.

Projekty o charakterze miękkim ukierunkowane na podwyższenie kwalifikacji zawodowych i społecznych co w konsekwencji ma przełożyć się na zmniejszenie bezrobocia przy jednoczesnej poprawie warunków mieszkaniowych, połączone ze sobą stanowią znacznie silniejsze bodźce i zachęcają jeszcze mocniej do zmiany dając szanse na lepsze jutro. W LPR zaplanowano zarówno realizację projektów o charakterze miękkim jak i infrastrukturalnym. Zapewniono uspołecznienie procesu tworzenia i realizacji programu rewitalizacji (m.in. Zespół ds. wdrażania LPR), co zapewnia efekt „włączenia” i „współdecydowania” mieszkańców w odniesieniu do działań rewitalizacyjnych.

Komplementarność proceduralno-instytucjonalna LPR polega na efektywnej współpracy wszystkich Interesariuszy procesu rewitalizacji tj.: Operatora LPR - Gminy Maciejowice, realizatorów poszczególnych projektów rewitalizacyjnych, w tym m.in. GOPS, GOK, innych podmiotów z obszaru rewitalizacji lub prowadzących działania na tym obszarze. Uczestnictwo społeczności lokalnej, w tym interesariuszy programu rewitalizacji, w proces tworzenia i realizacji LPR zostanie zagwarantowany poprzez prowadzenie działań przez Zespół ds. wdrażania LPR i prowadzone działania Public Relations. Komplementarność proceduralno-instytucjonalna zostanie zapewniona przez Zespół ds. wdrażania LPR stanowiący wsparcie Wójta Gminy w prowadzeniu procesu rewitalizacji. Zespół będzie funkcjonował w ramach struktury UG w Maciejowicach. System wdrażania LPR zapewnia kontynuację prowadzenia procesu w pełnej jawności, poprzez partycypację interesariuszy procesu rewitalizacji, która została szczegółowo opisana w rozdziale wdrażanie i monitoring. System wdrażania i monitorowania przebiegu procesu został dopasowany do charakteru systemu zarządzania gminy.

Komplementarność międzyokresowa wyraża się w kontynuacji i integracji dotychczasowych działań podejmowanych na obszarze rewitalizacji gminy Maciejowice, realizowanych z wykorzystaniem funduszy unijnych w ramach polityki spójności 2007-2013 i 2014-2020, w tym w szczególności ukierunkowanych na tożsame cele.

Na obszarze rewitalizacji zrealizowane zostały m.in. następujące projekty i przedsięwzięcia komplementarne z zaplanowanymi projektami rewitalizacyjnymi. Projekty ukierunkowane na aktywizację i rozwój społeczno-zawodowy mieszkańców obszaru rewitalizacji:

- 1) Przeciwdziałanie wykluczeniu cyfrowemu w Gminie Maciejowice (dofinansowanie z POIG 2007-2013) - projekt skierowany do rodzin z dziećmi o niskim statusie finansowym, nieposiadających komputera i Internetu, mający na celu zmniejszenie zagrożenia wykluczeniem cyfrowym poprzez zakup komputerów wraz z oprogramowaniem i zapewnienie dostępu do Internetu uczestnikom projektu.
- 2) Program aktywnej integracji (PO KL 2007-2013) - zaplanowany w ramach LPR projekt aktywnej integracji II stanowi kontynuację już zrealizowanego w perspektywie 2007-2013 przedsięwzięcia.
- 3) Wampiry wiedzy głodne nauki - wsparcie edukacyjne uczniów z gmin: Górzno, Maciejowice, Pilawa, Sobolew (PO KL 2007-2013, poddziałanie 9.1.2 Wyrównywanie szans edukacyjnych uczniów z grup o utrudnionym dostępie do edukacji oraz zmniejszenie różnic w jakości usług edukacyjnych)
- 4) Równe szanse – dodatkowe zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze dla uczniów szkół podstawowych i gimnazjalnych w gminie Maciejowice (PO KL 2007-2013 poddziałanie 9.1.2 Wyrównywanie szans edukacyjnych uczniów z grup o utrudnionym dostępie do edukacji oraz zmniejszenie różnic w jakości usług edukacyjnych)
- 5) Indywidualizacja nauczania uczniów klas I-III (PO KL 2007-2013)
- 6) Rewitalizacja Ratusza wraz z przyległą częścią brukowanego rynku (PROW 2007-2013)
- 7) Budowa kanalizacji sanitarnej w miejscowości Maciejowice (WFOŚiGW w Warszawie)
- 8) Budowa sieci wodociągowej wraz z przyłączami w miejscowości Maciejowice, Podzamcze (WFOŚiGW w Warszawie, PROW 2007-2013)
- 9) Budowa kompleksu boisk sportowych zgodnie z założeniami programu „Moje Boisko – Orlik 2012” (Ministerstwo Sportu i Turystyki, Urząd Marszałkowski Województwa Mazowieckiego)
- 10) Budowa hali sportowej w miejscowości Maciejowice (Fundusz Rozwoju Kultury Fizycznej, Ministerstwo Sportu i Rekreacji)
- 11) Animator Orlika (Fundusz Rozwoju Kultury Fizycznej, Ministerstwo Sportu i Rekreacji)
- 12) Termomodernizacja budynku Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Maciejowicach (WFOŚiGW w Warszawie).

Projekty ujęte w LPR stanowią kontynuację już zrealizowanych inwestycji, przyczyniając się do dalszego rozwoju obszaru rewitalizacji.

Komplementarność źródeł finansowania została zachowana we wszystkich projektach. Zaplanowano korzystanie z różnorodnych źródeł finansowania, w tym: środków publicznych (własnych Gminy, środków krajowych), środków UE dostępnych w ramach funduszy europejskich (w tym m.in. EFS, EFRR, FS i EFRROW) i innych (w tym prywatnych przedsiębiorstw, organizacji pozarządowych) z wykluczeniem możliwości podwójnego finansowania. Wskazane potencjalne źródła finansowania wzajemnie się uzupełniają zapewniając uzyskanie zaplanowanych efektów rewitalizacji. Potencjalne źródła finansowania oraz szacunkowa ich wielkość została przedstawiona w rozdziale 8

Indykatywne ramy finansowe LPR. Projekty rewitalizacyjne są ukierunkowane na długotrwałe efekty w sferze społecznej, gospodarczej, przestrzenno-funkcjonalnej, środowiskowej i technicznej. Projekty o charakterze społecznym tworzą wysokiej jakości kapitał społeczny niezbędny dla prawidłowego rozwoju obszaru rewitalizacji oraz mają na celu podniesienie kwalifikacji mieszkańców oraz zwiększenie dostępu do nauki, pracy czy też rekreacji. Służą tworzeniu więzi społecznych oraz wzmacniają poczucie tożsamości lokalnej. Z kolei projekty o charakterze infrastrukturalnym dodatnio oddziałują na wzrost jakości życia i poprawę estetyki przestrzeni oraz zmniejszenie zanieczyszczania środowiska. Wszystkie projekty wykorzystują efekty realizacji innych zapewniając efekt synergii. LPR dopuszcza, a wręcz promuje włączenie w realizację Programu prywatnych źródeł finansowania, co jest jednak w zupełności uzależnione od inwestorów prywatnych.

7. PROJEKTY REWITALIZACYJNE

Obszar rewitalizacji Gminy Maciejowice jest złożony z 2 podobszarów: 1) Maciejowice, 2) Podzamcze, w których zdiagnozowano najwyższą koncentrację zjawisk kryzysowych i dla których zaplanowano realizację przedsięwzięć i projektów rewitalizacyjnych.

Przedsięwzięcia są pochodną wyznaczonych celów głównych rewitalizacji, zaś projekty odpowiadają poszczególnym kierunkom działań określonych dla celów głównych. Zgodnie z Instrukcją dotyczącą przygotowania projektów rewitalizacyjnych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Mazowieckiego na lata 2014-2020 oraz preferencji dla projektów mających na celu przywrócenie ładu przestrzennego program rewitalizacji powinien zawierać wykaz dopełniających się wzajemnie najważniejszych przedsięwzięć i głównych projektów rewitalizacyjnych dotyczących obszaru zdegradowanego, które będą realizowane w ramach danego programu.

W LPR dla Gminy Maciejowice określono dwa rodzaje przedsięwzięć głównych korespondujące z określonymi celami głównymi LPR. Przedsięwzięciom przypisano następnie projekty rewitalizacyjne realizujące wskazane cele i kierunki rewitalizacji.

PRZEDSIĘWZIĘCIE (I) Aktywizacja i rozwój społeczno-zawodowy mieszkańców obszaru rewitalizacji – przedsięwzięcie obejmuje projekty w ramach sfery społecznej, które bezpośrednio ograniczą negatywne zjawiska na obszarze rewitalizacji.

W ramach przedsięwzięcia wyodrębniono dwa projekty które realizują pierwszy cel główny LPR oraz odpowiadające mu kierunki działań.

GLÓWNE PROJEKTY REWITALIZACYJNE W RAMACH PRZEDSIĘWZIĘCIA I

Nr porządkowy	G. 1
Cel rewitalizacji	(I) Aktywizacja i rozwój społeczno-zawodowy mieszkańców obszaru rewitalizacji
Kierunek działań	I.1. Włączenie społeczne i podniesienie kwalifikacji zawodowych mieszkańców obszaru rewitalizacji w celu podniesienia jakości lokalnego rynku pracy I.3 Zmniejszenie zapotrzebowania na pomoc społeczną
Nazwa projektu	Program aktywnej integracji II - organizacja szkoleń, kursów oraz wsparcia psychologicznego dla osób bezrobotnych oraz odchodzących od rolnictwa
Realizator projektu	Gmina Maciejowice, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Maciejowicach
Lokalizacja projektu	Obszar rewitalizacji: Podobszar I - Maciejowice, podobszar II - Podzamcze
Uzasadnienie realizacji projektu	Obszar rewitalizacji boryka się z problemami bezrobocia, w tym bezrobocia długotrwałego, ubóstwa, wykluczenia społecznego osób bezrobotnych. Bezpośrednio z problemem bezrobocia powiązany jest relatywnie niski poziom wykształcenia. Nieefektywne i małe gospodarstwa rolne nie

	zapewniają wystarczających środków finansowych, jednak dla większości zatrudnionych w rolnictwie możliwość zatrudnienia poza nim jest trudna z uwagi na niedostosowanie kompetencji do oczekiwań potencjalnych pracodawców i rynku pracy. W związku z powyższym w ramach projektów rewitalizacyjnych zaplanowano realizację kompleksowego przedsięwzięcia oferującego możliwość uzyskania nowych kompetencji zawodowych, wsparcia w zakresie kompetencji społecznych. Projekt jest odpowiedzią na zdiagnozowany problem bezrobocia i brak samowystarczalności ekonomicznej mieszkańców. Zaplanowana w ramach projektu aktywizacja społeczno-zawodowa osób wykluczonych i przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu będzie miała na celu minimalizację zidentyfikowanych problemów. Efektem projektu będzie wzrost samodzielności, zwiększenie zdolności do zatrudnienia osób wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz wzrost zatrudnienia. Projekt wpłynie zatem na podwyższenie kwalifikacji osób bezrobotnych oraz pozwoli na znalezienie zatrudnienia poza rolnictwem. z prowadzenia nieefektywnych gospodarstw rolnych. Tym samym polepszą się warunki finansowe rodzin z obszaru rewitalizacji i podniesie poziom i jakość ich życia. Projekt odpowiada zatem na następujące zjawiska kryzysowe w sferze społecznej: bezrobocie, ubóstwo, przemoc w rodzinie.
Zakres realizowanych zadań	W ramach projektu planuje się realizację szkoleń mających na celu podniesienie kwalifikacji zawodowych i kompetencji społecznych mieszkańców obszaru rewitalizacji zagrożonych wykluczeniem społecznym, nieaktywnych zawodowo, bezrobotnych. Ponadto planuje się organizację treningów ukierunkowanych na wyposażenie w kompetencje i kwalifikacje zawodowe oraz umiejętności pożądane na lokalnym rynku pracy (przyszłych kadr małych i średnich przedsiębiorstw obszaru) oraz wsparcie dla osób w inicjowaniu i tworzeniu nowych działalności o charakterze pozarolniczym Uczestnicy projektu będą mogli również skorzystać ze wsparcia m.in. psychologa czy doradcy zawodowego jak również wsparcia pracowników socjalnych. Działania będą realizowane w sposób ciągły i dotyczyć będą obszaru rewitalizowanego. Na ich przykładzie będą mogły być oczywiście realizowane podobne zajęcia dla mieszkańców w innych częściach Gminy, jednak poza Programem Rewitalizacji. Projekt może stać się wzorcem działania, przykładem dobrych praktyk, na podstawie którego podobne działania będą obejmowały kolejne grupy bezrobotnych oraz odchodzących od rolnictwa z obszaru Gminy Maciejowice. Projekt stanowi odpowiedź na problem bezrobocia i brak samowystarczalności finansowej mieszkańców obszaru rewitalizacji.
Powiązanie projektu z innymi projektami rewitalizacyjnymi	Projekt jest komplementarny względem wszystkich projektów o charakterze infrastrukturalnym z przedsięwzięcia drugiego tj. projektów Głównych (od. G.3 do G.7) i projektów Uzupełniających (od. U.1 do U. 12). Uczestnicy projektu, dzięki zdobyciu nowych umiejętności i kompetencji będą mogli uczestniczyć w realizacji ww. projektów rewitalizacyjnych w ramach realizacji projektów jak również w ramach obsługi powstałej w ramach nich projektów. Planowanym efektem projektu jest włączenie społeczne, reintegracja zawodowa osób wykluczonych lub zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz zwiększenie ich szans na rynku pracy. Ponadto osiągnięcie

	zaplanowanych rezultatów Projektu wzmocni efekty Projektu G.2 „Zwiększenie szans uczniów zagrożonych wykluczeniem poprzez organizację zajęć dodatkowych, wyrównawczych, specjalnych wraz ze wsparciem psychologicznym” ponieważ przyczyni się do poprawy warunków bytowych rodzin wykluczonych lub zagrożonych społecznie przez co pozytywnie wpłynie na status uczniów. Wszystkie projekty zaplanowane do realizacji w ramach przedsięwzięcia drugiego mają duże znaczenie dla osiągnięcia rezultatów zaplanowanych w ramach projektu.
Szacowana wartość projektu	600 000,00 zł
Szacowany okres realizacji projektu	2018-2022
Źródła finansowania projektu	Budżet gminy - 20% tj. 120 000,00 zł RPO WM 2014-2020 - 80% tj. 480 000,00 zł
Prognozowane produkty	1. Liczba zorganizowanych kursów/szkoleń zawodowych - 4 2. Liczba zorganizowanych treningów kompetencji społecznych - 2 3. Liczba osób objętych wsparciem w ramach projektu - 20 osób w tym 100% z obszaru rewitalizacji
Prognozowane rezultaty w skali projektu	1. Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu poszukują pracy- 10 osób, tym 100% z obszaru rewitalizacji 2. Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, które po opuszczeniu programu - 20 osób, tym 100% z obszaru rewitalizacji 3. Zmniejszenie liczby osób bezrobotnych na obszarze rewitalizacji o 10.
Sposób pomiaru wskaźników	- dane UG - dane PUP w Garwolinie - raport z realizacji projektu
Zgodność z zapisami właściwych PO	Projekt wpisuje się bezpośrednio w założenia RPO WM 2014-2020; działanie: 9.1 Aktywizacja społeczno-zawodowa osób wykluczonych i przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu

Nr porządkowy	G. 2
Cel rewitalizacji	(I) Aktywizacja i rozwój społeczno-zawodowy mieszkańców obszaru rewitalizacji
Kierunek działań	I.2 Wsparcie placówek oświatowych w organizacji zajęć dodatkowych i wyrównujących szanse uczniów
Nazwa projektu	Zwiększenie szans uczniów zagrożonych wykluczeniem poprzez organizację zajęć dodatkowych, wyrównawczych, specjalnych wraz ze wsparciem psychologicznym
Realizator projektu	Gmina Maciejowice
Lokalizacja projektu	Obszar I – Maciejowice Obszar II - Podzamcze
Uzasadnienie realizacji projektu	Projekt wpłynie na wzrost poziomu edukacji wśród dzieci i młodzieży zamieszkanych na obszarze rewitalizacji. W długim okresie czasu wzrost poziomu edukacji ma wpłynąć na spadek bezrobocia i wykluczenia społecznego. Projekt odpowiada na zjawiska kryzysowe w sferze społecznej: ubóstwo, bezrobocie oraz przemoc w rodzinie; Projekt wpływa na

	zmniejszenie zakresu zjawisk, albo wiem umożliwia dzieciom oraz osobom dorosłym udział w zajęciach, w których nie mają możliwości uczestniczyć np. ze względu na ubóstwo, bezrobocie w rodzinie. Projekt wyrównuje szanse osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. Może pomóc w walce z przemocą domową pomaga rodzinom w opiece oraz czuwa nad rozwojem dzieci i młodzieży. Również w długim okresie czasu, efekty projektu będą dostrzegalne poza obszarem rewitalizacji, na skutek rozprzestrzeniania się dobrych praktyk w innych częściach Gminy. Promowane będą postawy obywatelskie, co ma budować społeczeństwo obywatelskie.
Zakres realizowanych zadań	- organizacja zajęć dodatkowych dla uczniów PSP w Maciejowicach z matematyki i przedmiotów przyrodniczych; - wyposażenie szkolnej pracowni biologiczno-chemicznej
Powiązanie projektu z innymi projektami rewitalizacyjnymi	Projekt jest komplementarny względem projektu o charakterze infrastrukturalnym z przedsięwzięcia drugiego tj. projektu Głównego G.5 „Budowa placu zabaw i siłowni zewnętrznej w Maciejowicach (etap I, etap II wraz z nasadzeniami zieleni)” i projektu Uzupełniającego U. 11. „Przebudowa Gminnego Ośrodka Sportu i Rekreacji”. Młodzież szkolna, dzięki uczestnictwu w projekcie zdobędzie nowe umiejętności, wiedzę, kompetencje społeczne niezbędne współcześnie na rynku pracy. Uczniowie, pochodzący z rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej, mieszkaniowej, często zagrożeni wykluczeniem społecznym i nieposiadający dobrych wzorów do naśladowania, często mający problemu w szkole będą mieli szanse zwiększyć swoją wiedzę, zdobyć nowe umiejętności, przez co wyrównają swoje szanse w przyszłości na zdobycie pracy. W celu zachęcenia do poznawania i poszerzania wiedzy zapewnimy im bardzo dobre warunki w zakresie wyposażenia sal i pracowni oraz doskonale zaplecze do regeneracji sił i wypoczynku w postaci siłowni zewnętrznej i placu zabaw, który zostanie zlokalizowany w bliskim sąsiedztwie szkoły. Dostępność miejsca zabaw i rekreacji umożliwi większą integrację uczniów z rówieśnikami, dzięki czemu podniosą się ich kompetencje społeczne. Efekty realizacji Projektu wzmocni realizacja projektu U.11 obejmującego przebudowę GOSiR w Maciejowicach, który umożliwi zapewnienie atrakcyjnego miejsca spędzania czasu wolnego i uprawiania różnorodnych dyscyplin sportowych. Uprawianie sportu i konieczność przestrzegania zasad zwiększy dyscyplinę uczniów przez co pozytywnie wpłynie na osiągnięcie zaplanowanych rezultatów projektu i podniesienie kompetencji uczniów.
Szacowana wartość projektu	500 000,00
Szacowany okres realizacji	2018-2019
Źródła finansowania projektu	Budżet gminy - 20 % tj. 100 000,00 zł RPO WM 2014-2020 - 80% tj. 400 000,00 zł
Cel rewitalizacji	III. Integracja społeczna, zapobieganie i przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu
Prognozowane produkty	1 Liczba wyposażonych pracowni biologiczno-chemicznych - 1 szt. 2 Liczba szkół, w których pracownie przedmiotowe wykorzystują wyposażenie do prowadzenia zajęć edukacyjnych - 4
Prognozowane rezultaty	Liczba uczniów z obszaru rewitalizacji które podniosły kompetencje w zakresie matematyki i nauk przyrodniczych - 80 osób

Sposób pomiaru wskaźników	- dane UG - dane PUP w Garwolinie - raport z realizacji projektu
Zgodność z zapisami właściwych PO	Projekt wpisuje się bezpośrednio w założenia działania: 10.1.1 Kształcenie i rozwój dzieci i młodzieży – edukacja ogólna. 9.1 Aktywizacja społeczno-zawodowa osób wykluczonych i przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu

PRZEDSIĘWZIĘCIE II Zapewnienie wysokiej jakości przestrzeni publicznej i dobrze rozwiniętej infrastruktury technicznej obszaru – przedsięwzięcie obejmuje projekty rewitalizacyjne w ramach pozostałych sfer, które będą korespondowały z projektami społecznymi z przedsięwzięcia 1 i wzmacniały ich efekty.

Projekty rewitalizacyjne w ramach przedsięwzięcia II mają przyczynić się do realizacji zaplanowanego celu głównego 2 oraz przypisanych mu kierunków działań. Projekty w ramach przedsięwzięcia II mają w większości charakter infrastrukturalny. Zmiany w sferach technicznej i funkcjonalno-przestrzennej oraz gospodarczej są nieodłączne dla ograniczenia zidentyfikowanych problemów w sferze społecznej. Projekty zaplanowane do realizacji w ramach Przedsięwzięć I i II i sfer społecznej, technicznej, funkcjonalno-przestrzennej i gospodarczej wzajemnie się uzupełniają a ich realizacja zapewni osiągnięcie efektu wartości dodanej. Tylko kompleksowe podejście do problemów obszaru rewitalizacji zidentyfikowanych w różnych sferach zapewni wyjście obszaru ze stanu kryzysowego.

GLÓWNE PROJEKTY REWITALIZACYJNE W RAMACH PRZEDSIĘWZIĘCIA II

Nr porządkowy	G. 3
Cel rewitalizacji	Wzrost jakości życia mieszkańców obszaru rewitalizacji poprzez zapewnienie wysokiej jakości przestrzeni publicznej i dobrze rozwiniętej infrastruktury technicznej obszaru
Kierunek działań	II.4 Rozwój i tworzenie infrastruktury spędzania czasu wolnego i rekreacji oraz dostosowanie przestrzeni do różnych form aktywności na rzecz integracji i poprawy warunków życia mieszkańców obszaru rewitalizacji
Nazwa projektu	Zagospodarowanie przestrzeni publicznej centrum Maciejowic - kompleksowa rewitalizacja skweru i przebudowa ul. Rynek
Realizator projektu	Gmina Maciejowice
Lokalizacja projektu	Obszar I - Maciejowice ul. Rynek
Uzasadnienie realizacji projektu	Projekt ma na celu rewitalizację zdegradowanej przestrzeni centrum Maciejowic; brukowanego Rynku wraz ze zlokalizowanym w jego części skwerem. Jego realizacja przyczyni się do poprawy bezpieczeństwa w centrum Maciejowic poprzez wybudowanie ciągu jezdni i ciągów pieszych. Stworzenie dobrej jakości ciągu komunikacyjnego w Rynku Maciejowic jest niezbędne dla zapewnienia większego komfortu i dostępu do obiektów użyteczności publicznej – Ratusza, Muzeum im. T. Kościuszki Projekt poprzez rewitalizację skweru i wybudowanie małej sceny zapewni

	również zaspokojenie potrzeb w zakresie zagospodarowania czasu wolnego, integracji mieszkańców, włączenia w życie społeczne osób wykluczonych, posiadających słaby dostęp do oferty kulturalnej oferowanej w większych miastach. Odnowa Rynku przyciągnie tu mieszkańców dzieci, młodzież i osoby dorosłe, którzy zyskają miejsce, w którym mogą odetchnąć, spotkać się, porozmawiać, a jednocześnie nacieszyć widokiem rodzinnej miejscowości. Rynek stanie się również miejscem atrakcyjnym i bezpiecznym, gdzie odbywać się będą lokalne imprezy. W ten sposób mieszkańcy obszaru rewitalizacji będą brać aktywny udział w życiu kulturalnym – uczestniczyć w kulturze i ją współtworzyć. W wyniku realizacji projektu wzrośnie atrakcyjność gospodarcza Rynku, przestrzeń zostanie uporządkowana, powstaną miejsca parkingowe; dzięki tym zmianom mieszkańcy zaczną postrzegać ten teren jako obszar, na którym warto prowadzić działalność gospodarczą, wzrośnie poziom ich aktywności w zakładaniu, ale także rozwoju obecnie prowadzonej działalności gospodarczej.
Zakres realizowanych zadań	W ramach projektu zaplanowano II etap rewitalizacji zabytkowego Rynku w Maciejowicach (I etap obejmujący rewitalizację zabytkowego budynku Ratusza wraz z częścią okalającego go bruku został zrealizowany w okresie 2011-2012 i był współfinansowany ze środków PROW 2007-2013 w ramach działania Odnowa i rozwój wsi). Planowany do realizacji projekt obejmuje przełożenie pozostałej części brukowanego rynku wraz wykonaniem z płyt granitowych ciągów pieszych i ciągu jezdni z płyt granitowych (łączyącego skrzyżowanie ulic: Sportowej i Bankowej i Rynku z drogami 801 i 807) zapewniającego harmonijne poruszanie się pojazdami po Rynku i większe bezpieczeństwo dla uczestników ruchu. Ponadto projekt obejmuje zagospodarowanie znajdującego się w centrum rynku skweru w celu stworzenia miejsca spotkań dla dzieci, młodzieży i osób starszych, zapewniającego możliwość wytchnienia i relaksu dla społeczności lokalnej i turystów przejeżdżających zwłaszcza drogą 801 (trasa Warszawa-Kazimierz Dolny). Poszczególne elementy zagospodarowania będą uzależnione od indywidualnych uwarunkowań. Planuje się m.in. realizację następujących działań: - demontaż istniejącej nawierzchni brukowej, - wykonanie z płyt granitowych ciągów pieszych, - przełożenie bruku, - wykonanie ciągu jezdni z płyt granitowych, - pielęgnacja istniejącego drzewostanu (przecinka, wycinka) - nowe nasadzenia drzew, krzewów i roślin; - montaż nowych ławek parkowych, koszy na śmieci; - wykonanie nowego oświetlenia i monitoringu skweru, - budowa małej kameralnej sceny, - demontaż istniejącego i montaż nowego ogrodzenia skweru, - dostosowanie spadków nawierzchni do warunków wysokościowych nawierzchni brukowanego Rynku w celu zapewnienia możliwości bezkolizyjnego poruszania się osób na wózkach i z wózkami. Projekt ma na celu podniesienie reprezentacyjnego charakteru zabytkowego rynku Maciejowic przy jednoczesnym zwiększeniu atrakcyjności obszaru rewitalizacji.

Powiązanie projektu z innymi projektami rewitalizacyjnymi	Projekt jest komplementarny względem projektu G.1 Program aktywnej integracji II - organizacja szkoleń, kursów oraz wsparcia psychologicznego dla osób bezrobotnych oraz odchodzących od rolnictwa ponieważ z jednej strony tworzy warunki do rozwoju małej przedsiębiorczości a z drugiej strony daje szansę na zatrudnienie w trakcie realizacji osób uczestniczących w Projekcie G.1. Projekt ma charakter infrastrukturalny i służy stworzeniu atrakcyjnych warunków integracji i wypoczynku dla mieszkańców obszaru zdegradowanego. Projekt społeczny G.1 wpływa bezpośrednio na aktywizację gospodarczą mieszkańców, zaś projekt infrastrukturalny G.3 stwarza warunki dla zmniejszenia zjawiska bezrobocia poprzez stworzenie możliwości zatrudnienia przy jego realizacji. Projekt wpłynie na polepszenie wizerunku obszaru rewitalizacji.
Szacowana wartość projektu	1 400 000,00 zł.
Szacowany okres realizacji	2018-2023
Źródła finansowania projektu	I wariant: Budżet gminy: 15 % tj. 210 000,00 zł RPO WM - 85% tj. 1 190 000,00 zł Wariant II: Budżet gminy: 36,37% tj. 509 180,00 zł PROW 2014-2020 - 63,63% tj. 890 820,00 zł
Prognozowane produkty	1. Liczba zrewitalizowanych obszarów miejscowości - 1 szt. 2. Liczba obiektów podanych rewitalizacji na obszarze problemowym - 1 szt.
Prognozowane rezultaty	1. Liczba osób korzystających ze zrewitalizowanego obiektu – 5000 osób/rok 2. Liczba osób korzystających ze zrewitalizowanej infrastruktury publicznej - 60 osób/dzień
Sposób pomiaru wskaźników	- dane UG - raport z realizacji projektu
Zgodność z zapisami właściwych PO	Projekt wpisuje się bezpośrednio w założenia działania 6.2 RPO WM 2014-2020 – rewitalizacja obszarów zmarginalizowanych, które ma na celu ożywienie obszarów zmarginalizowanych poprzez przywrócenie lub nadanie im nowych funkcji społeczno – gospodarczych.
Uwagi	Projekt będzie komplementarny w wymiarze technicznym z działaniami RPO WM 2014-2020 4.2 Efektywność energetyczna oraz 5.3 (Dziedzictwo kultury).

Nr porządkowy	G. 4
Cel rewitalizacji	Cel główny (I): Aktywizacja i rozwój społeczno-zawodowy mieszkańców obszaru rewitalizacji
Kierunek działań	I.3 Wsparcie placówek oświatowych w tworzeniu nowych miejsc opieki nad dziećmi w wieku 2,5-6 lat
Nazwa projektu	Utworzenie 25 nowych miejsc przedszkolnych w Publicznym Przedszkolu w Maciejowicach
Realizator projektu	Gmina Maciejowice
Lokalizacja projektu	Obszar I – Maciejowice, ul. Piramowicza/ul. Sportowa

Uzasadnienie realizacji projektu	Poprawa dostępu do usług opieki nad dziećmi w wieku 3-6 lat. Projekt przyczyni się do poprawy warunków społecznych obszaru rewitalizacji. Zwiększenie dostępności miejsc dla dzieci w wieku przedszkolnym umożliwi rodzicom zaktywizowanym w ramach Projektu Aktywnej Integracji II poszukiwanie i podjęcie pracy. Poprawa dostępu do usług i obiektów publicznych na obszarze rewitalizacji. Zapewnienie odpowiednich warunków dla osób korzystających z infrastruktury przedszkola, poprawa estetyki obszaru rewitalizacji, zapewnienie odpowiednich warunków dla osób niepełnosprawnych. Realizacja projektu jest niezbędna w celu zwiększenia dostępu do dóbr i usług publicznych.
Zakres realizowanych zadań	1. Kompleksowe wyposażenie 1 sali przedszkolnej dla grupy 25 dzieci w meble, dywany, siedziska, leżaczki, pościel itp.; sprzęt multimedialny, instrumenty i zastawę stołową. 2. Organizacja zajęć dodatkowych dla uczniów posiadających specjalne potrzeby edukacyjne 3. Utworzenie ogrodu zabawowego przy Publicznym Przedszkolu.
Powiązanie projektu z innymi projektami rewitalizacyjnymi	Projekt jest komplementarny względem projektu G.1 Program aktywnej integracji II - organizacja szkoleń, kursów oraz wsparcia psychologicznego dla osób bezrobotnych oraz odchodzących od rolnictwa ponieważ tworzy nowe miejsca opieki przedszkolnej przez co zapewnia rodzicom bezrobotnym uczestniczącym w projekcie G.1 opiekę dla dzieci umożliwiając tym samym ich aktywizację zawodową, poszukiwanie i podjęcie pracy. Projekt ma na celu stworzenie niezbędnych warunków dla wszystkich osób w wieku produkcyjnym posiadających dzieci do podjęcia pracy zarobkowej. Odpowiadająca zapotrzebowaniu ilość miejsc przedszkolnych zachęca do pozostania w obszarze rewitalizacji, nawet w przypadku podjęcia pracy w gminach sąsiednich.
Szacowana wartość projektu	120 000,00
Szacowany okres realizacji	2017-2023
Źródła finansowania projektu	Budżet gminy - 15% tj. 18 000,00 zł RPO WM 2014-2020 – 85% tj. 102 000,00 zł
Prognozowane produkty	- Liczba nowoutworzonych miejsc wychowania przedszkolnego - 25 - Liczba zagospodarowanych terenów publicznych na obszarze rewitalizacji - 1 szt.
Prognozowane rezultaty	Wzrost liczby dzieci 2,5-6 lat objętych wychowaniem przedszkolnym - o 25 dzieci (wzrost o 25% w stosunku do liczby dzieci aktualnie objętych wychowaniem przedszkolnym na obszarze rewitalizacji) Liczba osób korzystających z zagospodarowanego terenu - 350 osób /dzień
Sposób pomiaru wskaźników	- dane UG - raport z realizacji projektu

Zgodność z zapisami właściwych PO	Projekt wpisuje się bezpośrednio w założenia działania 6.2 RPO WM 2014-2020 – rewitalizacja obszarów zmarginalizowanych, które ma na celu ożywienie obszarów zmarginalizowanych poprzez rozwój infrastruktury technicznej w celu ich aktywizacji i społecznej i gospodarczej.
Uwagi	Projekt będzie komplementarny w wymiarze społecznym z działaniem 9.1 Aktywizacja społeczno-zawodowa osób wykluczonych i przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu.

Nr porządkowy	G. 5
Cel rewitalizacji	Cel główny (II): Wzrost jakości życia mieszkańców obszaru rewitalizacji poprzez zapewnienie wysokiej jakości przestrzeni publicznej i dobrze rozwiniętej infrastruktury technicznej obszaru
Kierunek działań	II.3 Zwiększenie dostępności do usług i dóbr publicznych poprzez rewitalizację i tworzenie przestrzeni publicznej oraz obiektów użyteczności publicznej, kulturalnej i sportowej II.4 Rozwój i tworzenie infrastruktury spędzania czasu wolnego i rekreacji oraz dostosowanie przestrzeni do różnych form aktywności na rzecz integracji i poprawy warunków życia mieszkańców obszaru rewitalizacji
Nazwa projektu	Budowa placu zabaw i siłowni zewnętrznej w miejscowości Maciejowice (etap I, etap II wraz z nasadzeniem zieleni)
Realizator projektu	Gmina Maciejowice
Lokalizacja projektu	Obszar I - Maciejowice ul. Sportowa
Uzasadnienie realizacji projektu	Zapewnienie bezpiecznego i atrakcyjnego miejsca spędzania wolnego czasu, spotkań, rekreacji i wypoczynku na obszarze rewitalizacji. Poprawa estetyki podobszaru rewitalizacji. Dostosowanie rozwoju infrastruktury do zmieniającego się zagospodarowania przestrzennego Maciejowic (sąsiedztwo stale rozbudowującego się osiedla domów jednorodzinnych). Tworzenie miejsc przyjaznych dla rodzin, zachęcających je do osiedlania się w obszarze rewitalizacji.
Zakres realizowanych zadań	W ramach projektu zaplanowano następujące działania: - oświetlenie terenu, - montaż bezpiecznego podłoża na placu zabaw dla dzieci - wyposażenie placu w urządzenia zabawowo-rekreacyjne, - wykonanie podłoża pod siłownię zewnętrzną, - wyposażenie terenu w urządzenia sprawnościowe dla dorosłych, - nasadzenie zieleni - wykonanie alejek, ciągów pieszych, montaż ławek, koszu na odpady, regulaminów itp.
Powiązanie projektu z innymi projektami rewitalizacyjnymi	Projekt jest komplementarny względem projektu G.2 Zwiększenie szans uczniów zagrożonych wykluczeniem poprzez organizację zajęć dodatkowych, wyrównawczych, specjalnych wraz ze wsparciem psychologicznym ponieważ zapewnia atrakcyjne miejsce relaksu, integracji – spędzania czasu wolnego i regeneracji sił. Ponadto koresponduje z projektem G.1 poprzez umożliwienie podjęcia pracy osobom przeszkolonym przy realizacji projektu oraz po jego realizacji (utrzymanie infrastruktury, prace naprawcze i konserwacyjne). Ponadto również dla uczestników Projektu G.1 stanowi doskonałą formę (siłownia zewnętrzna) rekreacji i

	regeneracji sił po pracy, poprzez atrakcyjne miejsce może służyć integracji z innymi mieszkańcami obszaru rewitalizacji, zdobywaniu kontaktów w tym wiedzy o możliwości zatrudnienia. Projekt przyczynia się do podniesienia atrakcyjności obszaru rewitalizacji, w obecnej dobie zaplecze rekreacyjno-sportowe oferujące atrakcyjne formy spędzania czasu wolnego stanowią ważny element podczas podejmowania decyzji o zamieszkaniu, przeprowadzce, pozostaniu w danym miejscu. Projekt będzie miał przez to również dodatni wpływ na zmniejszenie zjawiska migracji do większych ośrodków z lepszym zapleczem do życia i wychowywania dzieci.
Szacowana wartość projektu	550 000,00 zł.
Szacowany okres realizacji	2017-2020
Źródła finansowania projektu	budżet gminy - 36,37% tj. 200 035,00 zł PROW (w ramach LEADER) - 63,63% tj. 349 965,00 zł
Prognozowane produkty	Liczba wybudowanych placów zabaw na obszarze rewitalizacji - 1 szt. Liczba wybudowanych siłowni zewnętrznych - 1 szt.
Prognozowane rezultaty	Liczba osób korzystających z placu zabaw i siłowni - 1500 osób/rok, w tym 60% z obszaru rewitalizacji
Sposób pomiaru wskaźników	- dane UG - raport z realizacji projektu
Zgodność z zapisami właściwych PO	Projekt wpisuje się bezpośrednio w założenia działania 6.2 RPO WM 2014-2020 – rewitalizacja obszarów zmarginalizowanych, które ma na celu ożywienie obszarów zmarginalizowanych poprzez rozwój infrastruktury technicznej w celu ich aktywizacji i społecznej i gospodarczej

Nr porządkowy	G.6
Cel rewitalizacji	Cel główny (II): Wzrost jakości życia mieszkańców obszaru rewitalizacji poprzez zapewnienie wysokiej jakości przestrzeni publicznej i dobrze rozwiniętej infrastruktury technicznej obszaru
Kierunek działań	II.2. Zmniejszenie uciążliwości przestrzenno-środowiskowych i poprawa bezpieczeństwa i komunikacji lokalnej na obszarze rewitalizacji poprzez rozwój infrastruktury technicznej i poprawę efektywności energetycznej budynków
Nazwa projektu	Odnowa tkanki mieszkaniowej wraz z termomodernizacją budynku komunalnego
Realizator projektu	Gmina Maciejowice
Lokalizacja projektu	Obszar II – Podzamcze (Podkowa)
Uzasadnienie realizacji projektu	Celem projektu jest poprawa warunków zamieszkania na obszarze rewitalizacji poprzez odnowę tkanki mieszkaniowej wraz z termomodernizacją budynku komunalnego. Projekt przyczyni się do rozwiązania problemów występujących w następujących sferach: - technicznej – niezadowalający stan infrastruktury zamieszkania w obszarze rewitalizacji; - środowiskowej – negatywne oddziaływanie na środowisko, nadmierne

	zużycie energii; - przestrzenno-funkcjonalnej – fizyczna degradacja obszaru (obiektów mieszkalnych), niska estetyka przestrzeni; - społecznej – niewystarczająca jakość warunków zamieszkania.
Zakres realizowanych zadań	Zakres projektu obejmuje: - naprawa elewacji, usunięcie licznych zniszczeń cokołu budynków, naprawa parapetów zewnętrznych, remont dachu, zagospodarowanie terenu (m.in. dojście do budynku, przebudowa); - ocieplenie budynku, wymiana oświetlenia na energooszczędne, ew. wymiana źródeł ciepła (obecnie elektryczne lub/i piece węglowe).
Powiązanie projektu z innymi projektami rewitalizacyjnymi	Projekt jest komplementarny względem projektu G.1 Aktywizacja i rozwój społeczno-zawodowy mieszkańców obszaru rewitalizacji ponieważ zapewnia odnowę tkanki mieszkaniowej budynku mieszkalnego- komunalnego, w którym zamieszkują osoby korzystające z pomocy społecznej, nieaktywne zawodowo i bezradne życiowo. Poprawa warunków mieszkalnych zwiększy chęć do zmian przez co wzmocni efekty realizacji projektu G.1 i zachęci do zmian również w kwestii podjęcia pracy. Podczas realizacji projektu uczestnicy Projektu G.1 będą mogli również zdobyć doświadczenie, pierwszą pracę lub pierwsze zlecenia (w przypadku podjęcia działalności). Projekt jest komplementarny względem wszystkich projektów w ramach przedsięwzięcia drugiego ponieważ wzmacnia efekt poprawy jakości i estetyki przestrzeni publicznej obszaru zdegradowanego.
Szacowana wartość projektu	120 000,00 zł
Szacowany okres realizacji	2019-2020
Źródła finansowania projektu	Budżet gminy 20% tj. 24 000,00 zł RPO WM 2014-2020 - (EFRR) tj. 96 000,00 NFOŚiGW / WFOŚiGW
Prognozowane produkty	Liczba odnowionych budynków komunalnych – mieszkalnych
Prognozowane rezultaty	Zmniejszenie zużycia energii o 20 % w stosunku do aktualnego
Sposób pomiaru wskaźników	- dane UG - raport z realizacji projektu
Zgodność z zapisami właściwych PO	Projekt będzie komplementarny w wymiarze technicznym z działaniami RPO WM 2014-2020 4.2 Efektywność energetyczna typ projektu Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej oraz 5.3 (Dziedzictwo kultury).

Nr porządkowy	G.7
Cel rewitalizacji	Cel główny (II): Wzrost jakości życia mieszkańców obszaru rewitalizacji poprzez zapewnienie wysokiej jakości przestrzeni publicznej i dobrze rozwiniętej infrastruktury technicznej obszaru
Kierunek działań	II.2. Zmniejszenie uciążliwości przestrzenno-środowiskowych i poprawa bezpieczeństwa i komunikacji lokalnej na obszarze rewitalizacji poprzez rozwój infrastruktury technicznej i poprawę efektywności energetycznej budynków

Nazwa projektu	Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej: Publiczne Przedszkole (stara część), Publiczna Szkoła Podstawowa, Gminny Ośrodek Zdrowia
Realizator projektu	Gmina Maciejowice
Lokalizacja projektu	Obszar I - Maciejowice, ul. Piramowicza, Kościuszki, Sportowa
Uzasadnienie realizacji projektu	Termomodernizacja ma na celu zmniejszenie zapotrzebowania na ciepło, ograniczenie straty ciepła i zmniejszenie kosztów ogrzewania budynków. Efektem dodanym będzie poprawa warunków użytkowania pomieszczeń w budynkach oraz podniesienie walorów estetycznych obszaru objętego rewitalizacją. Realizacja projektu pozwoli zmniejszyć zużycie energii o 35-40% w stosunku rocznym. Ograniczy emisję CO ₂ i pyłów przez co zmniejszy się stężenie zanieczyszczeń w powietrzu. Wzrośnie komfort mieszkańców z korzystania z usług publicznych oraz jakość życia mieszkańców budynku w którym mieści się również NZOZ.
Zakres realizowanych zadań	Zakres projektu obejmuje: - docieplenie ścian, - wykonanie termoizolacji dachu, - wymianę pokrycia dachu, - wymianę stolarki okiennej i drzwiowej, - wymianę wewnętrznych źródeł światła na oświetlenie LED
Powiązanie projektu z innymi projektami rewitalizacyjnymi	Projekt jest komplementarny względem projektu G.1 Program aktywnej integracji II - organizacja szkoleń, kursów oraz wsparcia psychologicznego dla osób bezrobotnych oraz odchodzących od rolnictwa ponieważ zapewnia możliwość również zdobyć doświadczenia, pierwszej pracy lub pierwszego zlecenia (w przypadku podjęcia działalności). Projekt jest komplementarny względem wszystkich projektów w ramach przedsięwzięcia drugiego ponieważ wzmacnia efekt poprawy jakości i estetyki przestrzeni publicznej obszaru zdegradowanego. Ponadto przyczynia się do poprawy jakości środowiska naturalnego przez co pozytywnie wpłynie na atrakcyjność obszaru rewitalizacji jako miejsca do zamieszkania i wypoczynku. Projekt wzmacnia efekty Projektów G.4 Utworzenie 25 nowych miejsc przedszkolnych w Publicznym Przedszkolu w Maciejowicach i U.1 Rozbudowa Publicznego Przedszkola w Maciejowicach wraz zagospodarowaniem terenu wokół ponieważ obejmuje termomodernizację „starej części” budynku rozbudowanego przedszkola przez co efekty projektów wzmacniają się zapewniając znaczące zmniejszenie energochłonności oraz poprawę estetyki budynków publicznych w obszarze rewitalizacji. Ponadto Projekt koresponduje z założeniami Projektu U. Podniesienie jakości usług zdrowotnych poprzez stworzenie punktu rehabilitacji.
Szacowana wartość projektu	310 000,00 zł
Szacowany okres realizacji	2019-2020
Źródła finansowania projektu	Budżet gminy 20% tj. 62 000,00 zł RPO WM 2014-2020 - (EFRR) 80% tj. 248 000,00 zł NFOŚiGW / WFOŚiGW

Prognozowane produkty	Liczba budynków użyteczności publicznej podana termomodernizacji – szt. 3
Prognozowane rezultaty	Zmniejszenie zużycia energii o 20 % w stosunku do aktualnego
Sposób pomiaru wskaźników	- dane UG - raport z realizacji projektu
Zgodność z zapisami właściwych PO	Projekt będzie komplementarny w wymiarze technicznym z działaniami RPO WM 2014-2020 4.2 Efektywność energetyczna typ projektu Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej oraz 5.3 (Dziedzictwo kultury).

Nr porządkowy	G. 8
Cel rewitalizacji	(II): Wzrost jakości życia mieszkańców obszaru rewitalizacji poprzez zapewnienie wysokiej jakości przestrzeni publicznej i dobrze rozwiniętej infrastruktury technicznej obszaru
Kierunek działań	II.3 Zwiększenie dostępności do usług i dóbr publicznych poprzez rewitalizację i tworzenie przestrzeni publicznej oraz obiektów użyteczności publicznej, kulturalnej i sportowej II.5 Zachowanie dziedzictwa kulturowego i promocja obszaru rewitalizacji poprzez renowację zabytkowych obiektów w Gminie Maciejowice
Nazwa projektu	Konserwacja i rewitalizacja zabytkowego budynku "dawnego szpitala" w Maciejowicach z przeznaczeniem na siedzibę Urzędu Gminy i działalność kulturalną
Realizator projektu	Gmina Maciejowice
Lokalizacja projektu	Obszar I - Maciejowice ul. Rynek
Uzasadnienie realizacji projektu	Konserwacja i rewitalizacja budynku "dawnego szpitala" zwiększy dostępność do Urzędu i Rady Gminy dla mieszkańców rewitalizowanych obszarów. Umożliwi dostęp dla osób niepełnosprawnych i starszych poprzez zapewnienie komfortowego dojścia i wyposażenie budynku w dźwig osobowy. Projekt dodatnio wpłynie również na jakość usług publicznych świadczonych w UG Maciejowice, które aktualnie jest rozproszone w trzech budynkach rozrzuconych w miejscowości. Przedsięwzięcie podniesie zasób oferty kulturalnej obszarów rewitalizacji poprzez stworzenie multimedialnej sali pamięci w której będą się odbywały projekcje filmów, wystawy, warsztaty i dyskusje publiczne. Ponadto zagospodarowany teren przed budynkiem będzie atrakcyjnym miejscem publicznych apeli, odczytów, uroczystych akademii. Zrewitalizowany "dawny szpital" podniesie atrakcyjność obszaru zdegradowanego przez co pozytywnie wpłynie na jego rozwój. Projekt będzie przyczyniał się do rozwiązania zidentyfikowanych w obszarze rewitalizacji problemów dotyczących zarówno sfery technicznej, przestrzenno – funkcjonalnej, jak i społecznej. Remont budynku przyczyni się do poprawy stanu obiektów zabytkowych oraz zwiększenia przestrzeni możliwej do wykorzystania przez instytucje publiczne, co poprawi możliwość rozwoju usług na rzecz społeczności lokalnej. Remont obiektu oraz zagospodarowanie przestrzeni znajdującej się w jego najbliższym otoczeniu przyczyni się do poprawy jakości stanu zagospodarowania miejscowości

	oraz poprawy estetyki. Planowany obiekt, ze szczególnym uwzględnieniem jego przeznaczenia, przyczyni się do zwiększenia uczestnictwa mieszkańców w życiu publicznym i kulturalnym. Inwestycja będzie ukierunkowana na infrastrukturę trwałą, zachowanie dziedzictwa kulturowego i zwiększenie dostępności do jego zasobów a także przystosowanie obiektu dla osób niepełnosprawnych. Projekt będzie przyczyniał się do rozwiązania problemów dotyczących zarówno sfery technicznej, przestrzenno – funkcjonalnej, jak i społecznej. Remont budynku przyczyni się do poprawy stanu obiektów komunalnych (zabytkowych) na obszarze rewitalizacji oraz zwiększenia przestrzeni możliwej do wykorzystania na cele i/lub przez instytucje publiczne, co poprawi możliwość rozwoju usług na rzecz społeczności lokalnej.
Zakres realizowanych zadań	Obiekt, z uwagi na zły stan techniczny zostanie poddany generalnemu remontowi. W ramach planowanych robót są również: wykonanie izolacji przeciwwilgociowych (pionowych i poziomych). Rewitalizacji zostanie poddany także teren wokół budynku - teren rekreacyjny, ogólnodostępny wraz z parkingiem
Powiązanie projektu z innymi projektami rewitalizacyjnymi	Projekt jest spójny z projektem G.1 Program aktywnej integracji II - organizacja szkoleń, kursów oraz wsparcia psychologicznego dla osób bezrobotnych oraz odchodzących od rolnictwa ponieważ zapewnia możliwość również zdobyć doświadczenia, pierwszej pracy lub pierwszego zlecenia (w przypadku podjęcia działalności) przez co zapewnia osiągnięcie wartości dodanej. Ponadto Projekt jest komplementarny względem wszystkich projektów w ramach przedsięwzięcia drugiego ponieważ wzmacnia efekt poprawy jakości i estetyki przestrzeni publicznej obszaru zdegradowanego oraz jest ukierunkowany na stworzenie dostępnego dla wszystkich miejsca świadczenia usług publicznych – tj. siedziby UG i Rady Gminy w Maciejowicach. Przybliży tym samym dostępność do usług o charakterze publicznym i podnosi jakość tych usług. Co więcej udostępni je również dla osób borykających się z problemami w poruszaniu się i osób niepełnosprawnych. Wraz z Projektem G.3 Zagospodarowanie przestrzeni publicznej centrum Maciejowic - kompleksowa rewitalizacja skweru i przebudowa ul. Rynek zapewni utworzenie reprezentacyjnego centrum obszaru rewitalizacji i jednocześnie centrum Gminy które będzie przyciągało uwagę osób przejeżdżających trasą Warszawa-Kazimierz Dolny (droga 801) i zachęcało do zatrzymania, spędzenia wolnego czasu, skorzystania z oferty turystyczno-rekreacyjnej obszaru. Projekty te wzmacniają się wzajemnie przez co zapewnią rozwój obszaru, w tym również gospodarczy (potrzeba powstania i zaoferowania nowych usług) oraz kulturowy. Rynek stanie się miejscem reprezentacyjnym, chętnie odwiedzanym przez mieszkańców – miejscem tętniącym życiem.
Szacowana wartość projektu	6 000 000,00 zł
Szacowany okres realizacji	2017-2022
Źródła finansowania projektu	Budżet Gminy - 20% tj. 200 000,00 zł Środki UE - RPO WM - 80% tj. 4 800 000,00 zł

Prognozowane produkty	1. Zrewitalizowany obiekt zabytkowy pełniący funkcję publiczną - szt.1 2. Powierzchnia obiektu objętego rewitalizacją 3. Liczba obiektów zabytkowych objętych wsparciem - 1 szt.
Prognozowane rezultaty	1. Liczba osób korzystających z usług świadczonych w zrewitalizowanym budynku - 1000 osób/rok z czego ok. 30% z obszarów rewitalizacji 2. Wzrost oczekiwanej liczby odwiedzin w objętych wsparciem miejscach należących do dziedzictwa kulturalnego i naturalnego oraz stanowiących atrakcje turystyczne -100%
Sposób pomiaru wskaźników	- dane UG - raport z realizacji projektu
Zgodność z zapisami właściwych PO	Projekt wpisuje się bezpośrednio w założenia działania 6.2 RPO WM 2014-2020 – rewitalizacja obszarów zmarginalizowanych, które ma na celu ożywienie obszarów zmarginalizowanych poprzez przywrócenie lub nadanie im nowych funkcji społeczno – gospodarczych.
Uwagi	Projekt będzie komplementarny w wymiarze technicznym z działaniami RPO WM 2014-2020 4.2 Efektywność energetyczna oraz 5.3 (Dziedzictwo kultury)

PROJEKTY REWITALIZACYJNE UZUPEŁNIAJĄCE W RAMACH PRZEDSIĘWZIĘCIA II

Nr porządkowy	U.1
Cel rewitalizacji	(II): Wzrost jakości życia mieszkańców obszaru rewitalizacji poprzez zapewnienie wysokiej jakości przestrzeni publicznej i dobrze rozwiniętej infrastruktury technicznej obszaru
Kierunek działań	II.3 Zwiększenie dostępności do usług i dóbr publicznych poprzez rewitalizację i tworzenie przestrzeni publicznej oraz obiektów użyteczności publicznej, kulturalnej i sportowej
Nazwa projektu	Rozbudowa Publicznego Przedszkola w Maciejowicach wraz z zagospodarowaniem terenu wokół
Realizator projektu	Gmina Maciejowice
Lokalizacja projektu	Obszar I – Maciejowice, ul. Piramowicza/ul. Sportowa
Uzasadnienie realizacji projektu	Rozbudowa przedszkola ukierunkowana na zwiększenie liczby miejsc wychowania przedszkolnego o 75. Zakłada poprawę dostępu do usług opieki nad dziećmi w wieku 2, 5-6 lat. Projekt przyczyni się do poprawy warunków społecznych obszaru rewitalizacji. Zwiększenie dostępności miejsc dla dzieci w wieku przedszkolnym umożliwi rodzicom zaktywizowanym w ramach Projektu Aktywnej Integracji II poszukiwanie i podjęcie pracy. Poprawa dostępu do usług i obiektów publicznych na obszarze rewitalizacji. Zapewnienie odpowiednich warunków dla osób korzystających z infrastruktury przedszkola, poprawa estetyki obszaru rewitalizacji, zapewnienie odpowiednich warunków dla osób niepełnosprawnych. Realizacja projektu jest niezbędna w celu zwiększenia dostępu do dóbr i usług publicznych.

Zakres realizowanych zadań	1. Wzniesienie nowej części obiektu przedszkola wraz pracami wykończeniowymi (75 nowych miejsc) 2. Połączenie obiektu istniejącego z częścią projektowaną. 3. Rozbudowa instalacji wewnętrznych oraz przebudowa przyłączy. 4. Wyposażenie nowej części obiektu. 1. Budowa ciągów pieszych 2. Nasadzenia zieleni wokół budynku 3. Budowa ogrodzenia
Powiązanie projektu z innymi projektami rewitalizacyjnymi	Projekt jest komplementarny względem projektu G.1 Program aktywnej integracji II - organizacja szkoleń, kursów oraz wsparcia psychologicznego dla osób bezrobotnych oraz odchodzących od rolnictwa ponieważ tworzy nowe miejsca opieki przedszkolnej przez co zapewnia rodzicom bezrobotnym uczestniczącym w projekcie G.1 opiekę dla dzieci umożliwiając tym samym ich aktywizację zawodową, poszukiwanie i podjęcie pracy. Projekt jest w pełni spójny z projektem G.3 Projekt ma na celu stworzenie niezbędnych warunków dla wszystkich osób w wieku produkcyjnym posiadających dzieci do podjęcia pracy zarobkowej. Odpowiadająca zapotrzebowaniu ilość miejsc przedszkolnych zachęca do pozostania w obszarze rewitalizacji, nawet w przypadku podjęcia pracy w gminach sąsiednich. Projekt jest spójny z Projektem G.4 ponieważ zapewnia infrastrukturę do jego realizacji. Oba projekty wzmacniają swoje efekty. W ramach Projektu G.4 zakupywane będzie wyposażenie budynku wybudowanego w ramach niniejszego Projektu.
Szacowana wartość projektu	1 300 000,00 zł. 300 000,00
Szacowany okres realizacji	2016-2018
Źródła finansowania projektu	Budżet gminy - 100%
Prognozowane produkty	Liczba nowoutworzonych miejsc wychowania przedszkolnego - 75 Liczba zagospodarowanych terenów publicznych na obszarze rewitalizacji - 1 szt.
Prognozowane rezultaty	Wzrost liczby dzieci 2,5-6 lat objętych wychowaniem przedszkolnym - o 75 dzieci (wzrost o 70% w stosunku do liczby dzieci aktualnie objętych wychowaniem przedszkolnym na obszarze rewitalizacji) Liczba osób korzystających z zagospodarowanego terenu - 350 osób /dzień
Sposób pomiaru wskaźników	- dane UG - raport z realizacji projektu
Zgodność z zapisami właściwych PO	Projekt wpisuje się bezpośrednio w założenia działania 6.2 RPO WM 2014-2020 – rewitalizacja obszarów zmarginalizowanych, które ma na celu ożywienie obszarów zmarginalizowanych poprzez rozwój infrastruktury technicznej w celu ich aktywizacji i społecznej i gospodarczej.
Uwagi	Projekt będzie komplementarny w wymiarze technicznym z działaniem RPO WM 2014-2020 4.2 Efektywność energetyczna oraz w wymiarze społecznym z działaniem 9.1 Aktywizacja społeczno-zawodowa osób wykluczonych i przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu.

Nr porządkowy	U.2
Cel rewitalizacji	(II): Wzrost jakości życia mieszkańców obszaru rewitalizacji poprzez zapewnienie wysokiej jakości przestrzeni publicznej i dobrze rozwiniętej infrastruktury technicznej obszaru
Kierunek działań	II.2. Zmniejszenie uciążliwości przestrzenno-środowiskowych, poprawa bezpieczeństwa i komunikacji lokalnej na obszarze rewitalizacji poprzez rozwój infrastruktury technicznej i poprawę efektywności energetycznej budynków
Nazwa projektu	Wymiana lamp i dobudowa linii oświetlenia ulicznego w Maciejowicach i Podzamczu
Realizator projektu	Gmina Maciejowice, sołectwo Maciejowic, sołectwo Podzamcze
Lokalizacja projektu	Obszar I - Maciejowice
Uzasadnienie realizacji projektu	Poprawa bezpieczeństwa mieszkańców, oszczędności energii elektrycznej zużywanej na cele oświetleniowe. Zwiększenie efektywności energetycznej systemu oświetlenia, zmniejszenie energochłonności oświetlenia.
Zakres realizowanych zadań	W ramach projektu zaplanowano następujące działania: - wymiana lamp na energooszczędne lampy LED - dobudowa linii oświetlenia
Powiązanie projektu z innymi projektami rewitalizacyjnymi	Projekt jest komplementarny względem projektu G.1 Program aktywnej integracji II - organizacja szkoleń, kursów oraz wsparcia psychologicznego dla osób bezrobotnych oraz odchodzących od rolnictwa ponieważ tworzy warunki do podjęcia pierwszej pracy, zdobycia doświadczenia oraz możliwość zatrudnienia zarówno w trakcie jego realizacji jaki i po jego zakończeniu.
Szacowana wartość projektu	65 000,00 zł. (50 000,00 Maciejowice, 15 000,00 zł. Podzamcze)
Szacowany okres realizacji	2019-2020
Źródła finansowania projektu	WFOŚiGW w Warszawie – 80% tj. 52 000,00 zł lub RPO WM 2014-2020 - 80% tj. Budżet gminy – 20% tj. 13 000,00 zł
Prognozowane produkty	Liczba wymienionych punktów oświetlenia ulicznego- 96 szt. Liczba nowych lamp – 5 szt.
Prognozowane rezultaty	Zmniejszenie zużycia energii elektrycznej o 30%
Sposób pomiaru wskaźników	- dane UG - raport z realizacji projektu
Zgodność z zapisami właściwych PO	Projekt wpisuje się bezpośrednio w założenia działania 4.2 Efektywność energetyczna RPO WM 2014-2020.
Uwagi	Projekt będzie komplementarny w wymiarze technicznym z działaniem RPO WM 2014-2020 4.3.1 Ograniczanie zanieczyszczeń powietrza i rozwój mobilności miejskiej oraz 6.2 RPO WM 2014-2020 – rewitalizacja obszarów zmarginalizowanych, które ma na celu ożywienie obszarów zmarginalizowanych poprzez przywrócenie lub nadanie im nowych funkcji społeczno-gospodarczych

Nr porządkowy	U.3
Cel rewitalizacji	(II): Wzrost jakości życia mieszkańców obszaru rewitalizacji poprzez zapewnienie wysokiej jakości przestrzeni publicznej i dobrze rozwiniętej infrastruktury technicznej obszaru
Kierunek działań	II.2. Zmniejszenie uciążliwości przestrzenno-środowiskowych, poprawa bezpieczeństwa i komunikacji lokalnej na obszarze rewitalizacji poprzez rozwój infrastruktury technicznej i poprawę efektywności energetycznej budynków
Nazwa projektu	Odnawialne Źródła Energii w budynkach użyteczności publicznej i budynkach gospodarstw domowych
Realizator projektu	Gmina Maciejowice
Lokalizacja projektu	Podobszar I - Maciejowice, Podobszar II Podzmacze
Uzasadnienie realizacji projektu	Rewitalizacja ma na celu poprawę jakości życia mieszkańców, zmniejszenie zapotrzebowania na energię ciepłą budynku,
Zakres realizowanych zadań	W ramach projektu zaplanowano następujące działania: wyposażenie budynków użyteczności publicznej i gospodarstw domowych w panele słoneczne, ogniwa fotowoltaiczne i /lub pompy ciepła.
Powiązanie projektu z innymi projektami rewitalizacyjnymi	Projekt jest komplementarny względem projektu G.1 Program aktywnej integracji II - organizacja szkoleń, kursów oraz wsparcia psychologicznego dla osób bezrobotnych oraz odchodzących od rolnictwa ponieważ tworzy warunki do podjęcia pierwszej pracy, zdobycia doświadczenia oraz możliwość zatrudnienia zarówno w trakcie jego realizacji jaki i po jego zakończeniu.
Szacowana wartość projektu	800 000,00 zł.
Szacowany okres realizacji	2018-2023
Źródła finansowania projektu	Budżet gminy – 20% tj. 160 000,00 zł RPO WM 2014-2020 - 80% tj. 640 000,00 zł
Prognozowane produkty	1. Liczba zestawów paneli słonecznych/ogniw fotowoltaicznych/pomp ciepła zainstalowanych w ramach projektu - 15 sztuk 2. Liczba budynków użyteczności publicznej wyposażonych w instalacje OZE - 9 obiektów 1. Liczba paneli słonecznych/ogniw fotowoltaicznych/pomp ciepła zainstalowanych w ramach projektu - 40 sztuk 2. Liczba gospodarstw domowych z lepszą klasą zużycia energii - 40
Prognozowane rezultaty	Zmniejszenie rocznego zużycia energii pierwotnej w budynkach publicznych o min. 20% Liczba mieszkańców objętych projektem - 120 os.
Sposób pomiaru wskaźników	- dane UG - raport z realizacji projektu
Zgodność z zapisami właściwych PO	Projekt wpisuje się bezpośrednio w założenia działania 4.2 Efektywność energetyczna RPO WM 2014-2020.
Uwagi	Projekt będzie komplementarny w wymiarze technicznym z działaniem RPO WM 2014-2020 6.2 RPO WM 2014-2020 – rewitalizacja obszarów zmarginalizowanych, które ma na celu ożywienie obszarów

	zmarginalizowanych poprzez przywrócenie lub nadanie im nowych funkcji społeczno – gospodarczych
--	---

Nr porządkowy	U.4
Cel rewitalizacji	(II): Wzrost jakości życia mieszkańców obszaru rewitalizacji poprzez zapewnienie wysokiej jakości przestrzeni publicznej i dobrze rozwiniętej infrastruktury technicznej obszaru
Kierunek działań	II.2. Zmniejszenie uciążliwości przestrzenno-środowiskowych, poprawa bezpieczeństwa i komunikacji lokalnej na obszarze rewitalizacji poprzez rozwój infrastruktury technicznej i poprawę efektywności energetycznej budynków
Nazwa projektu	Poprawa jakości życia mieszkańców obszaru rewitalizacji poprzez budowę kanalizacji sanitarnej i przyłączy domowych w Maciejowicach (T. Kościuszki, Niwa, Polikowska)
Realizator projektu	Gmina Maciejowice
Lokalizacja projektu	Obszar I - Maciejowice, ul. T. Kościuszki, Niwa, Polikowska
Uzasadnienie realizacji projektu	Zapewnienie dostępu do podstawowej infrastruktury technicznej, wzrost komfortu mieszkania.
Zakres realizowanych zadań	W ramach projektu zaplanowano następujące działania: - budowa sieci kanalizacyjnej, - budowa przepompowni ścieków, - budowa przyłączy kanalizacyjnych
Powiązanie projektu z innymi projektami rewitalizacyjnymi	Projekt jest komplementarny względem projektu G.1 Program aktywnej integracji II - organizacja szkoleń, kursów oraz wsparcia psychologicznego dla osób bezrobotnych oraz odchodzących od rolnictwa ponieważ tworzy warunki do podjęcia pierwszej pracy, zdobycia doświadczenia oraz możliwość zatrudnienia zarówno w trakcie jego realizacji jak i po jego zakończeniu.
Szacowana wartość projektu	1 500 000,00
Szacowany okres realizacji	2017-2023
Źródła finansowania projektu	budżet Gminy – 20% WFOŚiGW - 80%
Prognozowane produkty	Długość wybudowanej sieci kanalizacyjnej – 2,00 km Liczba wybudowanych przyłączy kanalizacyjnych -30 szt.
Prognozowane rezultaty	Wzrost liczby osób korzystających z kanalizacji – 100 osób
Sposób pomiaru wskaźników	- dane UG - raport z realizacji projektu
Zgodność z zapisami właściwych PO	Projekt będzie komplementarny w wymiarze technicznym z działaniem RPO WM 2014-2020 6.2 RPO WM 2014-2020 – rewitalizacja obszarów zmarginalizowanych, które ma na celu ożywienie obszarów zmarginalizowanych poprzez przywrócenie lub nadanie im nowych funkcji społeczno – gospodarczych

Nr porządkowy	U. 5
Cel rewitalizacji	(II): Wzrost jakości życia mieszkańców obszaru rewitalizacji poprzez zapewnienie wysokiej jakości przestrzeni publicznej i dobrze rozwiniętej infrastruktury technicznej obszaru
Kierunek działań	II.2. Zmniejszenie uciążliwości przestrzenno-środowiskowych, poprawa bezpieczeństwa i komunikacji lokalnej na obszarze rewitalizacji poprzez rozwój infrastruktury technicznej i poprawę efektywności energetycznej budynków
Nazwa projektu	Przebudowa dróg gminnych na obszarze rewitalizacji wraz z budową odwodnienia: - ul. Piramowicza - ul. Sportowa
Realizator projektu	Gmina Maciejowice
Lokalizacja projektu	Obszar I - Maciejowice - ul. Piramowicza - ul. Sportowa
Uzasadnienie realizacji projektu	Poprawa dostępu do usług i obiektów publicznych na obszarze rewitalizacji. Realizacja projektu ma na celu rozwój lokalny na obszarze rewitalizacji poprzez poprawę stanu zagospodarowania przestrzeni publicznych oraz estetyzację obszaru rewitalizacji. Wartością dodaną inwestycji będzie skrócenie czasu i podniesienie komfortu dotarcia do centrum Maciejowic, popraw bezpieczeństwa uczestników ruchu drogowego i zwiększenie dostępu do usług i dóbr publicznych. Projekt pozytywnie wpłynie na jakość życia, środowisko naturalne oraz warunki prowadzenia działalności gospodarczej na obszarze rewitalizacji. Projekt przyczyni się do rozwiązania problemów zidentyfikowanych w sferach: - przestrzenno – funkcjonalnej – związanych z występowaniem w Maciejowicach zdegradowanych fizycznie obszarów o niskiej estetyce; - technicznej – poprzez zmniejszenie deficytu dobrej jakości dróg na które występuje duże zapotrzebowanie,; - społecznej – w zakresie bezpieczeństwa na drodze oraz standardów jakości życia na podobszarze rewitalizacji; - środowiskowej – związanych z emisją zanieczyszczeń oraz hałasem, które dzięki projektowi zostaną zminimalizowane.
Zakres realizowanych zadań	W ramach projektu zaplanowano następujące działania: - budowa odwodnienia, - budowa chodników, wjazdów - budowa miejsc postojowych i pasa postojowego - wykonanie nowej nawierzchni z betonu asfaltowego - budowa ciągu pieszo-jezdnego
Powiązanie projektu z innymi projektami rewitalizacyjnymi	Projekt jest komplementarny względem projektu G.1 Program aktywnej integracji II - organizacja szkoleń, kursów oraz wsparcia psychologicznego dla osób bezrobotnych oraz odchodzących od rolnictwa ponieważ tworzy warunki do podjęcia pierwszej pracy, zdobycia doświadczenia oraz możliwość zatrudnienia zarówno w trakcie jego realizacji jak i po jego zakończeniu.

Szacowana wartość projektu	1 100 000,00 zł 1 300 000,00 zł
Szacowany okres realizacji	2017-2018
Źródła finansowania projektu	Budżet gminy 36,37% PROW 2014-2020 działanie Podstawowe Usługi i Odnowa Wsi (drogi lokalne - 63,63% - prefinansowanie do wysokości przyznanej dotacji z BGK (63,63%))
Prognozowane produkty	Piramowicza: Droga z nawierzchnią asfaltową o szerokości 5,5 m - 528,18 mb Ciąg pieszo-jezdny z kostki brukowej betonowej o szerokości 5,0 m - 129,89 mb Chodnik z kostki brukowej betonowej o szer. 2,0 m - 712,22 mb Miejsca postojowe - 14 stanowisk Pas postojowy - 12 stanowisk Sportowa: Droga z nawierzchnią asfaltową o szerokości 5,5 m - 415,41 mb Ciąg pieszo-jezdny z kostki brukowej o szerokości 4,5 m - 231,63 mb Chodnik z kostki brukowej betonowej o szer. 1,5 m - 339,32 mb Miejsca postojowe - 29 stanowisk zwykłych i 1 stanowisko dla osób na wózkach inwalidzkich
Prognozowane rezultaty	Liczba osób korzystających z przebudowanej drogi - 4000 osób/rok, w tym ok. 30% z obszaru rewitalizacji
Sposób pomiaru wskaźników	- dane UG - raport z realizacji projektu
Zgodność z zapisami właściwych PO	Projekt wpisuje się bezpośrednio w założenia działania 6.2 RPO WM 2014-2020 – rewitalizacja obszarów zmarginalizowanych, które ma na celu ożywienie obszarów zmarginalizowanych poprzez rozwój infrastruktury technicznej w celu ich aktywizacji i społecznej i gospodarczej
Uwagi	Projekt będzie realizowany w części obejmującej przebudowę ul. Piramowicza ze wsparcia w ramach PROW 2014-2020 – działanie drogi lokalne

Nr porządkowy	U.6
Cel rewitalizacji	(II): Wzrost jakości życia mieszkańców obszaru rewitalizacji poprzez zapewnienie wysokiej jakości przestrzeni publicznej i dobrze rozwiniętej infrastruktury technicznej obszaru
Kierunek działań	II.2. Zmniejszenie uciążliwości przestrzenno-środowiskowych, poprawa bezpieczeństwa i komunikacji lokalnej na obszarze rewitalizacji poprzez rozwój infrastruktury technicznej i poprawę efektywności energetycznej budynków
Nazwa projektu	Projekt "Usuwaćmy azbest"
Realizator projektu	Gmina Maciejowice

Lokalizacja projektu	Obszar I- Maciejowice, Obszar II - Podzamcze
Uzasadnienie realizacji projektu	Podniesienie świadomości mieszkańców w zakresie szkodliwości wyrobów zawierających azbest i konieczności ich pilnej utylizacji. Przeprowadzenie aktualizacji inwentaryzacji w celu rzeczywistego obrazu ilości azbestu występującego na terenie gminy, w tym w szczególności obszarze rewitalizacji. Zmniejszenie zanieczyszczenia atmosfery.
Zakres realizowanych zadań	Kampania promocyjno-informacyjna dla mieszkańców, w tym obszaru I i obszaru II, aktualizacja inwentaryzacji wyrobów azbestowych na terenie gminy, w tym obszaru
Powiązanie projektu z innymi projektami rewitalizacyjnymi	Projekt jest komplementarny względem projektu G.1 Program aktywnej integracji II - organizacja szkoleń, kursów oraz wsparcia psychologicznego dla osób bezrobotnych oraz odchodzących od rolnictwa ponieważ tworzy warunki do podjęcia pierwszej pracy, zdobycia doświadczenia oraz możliwość zatrudnienia zarówno w trakcie jego realizacji jaki i po jego zakończeniu.
Szacowany okres realizacji	2018-2023
Źródła finansowania projektu	Budżet gminy, WFOŚiGW, NFOŚiGW

Nr porządkowy	U.7
Cel rewitalizacji	Wzrost jakości życia mieszkańców obszaru rewitalizacji poprzez zapewnienie wysokiej jakości przestrzeni publicznej i dobrze rozwiniętej infrastruktury technicznej obszaru
Kierunek działań	II.5 Zachowanie dziedzictwa kulturowego i promocja obszaru rewitalizacji poprzez renowację zabytkowych obiektów w Gminie Maciejowice
Nazwa projektu	Wzrost potencjału turystycznego gminy (projekt partnerski)
Realizator projektu	Gmina Maciejowice
Lokalizacja projektu	Obszar I - Maciejowice Obszar II - Podzamcze obszar całej gminy
Uzasadnienie realizacji projektu	Projekt ma na celu promocję Gminy, jej walorów kulturowych, zachęcenie turystów do odwiedzin. Zakłada montaż tabliczek informacyjnych.
Zakres realizowanych zadań	W ramach projektu zostaną wykonane: - montaż tabliczek informacyjnych przy zabytkach, - montaż witaczy, - wykonanie tablic informacyjnej
Powiązanie projektu z innymi projektami rewitalizacyjnymi	Projekt jest komplementarny względem projektu G.1 Program aktywnej integracji II - organizacja szkoleń, kursów oraz wsparcia psychologicznego dla osób bezrobotnych oraz odchodzących od rolnictwa ponieważ tworzy warunki do podjęcia pierwszej pracy, zdobycia doświadczenia oraz możliwość zatrudnienia zarówno w trakcie jego realizacji jaki i po jego zakończeniu.

Szacowany okres realizacji	2018-2020
Źródła finansowania projektu	Budżet gminy – 20% RPO WM – 80%

Nr porządkowy	U.8
Cel rewitalizacji	(II): Wzrost jakości życia mieszkańców obszaru rewitalizacji poprzez zapewnienie wysokiej jakości przestrzeni publicznej i dobrze rozwiniętej infrastruktury technicznej obszaru
Kierunek działań	II.5 Zachowanie dziedzictwa kulturowego i promocja obszaru rewitalizacji poprzez renowację zabytkowych obiektów w Gminie Maciejowice
Nazwa projektu	Konserwacja zabytkowej dzwonnicy, konserwacja i remont zabytkowej kaplicy cmentarnej w Maciejowicach, rewitalizacja plebanii
Realizator projektu	Parafia Rzymskokatolicka p.w. Najświętszej Maryi Panny w Maciejowicach
Lokalizacja projektu	Obszar I - Maciejowice
Uzasadnienie realizacji projektu	Projekt wynika z potrzeby zachowania dziedzictwa kulturowego dla obecnych i przyszłych pokoleń. Podniesienie atrakcyjności Maciejowic jako miejsca destynacji turystów.
Zakres realizowanych zadań	Brak danych.
Powiązanie projektu z innymi projektami rewitalizacyjnymi	Projekt jest komplementarny względem projektu G.1 Program aktywnej integracji II - organizacja szkoleń, kursów oraz wsparcia psychologicznego dla osób bezrobotnych oraz odchodzących od rolnictwa ponieważ tworzy warunki do podjęcia pierwszej pracy, zdobycia doświadczenia oraz możliwość zatrudnienia zarówno w trakcie jego realizacji jak i po jego zakończeniu.
Szacowany okres realizacji	2017-2023
Źródła finansowania projektu	Budżet parafii - 20% RPO WM 2014-2020 - 80%
Zgodność z zapisami właściwych PO	Projekt będzie komplementarny w wymiarze technicznym z działaniem RPO WM 2014-2020 6.2 RPO WM 2014-2020 – rewitalizacja obszarów zmarginalizowanych, które ma na celu ożywienie obszarów zmarginalizowanych poprzez przywrócenie lub nadanie im nowych funkcji społeczno-gospodarczych

Nr porządkowy	U.9
Cel rewitalizacji	(II): Wzrost jakości życia mieszkańców obszaru rewitalizacji poprzez zapewnienie wysokiej jakości przestrzeni publicznej i dobrze rozwiniętej infrastruktury technicznej obszaru
Kierunek działań	II.5 Zachowanie dziedzictwa kulturowego i promocja obszaru rewitalizacji poprzez renowację zabytkowych obiektów w Gminie Maciejowice
Nazwa projektu	Budowa publicznego parkingu przy kościele parafialnym p.w. Najświętszej Maryi Panny w Maciejowicach

Realizator projektu	Parafia Rzymskokatolicka p.w. Najświętszej Maryi Panny w Maciejowicach
Lokalizacja projektu	Obszar I - Maciejowice
Uzasadnienie realizacji projektu	Projekt wynika z potrzeby zachowania dziedzictwa kulturowego dla obecnych i przyszłych pokoleń. Podniesienie atrakcyjności Maciejowic jako miejsca destynacji turystów.
Zakres realizowanych zadań	Brak danych
Powiązanie projektu z innymi projektami rewitalizacyjnymi	Projekt jest komplementarny względem projektu G.1 Program aktywnej integracji II - organizacja szkoleń, kursów oraz wsparcia psychologicznego dla osób bezrobotnych oraz odchodzących od rolnictwa ponieważ tworzy warunki do podjęcia pierwszej pracy, zdobycia doświadczenia oraz możliwość zatrudnienia zarówno w trakcie jego realizacji jak i po jego zakończeniu.
Szacowany okres realizacji	2017-2023
Źródła finansowania projektu	RPO WM 2014-2020
Zgodność z zapisami właściwych PO	Projekt będzie komplementarny w wymiarze technicznym z działaniem RPO WM 2014-2020 6.2 RPO WM 2014-2020 – rewitalizacja obszarów zmarginalizowanych, które ma na celu ożywienie obszarów zmarginalizowanych poprzez przywrócenie lub nadanie im nowych funkcji społeczno-gospodarczych

Nr porządkowy	U.10
Cel rewitalizacji	(II): Wzrost jakości życia mieszkańców obszaru rewitalizacji poprzez zapewnienie wysokiej jakości przestrzeni publicznej i dobrze rozwiniętej infrastruktury technicznej obszaru
Kierunek działań	II.3 Zwiększenie dostępności do usług i dóbr publicznych poprzez rewitalizację i tworzenie przestrzeni publicznej oraz obiektów użyteczności publicznej, kulturalnej i sportowej
Nazwa projektu	Podniesienie jakości usług zdrowotnych poprzez stworzenie punktu rehabilitacji
Realizator projektu	Nieokreślony przez wnioskodawców, raczej podmiot prywatny
Lokalizacja projektu	Obszar I - Maciejowice
Uzasadnienie realizacji projektu	Potrzeba zapewnienia rehabilitacji na miejscu, związana bezpośrednio z problemem starzejącego się społeczeństwa obszaru rewitalizowanego.
Zakres realizowanych zadań	Brak danych
Powiązanie projektu z innymi projektami rewitalizacyjnymi	Projekt jest komplementarny względem projektu G.1 Program aktywnej integracji II - organizacja szkoleń, kursów oraz wsparcia psychologicznego dla osób bezrobotnych oraz odchodzących od rolnictwa ponieważ tworzy warunki do podjęcia pierwszej pracy, zdobycia doświadczenia oraz możliwość zatrudnienia zarówno w trakcie jego realizacji jak i po jego

	zakończeniu.
Szacowany okres realizacji	2017-2023
Źródła finansowania projektu	RPO WM 2014-2020
Zgodność z zapisami właściwych PO	Projekt będzie komplementarny w wymiarze technicznym z działaniem RPO WM 2014-2020 6.2 RPO WM 2014-2020 – rewitalizacja obszarów zmarginalizowanych, które ma na celu ożywienie obszarów zmarginalizowanych poprzez przywrócenie lub nadanie im nowych funkcji społeczno-gospodarczych

Nr porządkowy	U.11
Cel rewitalizacji	II): Wzrost jakości życia mieszkańców obszaru rewitalizacji poprzez zapewnienie wysokiej jakości przestrzeni publicznej i dobrze rozwiniętej infrastruktury technicznej obszaru
Kierunek działań	II.4 Rozwój i tworzenie infrastruktury spędzania czasu wolnego i rekreacji oraz dostosowanie przestrzeni do różnych form aktywności na rzecz integracji i poprawy warunków życia mieszkańców obszaru rewitalizacji II.3 Zwiększenie dostępności do usług i dóbr publicznych poprzez rewitalizację i tworzenie przestrzeni publicznej oraz obiektów użyteczności publicznej, kulturalnej i sportowej
Nazwa projektu	Przebudowa Gminnego Ośrodka Sportu i Rekreacji
Realizator projektu	MKRS Wisła Maciejowice
Lokalizacja projektu	Obszar I – Maciejowice, ul Łaskarzewska 2
Uzasadnienie realizacji projektu	Projekt ma na celu poprawę infrastruktury sportowo-rekreacyjnej na obszarze rewitalizacji. Przyczyni się również do poprawy estetyki obszaru.
Zakres realizowanych zadań	W ramach projektu zaplanowano: - wykonanie oświetlenia boisk - wykonanie nadbudowy Pawilonu Sportowego - wykonanie nagłośnienia na GOSiR
Powiązanie projektu z innymi projektami rewitalizacyjnymi	Projekt jest komplementarny względem projektu G.1 Program aktywnej integracji II - organizacja szkoleń, kursów oraz wsparcia psychologicznego dla osób bezrobotnych oraz odchodzących od rolnictwa ponieważ tworzy warunki do podjęcia pierwszej pracy, zdobycia doświadczenia oraz możliwość zatrudnienia zarówno w trakcie jego realizacji jak i po jego zakończeniu. Ponadto projekt jest spójny z Projektem G.2 ponieważ umożliwia zapewnienie atrakcyjnego miejsca spędzania czasu wolnego i uprawiania różnorodnych dyscyplin sportowych. Uprawianie sportu i konieczność przestrzegania zasad zwiększy dyscyplinę uczniów przez co pozytywnie wpłynie na osiągnięcie zaplanowanych rezultatów projektu i podniesienie kompetencji uczniów
Szacowany okres realizacji	2017-2023

Źródła finansowania projektu	b.d.
Zgodność z zapisami właściwych PO	Projekt będzie komplementarny w wymiarze technicznym z działaniem RPO WM 2014-2020 6.2 RPO WM 2014-2020 – rewitalizacja obszarów zmarginalizowanych, które ma na celu ożywienie obszarów zmarginalizowanych poprzez przywrócenie lub nadanie im nowych funkcji społeczno-gospodarczych

Nr porządkowy	U.12
Cel rewitalizacji	(III): Wzrost potencjału gospodarczego obszaru rewitalizacji
Kierunek działań	III.1. Wzrost potencjału lokalnych przedsiębiorstw
Nazwa projektu	Wzrost potencjału przedsiębiorstwa poprzez wprowadzenie nowych usług na rynek
Realizator projektu	Dorota Flisek
Lokalizacja projektu	Maciejowice, ul. Lubelska
Uzasadnienie realizacji projektu	Projekt ma na celu zaoferowanie na rynku usług stanowiących odpowiedź na zidentyfikowane potrzeby odbiorców w zakresie usług pogrzebowych
Zakres realizowanych zadań	- zakup samochodu do transportu zmarłych - zakup chłodzi
Szacowana wartość projektu	800 000,00
Powiązanie projektu z innymi projektami rewitalizacyjnymi	Projekt jest komplementarny względem projektu G.1 Program aktywnej integracji II - organizacja szkoleń, kursów oraz wsparcia psychologicznego dla osób bezrobotnych oraz odchodzących od rolnictwa ponieważ ma na celu rozszerzenie oferty przedsiębiorstwa i stworzenie miejsca pracy, umożliwi podjęcie pierwszej pracy, zdobycie doświadczenia oraz zatrudnienie zarówno w trakcie jego realizacji jak i po jego zakończeniu.
Szacowany okres realizacji	2016-2020
Źródła finansowania projektu	RPO WM 2014-2020 Środki prywatne
Zgodność z zapisami właściwych PO	Projekt wpisuje się w działanie 3.3 Innowacje w MŚP RPOWM 2014-2020

Realizacja zaplanowanych przedsięwzięć głównych zapewni całkowite bądź znaczące ograniczenie zjawisk kryzysowych na obszarze rewitalizacji. Projekty uzupełniające wskazane w LPR wzmocnią efekty Projektów głównych i zapewnią osiągnięcie efekty synergii.

8. INDYKATYWNE RAMY FINANSOWE LPR

Projekty określone w LPR będące zadaniami Samorządu Gminy będą współfinansowane ze środków budżetu własnego w wysokości do 20 % ich kosztów, jeśli taki wkład własny będzie wymagany, zgodnie z zapisami dokumentów wdrażających RPO WM na lata 2014-2020. Pozostała część ze środków zewnętrznych, w tym RPO WM 2014-2020.

Podstawowe źródła pozabudżetowe wykorzystywane do realizacji strategii obejmują:

- środki Unii Europejskiej – m.in. fundusze strukturalne i inwestycyjne: Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego, Europejski Fundusz Społeczny, Fundusz Spójności, Instrument Łącząc Europę, Europejski Fundusz na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich,
- środki budżetu państwa – przewidziane na współfinansowanie projektów i jako niezależne źródło finansowania,
- środki budżetów samorządów – wojewódzkich, powiatowych – na współfinansowanie projektów lub jako niezależne źródło finansowania,
- inne środki publiczne – np. fundusze celowe,
- środki prywatne – np. środki organizacji pozarządowych,
- kredyty, pożyczki, obligacje komunalne i inne narzędzia i instrumenty finansowe kierowane do JST.

Tabela 30 Potencjalne źródła finansowania projektów rewitalizacyjnych

Charakter projektu	Nr projektu	Nazwa Projektu	Nazwa Wnioskodawcy (podmiot realizujący)	Szacowana wartość projektu w (zł)	Źródła finansowania		
					publiczne		prywatne
GŁÓWNE	G. 1	Program aktywnej integracji II - organizacja szkoleń, kursów oraz wsparcia psychologicznego dla osób bezrobotnych oraz odchodzących od rolnictwa	Gmina Maciejowice, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Maciejowicach	600 000,00	Budżet gminy - 20% tj. 120 000,00 zł	RPO WM 2014-2020 - 80% tj. 480 000,00 zł (EFS)	ndt.
	G. 2	Zwiększenie szans uczniów zagrożonych wykluczeniem poprzez organizację zajęć dodatkowych, wyrównawczych, specjalnych wraz ze wsparciem psychologicznym	Gmina Maciejowice, Publiczna Szkoła Podstawowa w Maciejowicach	500 000,00	Budżet gminy - 20% tj. 100 000,00 zł	RPO WM 2014-2020 - 80% tj. 400 000,00 zł (EFS)	ndt.
	G.3	Zagospodarowanie przestrzeni publicznej centrum Maciejowic - kompleksowa rewitalizacja skweru i przebudowa ul.	Gmina Maciejowice	1 400 000,00	Budżet gminy - 15% tj. 210 000,00 zł	RPO WM 2014-2020 - 85% tj. 1 190 000,00 zł (EFS)	ndt.

	Rynek			Budżet gminy - 36,37% tj. 509 180,00 zł	PROW 2014-2020 - 63,63% tj. 890 820,00 zł (EFRROW)	ndt.
G.4	Utworzenie 25 nowych miejsc przedszkolnych w Publicznym Przedszkolu w Maciejowicach	Gmina Maciejowice	120 000,00	Budżet Gminy - 15% tj. 18 000,00 zł	RPOW WM 2014-2020 - 85% tj. 102 000 (EFS)	ndt.
G.5	Budowa placu zabaw i siłowni zewnętrznej w Maciejowicach (etap I, etap II wraz z nasadzeniami zieleni)	Gmina Maciejowice	550 000,00	Etap I - Budżet Gminy - 36,37% tj. 109 110,00 zł	Etap I - PROW 2014-2020 - 63,63% tj. 190 889,00 zł (EFRROW)	ndt.
				Etap II - Budżet Gminy - 36,36% tj. 90 926,00	Etap II - PROW 2014-2020 - 63,63% tj. 159 075,00 zł (EFRROW)	ndt.
G.6	Odnowa tkanki mieszkaniowej wraz z termomodernizacją budynku komunalnego	Gmina Maciejowice	120 000,00	Budżet gminy - 20% tj. 24 000,00 zł	RPO WM 2014-2020 - 80% tj. 96 000,00 zł (EFRR)	ndt.
G.7	Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej: Publiczne Przedszkole (stara część), Publiczna Szkoła Podstawowa, Gminny Ośrodek Zdrowia	Gmina Maciejowice	310 000,00	Budżet gminy - 20% tj. 62 000,00 zł	RPO WM 2014-2020 - 80% tj. 248 000,00 zł (EFRR)	ndt.
G.8	Konserwacja i rewitalizacja zabytkowego budynku "dawnego szpitala" w Maciejowicach z przeznaczeniem na siedzibę Urzędu Gminy i działalność kulturalną	Gmina Maciejowice	6 000 000,00	Budżet gminy - 20% tj. 1 200 000,00 zł	RPO WM 2014-2020 - 80% tj. 4 800 000,00 zł (EFRR) lub MKiDN lub EOG	ndt.
UZUPEŁNIAJĄCE	U.1	Rozbudowa Publicznego Przedszkola w Maciejowicach wraz z zagospodarowaniem terenu wokół	Gmina Maciejowice	1 600 000,00	Budżet gminy - 100% tj. 1 600 000,00 zł	ndt.
	U.2	Wymiana lamp i dobudowa linii oświetlenia ulicznego w Maciejowicach i Podzamczu	Gmina Maciejowice	65 000,00	Budżet gminy - 20% tj. 13 000,00 zł	RPO WM 2014-2020 - 80% tj. 52 000,00 zł (EFRR) lub WFOŚiGW w

					Warszawie	
U.3	Odnawialne Źródła Energii w budynkach użyteczności publicznej i budynkach gospodarstw domowych	Gmina Maciejowice	800 000,00	Budżet gminy - 20% tj. 1 160 000,00 zł	RPO WM 2014-2020 - 80% tj. 640 000,00 zł (EFRR) lub WFOŚiGW w Warszawie	ndt.
U.4	Poprawa jakości życia mieszkańców obszaru rewitalizacji poprzez budowę kanalizacji sanitarnej i przyłączy domowych w Maciejowicach (T. Kościuszki, Niwa, Polikowska)	Gmina Maciejowice	1 500 000,00	Budżet gminy - 23% tj. 1 280 488,00 zł	WFOŚiGW w Warszawie 1 219 512,00 zł	ndt.
U.5	Przebudowa dróg gminnych na obszarze rewitalizacji wraz z budową odwodnienia: - ul. Piramowicza - ul. Sportowa	Gmina Maciejowice	2 400 000,00	Etap II - Budżet Gminy - 36,36% tj. 872 880,00	Etap II - PROW 2014-2020 - 63,63% tj. 1 527 120,00 zł (EFRROW)	ndt.
U.6	Projekt "Usuwanie azbestu"	Gmina Maciejowice	nie określono	Budżet Gminy	NFOŚiGW/ WFOŚiGW	ndt.
U.7	Wzrost potencjału turystycznego gminy (projekt partnerski)	Gmina Maciejowice	nie określono	Budżet Gminy	RPO WM 2014-2020	ndt.
U.8	Konserwacja zabytkowej dzwonnicy, konserwacja i remont zabytkowej kaplicy cmentarnej w Maciejowicach, rewitalizacja plebanii	Parafii pw. Wniebowzięcia NMP w Maciejowicach	nie określono	Budżet Parafii pw. Wniebowzięcia NMP w Maciejowicach	RPO WM 2014-2020 lub PROW lub MKiDN	ndt.
U.9	Budowa publicznego parkingu przy kościele parafialnym p.w. Najświętszej Maryi Panny w Maciejowicach	Parafii pw. Wniebowzięcia NMP w Maciejowicach	nie określono	Budżet Parafii pw. Wniebowzięcia NMP w Maciejowicach	RPO WM 2014-2020 lub PROW lub MKiDN	ndt.
U.10	Podniesienie jakości usług zdrowotnych poprzez stworzenie punktu rehabilitacji	nie określono	nie określono	nie określono	RPO WM 2014-2020 lub PROW lub MKiDN	nie określono
U.11	Przebudowa Gminnego Ośrodka Sportu i Rekreacji	GOK w Maciejowicach, MKRS Wisła Maciejowice	nie określono	Budżet GOK, MKRS	RPO WM 2014-2020 lub PROW lub MKiDN	nie określono

Fundusze Europejskie
Pomoc Techniczna

Mazowsze.
serce Polski

UNIA EUROPEJSKA
FUNDUSZ SPÓJNOŚCI

	U.12	Wzrost potencjału przedsiębiorstwa poprzez wprowadzenie nowych usług na rynek	podmiot prywatny	800 000,00	budżet podmiotu prywatnego	RPO WM 2014-2020 lub PROW lub MKiDN	nie określono
--	-------------	---	------------------	------------	----------------------------	-------------------------------------	---------------

9. HARMONOGRAM REALIZACJI PROJEKTÓW REWITALIZACYJNYCH

Tabela 31 Harmonogram realizacji projektów rewitalizacyjnych

Charakter projektu	Nr projektu	Nazwa Projektu	Nazwa Wnioskodawcy (podmiot realizujący)	Okres realizacji	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
GŁÓWNE	G. 1	Program aktywnej integracji II - organizacja szkoleń, kursów oraz wsparcia psychologicznego dla osób bezrobotnych oraz odchodzących od rolnictwa	Gmina Maciejowice, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Maciejowicach	2018-2022								
	G. 2	Zwiększenie szans uczniów zagrożonych wykluczeniem poprzez organizację zajęć dodatkowych, wyrównawczych, specjalnych wraz ze wsparciem psychologicznym	Gmina Maciejowice, Publiczna Szkoła Podstawowa w Maciejowicach	2018-2019								
	G.3	Zagospodarowanie przestrzeni publicznej centrum Maciejowic - kompleksowa rewitalizacja skweru i przebudowa ul. Rynek	Gmina Maciejowice	2018-2023								
	G.4	Utworzenie 25 nowych miejsc przedszkolnych w Publicznym Przedszkolu w Maciejowicach	Gmina Maciejowice	2017-2023								
	G. 5	Budowa placu zabaw i siłowni zewnętrznej w Maciejowicach (etap I, etap II wraz z nasadzeniami zieleni)	Gmina Maciejowice	2017-2020								
	G.6	Odnowa tkanki mieszkaniowej wraz z termomodernizacją budynku komunalnego	Gmina Maciejowice	2019-2020								

	G.7	Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej: Publiczne Przedszkole (stara część), Publiczna Szkoła Podstawowa, Gminny Ośrodek Zdrowia	Gmina Maciejowice	2019-2020								
	G.8	Konserwacja i rewitalizacja zabytkowego budynku "dawnego szpitala" w Maciejowicach z przeznaczeniem na siedzibę Urzędu Gminy i działalność kulturalną	Gmina Maciejowice	2017-2020								
UZUPEŁNIAJĄCE	U.1	Rozbudowa Publicznego Przedszkola w Maciejowicach wraz z zagospodarowaniem terenu wokół	Gmina Maciejowice	2016-2018								
	U.2	Wymiana lamp i dobudowa linii oświetlenia ulicznego w Maciejowicach i Podzamczu	Gmina Maciejowice	2019-2020								
	U.3	Odnawialne Źródła Energii w budynkach użyteczności publicznej i budynkach gospodarstw domowych	Gmina Maciejowice	2018-2023								
	U.4	Poprawa jakości życia mieszkańców obszaru rewitalizacji poprzez budowę kanalizacji sanitarnej i przyłączy domowych w Maciejowicach (T. Kościuszki, Niwa, Polikowska)	Gmina Maciejowice	2017-2024								
	U.5	Przebudowa dróg gminnych na obszarze rewitalizacji wraz z budową odwodnienia: - ul. Piramowicza - ul. Sportowa	Gmina Maciejowice	2017-2019								

	U.6	Projekt "Usuwanie azbestu"	Gmina Maciejowice	2018-2023								
	U.7	Wzrost potencjału turystycznego gminy (projekt partnerski)	Gmina Maciejowice	2018-2020								
	U.8	Konserwacja zabytkowej dzwonnicy, konserwacja i remont zabytkowej kaplicy cmentarnej w Maciejowicach, rewitalizacja plebanii	Parafia pw. Wniebowzięcia NMP w Maciejowicach	2017-2023								
	U.9	Budowa publicznego parkingu przy kościele parafialnym p.w. Najświętszej Maryi Panny w Maciejowicach	Parafia pw. Wniebowzięcia NMP w Maciejowicach	2017-2023								
	U.10	Podniesienie jakości usług zdrowotnych poprzez stworzenie punktu rehabilitacji	nie określono	2017-2023								
	U.11	Przebudowa Gminnego Ośrodka Sportu i Rekreacji	GOK w Maciejowicach, MKRS Wisła Maciejowice	2017-2024								
	U.12	Wzrost potencjału przedsiębiorstwa poprzez wprowadzenie nowych usług na rynek	podmiot prywatny	2017-2020								

10. SYSTEM WDRAŻANIA LOKALNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI

10.1. Zasady realizacji LPR

10.2. Struktura zarządzania

Przygotowanie i realizacja Lokalnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Maciejowice jest procesem długofalowym i złożonym. Wymaga bowiem przeprowadzenia wielu działań o charakterze diagnostycznym, konsultacyjnym, negocjacyjnym, planistycznym, prawnym, wdrożeniowym i monitoringowym, tj. korygowania projektów i działań w trakcie ich realizacji oraz kompleksowej oceny po zakończeniu.

Z uwagi na swoją złożoność LPR wymaga odpowiedniego systemu zarządzania. Operatorem odpowiedzialnym za realizację LPR będzie Gmina Maciejowice. Bezpośredni nadzór nad realizacją LPR będzie sprawował Wójt Gminy. Organem wspierającym Wójta, odpowiedzialnym za wdrażanie i realizację LPR będzie Zespół ds. wdrażania LPR, zwany dalej Zespołem, powołany Zarządzeniem Wójta Gminy po wpisaniu LPR na listę programów rewitalizacji województwa mazowieckiego. Zespół będzie funkcjonował w strukturze Urzędu Gminy w Maciejowicach i będzie złożony z pracowników Referatu Inwestycyjnego. W skład Zespołu wejdą również przedstawiciele Gminnego Ośrodka Kultury i Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej.

Zespół będzie odpowiedzialny za koordynację realizacji LPR, monitoring i bieżącą oceną procesu rewitalizacji oraz aktywną partycypację społeczną. Jego prace będą miały na

celu zapewnienie ciągłości i trwałości wdrażania LPR; będą obejmowały również animację działań, bieżącą kontrolę, monitorowanie i tworzenie raportów okresowych dla Rady Gminy (minimum roczne). Zespół realizować będzie wiele różnorodnych działań koncepcyjnych, organizacyjnych, koordynacyjnych, ewaluacyjnych i informacyjnych związanych z programem. Zespół realizować będzie także działania monitoringowe, w obszarze których mieści się pomiar efektów rewitalizacji. Zespół będzie również zobligowany do oceny aktualności i stopnia realizacji programu rewitalizacji, zgodnie z systemem monitorowania i oceny określonym w programie. Będzie realizować proces uzupełniania, rozszerzania LPR o nowe zadania zgłaszane przez instytucje, organizacje i firmy działające na obszarze objętym programem rewitalizacji, w tym także o zadania i gminy oraz prowadzić cały proces aktualizacji dokumentu.

Zakłada się cykliczność spotkań Zespołu, w trakcie których omawiane będą poszczególne przedsięwzięcia rewitalizacji, ich stan wdrażania oraz rezultaty programu rewitalizacji. Istotnym zadaniem Zespołu będą działania Public Relations, bieżąca i stała komunikacja z mieszkańcami gminy nt. założeń rewitalizacji, postępów w realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych oraz efektów. Zespół będzie odpowiedzialny za analizowanie zgłaszanych przez społeczność gminy uwag, opinii, wniosków.

W zarządzanie LPR zaangażowana zostanie również Rada Gminy, głównie poprzez konieczność akceptacji przez Radę wszystkich przedsięwzięć wymagających zaangażowania środków finansowych gminy oraz infrastruktury gminnej. Ponadto, Rada będzie wskazywać kierunki działań w kolejnych okresach, analizować regularnie sprawozdania i raporty z realizacji LPR oraz uchwałać Lokalny Program Rewitalizacji i jego kolejne aktualizacje.

Obsługę wszystkich podmiotów zaangażowanych w realizację LPR zapewni Zespół ds. pozyskiwania funduszy unijnych UG Maciejowice, w tym w szczególności: obsługę Zespołu Zadaniowego ds. realizacji LPR, prowadzenie statystyki i monitorowanie poziomu zmian społeczno-gospodarczo-przestrzennych na obszarze zdegradowanym oraz monitorowanie poziomu realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Zarządzanie LPR będzie realizowane w ramach obowiązków pracowników UG Maciejowice. W związku z powyższym nie planuje się wydzielania wydatków na zarządzanie LPR w budżecie gminy.

W zarządzanie LPR będą również zaangażowane podmioty zewnętrzne do których będzie należało przygotowanie i realizacja przedsięwzięć rewitalizacyjnych w ramach swojej działalności.

10.3. Zasady współpracy z partnerami

Proces oraz mechanizmy włączania mieszkańców oraz pozostałych interesariuszy rewitalizacji w proces przygotowania rewitalizacji został opisany w części wprowadzającej LPR. Uspołecznianie procesu wdrażania i oceny LPR częściowo zostało opisane w rozdziałach dotyczących zarządzania LPR oraz monitoringu i oceny.

Włączanie mieszkańców, przedsiębiorców i innych podmiotów i grup aktywnych na terenie gminy w proces wdrażania LPR zostanie zapewnione poprzez:

1. Realizację przedsięwzięć rewitalizacyjnych przez sektor społeczny i/lub gospodarczy.
2. Funkcjonowanie Zespołu ds. wdrażania LPR, który będzie organizacyjnym łącznikiem między organami gminy a pozostałymi interesariuszami rewitalizacji.
3. Organizację konsultacji społecznych w ważnych kwestiach dotyczących wdrażania LPR (np. w sytuacji aktualizacji programu).
4. Wsparcie zawiązywania partnerstw projektowych integrujących sektory.
5. Prowadzenie aktywnej polityki informacyjnej promującej potencjalne źródła finansowania rewitalizacji oraz efektów podejmowanych działań rewitalizacyjnych.
6. Aktywizację sektora społecznego poprzez ujęcie rewitalizacji w rocznych programach współpracy z organizacjami pozarządowymi

11. PARTYCYPACJA SPOŁECZNA

11.1 Partycypacja na etapie tworzenia LPR

W przygotowaniu LPR aktywnie uczestniczyli mieszkańcy gminy Maciejowice. Dążąc do zapewnienia jak największej partycypacji społeczeństwa gminy wykorzystano różnorodne techniki i narzędzia partycypacyjne w tym: badania ankietowe, spotkania otwarte, konsultacje, składanie kart projektów, korespondencję imienną do przedsiębiorców.

W celu identyfikacji oczekiwań i potrzeb interesariuszy przeprowadzono pogłębioną diagnozę gminy. Mając na celu dotarcie i zaangażowanie jak najszerzej grupy osób w ramach diagnozy zrealizowano badanie ankietowe. Ankiety zostały przeprowadzone przez sołtysów poszczególnych sołectw lub też osoby znane i rozpoznawalne na danym terenie. Narzędzie badawcze zostało przygotowane przez Zespół Zadaniowy ds. opracowania LPR. Łącznie przeprowadzono 977 ankiet w których mieszkańcy wskazywali obszary wymagające w ich opinii rewitalizacji, określali główne problemy gminy oraz wskazywali sposoby ich minimalizacji.

Zostały również przeprowadzone konsultacje społeczne w formie spotkań otwartych:

1. Spotkanie w dniu 07.08.2016 r. podczas którego przedstawiono główne informacje w zakresie LPR, przybliżono uczestnikom pojęcie rewitalizacji, obszaru zdegradowanego, obszaru rewitalizacji. Ponadto poinformowano mieszkańców o zasadach prowadzenia procesu rewitalizacji. Podczas spotkania nawiązano do badania ankietowego realizowanego na terenie gminy i zaproszono wszystkich, którzy z jakiegoś powodu jeszcze nie wzięli w nim udziału do wypełnienia ankiety. Przekazano również informację o tym, że będą organizowane kolejne spotkania i zaproszono do aktywnego uczestnictwa w nich.
2. Spotkanie w dniu 25.09.2016 r. Konsultacje obejmowały przekazanie informacji o przygotowywanym Lokalnym Programie Rewitalizacji oraz celu jego powstania. Ponadto zostały zgłoszone wstępne potrzeby działań w poszczególnych obszarach problemowych gminy i wstępnie zakreślonego obszaru zdegradowanego.
3. Spotkanie w dniu 10.10.2016 r. w formie warsztatów, mające na celu konsultacje w zakresie wstępnie wyznaczonego obszaru zdegradowanego gminy, obszaru rewitalizacji oraz określenie głównych problemów i potrzeb rewitalizacyjnych. Ponadto podczas spotkania uczestnicy mogli zgłaszać proponowane rodzaje projektów rewitalizacyjnych, które na bieżąco były omawiane. Wśród uczestników rozdysponowano karty projektów i formularze konsultacyjne.
4. Spotkanie w dniu 27.12.2016 r. - konsultacje podsumowujące projekt. Przedstawienie uwag zgłoszonych podczas prowadzonych konsultacji oraz omówienie przyczyn ich uwzględnienia bądź nieuwzględnienia w LPR.

Ponadto, z uwagi na małe zaangażowanie ze strony lokalnych przedsiębiorstw przeprowadzono akcję kolportażu materiałów partycypacyjnych do lokalnych przedsiębiorstw. Zestaw materiałów zawierał: pismo informujące o przygotowywanym LPR i o możliwości zgłoszenia projektów wpisujących się w założenia procesu rewitalizacji planowanych do realizacji w okresie 2016-2023 w celu uwzględnienia ich w LPR i zagwarantowania możliwości aplikowania o środki zewnętrzne ukierunkowane na rewitalizację.

Informacje o konsultacjach były przekazywane z wykorzystaniem różnorodnych kanałów dotarcia: strona WWW, plakaty informacyjne, ogłoszenia, za pośrednictwem sołtysów poszczególnych wsi, artykuł promocyjno-informacyjny w prasie lokalnej.

11.2 Włączenie społeczne na etapie prowadzenia i oceny rewitalizacji

Główny operator i realizator Lokalnego Programu Rewitalizacji planuje jak najszerze i jak najpełniejsze zaangażowanie interesariuszy na etapie wdrażania i oceny LPR. Wszyscy interesariusze rewitalizacji, mieszkańcy obszarów zdegradowanych jak i całej gminy będą przez cały okres wdrażania LPR informowani o podejmowanych działaniach. Minimum raz na 2 lata będzie organizowane spotkanie interesariuszy dotyczące przedstawienia stanu realizacji założeń i celów LPR i jego oceny. Stale będzie funkcjonowała zakładka na stronie WWW, gdzie będą zamieszczane narzędzia (ankiety) służące okresowej ocenie realizacji LPR. Ponadto będą tam publikowane raporty i sprawozdania okresowe. Co więcej w ramach przedsięwzięć rewitalizacyjnych zaplanowano cykliczne wydarzenia, które nie tylko pobudzą aktywność społeczną, ale również utrwalą wiedzę o rewitalizacji oraz zachęcą mieszkańców do współdecydowania o kreowaniu rozwoju i współuczestniczenia w nim. Dzięki temu mieszkańcy obszaru rewitalizacji będą przez cały okres wdrażania angażowani w proces przeciwdziałania sytuacjom kryzysowym w sferze społecznej, gospodarczej i przestrzenno-środowiskowej. Tym samym Gmina Maciejowice zapewni aktywny udział różnych grup interesariuszy w procesie wdrażania i monitorowania realizacji postanowień programu rewitalizacji.

12. MONITORING I AKTUALIZACJA LOKALNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI

Realizacja zadań w ramach LPR monitorowana będzie przez Zespół Zadaniowy ds. wdrażania Lokalnego Programu Rewitalizacji. Proces monitorowania koncentrował się będzie przede wszystkim na ocenie, w jakim stopniu są wdrażane założenia rewitalizacji określone w programie oraz będzie obejmował poziom zmian społeczno-gospodarczo-przestrzennych zachodzących w obszarze rewitalizacji. Proces monitorowania będzie prowadzony w sposób ciągły, co pozwoli na sprawne i szybkie reagowanie w przypadku wystąpienia okoliczności utrudniających prawidłową realizację LPR.

Monitoring LPR będzie realizowany w oparciu o następujące zasady:

1. Monitoring realizowany będzie w cyklu rocznym.
2. Monitoring prowadzony będzie w oparciu o wskaźniki rewitalizacji: ogólne zaprezentowane w tabeli zamieszczonej poniżej oraz szczegółowe – tj. wskaźniki dla poszczególnych projektów rewitalizacyjnych.
3. Źródłem weryfikacji wskaźników będą dane ze statystyki publicznej (GUS BDL) oraz dane z UG Maciejowice, jednostek podległych i instytucji publicznych.
4. Źródłem danych pozwalających weryfikować osiąganie celów rewitalizacji (wskaźników) będą informacje gromadzone przez operatora rewitalizacji, pozyskiwane w/od: Urzędzie Gminy Maciejowice gminnych jednostkach organizacyjnych, bądź też partnerów – wnioskodawców, którzy współpracując z gminą realizować będą projekty rewitalizacyjne przyczyniające się do wdrażania LPR.
5. Monitorowane wskaźniki mogą ulegać modyfikacji, ale wyłącznie w uzasadnionych przypadkach.
6. Punktem odniesienia, w procesie weryfikacji wskaźników będą dane pochodzące z końca 2015 r., bądź też inne – w uzasadnionych przypadkach.
7. Monitoring uwzględnił będzie analizę czynników zewnętrznych (otoczenia) wpływających na realizację LPR.
9. W procesie monitoringu, w sytuacji braku postępów, które świadczyłyby o wdrażaniu LPR, identyfikowane będą bariery implementacji.
10. Wyniki monitoringu będą przedstawiane w formie informacji z realizacji LPR sporządzanej na koniec roku.
11. Za przeprowadzanie monitoringu odpowiedzialny będzie Zespół Zadaniowy ds. wdrażania Lokalnego Programu Rewitalizacji.

12. Proces monitoringu prowadzony będzie z uwzględnieniem form szerokiej partycypacji społecznej.

13. Informacja z realizacji LPR przedkładana będzie Wójtowi Gminy Maciejowice.

14. W uzasadnionych przypadkach, na podstawie wniosków wynikających z monitoringu, w LPR wprowadzane będą modyfikacje.

15. Wprowadzanie modyfikacji do LPR poprzedzone będzie konsultacjami z interesariuszami rewitalizacji i zatwierdzone przez Radę Gminy.

16. Wszyscy interesariusze będą mieć zagwarantowany równy udział we wdrażaniu LPR.

Badanie efektów wdrażania nastąpi na podstawie wskaźników rezultatu. Wskaźniki wyróżniono zgodnie z metodologią badania efektów wdrażania stosowaną przy tworzeniu dokumentów o charakterze strategicznym oraz programowym. Wskaźniki rezultatu dotyczą efektów działań, które nastąpiły po zakończeniu i w wyniku realizowania LPR. Informuje o zmianach jakie nastąpiły w wyniku wcielenia w życie danego przedsięwzięcia. Bliskość podmiotów uczestniczących we wdrażaniu LPR oraz ograniczony zasięg geograficzny zaplanowanych przedsięwzięć umożliwi zbieranie informacji i danych w miejscu i czasie ich powstawania. W poniższej tabeli zestawiono wskaźniki planowane do osiągnięcia w ramach procesu rewitalizacji.

Tabela 32 Wskaźniki monitorowania efektów realizacji LPR

Lp.	Wskaźnik rezultatu	Jednostka miary	Wartość bazowa dla podobszaru I - Maciejowice	Wartość docelowa w 2023 r.	Wartość bazowa dla podobszaru II - Podzámcze	Wartość docelowa w 2023 r.
1	Udział osób bezrobotnych w grupie osób w wieku produkcyjnym danego obszaru	%	10,62	8,62	21,62	18,62
2	Udział osób bezrobotnych długotrwale w ogóle bezrobotnych na danym obszarze	%	60,75	58,75	60,75	58,75
3	Liczba osób korzystających z pomocy społecznej w ogólnej liczbie osób danego obszaru	%	5,89	4,89	17,52	16,00
4	Liczba uczniów z danego obszaru, którzy osiągnęli wynik w egzaminie	%	58,33%	48,33%	100%	70%

	gimnazjalnym poniżej średniej gminy					
5	Zmniejszenie liczby rodzin w których wdrożono w skali 1 roku procedurę „Niebieskiej Karty”	szt.	3	2	1	0
6	Ilość interwencji służb porządkowych z powodu zakłócania miru domowego i porządku publicznego na 100 mieszkańców	szt.	4,64	4,0	2,56	2,0
7	Liczba zabytków wymagających prac konserwatorsko-restauratorskich na danym obszarze	szt.	21	20	13	12
8	Liczba mieszkań komunalnych na obszarze wymagająca prac remontowych	Szt.	8	6	16	6

Źródło: Opracowanie własne

13. OCENA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

Na podstawie art. 46-49 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2013 r. poz. 1235) Lokalny Program Rewitalizacji dla Gminy Maciejowice na lata 2016-2023 został poddany procedurze uzgodnienia z Regionalną Dyrekcją Ochrony Środowiska (RDOŚ) w Warszawie i Państwowym Wojewódzkim Inspektorem Sanitarnym w Warszawie w zakresie odstąpienia od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Warszawie pismem nr: ZS.9022.2320.2016MK z dnia 20 grudnia 2016 r. stwierdził, iż przeprowadzenie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla dokumentu pn.: „Lokalny Program Rewitalizacji dla Gminy Maciejowice na lata 2016-2023” nie jest wymagane z uwagi na fakt, iż LPR nie wyznacza ram dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Warszawie pismem WOOŚ-III.410.851.2016.ARM z dnia 12 grudnia 2016 r. uzgodnił, iż dla przedmiotowego dokumentu przeprowadzenie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko nie jest wymagane ponieważ:

- realizacja ustaleń przedmiotowego dokumentu nie spowoduje znaczącego oddziaływania na środowisko,
- realizacja ustaleń przedmiotowego dokumentu nie spowoduje znaczącego oddziaływania na obszar Natura 2000,
- przedmiotowy dokument nie wyznacza ram dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko.

14. SPIS WYKRESÓW, TABEL I RYSUNKÓW

Spis wykresów

Wykres 1. Liczba ludności gminy Maciejowice w latach 2002-2015.....	17
Wykres 2 Kształtowanie się liczby ludności w gminie, powiecie i województwie	18
Wykres 3 Udział osób bezrobotnych w grupie osób w wieku produkcyjnym w gminie	23
Wykres 4 Powody korzystania przez rodziny z pomocy społecznej oraz GOPS w Maciejowicach	25
Wykres 5 Poziom wykształcenia w Gminie Maciejowice	27
Wykres 6 Struktura podmiotów sektora prywatnego według form prawnych	41
Wykres 7 Struktura podmiotów gospodarki narodowej wg sekcji PKD 2007	42
Wykres 8 Zmiana ludności w tym w wieku przedprodukcyjnym w Podzamczu	78

Spis tabel

Tabela 1 Kształtowanie się liczby ludności gminy Maciejowice w latach 2002-2015.....	18
Tabela 2 Ruch naturalny mieszkańców gminy Maciejowice	19
Tabela 3 Kształtowanie się liczby ludności gminy Maciejowice w wieku przedprodukcyjnym, produkcyjnym i poprodukcyjnym (ujęcie osób faktycznie zamieszkałych)	20
Tabela 4 Migracje wewnętrzne w gminie i województwie.....	21
Tabela 5 Liczba ludności w poszczególnych miejscowościach gminy (osoby zameldowane)	21
Tabela 6 Struktura rodzin z dziećmi objętych pomocą GOPS w 2015 r.	24
Tabela 7 Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej w latach 2009-2015 ogółem ...	24
Tabela 8 Liczba spraw prowadzonych przez GKRPA	25
Tabela 9 Postępowania w sprawach związanych z nadużywaniem alkoholu na terenie gminy	26
Tabela 10 Zjawisko przemocy w rodzinie wg danych GOPS Maciejowice	26
Tabela 11 Liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej.....	26
Tabela 12 Liczba uczniów i nauczycieli w placówkach oświatowych gminy	28
Tabela 13 Średnie wyniki sprawdzianu szóstoklasisty w roku szkolnym 2015/2016	28
Tabela 14 Średnie wyniki egzaminu gimnazjalnego w roku szkolnym 2015/2016.....	29
Tabela 15 Liczba dzieci w wieku przedszkolnym na 1 miejsce w placówce	29
Tabela 16 Natężenie ruchu na podstawowych drogach w gminie.....	35
Tabela 17 Budynki mieszkalne podłączone do infrastruktury technicznej	36
Tabela 18 Korzystanie z gazu w gminie Maciejowice	38
Tabela 19 Liczba mieszkań w gminie Maciejowice w latach 2010-15 na tle powiatu i województwa	40
Tabela 20 Wskaźniki kryzysowe sfery społecznej.....	52
Tabela 21 Wskaźniki zjawisk kryzysowych	61
Tabela 22 Zjawiska kryzysowe w jednostkach analitycznych– sfera społeczna	64
Tabela 23 Zjawiska kryzysowe w jednostkach analitycznych– pozostałe sfery	66
Tabela 24 Podsumowanie analizy wskaźnikowej jednostek analitycznych - wyznaczenie obszaru zdegradowanego	67

Tabela 25 Powierzchnia i liczba mieszkańców obszaru zdegradowanego Gminy Maciejowice	69
Tabela 26 Powierzchnia i liczba ludności obszaru rewitalizacji Gminy Maciejowice.....	70
Tabela 27 Powierzchnia i liczba mieszkańców Maciejowic	73
Tabela 28 Liczba mieszkańców Maciejowic według wieku w latach 2009-2015.....	74
Tabela 29 Skala zjawisk kryzysowych na obszarze rewitalizacji względem w porównaniu do obszaru gminy	80
Tabela 30 Potencjalne źródła finansowania projektów rewitalizacyjnych	118
Tabela 31 Harmonogram realizacji projektów rewitalizacyjnych	122
Tabela 32 Wskaźniki monitorowania efektów realizacji LPR.....	131

Spis rysunków

Rysunek 1 Położenie gminy Maciejowice na tle gmin powiatu garwolińskiego	16
Rysunek 2 Układ komunikacyjny w gminie	34
Rysunek 3 Sposób ogrzewania budynków mieszkalnych w Gminie Maciejowice	37
Rysunek 4 Jednostki analityczne Gminy Maciejowice	51
Rysunek 5 Obszar zdegradowany Gminy Maciejowice.....	69
Rysunek 7 Obszar rewitalizacji Gminy Maciejowice	72

Załącznik nr 1
do Lokalnego Programu Rewitalizacji
dla Gminy Maciejowice

MAPA OBSZARU REWITALIZACJI GMINY MACIEJOWICE

Załącznik nr 2
do Lokalnego Programu Rewitalizacji
dla Gminy Maciejowice

WYNIKI BADANIA SPOŁECZNEGO DOTYCZĄCEGO ZAGADNIENI I PROBLEMÓW JAKOŚCI ŻYCIA W GMINIE

W celu jak największego zaangażowania społeczeństwa w proces tworzenia Lokalnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Maciejowice przeprowadzono ankietyzację połączoną z działaniami edukacyjnymi na terenie gminy. Do działania zaangażowano sołtysów i osoby rozpoznawalne na terenach poszczególnych sołectw gminy. Taki wybór osób realizujących badanie ankietowe miał na celu zapewnienie jak największego udziału społeczeństwa. Sumarycznie przeprowadzonych zostało 977 ankiet badawczych. Narzędzie badawcze - ankietę została skonstruowana tak, aby:

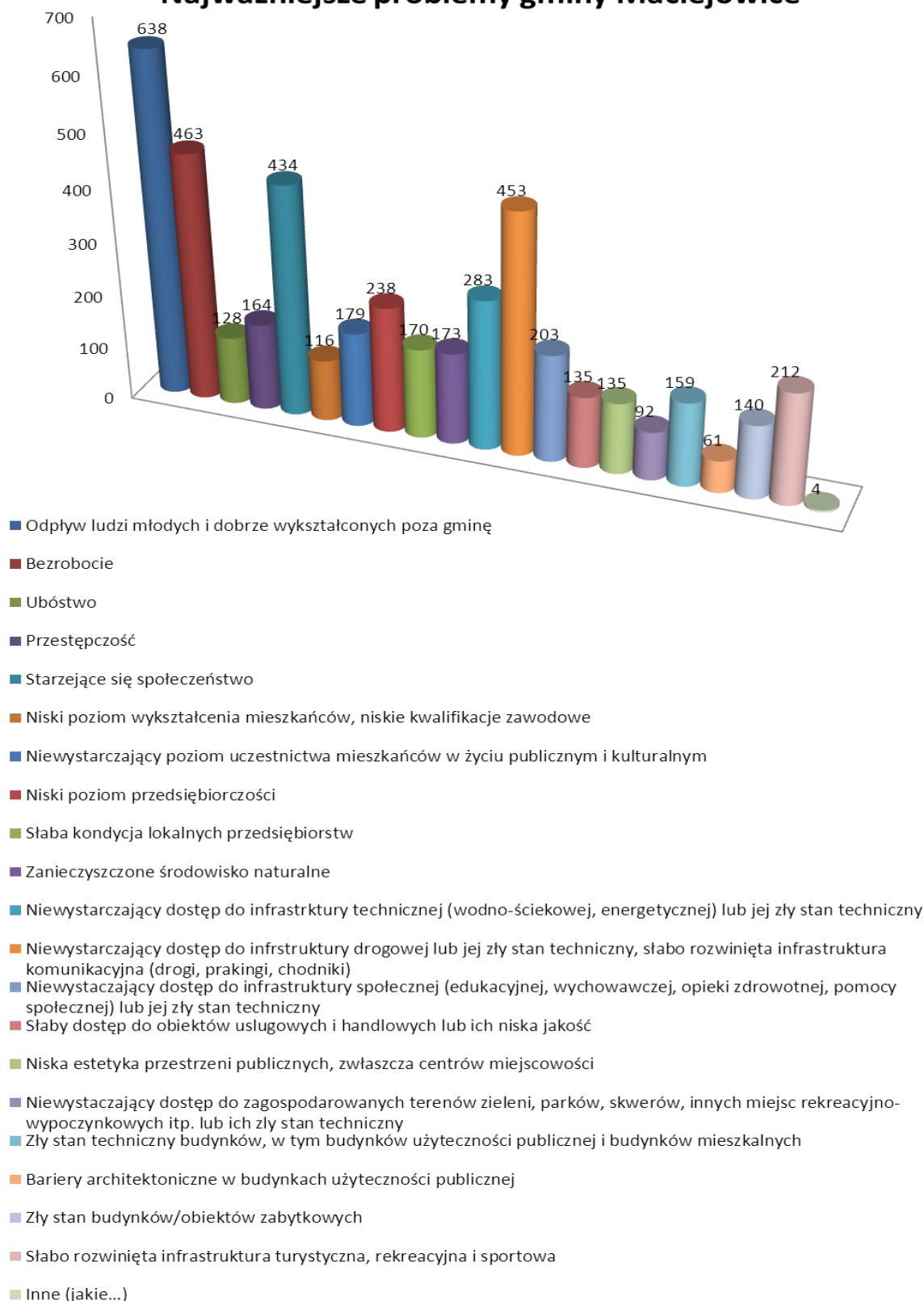
1. Przekazać informacje o realizowanym projekcie dotyczącym opracowania LPR dla Gminy Maciejowice.
2. Poinformować co to jest rewitalizacja, obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji, zebrać informacje od mieszkańców co do wyznaczenie obszaru zdegradowanego.
3. Zidentyfikować najważniejsze problemy występujące na wskazanym przez ankietowanych obszarze zdegradowanym oraz zaproponować działania mające na celu ich minimalizację lub poprawę stanu istniejącego.

Przy realizacji badania przyjęto zasadę, iż w jednym gospodarstwie domowym gminy jest wypełniana 1 ankietą. W Gminie Maciejowice jest ok 1800 gospodarstw domowych, w związku z czymankiety odzwierciedlają opinię ponad 50% gospodarstw z terenu gminy. Uczestnictwo w badaniu pokazało również poziom chęci uczestnictwa w działaniu publicznym.

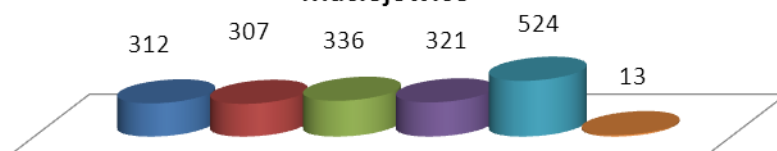
W badaniu udział wzięło 977 mieszkańców gminy.

Poniżej przedstawiono wyniki badań ankietowych.

Najważniejsze problemy gminy Maciejowice

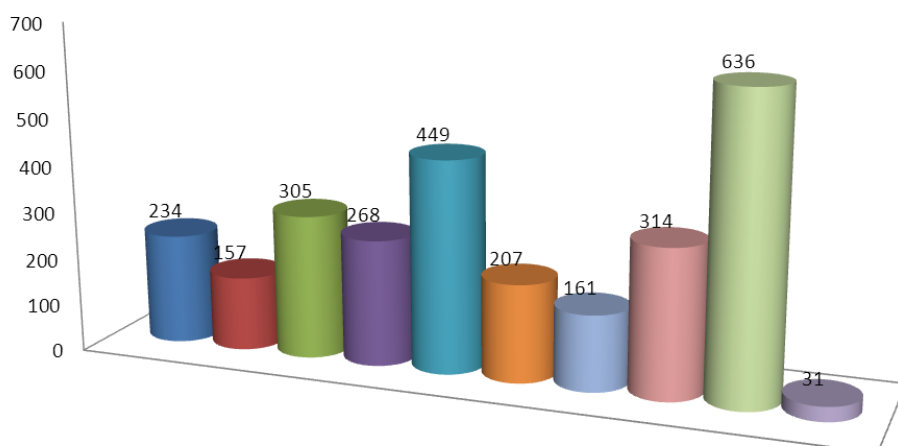

Najważniejsze rodzaje przedsięwzięć, które powinny być podejmowane w celu ograniczenia negatywnych zjawisk gospodarczych w gminie Maciejowice

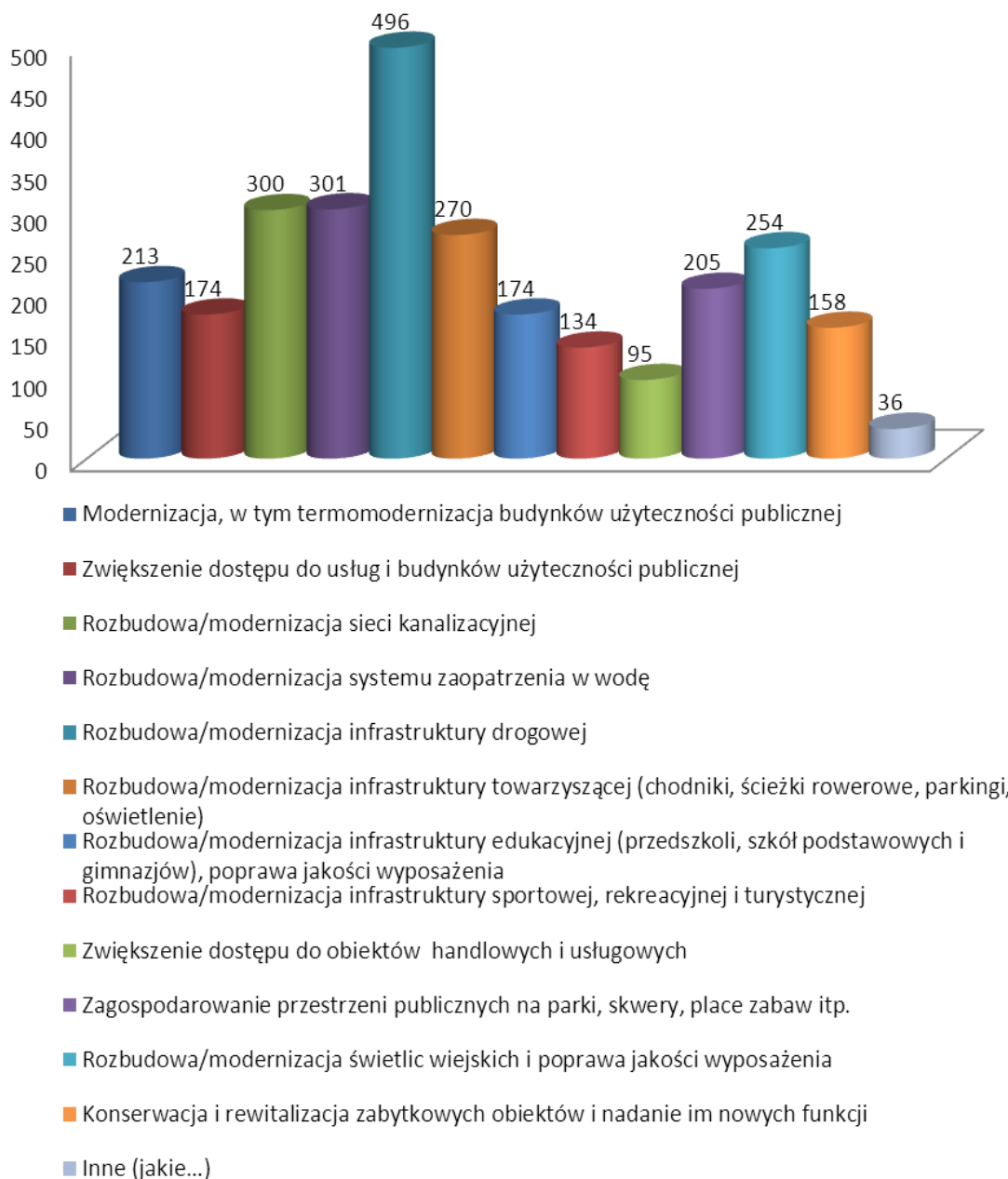
- Promowanie różnorodnych form zatrudnienia
- Programy wsparcia szkoleniowo-doradczego dla osób zainteresowanych tworzeniem własnej działalności gospodarczej
- Stworzenie systemu ulg i zwolnień dla podmiotów prywatnych inwestujących na terenie gminy oraz kreujących nowe miejsca pracy
- Udostępnianie uzbrojonych terenów inwestycyjnych
- Podejmowanie działań promujących Gminę jako miejsce atrakcyjne do inwestowania i prowadzenia działalności gospodarczej
- Inne (jakie...)

Najważniejsze rodzaje przedsięwzięć, które powinny być podejmowane w celu ograniczenia negatywnych zjawisk społecznych w gminie Maciejowice

- Realizacja projektów szkoleniowo-doradczych
- Realizacja programów aktywizacji i integracji, programów aktywności lokalnej itp.
- Wsparcie szkół w organizacji zajęć dodatkowych i wyrównujących szanse uczniów
- Poprawa dostępu do usług dla osób starszych
- Poprawa dostępu do usług zdrowotnych
- Poprawa dostępu do usług i przestrzeni publicznej
- Poprawa stanu technicznego budynków komunalnych i socjalnych
- Organizacja większej liczby wydarzeń o charakterze kulturalnym, rekreacyjnym, integracyjnym dla mieszkańców
- Przywrócenie komisariatu policji w Maciejowicach oraz zwiększenie liczby patroli policyjnych
- Inne (jakie...)

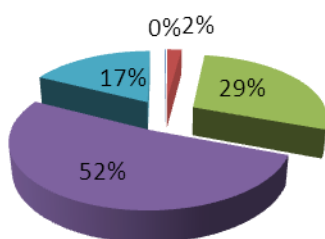
Rodzaje przedsięwzięć, które powinny być realizowane w celu ograniczenia negatywnych zjawisk środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych i technicznych na terenie gminy Maciejowice

Dane metryczkowe uczestników badania ankietowego

Wiek respondentów

poniżej 18 lat 18-24 25-44
45-64 65 i więcej

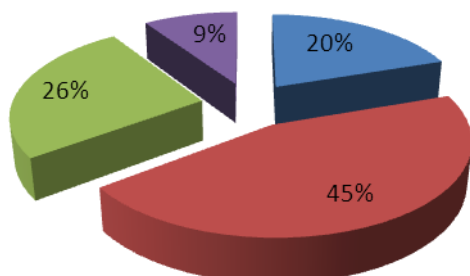
Płeć respondentów

Kobieta Mężczyzna

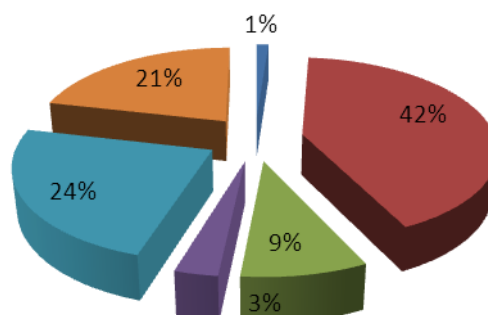
Wykształcenie respondentów

Podstawowe Zawodowe Średnie Wyższe

Aktywność zawodowa

Uczeń/student Osoba pracująca
Osoba bezrobotna Przedsiębiorca
Rolnik Emeryt/rencista

Załącznik nr 3
do Lokalnego Programu Rewitalizacji
dla Gminy Maciejowice

ANKIETA DOTYCZĄCA GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI DLA GMINY MACIEJOWICE

Szanowni Państwo!

Gmina Maciejowice przystąpiła do opracowania Lokalnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Maciejowice.

Celem badania jest poznanie Państwa opinii na temat aktualnych potrzeb w zakresie rewitalizacji problemowych obszarów gminy oraz oczekiwanych działań mających na celu ich ożywienie społeczno-gospodarcze.

***Rewitalizacja** to kompleksowy proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych poprzez zintegrowane działania na rzecz lokalnej społeczności, przestrzeni i gospodarki, skoncentrowane terytorialnie, prowadzone przez interesariuszy rewitalizacji na podstawie programu rewitalizacji.*

***Obszar zdegradowany** to obszar znajdujący się w stanie kryzysowym z powodu koncentracji negatywnych zjawisk społecznych, w szczególności bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, niskiego poziomu edukacji lub kapitału społecznego, a także niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym.*

Jest to obszar charakteryzujący się ponadto: problemami gospodarczymi (np. niski poziom przedsiębiorczości), środowiskowymi (np. zanieczyszczenie środowiska), przestrzenno-funkcjonalnymi (np. niewystarczające wyposażenie w infrastrukturę techniczną i społeczną) i technicznymi (np. zły stan techniczny budynków).

1. Proszę wskazać obszar, który Pani/Pana zdaniem powinien zostać poddany rewitalizacji, wskazać granice tego obszaru/punkt charakterystyczny.

.....

2. Powyższy obszar jest dla Pani/Pana:

- ☐ miejscem zamieszkania
- ☐ miejscem prowadzenia działalności gospodarczej
- ☐ dawnym/obecnym miejscem pracy
- ☐ miejscem uznawanym za lokalne centrum

3. Proszę wskazać 5 najważniejszych problemów, z którymi boryka się wskazany przez Panią/Pana obszar.

- ☐ Odływ ludzi młodych i dobrze wykształconych poza gminę
- ☐ Bezrobocie
- ☐ Ubóstwo
- ☐ Przestępczość
- ☐ Starzejące się społeczeństwo
- ☐ Niski poziom wykształcenia mieszkańców, niskie kwalifikacje zawodowe
- ☐ Niewystarczający poziom uczestnictwa mieszkańców w życiu publicznym i kulturalnym
- ☐ Niski poziom przedsiębiorczości
- ☐ Słaba kondycja lokalnych przedsiębiorstw
- ☐ Zanieczyszczone środowisko naturalne
- ☐ Niewystarczający dostęp do infrastruktury technicznej (wodno-ściekowej, energetycznej) lub jej zły stan techniczny
- ☐ Niewystarczający dostęp do infrastruktury drogowej lub jej zły stan techniczny, słabo rozwinięta infrastruktura komunikacyjna (drogi, parkingi, chodniki)
- ☐ Niewystarczający dostęp do infrastruktury społecznej (edukacyjnej, wychowawczej, opieki zdrowotnej, pomocy społecznej) lub jej zły stan techniczny
- ☐ Słaby dostęp do obiektów usługowych i handlowych lub ich niska jakość
- ☐ Niska estetyka przestrzeni publicznych, zwłaszcza centrów miejscowości
- ☐ Niewystarczający dostęp do zagospodarowanych terenów zieleni, parków, skwerów, innych miejsc rekreacyjno-wypoczynkowych itp. lub ich zły stan techniczny
- ☐ Zły stan techniczny budynków, w tym budynków użyteczności publicznej i budynków mieszkalnych
- ☐ Bariery architektoniczne w budynkach użyteczności publicznej
- ☐ Zły stan budynków/obiektów zabytkowych
- ☐ Słabo rozwinięta infrastruktura turystyczna, rekreacyjna i sportowa
- ☐ Inne (proszę wpisać jakie.....)

4. Proszę wskazać 3 najważniejsze Pana/Pani zdaniem rodzaje przedsięwzięć, które powinny być podejmowane w celu ograniczania negatywnych zjawisk społecznych na wskazanym obszarze:

- ☐ Realizacja projektów szkoleniowo-doradczych
- ☐ Realizacja programów aktywizacji i integracji, programów aktywności lokalnej itp.
- ☐ Wsparcie szkół w organizacji zajęć dodatkowych i wyrównujących szanse uczniów
- ☐ Poprawa dostępu do usług dla osób starszych
- ☐ Poprawa dostępu do usług zdrowotnych
- ☐ Poprawa dostępu do usług i przestrzeni publicznej
- ☐ Poprawa stanu technicznego budynków komunalnych i socjalnych
- ☐ Organizacja większej liczby wydarzeń o charakterze kulturalnym, rekreacyjnym, integracyjnym dla mieszkańców
- ☐ Przywrócenie komisariatu policji w Maciejowicach oraz zwiększenie liczby patroli policyjnych
- ☐ Inne – jakie?

.....

5. Proszę wskazać 2 najważniejsze Pana/Pani zdaniem rodzaje przedsięwzięć, które powinny być podejmowane w celu ograniczenia negatywnych zjawisk gospodarczych na wskazanym obszarze:

- ☐ Promowanie różnorodnych form samozatrudnienia
- ☐ Programy wsparcia szkoleniowo-doradczego dla osób zainteresowanych tworzeniem własnej działalności gospodarczej
- ☐ Stworzenie systemu ulg i zwolnień dla podmiotów prywatnych inwestujących na terenie gminy oraz kreujących nowe miejsca pracy
- ☐ Udostępnianie uzbrojonych terenów inwestycyjnych
- ☐ Podejmowanie działań promujących Gminę jako miejsce atrakcyjne do inwestowania i prowadzenia działalności gospodarczej
- ☐ Inne – jakie?

.....

6. Proszę wskazać 3 najważniejsze Pana/Pani zdaniem rodzaje przedsięwzięć, które powinny być realizowane w celu ograniczenia negatywnych zjawisk środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych i technicznych na wskazanym obszarze:

- ☐ Modernizacja, w tym termomodernizacja budynków użyteczności publicznej,
 - ☐ Zwiększenie dostępu do usług i budynków użyteczności publicznej
 - ☐ Rozbudowa/modernizacja sieci kanalizacyjnej
 - ☐ Rozbudowa/modernizacja systemu zaopatrzenia w wodę
 - ☐ Rozbudowa/modernizacja infrastruktury drogowej
 - ☐ Rozbudowa/modernizacja infrastruktury towarzyszącej (chodniki, ścieżki rowerowe, parkingi, oświetlenie)
 - ☐ Rozbudowa/modernizacja infrastruktury edukacyjnej (przedszkoli, szkół podstawowych i gimnazjów), poprawa jakości wyposażenia
 - ☐ Rozbudowa/modernizacja infrastruktury sportowej, rekreacyjnej i turystycznej
 - ☐ Zwiększenie dostępu do obiektów handlowych i usługowych
 - ☐ Zagospodarowanie przestrzeni publicznych na parki, skwery, place zabaw itp.
 - ☐ Rozbudowa/modernizacja świetlic wiejskich i poprawa jakości ich wyposażenia
 - ☐ Konserwacja i rewitalizacja zabytkowych obiektów i nadanie im nowych funkcji
 - ☐ Inne – jakie?
-

7. Czy według Pana/Pani istnieje potrzeba Konserwacji i rewitalizacji zabytkowego budynku dawnego szpitala w Maciejowicach i nadanie mu funkcji budynku użyteczności publicznej i działalności kulturalnej?

- ☐ TAK ☐ NIE

8. Czy korzystałby Pan/Pani z usług świadczonych wyżej wymienionym, zrewitalizowanym budynku?

- ☐ TAK ☐ NIE

METRYCZKA

1 Pani/Pana wiek (proszę zaznaczyć znakiem „x” właściwy przedział):

- ☐ Poniżej 18 lat ☐ 18 – 24 ☐ 25 – 44 ☐ 45-64 ☐ 65 i więcej

2 Pani/Pana płeć? (proszę zaznaczyć znakiem „x” właściwą): ☐ Kobieta ☐ Mężczyzna

3 Pani/Pana wykształcenie? (proszę zaznaczyć znakiem „x” właściwą odpowiedź)

☐ Podstawowe ☐ Zawodowe ☐ Średnie ☐ Wyższe

4 Pani/Pana aktywność zawodowa? (proszę zaznaczyć znakiem „x” właściwą odpowiedź)

☐ . Uczeń/student ☐ Osoba pracująca ☐ Osoba bezrobotna ☐ Przedsiębiorca ☐ Rolnik ☐
Emeryt/rencista

5. Proszę podać nazwę miejscowości, którą Pan/Pani zamieszkuje:.....